

**COLEGIUL „ȘTEFAN ODOBLEJA”
CRAIOVA, JUDEȚUL DOLJ**

MANAGEMENTUL SĂNĂTĂȚII ȘI SECURITĂȚII OCUPAȚIONALE

**ISSN 2501-3297
ISSN-L 2501-3297**

**COLEGIUL „ȘTEFAN ODOBLEJA”
CRAIOVA, JUDEȚUL DOLJ**

MANAGEMENTUL SĂNĂTĂȚII ȘI SECURITĂȚII OCUPAȚIONALE

Nr.8/2023

**ISSN 2501-3297
ISSN-L 2501-3297**

Revista
MANAGEMENTUL SĂNĂTĂȚII ȘI SECURITĂȚII
OCUPAȚIONALE

Nr. 8/2023

Coordonatori revistă:

prof. Giurcă Ramona Aurelia, *Director Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova, Dolj*

prof. Radu Nicolae, *Director adjunct Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova, Dolj*

prof. drd. Ciulu Simona, *Inspector pentru învățământul profesional și tehnic, ISJ Dolj*

prof. Bălășoiu Doinița, *Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova, Dolj*

prof. Goiceanu Dorina, *Colegiul Național „Frații Buzești” Craiova, Dolj*

prof. Goiceanu Sandu, *Colegiul Național Pedagogic „Ștefan Velovan” Craiova, Dolj*

prof. Ceucă-Diaconescu Monica, *Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova, Dolj*

prof. Cealîcu Isabela Elisa, *Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova, Dolj*

prof. Meetescu Nicoleta, *Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova, Dolj*

prof. Predatu Liliana Carmen, *Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova, Dolj*

ISSN 2501-3297
ISSN-L 2501-3297

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN DOLJ
CASA CORPULUI DIDACTIC DOLJ
AKDENIZ UNIVERSITY ANTALYA TURCIA
PREVIFORM, PORTUGALIA
APSHSTDC - ASSOCIAÇÃO PORTUGUESA DE SAÚDE,
HIG. E SEG.TRABALHO, DESENV. E COOP. INTERNACIONAL - ONGD
INSPECTORATUL TERITORIAL DE MUNCĂ DOLJ
SC MISO SRL CRAIOVA
PROMAS ROMÂNIA**

COLEGIUL „ȘTEFAN ODOBLEJA” CRAIOVA, JUDEȚUL DOLJ

CONFERINȚĂ INTERNAȚIONALĂ

„SĂNĂTATE ȘI SECURITATE LA LOCUL DE MUNCĂ”

**Ediția a VIII-a
16 FEBRUARIE 2023**

PARTENERI STRĂINI

Victor Santos Jorge	APSHSTDC - Associação Portuguesa de Saúde,Hig. e Seg.Trabalho, Desenv. e Coop. Internacional-ONGD
Adélia Prata	APSHSTDC - Associação Portuguesa de Saúde,Hig. e Seg.Trabalho, Desenv. e Coop. Internacional-ONGD
Zuhal Demir	Akdeniz University Antalya Turcia
Rui Vieto	PreviForm Portugal

CRAIOVA

Comitetul de organizare

prof. dr. Zaharie Oana Lavinia, *Casa Corpului Didactic Dolj*

ing. Mohora Cătălin Tiberius, *Inspectoratul Teritorial de Muncă Dolj*

insp. Pufulete Corina, *Inspectoratul Teritorial de Muncă Dolj*

dr. ing. Bălțeanu Mihnea, *SC MISO SRL Craiova*

dr. ec. Riza Ionuț, *SC MISO SRL Craiova*

prof. Giurcă Ramona Aureliaa, *Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova, Dolj*

prof. Radu Nicolae, *Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova, Dolj*

prof. drd. Ciulu Simona, *Inspectoratul Școlar Județean Dolj*

prof. Codoban Rodica, *Casa Corpului Didactic Dolj*

prof. Goiceanu Dorina, *Colegiul Național „Frații Buzești” Craiova, Dolj*

prof. Goiceanu Sandu, *Colegiul Național Pedagogic „Ștefan Velovan” Craiova, Dolj*

prof. Bălășoiu Doinița, *Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova, Dolj*

prof. Cealîcu Isabela Elisa, *Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova, Dolj*

prof. Ceucă-Diaconescu Monica, *Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova, Dolj*

prof. Meetescu Nicoleta, *Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova, Dolj*

prof. Predatu Liliana Carmen, *Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova, Dolj*

SPONSORII

Conferinței la nivel Internațional „SĂNĂTATE ȘI SECURITATE LA LOCUL DE MUNCĂ”

Această activitate organizată de **Colegiul „Ștefan Odobleja”** din Craiova a fost realizată *cu autofinanțare din resurse extrabugetare*, prin contribuția voluntară cu suma de 15 lei.

EDIȚIA a VIII-a, 16 FEBRUARIE 2023

Aldea Cosmina-Valeria
Anuți Lenuța
Ardelean Luminița Doina
Balasoiu Tatomir Constanta Mariuta
Barbu Mirela
Bădicioiu Iuliana
Bălășoiu Doinița
Bălțeanu Mihnea
Bărbuceanu Nicolae
Beldea Daniela
Bogdan Iuliana Adelina
Bostan Elena
Boștină Letiția
Bușe Ionela
Butușină Gabriela
Cătănescu Adela-Eugenia
Cealîcu Isabela Elisa
Ceucă-Diaconescu Monica
Chirfot Carmen Victorița
Cioroianu Doinița Elena
Cioroianu Monica
Ciulu Simona
Coandă Natalia
Codoban Rodica
Codreș Mihaela
Cojocaruc Luciana
Coman Elena Alina
Constantin Cristina
Criotoriu Cristian
Croitoriu Delia
Croitoru Georgeta
Dascălu Mihaela
Deacu Mirela
Diaconeasa Margareta
Diaconescu Gheorghiuța
Dobrin Călina Cristina
Dobrin Marius Daniel
Dogaru Ileana
Duică Tatiana

Dumitrescu Gabriela Codruța
Emciuc Natalia
Fetcu Doina
Florea Mihaela Camelia
Gărgălie Eliza Nausica
Georgescu Otilia
Georoceanu Lavinia
Giurcă Ramona Aurelia
Gîtan Maria-Cristina
Goiceanu Dorina
Goiceanu Sandu
Grecu Ana-Maria
Hertzog Roxana Camelia
Iacob Meda Elena
Iancu Sanda
Ilină Anda Liana
Iliuță Luminița
Ioniță Marcela
Joița Mariana
Lazăr Petru
Lengyel Bianca
Manolea Mihaela
Marcu Mădălina
Marinescu Mihaela Dana
Meetescu Nicoleta
Mîndreci Lenuța
Mîndrilă Florina
Mohora Cătălin
Neagoe Ancuța-Daniela
Neamțu Marilena
Olaru Geta
Onofreiciuc Carmen
Oprîțoiu Aretia
Pașca Monica
Pădurețu Mădălina Carmen
Păun Aurora-Mihaela
Păun Roxana Gabriela
Pelea Maria-Magdalena
Pelea Mircea Cristian
Picu Emilia Mădălina
Pîțpea Mădica
Pleșa Maria Carmen
Pleșeanu Veronica Mihaela
Pop Elena
Popescu Castanela
Popescu Eugen
Popescu Georgiana Sorina
Popescu Monica
Preda Corina-Elena
Predatu Liliana Carmen
Prundeanu Lavinia Elena
Pufulete Corina

Radu Nicolae
Rizea Ionuț
Rizu Ramona Maria
Roibu Tania
Roșca Diana
Săndoi Cristina
Sandu Mihaela
Săseanu Mirela Daniela
Sitaru Vișaiță Isabela-Corina
Spiridon Daniela Dorina
Stanciu Mariana Raluca
Stănescu Alina Nicoleta
Stoian Carmen
Tițoiu Cristina
Totîlcă Adriana
Totîlcă Maria-Lelia
Trancă Magdalena
Trașcă Violeta
Tudor Mirela
Urucu Adriana-Roxana
Văruicu Luminița Elisabeta
Văruicu Marian
Venete Elena Adelina
Vinătoru Mariana
Voicu Dragoș-Marian
Zaharie Oana Lavinia
Zloteanu Dana Anca

Echipa de proiect
MULȚUMEȘTE
tuturor sponsorilor!

Răspunderea privind conținutul științific al articolelor și respectarea drepturilor de autor revine în exclusivitate autorilor.

CENTRUL NAȚIONAL ISSN
BIBLIOTECA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Bd. Unirii nr. 22, sect. 3, cod 030833

București - ROMANIA

Tel. +40 21 311.26.35

e-mail: issn@bibnat.ro

București, 21.03.2016

Către Colegiul „Ștefan Odobleja” Craiova

Vă anunțăm că publicația pe care o editați a fost înregistrată și a primit codul de identificare ISSN, după cum urmează:

Managementul sănătății și securității ocupaționale

= ISSN 2501-3297

ISSN–L 2501-3297

Codul ISSN va fi utilizat conform instrucțiunilor conținute în anexa “ISSN – informații generale”, respectând Legea nr. 111/1995 republicată și Legea nr. 186/2003, privind promovarea culturii scrise.

Teodora Ușurelu
Centrul Național ISSN

**Secțiunea S1: STANDARDELE DE SĂNĂTATE ȘI SECURITATE OCUPAȚIONALĂ – PARTE INTEGRANTĂ
A POLITICII ÎN DOMENIUL CALITĂȚII ȘI AL MEDIULUI
(autorii/coautorii, în ordine alfabetică)**

Nr. crt.	Numele și prenumele	Titulul lucrării	Pag
1	BĂLĂȘOIU DOINIȚA	Cum să transformi stresul de zi cu zi în „stres optim”	11
2	BOSTAN ELENA	Calculatorul prieten sau dușman?	21
3	CIOROIANU DOINIȚA ELENA	Securitatea și sănătatea în muncă în contextul îmbătrânirii forței de muncă	25
	SPIRIDON DANIELA DORINA		
4	CIULU SIMONA	Politici europene în domeniul managementului securității și sănătății ocupaționale	28
5	CODREȘ MIHAELA	Asigurarea sănătății și securității în muncă. Managementul riscului	31
	POPESCU EUGEN		
6	CONSTANTIN CRISTINA	Sănătatea și securitatea ocupațională	35
7	DEACU MIRELA	Stresul ocupațional	38
8	DOGARU ILEANA	Sistemele integrate de management calitate-mediu-sănătate și securitate ocupațională	41
9	FETCU DOINA	„Școli fără bullying” Campania organizației salvați copiii românia, pentru un mediu școlar mai sigur și mai sănătos	45
10	FLOREA MIHAELA CAMELIA	Impactul digitalizării asupra sănătății și securității în muncă	49
11	GĂRGĂLIE ELIZA NAUSICA	„Să fim sănătoși, să putem lucra”!	53
12	GEORGESCU OTILIA	Securitatea și sănătatea în muncă în sectorul educației	56
	POPESCU CASTANELA		
13	GEOROCEANU LAVINIA	Sănătate și securitate în condiții de stres	59
	PĂUN AURORA-MIHAELA		
14	IACOB MEDA ELENA	Sănătatea și securitatea ocupațională în unitățile de învățământ-studiu	61
15	JOIȚA MARIANA	Siguranța emoțională a elevilor	64
16	MANOLEA MIHAELA	Sănătatea și securitatea lucrătorilor la locurile de muncă ecologice	67
17	MÎNDRILĂ FLORINA	Factori de risc de accidentare și îmbolnăvire profesională	70
	ZLOTEANU DANA ANCA		
18	NEAGOE ANCUȚA-DANIELA	Sănătatea și siguranța în mediul școlar	74
19	PELEA MARIA-MAGDALENA	Obiectivele sănătății și securității în unitățile de învățământ	77
	PELEA MIRCEA CRISTIAN		

20	PLEȘA MARIA CARMEN	Sănătatea și securitatea muncii în unitățile de învățământ	79
21	PLEȘEANU VERONICA MIHAELA	Strategia de securitate națională, pe făgașul normalității, într-o lume complexă, dinamică și turbulentă	82
22	PRUNDEANU LAVINIA ELENA	Accidente de muncă	86
	SANDOI CRISTINA		
23	STANCIU MARIANA RALUCA	Sănătatea și securitatea ocupațională-parte integrantă a politicilor în domeniul calității și al mediului	89
24	STĂNESCU ALINA NICOLETA	Norme generale de sănătate și securitate în muncă la realizarea produselor	91
	STĂNESCU TONY		
25	VÎNĂTORU MARIANA	Integrarea securității și sănătății în muncă (SSM) în învățământ-abordări globale	93
26	VOICU DRAGOȘ-MARIAN	Norme de protecția și securitatea muncii-sudură	96

CUM SĂ TRANSFORMI STRESUL DE ZI CU ZI ÎN „STRES OPTIM”

prof. Bălăsoiu Doinița, Colegiul „Ștefan Odobleja” Craiova, Dolj

Bine gestionat, stresul poate fi mai degrabă un aliat decât un inamic și poate fi folosit în propriul avantaj.

Introducere

Studiu de caz-generic

P.G. este stresat. Sperase că vacanța va fi resetarea de care avea nevoie, oferindu-i energia necesară pentru a lupta împotriva sentimentului din ce în ce mai mare de frustrare, anxietate și neliniște pe care îl simțea, pe măsură ce pandemia continua. Dar nu a fost așa.

Înainte de COVID-19, P.G. a fost, după toate aparențele, un director de bancă de succes, un autoproclamat „numbers guy” care a făcut față bine stresului și a abordat eșecurile cu o atitudine de „văzut și rezolvat”. Dar acum, cu greu poate dormi noaptea. Face mai puține exerciții și se îngrașă, iar uneori inima îi bate rapid fără un motiv evident. Are probleme de concentrare, devine iritabil cu colegii și se trezește că lucrează mai multe ore, în ciuda unei „navete” care constă în doar o duzină de pași până la sufragerie. Se enervează mai repede pe soția lui și se luptă să facă slalom printre nevoile carierei lor și grija fiicei, care încă nu s-a adaptat la grădinița organizată pe ecranul unui laptop. Deși acestea ar putea fi, de asemenea, simptome de depresie și anxietate, medicul lui P.G. îl informează că, cel mai probabil, se confruntă cu epuizarea.

P.G. este un „compozit” alcătuit din mai multe persoane pe care le cunoaștem, dar se remarcă prin faptul că solicită ajutor. Mulți oameni se confruntă cu niveluri de stres care depășesc strategiile de coping care au funcționat în trecut, dar nu le recunosc pe deplin. (Coping = efortul cognitiv și comportamental prin care o persoană face față/reduce/stăpânește/tolerează solicitărilor externe și/sau interne care îi depășesc resursele personale). Pierzându-ne capacitatea de a gestiona stresul, neștiind când să căutăm ajutor – sau ambele – ne punem în pericol sănătatea, relațiile personale și succesul profesional.

Pentru majoritatea oamenilor, în centrul acestei provocări, se află o percepție greșită asupra stresului în sine, care contribuie la incapacitatea noastră de a-l recunoaște și de a-l gestiona. Mulți manageri văd stresul ca pe un factor pur negativ, cu care trebuie să lupti sau pe care trebuie să-l minimizezi. Ca urmare, ei îl pot gestiona inefficient.

De fapt, stresul servește unui scop natural, fiziologic, care ne poate ajuta să rezolvăm probleme importante, să învățăm și să creștem din experiențele noastre. În loc să încercăm să eliminăm sau să atenuăm stresul, ar trebui să încercăm să-l înțelegem și să-l optimizăm, minimizând dezavantajele în timp ce valorificăm avantajele. Nicio viață semnificativă nu este lipsită de stres. Dar, gestionat corect, stresul poate fi un motor al dezvoltării personale și al performanțelor notabile.

Înțelegerea stresului

Iată o constatare medicală: în mod intrinsec, nu există nimic negativ în ceea ce privește latura fiziologică a stresului. Stresul este un „zgomot” hormonal de adrenalină și cortizol provocat de sistemul nostru nervos simpatic, care ne oferă un impuls de energie fizică și de concentrare mentală pentru a ne confrunța cu o amenințare reală sau percepută. Într-un răspuns normal la stres, când amenințarea trece, starea indusă de amenințare este urmată de efectele calmante ale sistemului nostru nervos parasimpatic, o frână naturală readucându-ne la o stare de recuperare și odihnă. Corpul și mintea ni se calmează, ne refacem resursele și ne pregătim pentru următoarea provocare (figura 1).

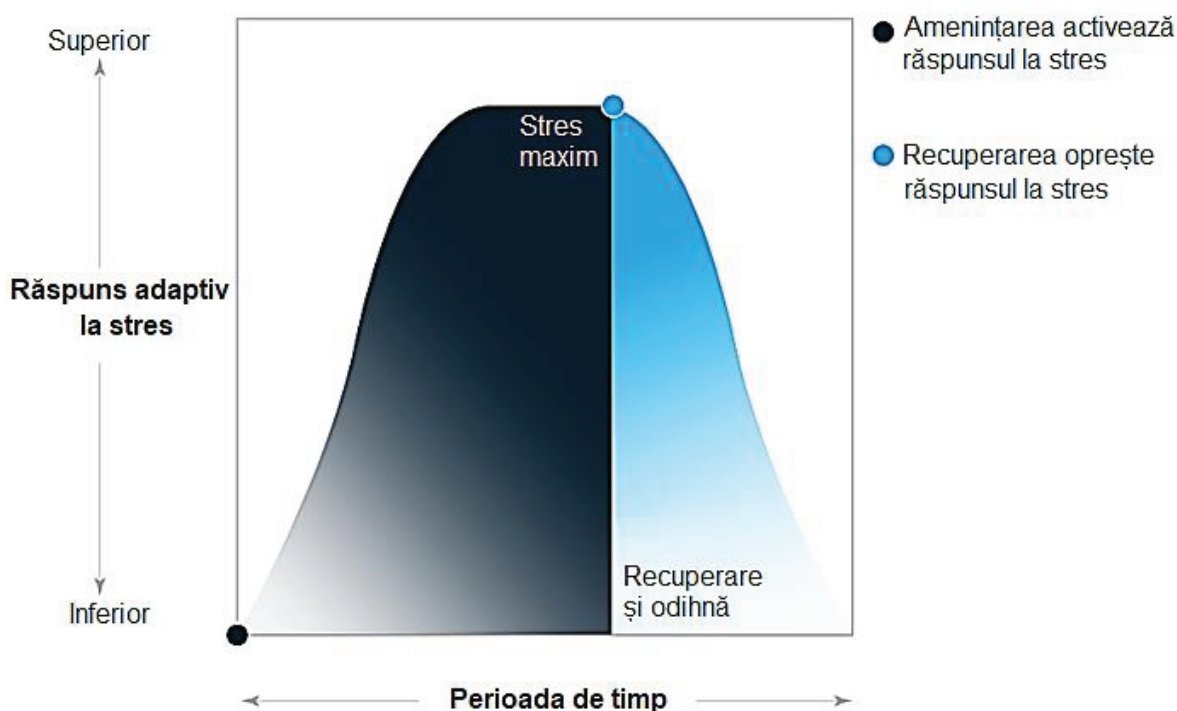

Figura 1. Stres și recuperare

(în cazul unui răspuns normal la stres, starea indusă de o amenințare este urmată de efecte calmante, readucându-ne la o stare de recuperare și odihnă)

Totuși, de foarte multe ori, nu ne liniștim, ci continuăm să experimentăm factori de stres fără efectele reparatoare ale unui răspuns normal la stres. Acest lucru poate duce la stres cronic, care este asociat cu schimbări de dispoziție, empatie și control al impulsurilor reduse și un risc crescut de boli cardiovasculare, accident vascular cerebral și alte afecțiuni (figura 2).

Stresul cronic poate duce la burnout, pe care Organizația Mondială a Sănătății l-a clasificat, în 2019, drept un fenomen ocupațional caracterizat prin trei dimensiuni: sentimente de epuizare sau epuizare energetică; distanță mentală crescută față de locul de muncă sau sentimente de negativism sau cinism legate de locul de muncă și eficacitate profesională redusă.

Stresul cronic deschide, de asemenea, ușa epuizării la locul de muncă – un amestec toxic de epuizare, eficacitate profesională redusă și cinism sporit față de muncă, despre care cercetările sugerează că afectează aproximativ două treimi dintre lucrătorii cu normă întreagă în orice moment. Pandemia nu a făcut altceva decât să crească probabilitatea de burnout, împreună cu o serie de alte provocări privind sănătatea noastră comportamentală, cum ar fi depresia, anxietatea și consumul de substanțe.

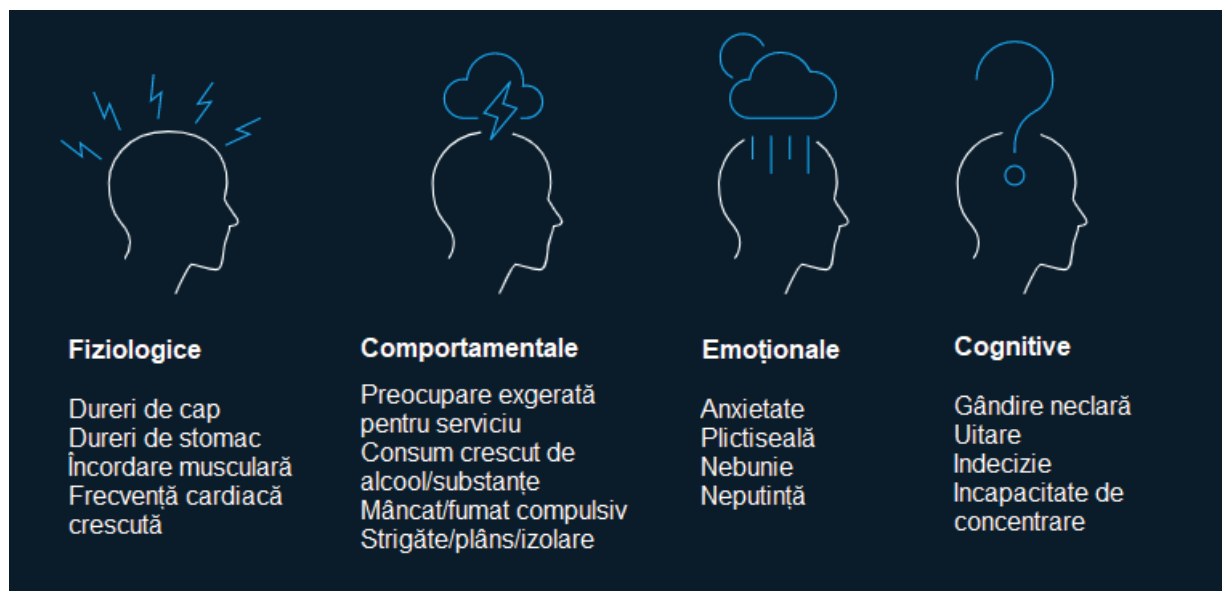

Figura 2. Semne de avertizare ale stresului cronic

Totuși, când este gestionat bine, stresul poate fi un factor favorizant pentru dezvoltarea personală. A transforma stresul într-o oportunitate de dezvoltare înseamnă a-ți găsi punctul optim de stres. Cheia este să ne înțelegem propriul stres, astfel încât să putem valorifica mai bine răspunsul normal la stres al corpului nostru, mai degrabă decât să fim supuși acestuia. Prin practică, putem învăța să trecem în mod deliberat de la o stare de angajare/implicare, în care suntem energizați, concentrați, creativi și productivi, la o stare de recuperare, în care creierul nostru procesează evenimente, învață și se recuperează.

Procesul este analog conceptului de supracompensare în antrenamentul fizic. Când facem exerciții fizice, solicităm țesutul muscular și adăugăm presiune asupra corpului. Întărirea musculară are loc mai târziu, în timpul recuperării. Deplasându-ne progresiv între cele două stări, putem atinge niveluri de performanță fizică mult peste cel inițial (figura 3)

Gestionarea eficientă a stresului

Analogia dintre sport și stres ajută la soluționarea unei mari provocări în gestionarea stresului, și anume imaginea de sine scăzută. La sală, de exemplu, suntem foarte conștienți de etapele când încordăm mușchii sau îi odihnim (cele două faze ale supracompensării). Și când adăugăm în mod

conștient exerciții (comportamente) noi, variate la antrenamentul nostru, devenim mai puternici și mai flexibili în timp.

Același lucru ar trebui să fie valabil și pentru gestionarea stresului. Cu toate acestea, la un moment dat, nu suntem conștienți de starea de stres în care ne aflăm (angajare sau recuperare), cu atât mai puțin căutăm în mod conștient schimbări de comportament care ar îmbunătăți eficacitatea oricărei stări. Gestionarea stresului, prin urmare, începe cu conștientizarea de sine.

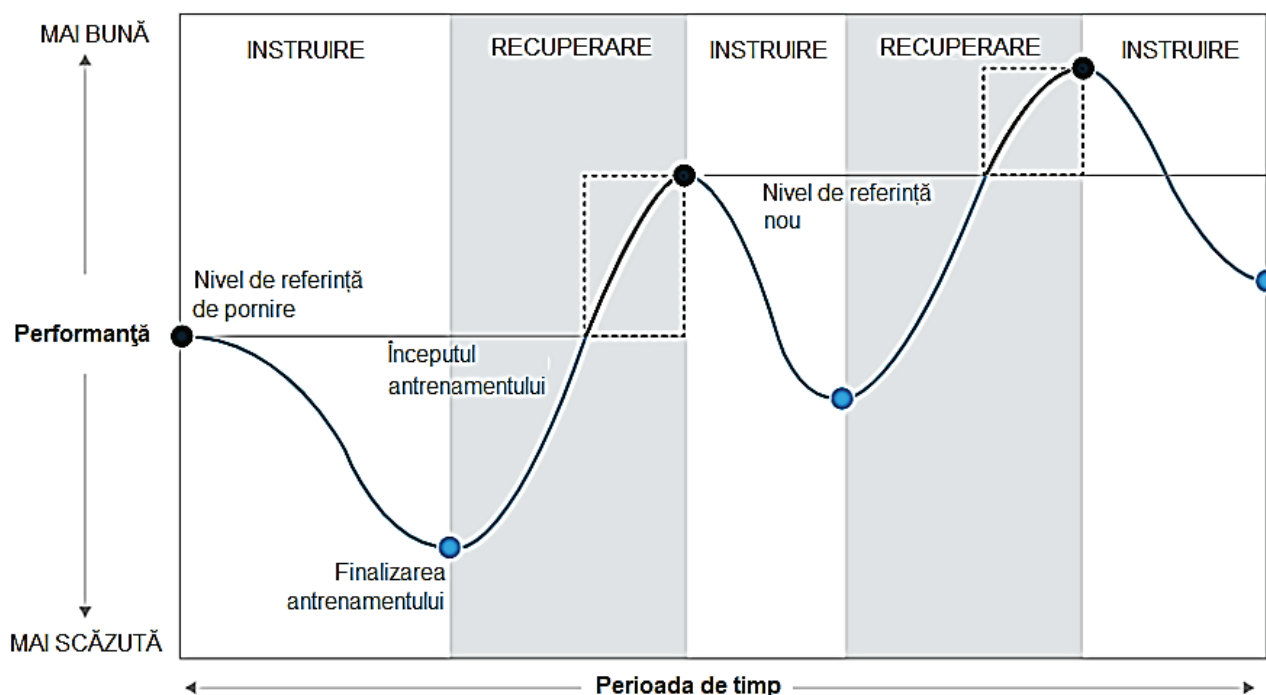

Figura 3. Supracompensarea în sport (analogie utilă pentru stres și recuperare)

Identificarea și descrierea stresului

Oamenii au un răspuns fiziologic comun la stres, dar stresul pe care îl experimentează fiecare este, de asemenea, unic. Ceea ce, la o persoană, declanșează un răspuns la stres, este posibil ca la alta să nu conducă la aceleași rezultate. Unii oameni se simt stresați și devin agresivi, în timp ce alții se retrag. De asemenea, metodele de recuperare ale fiecăruia sunt unice – mersul pe bicicletă, de exemplu, versus citirea unei cărți.

Cu toate acestea, de obicei, managerii nu sunt conștienți de tiparele și idiosincraziile lor legate de stres și adesea nu își dau seama de amploarea poverii de stres pe care o suportă deja. Stereotipurile de conducere nu ajută la asta. Nu este deloc surprinzător faptul că nu putem articula modul în care ne afectează stresul atunci când echivalăm succesul cu amplificarea, în exces, a provocărilor, cu lupta împotriva problemelor și nu admitem niciodată slăbiciunea. Mulți oameni pe care îi cunoaștem pot vorbi în detaliu despre o vacanță preferată, dar li se „leagă limba” atunci când sunt întrebați ce interacțiuni le declanșează în mod constant stres sau în ce moment al zilei se simt cei mai „în forță”.

Pentru a ajunge la stresul optim, trebuie să fim conștienți de stresul nostru; în termeni neurologici, este primul pas către o schimbare durabilă a comportamentului. După cum scrie psihiatrul Daniel Siegel, „Unde se îndreaptă atenția, fluxurile de declanșare neuronale și conexiunea neuronală crește.” Și aceste căi neurologice nou dezvoltate sunt cele care ne definesc comportamentul și au ca rezultat noi obiceiuri.

Dar ce înseamnă să fii conștient de propriul tău stres?

Există câteva întrebări utilizate pentru a determina nivelul de stres al angajaților, întrebări cu care un manager conștient de stres poate gestiona eficient problematica stresului subalternilor săi.

1. Într-o săptămână obișnuită, cât de des te simți odihnit bine? Cât de des, în timpul zilei de lucru, cauți momente de recuperare față de „tentative de a răzbate”?
2. Într-o săptămână obișnuită, cât de des te simți pe deplin absorbit de munca ta sau într-o stare de om „scurs”? Cât durează aceste perioade? La ce oră din zi sau din noapte apar ele?
3. Gândește-te la o perioadă recentă în care ai fost surprins de ceva stresant la locul de muncă. Cum ai reacționat? În ce moduri te-ai concentrat pe resurse pentru a ajuta la gestionarea stresului? În ce fel te-ai luptat? Ce ai face diferit data viitoare?
4. Care sunt cele mai mari surse de stres din viața ta? În ce circumstanțe apare stresul dintr-un aspect al vieții tale în altul?
5. Cum faci față stresului? Mecanismele tale de adaptare îți epuizează energia sau o restaurează? Ajută ele la creșterea gradului de conștientizare cu privire la stresul tău sau la reducerea lui?
6. Cât de des îți recunoști stresul în momentul de față față de cel de după, sau în reacțiile celorlalți?
7. Câte semne de avertizare ale stresului cronic (vezi fig. 2) ai experimentat în această săptămână?

Acestea sunt întrebări care se pot revizui periodic pe măsură ce se construiește conștiința de sine. Identificarea și descrierea stresului este un proces de descoperire și, cu cât înveți mai multe, cu atât mai bine îți vei valorifica propriul răspuns la stres. Înregistrarea într-un jurnal poate ajuta, de asemenea, la obținerea de informații despre modul în care corpul fiecăruia reacționează la diferiți stimuli – cu un răspuns la stres sau un răspuns de recuperare – la fel ca și măsurarea periodică a variabilității ritmului cardiac.

Tehnicile suplimentare pot ajuta la îmbunătățirea angajamentului și recuperării, precum și a capacității de a comuta între aceste stări în mod deliberat.

Crearea unui spațiu pentru implicare și concentrare

Mulți dintre noi suntem suprasolicitați, suprastresați și epuizați, ceea ce determină menținerea cu greu a concentrării. Și odată cu trecerea la lucrul de la distanță pentru mulți angajatori, din cauza pandemiei, aranjamentele rezultate prin munca de la domiciliu nu ajută: prăbușit peste masa lucru de dimineața până seara, comutând de la o videoconferință la alta, distras de e-mailuri și mesaje directe, cu un ochi la lucru și, în unele cazuri, cu celălalt, urmărind copiii sau ajutând soția. Credem

că suntem „multitasking”, dar în schimb favorizăm condițiile perfecte pentru suprasolicitarea cognitivă.

Formarea de noi obiceiuri poate ajuta la transformarea stresului într-un factor pozitiv. Luați în considerare următoarele sfaturi, extrase din experiența de lucru a psihologilor, cu directori executivi și echipele lor. Toate sunt la fel de eficiente, indiferent dacă este vorba despre lucrul de acasă sau de la birou.

Fixați timpul pentru muncă intensă.

Rezervați una până la trei ore în programul fiecărei zile, pentru concentrare. Opriiți e-mailurile și chaturile și puneți-vă telefonul într-un sertar, astfel încât să puteți să lucrați fără întreruperi. CEO-ul Google, Sundar Pichai, programează timp în calendarul său pentru a citi, a gândi și a crea un interval pentru el însuși.

Reduceți distractorii

Dezactivați notificările prin e-mail de pe telefon, setați restricții de timp pentru aplicațiile selectate și încercați să comutați ecranul telefonului pe un fundal alb-negru pentru a reduce stimulii de pe ecran și tentațiile.

Luați o pauză de la activitățile video

Videoconferințele au multe avantaje, dar pot distra atenția și pot epuiza. Necesitatea de a reține indiciile nonverbale, contactul vizual prelungit și vizualizările galeriei cu mai multe persoane poate fi simțită ca un multitasking constant. Combinați formatele pentru a vă afla preferințele: încercați să vă opriți din când în când propriul monitor, astfel încât să vă puteți concentra doar pe cuvintele rostite.

Crearea de condiții pentru odihnă și recuperare

În timpul unei stări concentrate, stresante, ar trebui să vă anticipați recuperarea, a doua stare mentală de stăpânit. Este posibil ca, înainte de pandemie, mulți oameni să fi considerat recuperarea de la sine înțeleasă. De ce? Gândiți-vă la toate pauzele încorporate pe care le-am avut: naveta noastră, așteptarea în lift, scurta conversație la aparatul de cafea, chiar și procesul de check-in la aeroport. Toate acestea au oferit pauze pentru recuperarea cognitivă. Acum, trebuie să înlocuim în mod conștient vechile pauze, în timp ce acordăm atenție somnului, exercițiilor fizice, dietei și altor căi de recuperare perene, dar vitale.

Adăugați micropauze la rutina dvs.

Rezervarea a cinci minute între întâlniri consecutive oferă o resetare prețioasă. Chiar și o pauză de 30 de secunde poate reduce stresul: să privești o plantă, o fotografie veche, să vorbești cu câinele tău – sunt idei constructive; de văzut ce funcționează cel mai bine pentru dvs. și de transformat într-un obicei. Dar fiți atent cu privire la modul în care petreceți acest timp. Nu faceți din asta o pauză de social media și, mai presus de toate, nu faceți o pauză de smartphone: un studiu din 2019 a

constatat că, în ceea ce privește epuizarea cognitivă, navigarea pe smartphone în timpul unei pauze este echivalent cu a nu lua deloc pauză.

Somnul – o problemă serioasă

Unul dintre rarele lucruri bune legate de pandemie, este acela că unii oameni, nemaifăcând naveta, și-au schimbat obiceiurile de somn și au adoptat unele mai bune în timpul pandemiei. Cu toate acestea, somnul rămâne o provocare pentru mulți oameni. Țintiți șapte până la nouă ore de somn, cu o oră de culcare constantă. Alcoolul, mesele grele, ecranele electronice și cofeina înainte de culcare sunt de evitat. Specialiștii în neuroștiințe au observat că timpul de înjumătățire al cofeinei în organism este de una până la șase ore, ceea ce înseamnă că, la miezul nopții, un sfert din cofeina consumată la ora 14:00, ar putea fi încă în organism. Și, mai ales, nu vă propuneți să „prindeți din urmă” somnul în weekend, pentru că astfel, corpul este împins într-o stare ca aceea datorată diferenței de fus orar.

Faceți sport regulat

Fără tranzițiile obișnuite și plimbarea prin birou, mulți dintre noi am văzut că numărul de pași a scăzut în timpul pandemiei. Exercițiile fizice regulate îmbunătățesc starea de spirit, reduc inflamațiile și ajută la reglarea emoțiilor noastre. Programați sesiuni scurte de antrenament fizic de zece până la 15 minute, inclusiv mers rapid. Chiar și exercițiile fizice regulate, de intensitate scăzută, ne sporesc energia și reduc oboseala. Începeți săptămâna notând ce întâlniri ați putea avea în timp ce mergeți, în loc să stați în fața laptopului.

Mâncați mai bine și hidratați-vă

Comenzile online oferă noi șanse de a acorda mai multă atenție la ceea ce cumpărăm și mâncăm, așa că putem să fim mai atenți. O alimentație bună este o parte vitală a gestionării stresului; obiceiurile alimentare necorespunzătoare sunt legate de numeroase afecțiuni, precum și de prestația la locul de muncă. Începeți cu conștientizarea stresului și porniți de la aceasta. Este importantă și hidratarea. Luați în considerare să faceți din hidratare o micropauză: încercați să vă terminați paharul cu apă de la birou până la sfârșitul unei întâlniri și folosiți timpul dintre întâlniri pentru a merge la bucătărie și a-l umple.

Doar respirați

Când aveți îndoieli, respirația profundă vă poate ajuta. Chiar și un minut de exersare a respirației profunde și lente reactivează sistemul nostru nervos parasimpatic și ajută la spargerea cercului vicios al stresului. Setati alarma telefonului pentru a vă aminti să faceți o pauză de respirație.

Învățați să pendulați între implicare și recuperare

Pe măsură ce lucrați cu concentrare și apoi vă recuperați, trebuie să învățați să treceți, din ce în ce mai deliberat, între aceste două stări. Crearea tranzițiilor ne ajută să le menținem separate și distincte în creierul nostru, sporindu-le eficacitatea și ajutându-ne în continuare să le influențăm.

Scopul este să învățăm cum să facem concentrarea și recuperarea ceva la care putem apela atunci când avem nevoie – o parte tangibilă, încorporată a zilei noastre.

Până atunci, tranzițiile naturale după trecerea stresului sunt un moment pentru a reflecta și a învăța din stresul personal.

Să-l revedem pe P.G., care are un termen limită important care îl obligă să lucreze până seara. Fiica lui se agită în camera alăturată, nu dorește să facă baie și începe să se certe tare cu soția lui P.G. El simte valul de hormoni ai stresului și, înainte să-și dea seama, s-a ridicat de pe scaun și l-a răsturnat.

Mai târziu, pe măsură ce corpul lui se calmează (și după ce și-a cerut scuze), pentru P.G. devine evident că el a reacționat la termenul limită, nu la comportamentul fiicei lui. Își imaginează ce ar fi putut face altfel: să facă o pauză pentru câteva respirații adânci și concentrate în timp ce se uită la un tablou preferat de pe peretele din apropiere și se adună, recunoscând că luarea unei scurte pauze de la muncă acum, l-ar ajuta să se concentreze mai târziu și, de asemenea, să ofere soției sale, o mână de ajutor în timp util. O să încerce asta data viitoare.

Deși, imediat după trecerea stresului, ar trebui să folosim întotdeauna timpul pentru a reflecta și a lua în considerare noile comportamente, tranzițiile intenționate între muncă și odihnă ne vor ajuta să comutăm mai ușor între concentrarea productivă și recuperarea productivă. De exemplu, încercați următoarele exerciții:

Mergeți la serviciu

Pentru mulți oameni care lucrează de acasă, un aspect surprinzător al pandemiei este cât de mult le lipsește naveta de dimineață și șansa pe care le-a oferit-o deplasarea la serviciu, de a reflecta și de a se pregăti mental pentru muncă. Luați în considerare simularea navetei de dimineață cu o scurtă plimbare: este un exercițiu pentru corp și un bun prilej de pregătire mentală. Plimbați-vă în jurul blocului, luați o băutură to-go, luați niște fructe proaspete de la băcanul din apropiere sau vedeți unde vă duc cei 2.000 de pași de pe dispozitivul dvs. de fitness.

Respectați un program de lucru predefinit

Chiar dacă vă puteți extinde orele de lucru, nu faceți din aceasta o regulă. Setarea unei alarme vă poate ajuta sau luați în considerare întâlnirea cu un prieten pentru o conversație programată după lucru, în fiecare zi, pentru a marca sfârșitul zilei de lucru. Conexiunea suplimentară va fi un beneficiu pentru amândoi.

Implementați un ritual de sfârșit de zi

Dacă aveți camera de lucru acasă, lăsați-o și închideți ușa când ați terminat de lucrat pentru ziua respectivă. Trasați o linie clară între a lucra și a nu lucra. Dacă aveți spațiu limitat, împachetați-vă instrumentele de lucru și echipamentele și transformați-vă biroul temporar în spațiul obișnuit de acasă, astfel încât să vă amintiți mai puțin de lucru seara și să fiți mai puțin tentat să vă întoarceți la el. Acesta să devină ritualul dvs. În plus, luați în considerare o altă plimbare pentru a simula naveta, așa cum ați făcut la începutul zilei.

Din perspectiva unui manager,

1. Acordați ajutor celorlalți pentru gestionarea stresului

Avertismentul de siguranță din avioane despre a vă pune propria mască de oxigen înainte de a-i ajuta pe alții, este valabil și pentru stres. Acest lucru se datorează în parte pentru că propriul stres stresează echipa. Într-un studiu la Institutul Max Planck pentru Științe Cognitive ale Creierului, participanții au observat străini care se luptă cu probleme mentale dificile de aritmetică. Chiar și în această configurație impersonală, mai mult de un sfert dintre observatori aveau niveluri ridicate de cortizol din cauza stresului empatic. Dar, căutând să creați condiții pozitive pentru echipa dvs. și monitorizând propriul stres cu o doză sănătoasă de empatie, puteți face mult bine, cu condiția să nu înrăutățiți lucrurile.

2. Creați condiții pentru concentrare și recuperare

Începeți prin a vă uita la normele pe care le-ați stabilit – sau pe care le-ați susținut fără să gândiți – pentru timpul de lucru și în afara acestuia. Întâlnirile sunt primele care trebuie optimizate. Ce întâlniri aveți, la ce oră din zi și din ce motiv? Poate fi scurtat, combinat, eliminat sau readjustat în alt mod pentru a acorda mai mult timp pentru lucru și odihnă? Luați în considerare, de asemenea, când propria energie este cea mai bună pentru activitate foarte empatică și interacțiune socială cu colegii.

3. Colectați opiniile echipei dvs.

Acceptați termenii de întâlnire prin care să-i ajutați pe toți să se simtă cel mai bine și să contribuie la rezolvarea problemelor. De exemplu, unele întâlniri pot fi nonformale pentru a încuraja concentrarea sau recuperarea? Întâlnirile operative, la care nimeni nu trebuie să raporteze, pot fi organizate ca întâlniri din mers, de exemplu. Apelurile telefonice ocazionale de grup pot ajuta la prevenirea oboselii prin videoconferință.

4. Fiți clari cu privire la orele de lucru și așteptări, respectându-le în același timp pe cele ale celorlalți.

De exemplu, următorul text de e-mail este atât motivant, cât și încurajator: „Trimit acest e-mail la o oră care se potrivește programului meu de lucru. Vă rugăm să nu vă simțiți obligat să răspundeți în afara programului dvs. de lucru.” În mod similar, stabilirea unei zile din săptămână fără întâlniri, poate ajuta colegii să-și găsească concentrarea și să își gestioneze mai bine stresul. Și respectați următoarea regulă: trimiterea de semnale mixte se adaugă la povara stresului nesănătos pe care echipa dvs. poate o suportă deja.

Desigur, nu toate zilele lucrătoare sunt la fel. Unele necesită mai multă concentrare și muncă mai multă. În calitate de lider, trebuie să recunoașteți că acest lucru pur și simplu nu este sustenabil pe termen lung. Nimeni nu poate lucra în „modul de criză” în fiecare zi. Fiți clar cu echipa dvs. cu privire la faza în care vă aflați, adaptați obiceiurile echipei la intensitatea muncii și apoi conduceți echipa în mod proactiv înapoi în recuperare, după perioade intense.

5. Fiți atent, vigilent și grijuliu

Deoarece, în prezent sunt mult mai numeroase situațiile în care nu avem șansa să ne vedem personal la lucru, este mai greu să observăm semne de epuizare în echipă. Ca manager, trebuie să acordați atenție unor semnale care nu existau înainte: cinism, lipsă de energie sau alte probleme de comportament.

Organizați întâlniri individuale cu oamenii, neprogramate, pentru a fi la curent cu problemele lor. Urmăriți îndeaproape persoanele cu performanțe ridicate, deoarece acestea se pot angaja mai mult în muncă, dar nu reușesc să vorbească atunci când simt că se „scufundă”.. Echilibrați volumul de muncă al echipei, astfel încât să nu înrăutățiți lucrurile.

Când observați că există probleme, luați măsuri, mai bine prea devreme, decât prea târziu. Faceți sugestii și ajutați la nivelul dvs. de abilități, dar amintiți-vă că rolul dvs. este de a fi un lider care oferă sprijin și plin de compasiune. Luați în considerare să recurgeți, la un sprijin extern pentru echipa dvs. sub forma unui psiholog sau a unui antrenor – unele subiecte sunt mai ușor de abordat cu un străin.

Concluzii

Stresul ne oferă energia fizică și concentrarea mentală de care avem nevoie pentru a răspunde la situații solicitante. Stresul în sine nu este rău, dar atunci când îl gestionăm prost, nu reușim să căutăm ajutor – sau ambele – suferim în moduri variate. Reformulând modul în care gândim despre stres și străduindu-ne să-l optimizăm, mai degrabă decât să-l minimizăm, putem transforma stresul în oportunități de învățare și dezvoltare, pentru performanțe mai bune.

Bibliografie

- [1] Andreescu, A. (coord.), Managementul stresului profesional, Editura MAI, București, 2016
- [2] Capotescu, R., Stresul ocupațional. Teorii, modele, aplicații, Editura Lumen, Iași, 2006
- [3] Nechita, Maria, Stresul ca provocare și perspectiva adaptării la stres, în vol. Conferinței „Probleme actuale ale științelor umanistice” vol. 20, Partea I, 2022
- [4] Batog, Mariana, Gestionarea stărilor emoționale în contextul noilor provocări societale – premisă a sănătății mintale, în lucrările Conferinței științifice internaționale „Perspectivele și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației” Volumul VII, Partea 2, Cahul, 2020

CALCULATORUL – PRIETEN SAU DUȘMAN?

Prof. Bostan Elena – Colegiul Tehnic „Costin D. Nenițescu” Pitești

În prezent calculatorul a devenit indispensabil în munca unui profesor. Mare parte din activitățile la clasă, sau de pregătire a lecției sunt realizate cu ajutorul acestui dispozitiv, de aceea consider că ar trebui să ținem cont de o serie de reguli pentru ca să putem desfășura activitatea în condiții de siguranță. Aceste reguli tin de mai mulți factori din care cei mai importanți sunt următorii:

Factori care țin de integritatea instalației electrice de alimentare. În afara condiționărilor legate de integritatea instalației electrice și de asigurarea unor tensiuni de alimentare compatibile cu PC-ul este de bine să avem în vedere următoarele aspecte:

- Instalația electrică să fie prevăzută cu împământare;
- Prizele să fie bine prinse în perete;
- Să se utilizeze cabluri flexibile și prelungitoare care nu au defecte ce pot provoca accidente.
- Pentru prevenirea riscului de incendiu, calculatorul trebuie amplasat astfel încât să existe un oarecare spațiu de aerisire între el și perete pentru a se evita supraîncălzirea. De asemenea, trebuie evitată și amplasarea unor obiecte direct pe gurile de aerisire ale calculatorului sau monitorului acestuia.

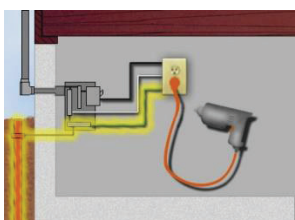

Fig. 1 Priză cu împământare

Fig. 2 Supraîncărcare pentru prelungitor

Fig. 3 Priză defectă care arde

Factori care se referă la echipamentele din componența PC-ului

Deși la prima vedere acești factori se consideră că au un efect redus asupra utilizatorului de calculator, în realitate efectele asupra organismului uman nu sunt chiar neglijabile. În continuare voi enumera pe scurt câteva aspecte legate de utilizarea prelungită a tastaturii, a mousului, șederea pe timp lung pe scaun, timpul de lucru prelungit de lucru, fără pauză.

- **Alegerea unei tastaturi ergonomice** care să prevină suprasolicitarea încheieturilor, dar și a degetelor din cauza mișcărilor repetitive. Fiecare apăsare de tastatură de pe tastatură trebuie să fie audibilă și tactilă, ceea ce permite reducerea greșelilor de scriere, reducând și tensiunea musculară din umăr la tastarea semnelor grafice.

- **Mouse-ul** ar trebui să fie suficient de mare pentru a vă lăsa întreaga mână pe el. Aceasta oferă o poziționare mai bună a mâinilor și previne sprijinul direct al palmei de la încheietura mâinii. Toate degetele ar trebui să se potrivească confortabil pe mouse. Mecanismul butonului mouse-ului ar trebui să permită acest lucru. Palma nu trebuie să se întindă pe un plan paralel cu blatul mesei - aceasta este o poziție nefirească care determină răsucirea antebrațului.
- Alegerea **monitoarelor** care emit radiații electromagnetice scăzute. Efectele radiațiilor electromagnetice asupra organismului uman sunt: nervozitate, oboseală, durere de cap, reducerea rezistenței organismului la boli de natură infecțioasă sau oncologică

Fig. 4 Tastatură ergonomică

Fig. 5 Mouse ergonomic

Fig. 6 Monitor led

Poziția în fața calculatorului

O problemă importantă o constituie poziția pe care o adoptăm în fața calculatorului deoarece ea poate determina o serie de dureri cu caracter temporal sau permanent: dureri de spate în zona umerilor(38%), dureri în zona inferioară a spatelui(63%), dureri de gât(53%) și dureri în zona încheieturii mâinii(33%).

Toate aceste probleme au câteva soluții simple:

- utilizarea unui scaun de birou corespunzător cu înălțimea și greutatea;
- păstrarea unei distanțe de 50-70 de centimetri față de ecran;
- adoptarea unei poziții corecte pe scaun ;
- un stil de viață sănătos care implică și mișcarea în aer liber.

Poziția corectă: spatele drept, genunchii înclinați la 90⁰, tălpile pe podea sau pe un suport pentru picioare, spatele sprijinit, tastatura cât mai aproape și înclinată conform unghiului corpului, utilizarea mousului.

Fig. 7 Poziție corectă la calculator

Alegerea unui scaun de birou trebuie să țină cont de:

- Spătarul să fie reglabil;
- Suport de brațe mobil,
- Șezut confortabil;
- Material din care este realizat să fie rezistent;

Timpul de lucru mare în fața calculatorului

Există tendința de a sta timp îndelungat să lucrăm la calculator. Dacă estimăm un efort de pregătire a lecțiilor de 4 ore, utilizarea la clasă a tablei inteligente, utilizarea telefonului inteligent putem ajunge chiar și la 8 ore pe zi de expunere la diverse tipuri de ecrane, mai mari sau mai mici. Se înțelege deci că pot apărea efecte nu tocmai plăcute care țin de oboseala ochilor, vertij, amețeli, dureri de cap și de spate, exces de greutate, insomnia și imunitate scăzută.

Fig. 8 Utilizarea tablei inteligente la clasă

Ce putem face? În primul rând să luăm pauze, optim o pauză de 5-10 minute la 1 ora (respectiv, din 60 de minute, 50-55 minute de muncă și 10-5 minute de pauză în funcție de intensitatea activității). De asemenea sunt utile și următoarele reguli: ajustarea luminozității și contrastului ecranului astfel încât privirea să nu fie deranjată, utilizare ochelarilor de vedere cu protecție dacă este cazul, folosirea ochelarilor de protecție împotriva luminii albastre. Și în ultimul rând este foarte util să ieșim în natură, în spații largi, pentru a realiza o deconectare bine venită de la toate device-urile.

Cu respectarea acestor reguli minimale consider că utilizarea calculatorului ar putea avea un efect nedorit de mai mică intensitate asupra noastră, permițându-ne să utilizăm acest instrument util în activitatea didactică.

Bibliografie

- <https://euramis.ro/masuri-de-protectia-muncii-pentru-persoanele-care-lucreaza-de-la-calculator/>
- <https://blog.romstal.ro/impamantarea-instalatiei-electrice-cum-se-face/>

- <https://crashbox.ru/ro/work-in-the-system/office-worker-at-the-computer-rules-of-work-at-the-computer-the-norms-of-work/>
- <https://www.portal-resurseumane.ro/legislatia-muncii-130/pauze-pentru-angajatii-care-lucreaza-la-calculator-ce-prevede-codul-muncii-17272.html>
- <https://semneletimpului.ro/sanatate/la-ce-pericole-te-expui-daca-stai-prea-mult-timp-in-fata-calculatorului.html>

SECURITATEA ȘI SĂNĂTATEA ÎN MUNCĂ ÎN CONTEXTUL ÎMBĂTRÂNIRII FORȚEI DE MUNCĂ

Cioroianu Doinița Elena
Spiridon Daniela Dorina
Colegiul „Ștefan Odobleja” Craiova

Provocările îmbătrânirii demografice reprezintă un subiect de o importanță deosebită, întrucât populația în vârstă este inevitabil un segment în creștere, iar această tendință este comună tuturor țărilor. Aceasta impune o abordare complexă a segmentului respectiv al populației ca o importantă resursă umană, fiind esențial de a-i asigura prosperitatea alături de celelalte categorii de vârstă. În prezent tot mai multe persoane preferă să rămână active și să lucreze în continuare chiar și după ce ajung la vârsta de 65 de ani, iar cum nevoia de specialiști este uriașă, seniorii reprezintă o resursă bogată pentru companiile care sunt nevoite să rezolve criza acută de personal sau care au nevoie de formatori pentru tinerii angajați. Astfel, înaintarea în vârstă aduce noi experiențe pe piața muncii pentru persoanele vârstnice. Odată ajunse la vârsta pensionării, persoanele vârstnice doresc în continuare o viață activă, să meargă la muncă și să socializeze, iar cum speranța de viață este în creștere, este clar că pragul de 65 de ani nu va mai însemna automat retragerea din câmpul muncii pentru din ce în ce mai multe persoane. Indiferent de motivul pentru care persoanele de peste 65 de ani hotărăsc să rămână active după vârsta pensionării, devine evident faptul că locurile de muncă trebuie regândite și adaptate pentru lucrătorii seniori.

Lucrătorii în vârstă constituie o parte tot mai mare a forței de muncă, iar pe măsură ce durata vieții profesionale se prelungește, gestionarea securității și sănătății în muncă (SSM) a lucrătorilor vârstnici devine o prioritate. Numeroase însușiri, cum ar fi înțelepciunea, gândirea strategică, percepția holistică și capacitatea de a delibera, sporesc sau apar pentru prima oară odată cu înaintarea în vârstă. Experiența și expertiza profesională se acumulează, de asemenea, odată cu înaintarea în vârstă, însă anumite capacități funcționale, în principal fizice și senzoriale, se deteriorează ca urmare a procesului natural de îmbătrânire. Potențialele modificări ale capacităților funcționale trebuie luate în considerare la evaluarea riscurilor, iar munca și mediul de lucru trebuie modificate pentru a face față acestor schimbări. Modificările capacității funcționale asociate cu înaintarea în vârstă nu sunt uniforme, deoarece există diferențe individuale legate de stilul de viață, nutriție, condiția fizică, predispoziția genetică la îmbolnăvire, nivelul educațional, mediul de locul de muncă și mediul în care abitează. Trebuie mereu avut în vedere faptul că lucrătorii în vârstă nu constituie un grup omogen: pot exista diferențe considerabile între persoane de aceeași vârstă. Declinul asociat cu înaintarea în vârstă afectează în principal capacitățile fizice și senzoriale, care

prezintă cea mai mare relevanță în cazul muncii fizice intense. Tranziția de la industria extractivă și producătoare la servicii la industria bazată pe cunoaștere, precum și gradul tot mai mare de automatizare și mecanizare a sarcinilor și de utilizare a echipamentelor moderne au redus necesitatea unei activități fizice intense. În acest context, devin tot mai apreciate numeroasele competențe și aptitudini asociate vârstei înaintate, precum aptitudinile interpersonale, serviabilitatea și preocuparea față de calitate. Vârsta este doar unul dintre aspectele ce caracterizează diversitatea forței de muncă. Evaluarea riscurilor în funcție de vârstă înseamnă luarea în considerare a caracteristicilor asociate cu vârsta ale diferitelor categorii de vârstă în momentul evaluării riscurilor, inclusiv a eventualelor schimbări ale capacităților funcționale și ale stării de sănătate. Printre riscurile care prezintă relevanță, mai ales pentru lucrătorii vârstnici, se numără: volumul de muncă fizică intensă; pericolele legate de lucrul în schimburi; mediile de lucru cu temperaturi ridicate sau scăzute ori cu nivel mare de zgomot. Întrucât diferențele dintre persoane cresc odată cu vârsta, nu trebuie emise presupuneri bazate exclusiv pe vârstă. Evaluarea riscurilor trebuie să ia în considerare cerințele profesionale în raport cu capacitățile și starea de sănătate ale fiecărei persoane. În perioade dificile din punct de vedere economic, este important să ne amintim că securitatea neadecvată și sănătatea precară la locul de muncă presupun cheltuieli. Mai mult, studiile de caz relevă faptul că buna gestionare a SSM într-o companie este corelată cu o îmbunătățire a performanței și a rentabilității. Toată lumea are de pierdut dacă este neglijat domeniul SSM: de la lucrătorii individuali până la sistemele naționale de sănătate. Însă aceasta înseamnă și că toată lumea poate beneficia de îmbunătățirea politicilor și a practicilor. Țările cu sisteme precare de securitate și sănătate la locul de muncă folosesc resurse prețioase pentru tratarea unor accidente și boli care pot fi evitate. O strategie națională solidă aduce numeroase beneficii, cum ar fi: creșterea productivității prin reducerea absenteismului pe motiv de boală; reducerea costurilor cu asistența medicală; menținerea în activitate a lucrătorilor în vârstă; stimularea unor metode și tehnologii de lucru mai eficiente; micșorarea numărului de persoane care sunt nevoite să își reducă programul de lucru pentru a îngriji un membru al familiei.

În ceea ce privește Securitatea și Sănătatea în Muncă a angajaților vârstnici, trebuie avute în vedere următoarele aspecte: din punct de vedere fizic, odată cu înaintarea în vârstă scade forța musculară și implicit rezistența fizică. În asemenea situații se recomandă încălzirea înainte de începerea programului de muncă, antrenamentul, intercalarea de perioade de repaus și recuperare; din punct de vedere vegetativ, apare o adaptare din ce în ce mai dificilă la munca în schimburi alternante, la turele de noapte, sau la munca în condiții mai dificile precum activitățile la temperaturi extreme; din punct de vedere senzorial, apare scăderea auzului, a văzului și a propriocepției, generând dificultăți de înțelegere a limbajului, de vedere prin scăderea câmpului vizual, sau dificultăți de mișcare; din punct de vedere al memoriei, unde soluția ar fi de folosire a

notițelor, dificultatea poate apărea în situațiile în care trebuie luate decizii rapide; din punct de vedere medical, se pot dezvolta anumite boli cronice precum hipertensiunea arterială, artroza, osteoporoza, depresia și chiar altele mai grave; din punct de vedere profesional, vârstnicii: sunt mai de încredere, fac mai puține greșeli; sunt conștiincioși, loiali, muncitori; sunt mai puțin predispuși la accidente; preferă locuri de muncă „part-time”; preferă locuri de muncă în apropierea locuinței. Cea mai mare problemă a unei gestionări deficitare a politicilor de SSM este reprezentată de bolile profesionale, accidentele de muncă și decesele la locul de muncă, care implică costuri economice ridicate pentru persoane, angajatori, guverne și societate. Printre efectele negative ale unei gestionări deficitare a SSM se numără pensionarea anticipată cu costuri ridicate, pierderea de personal calificat, absenteismul și prezenteismul (atunci când angajații merg la lucru chiar dacă sunt bolnavi, crescând probabilitatea de a face greșeli) și costuri medicale și prime de asigurare mai mari. Se estimează că 3,9 % din PIB mondial și 3,3 % din PIB al UE reprezintă costul pentru societate al accidentelor de muncă și al bolilor profesionale. Ponderea variază foarte mult de la o țară la alta, în special între țările din vest și celelalte țări, în funcție de caracteristicile industriale, de contextul legislativ și de stimulentele pentru prevenire. Un sistem precar de securitate și sănătate în muncă este costisitor pentru companii, în timp ce un sistem SSM corespunzător aduce dividende. Companiile cu standarde mai înalte în domeniul securității și al sănătății sunt mai durabile și au un succes mai mare.

Avantajele economice ale unui sistem SSM corespunzător sunt semnificative atât pentru companiile mari, cât și pentru cele mici. Pentru a da doar câteva exemple, securitatea și sănătatea corespunzătoare la locul de muncă: sporește productivitatea lucrătorilor; reduce absenteismul; reduce plățile compensatorii; îndeplinește cerințele de conformitate ale contractanților din sectorul public și privat. Luarea de măsuri poate aduce beneficii semnificative angajatului, angajatorului, dar și statului și societății în ansamblul ei.

Bibliografie

1. Lavinia Călugăreanu, Felicia Popescu, Morbiditatea profesională în România, Institutul National de Sănătate Publică, 2018;
2. <https://cnpv.ro/wp>

POLITICI EUROPENE ÎN DOMENIUL MANAGEMENTULUI SECURITĂȚII ȘI SĂNĂTĂȚII OCUPAȚIONALE

Prof. Ciulu Simona, Colegiul “Ștefan Odobleja” Craiova

Securitatea și sănătatea în muncă constituie unul dintre cele mai importante și mai dezvoltate domenii ale politicii UE privind ocuparea forței de muncă și afacerile sociale. Activitatea din acest domeniu comportă o interacțiune complexă între mai mulți actori la nivelul UE și al statelor membre, incluzând în special guverne și alte autorități publice, precum și organizații ale lucrătorilor și angajatorilor.

Standardele internaționale în domeniul muncii sunt instrumente juridice elaborate de către constituenții Organizației Internaționale a Muncii (guvernele, angajatorii și sindicatele) care stabilesc principii și drepturile la muncă. Acestea sunt fie convenții, care sunt tratate internaționale obligatorii dacă sunt ratificate de statele membre, sau recomandări, care servesc ca niște ghiduri neobligatorii. În multe cazuri convențiile stabilesc principiile de bază care să fie implementate de statele care le ratifică, în timp ce recomandările suplimentează convențiile asigurând ghiduri mai detaliate referitoare la modul în care acestea trebuie aplicate.

Organizația Internațională a Muncii a fost creată în 1919 și a devenit o instituție specializată a Organizației Națiunilor Unite în 1946. Ea numără în prezent 182 de State Membre. Dotată cu o structură “tripartită” unică, ea reunește în mod egal reprezentanții guvernelor, angajatorilor și lucrătorilor pentru a dezbate probleme legate de munca și politica socială. Conferința Internațională a Muncii, care reunește o dată pe an delegații ale țărilor membre, ghidează lucrările Organizației. Ea adoptă noile norme internaționale ale muncii, ca și programul și bugetul Organizației. Consiliul de administrație al Organizației Internaționale a Muncii a identificat 8 convenții fundamentale, care reglementează domeniile care sunt considerate ca principii și drepturi fundamentale ale lucrătorilor.

Cele 8 convenții fundamentale ale Organizației Internaționale a Muncii sunt următoarele:

- Convenția nr.29/1930 privind munca forțată;
- Convenția nr. 87/1948 privind libertatea sindicală;
- Convenția nr. 98/1949 privind dreptul la organizare și negociere colectivă;
- Convenția nr. 100/1951 privind egalitatea de remunerare;
- Convenția nr.105/1957 privind abolirea muncii forțate;
- Convenția nr. 111/1958 privind discriminarea (angajare și profesie);
- Convenția nr. 138/1973 privind vârsta minimă;
- Convenția nr. 182/1999 privind interzicerea celor mai grave forme ale muncii copiilor.

Libertatea de asociere și recunoașterea efectivă a dreptului de negociere colectivă, eliminarea tuturor formelor de muncă forțată sau obligatorie, eliminarea efectivă a muncii copilului, eliminarea discriminărilor în respect cu angajarea și profesia - aceste principii sunt de asemenea prevăzute în Declarația privind Principiile și Drepturile Fundamentale ale Muncii, aprobată încă în anul 1998. Consiliul de administrație al BIM a calificat ca “fundamentale” opt convenții care tratează chestiuni considerate ca principii și drepturi fundamentale ale muncii: libertatea sindicală și recunoașterea efectivă a dreptului de negociere colectivă, eliminarea oricărei forme de muncă forțată sau obligatorie, abolirea muncii copiilor și eliminarea discriminării în materie de angajare și profesie.

Aceste principii sunt enunțate de asemenea în Declarația Organizației Internaționale a Muncii relativă la principiile și drepturile fundamentale ale muncii (1998). În 1995, Organizația a lansat o campanie care vizează să obțină ratificarea universală a acestor opt convenții fundamentale. În prezent, mai mult de 1304 de ratificări au fost înregistrate pentru aceste convenții, reprezentând 89% din numărul posibil de ratificări.

Cele 4 obiective strategice ale Organizației Internaționale a Muncii sunt:

1. promovarea și realizarea standardelor și principiilor drepturilor fundamentale în muncă;
2. crearea oportunităților mai mari pentru femei și bărbați pentru asigurarea de locuri de muncă și venituri decente;
3. Creșterea acoperirii și eficacității protecției sociale pentru toți;
4. Consolidarea tripartismului și dialogului social.

Recenta inițiativă a Organizației Internaționale a Muncii, Agenda pentru o muncă decentă, acoperă un mare număr de provocări cu care Organizația se confruntase deja la momentul creării sale. Această agendă are ca obiectiv să permită fiecăruia să obțină o muncă decentă favorizând dialogul social, protecția socială și crearea de locuri de muncă, precum și respectarea normelor internaționale ale muncii, care s-au dezvoltat pentru a constitui un sistem global de instrumente legate de munca și politica socială, susținute de către un mecanism de control ce permite abordarea oricărui tip de probleme care s-ar ridica la aplicarea lor pe scara națională. Normele internaționale ale muncii constituie componenta juridică a strategiei pe care Organizația Internațională a Muncii a adoptat-o pentru a garanta mondializarea, a promova dezvoltarea durabilă, a eradica sărăcia și a face astfel ca fiecare să beneficieze de condiții de muncă demne și sigure. Oficiul Subregional al Organizației Internaționale a Muncii pentru Europa Centrală și de Est se află în Budapesta.

De asemenea, un aport considerabil în dezvoltarea politicilor europene în domeniul managementului securității și sănătății ocupaționale o are și Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în muncă, cu sediul în Bilbao, Spania, care este o organizație a Uniunii Europene, înființată în anul 1996, cu scopul de a colecta, disemina și facilita schimbul de informații

economice, tehnice și științifice pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă și promovarea celor mai bune practici de prevenire a accidentelor de muncă și bolilor profesionale.

Securitatea și sănătatea în muncă (SSM) poate fi văzută în cadrul unei întreprinderi ca un concept care este implementat și, în anumite limite, gestionat, și poate fi considerată ca un fundament funcțional al obiectivelor și valorilor întreprinderii. Tot mai multe companii internaționale acordă un nivel atât de ridicat de prioritate securității și sănătății ocupaționale încât trec dincolo de respectarea exclusivă a reglementărilor în vigoare și încearcă să creeze o cultură de securitate care devine o parte integrantă a culturii lor corporative. Aceste companii încorporează aspecte ale SSM în afacerile lor generale, folosind diverse instrumente și soluții. Cele mai multe dintre ele implementează sisteme formalizate de management al SSM, bazate pe cerințele și recomandările naționale. În unele dintre aceste companii managementul SSM este deja integrat în sistemele de management al calității și/sau de mediu, în timp ce în altele managementul SSM este tratat ca un element al managementului calității.

Concluzie.

Aplicarea standardelor de sistem de management al SSM nu garantează că aspectele SSM sunt realmente încorporate în procesele decizionale care determină aspectele majore ale condițiilor de muncă. Cu cât managementul SSM este mai strâns legat de activitățile economice desfășurate, cu atât mai mult vor crește performanțele de SSM în termeni de schimbare organizațională, îndeosebi în condiții specifice ale crizelor economice, ale fuziunilor, ale reducerilor de personal și ale inovațiilor tehnologice rapide.

Bibliografie:

1. SR OHSAS 18001:2008 *Sisteme de management al sănătății și securității ocupaționale. Cerințe;*
2. SR OHSAS 1800 – *Linii directoare pentru implementarea OHSAS 1800;*
3. Ghid pentru implementarea Sistemului de Management al Sănătății și Securității Ocupaționale, Ediția a II-a, revizuită și îmbunătățită.

ASIGURAREA SĂNĂTĂȚII ȘI SECURITĂȚII ÎN MUNCĂ. MANAGEMENTUL RISCULUI

prof. Mihaela Codreș, Școala Gimnazială „Sf. Gheorghe”, Craiova

prof. Eugen Popescu, Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova

Managementul de risc al securității și sănătății în muncă este un proces în cinci etape pentru controlul expunerii la riscurile asupra sănătății și siguranței care pot să apară la locul de muncă și anume:

- *Identificarea pericolelor*
- *Evaluarea riscurilor care pot rezulta ca urmare a acestor pericole*
- *Alegerea unor măsuri de evitare a riscurilor care să prevină sau să micșoreze nivelul riscurilor*
- *Implementarea măsurilor de evitare a riscurilor*
- *Monitorizarea și verificarea eficienței măsurilor.*

Managementul de risc este un proces în desfășurare. Ar trebui să fie aplicat în momente diferite, cum ar fi:

- acum, dacă nu a mai fost realizat până la data respectivă;
- când intervine o schimbare;
- după un incident (și/sau în preajma unui incident);
- la intervale regulate de timp, planificate, în concordanță cu locul de muncă.

Managementul de risc ar trebui să fie realizat în urma consultării cu lucrătorii pentru a asigura rezultate mai bune în ceea ce privește sănătatea și securitatea.

A. Identificarea pericolelor

Identificarea pericolelor care apar la locul de muncă înseamnă căutarea acelor lucruri care au potențialul de a cauza vătămări.

Există câteva tipuri generale de pericole la locul de muncă, care includ:

- ambianța de lucru (căldura, lumina, violența la locul de muncă);
- energia (cum ar fi cea electrică);
- operațiuni manuale;
- zgomot;
- substanțe (chimice, biologice);
- aparatura (cum ar fi instrumentele și dispozitivele).

Toate pericolele de la locul de muncă pot fi clasificate (încadrate) într-una dintre categoriile de mai sus.

Începerea identificării pericolelor prin împărțirea locului de munca în grupări logice, cum ar fi procese de lucru, operațiuni, joburi sau zone de lucru.

Activitățile care pot ajuta la identificarea pericolele sunt:

- inspectarea locului de munca;
- consultarea lucrătorilor;
- testarea aparaturii, echipamentelor și nivelului de zgomot;
- monitorizarea mediului sau situației medicale;
- evaluarea științifică sau tehnică;
- analiza înregistrărilor incidentelor, plângerilor lucrătorilor, amplorii îmbolnăvirilor profesionale și rotației personalului;
- informații de la producători, furnizori și alte organizații cum ar fi uniuni, organisme ale angajatorilor și consultanța în domeniul sănătății și siguranței.

B. Evaluarea riscurilor

În această etapă trebuie evaluat nivelul de risc asociat cu fiecare dintre pericole. *Riscul* reprezintă probabilitatea ca, datorită pericolelor, să survină decesul, rănirea, accidentarea sau îmbolnăvirea. Pentru a evalua riscul, trebuie luată în considerare și probabilitatea și consecințele unui incident care se petrece la locul de munca.

Pot fi folosite diferite metode pentru a întreprinde o evaluare a riscului. Prioritatea riscului oferă o definiție primară a gradului de risc. Scara riscurilor derivată din această metodă ar trebui interpretată cu grijă, atâta timp cât procesul din care ele rezultă este subiectiv și poate fi pus în discuție.

Nivelul riscului, sau “scala riscului”, este determinat de proiectarea consecințelor și probabilităților estimate în „Tabelul Probabilităților Riscului” de mai jos.

Tabelul probabilităților riscului

PROBABILITATI Cat este de probabil ca s-ar putea întâmpla?	CONSECINTE: Cât de grav se poate răni cineva?			
	EXTREME Deces, dezabilități permanente	MAJORE Serioase vătămări ale corpului	MODERATE Tratament doar ocazional	MINORE
FOARTE PROBABIL Se poate întâmpla frecvent	1	2	3	4
PROBABIL Se poate întâmpla ocazional	2	3	4	5
IMPROBABIL Se poate întâmpla, dar rar	3	4	5	6
FOARTE PUTIN PROBABIL Se poate întâmpla, dar probabil nu se va întâmpla niciodată	4	5	6	7

Scor	Acțiune
1,2 sau 3	Faceți imediat ceva în privința acestor riscuri
4 sau 5	Faceți ceva în privința acestor riscuri cât de curând posibil
6 sau 7	Aceste riscuri este posibil să nu necesite atenție imediată

Este important de reținut că scorurile de risc obținute nu au valoare absolută. Acest tabel este doar un mijloc de a stabili o scară a riscurilor.

Scorurile (1-7) din tabelul de probabilități ale riscului relevă cât este de important să întreprinzi ceva în privința fiecărui tip de risc, după cum reiese și din tabelul anterior.

C. Stabilirea măsurilor de evitare a riscurilor

Măsurile trebuie să fie selectate în concordanță cu lista cuprinzând prioritățile.

În primul rând, încercarea *eliminării sursei de risc (pericolului)*.

Dacă acest lucru nu este posibil, prevenirea sau micșorarea expunerii la risc folosind una dintre metodele de mai jos sau o combinație a acestora:

- înlocuirea cu materiale, procese sau echipamente mai puțin periculoase;
- reproiectarea echipamentelor și a procesului de muncă;
- izolarea pericolului.

În ultima instanță, când expunerea la risc nu este (sau nu poate fi) micșorată prin alte metode se acționează prin:

- introducerea măsurilor administrative;
- utilizarea echipamentului de protecție corespunzător.

În multe cazuri, va fi necesară folosirea mai multor măsuri de evitare a riscurilor pentru a realiza un management satisfăcător al expunerii la risc. Unele măsuri care vizează metode de realizare mai simple pot necesita punerea lor în practică până când va fi stabilită o metodă permanentă.

Măsurile de evitare a riscurilor selectate ar trebui:

- să controleze în mod adecvat expunerea la risc;
- să nu genereze alte pericole;
- să permită desfășurarea lucrului fără să existe disconfort sau pericol.

D. Implementarea măsurilor de evitare a riscurilor

Acest pas reprezintă aplicarea măsurilor de evitare a riscurilor selectate la locul de muncă.

Aceasta poate implica:

- *Dezvoltarea procedurilor de lucru* pentru asigurarea că noile măsuri sunt eficiente (de ex. definirea responsabilităților de management a angajatorului și a lucrătorilor);
- *Comunicarea unor informații clare despre noile măsuri de control și motivele acestor schimbări* lucrătorilor;

- *Instruirea* lucrătorilor cu privire la noile masuri;
- *Asigurarea unei supravegheri adecvate* pentru a se vedea dacă noile masuri sunt aplicate corect;
- Includerea instruirii în procedurile de lucru cu privire la *întreținerea măsurilor de evitare a riscurilor* pentru a asigura continua eficiență a noilor masuri care ar urma să fie aplicate.

D. Monitorizarea și verificarea

Pasul final în procesul de management al riscului este monitorizarea și verificarea eficienței măsurilor de evitare a riscurilor. În acest sens, se determină dacă:

- măsurile alese au fost implementate așa cum s-a planificat;
- măsurile alese funcționează;
- noile masuri au generat noi probleme sau au înrăutățit problemele existente.

Trebuie stabilită o dată la care să fie trecut în revistă întregul proces al managementului de risc.

Bibliografie

1. Legea securității și sănătății în muncă nr. 319/2006 publicată în M.O. nr. 646/26.07.2006
2. H. G. nr. 1425/11.10.2006 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii securității și sănătății în muncă nr. 319/2006 publicată în M.O. nr. 882/30.10.2006

SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA OCUPAȚIONALĂ

Prof. Constantin Cristina, Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova

Din momentul în care omul a început să muncească datează și primele preocupări de îmbunătățire a condițiilor de muncă:

- existența unor medici pe șantierele faraonice
- măști din bășici de pește pentru șlefuitorii de minium
- măsuri pentru combaterea intoxicației cu mercur și plumb în Grecia, la Roma și Alexandria

Securitatea și sănătatea în muncă reprezintă un ansamblu de acțiuni și măsuri întreprinse în scopul asigurării integrității anatomo - funcționale și sănătății oamenilor în procesul muncii.

Securitatea și sănătatea în muncă este o disciplină științifică de sine stătătoare care are multiple legături cu o serie de alte discipline: medicina muncii, ergonomia, psihologia, sociologia, etc. și se referă la a permite unei persoane să își exercite ocupația, în modul în care cauzează cel mai puțin rău sănătății sale.

Se aliniază la promovarea sănătății și siguranței la locul de muncă, care se ocupă cu prevenirea daunelor provocate atât de pericolele la locul de muncă, precum și mediului înconjurător.

Obiectivul SSM este înlăturarea tuturor perturbațiilor ce apar în procesul muncii, susceptibile să provoace accidente de muncă și îmbolnăviri profesionale obiectul securității și sănătății în muncă:

- identificarea și studierea elementelor negative ce apar în sistemele de muncă și pot genera accidente și boli profesionale

- stabilirea normelor cu caracter de lege pe baza legăturii cauză-efect în producerea accidentelor de muncă și a bolilor profesionale

- elaborarea pe baze științifice a metodelor și mijloacelor de protecție sistemul legislativ românesc din domeniul securității și sănătății în muncă cuprinde:

- constituția României
- codul muncii
- legea securității și sănătății în muncă nr.319/2006
- hotărâri de guvern referitoare la măsurile de prevenire a accidentelor și regulilor de aplicare a normativelor SSM
- măsuri de prevenire a accidentelor de muncă și bolilor profesionale
- instrucțiuni proprii de securitate și sănătate în muncă.
- respectarea cerințelor legale și reglementare referitoare la mediu;
- îmbunătățirea performanțelor de mediu prin programarea, monitorizarea și analiza obiectivelor și indicatorilor de mediu;

- desfasurarea, in bune conditii, protejand mediul, a activitatilor din cadrul organizatiei;
- imbunatatirea transparentei si a relatiilor cu publicul si autoritatile;
- imbunatatirea constientizarii si motivarii personalului pentru initiative si actiune in vederea imbunatatirii performantelor de mediu

- prevenirea reclamatiiilor, incidentelor si accidentelor de mediu printr-o preocupare permanenta in acest sens

- prevenirea poluarii prin utilizarea unor procese, impacturile daunatoare asupra mediului
- reducerea consumului de apa per angajat; tehnici, materiale, produse, care reduc o gestionarea selectiva a deseurilor si valorificarea acestora

- încurajarea dezvoltarii si aplicarii solutiilor optime referitoare organizatiei si serviciile furnizate, prin calculul costurilor financiare si al la progresul tehnic si tehnologic;

Securitate și sănătate în muncă constituie unul dintre domeniile de preocupare prioritară ale Uniunii Europene, și un concept de un interes din ce în ce mai important și la nivel național, având în vedere faptul ca accidentele de muncă și îmbolnăvirile profesionale sunt din ce în ce mai prezente în societatea noastră, generând reale probleme umane și economice. Statisticile ne arata faptul ca anual au loc mai mult de zece milioane de accidente de muncă, iar cheltuielile si pierderile anuale datorate accidentelor de muncă și îmbolnăvirilor profesionale reprezintă 2-4% din PIB.Un alt fapt îngrijorător este acela că, din păcate, datorită lipsei de experiență, tinerii reprezintă categoria de vârstă cea mai afectată.

In trecut, angajatul era privit ca o unealtă de muncă și nimic mai mult, fără ca angajatorul sa țină cont de nevoile sau problemele salariatului. Tot ce conta era profitul și productivitatea muncii indiferent de sacrificiile umane. Însă s-a dovedit că dacă salariatul nu este protejat și instruit pentru a se asigura și menține un mediu de lucru sănătos, profitul și productivitatea scade.

Astăzi relațiile dintre angajat și angajator s-au schimbat, iar domeniul securității și sănătății în muncă reprezintă o parte importantă din conceptul managerial. Securitatea și sănătatea în muncă este parte componentă a procesului de muncă și a pregătirii profesionale.

Securitatea si sănătatea în muncă a inceput sa ocupe un loc prioritar în agenda socială națională, din rațiuni atât economice cât și umanitare, legislația națională fiind astfel obligată să introducă prevederile directivelor europene care reglementează acest domeniu.

Capitalul uman este constituit din elemente cum ar fi cunoașterea, abilitățile, aptitudinile și capacitatea de muncă, ce includ aspecte legate de sănătatea fizică si psihologică.

Accidentele de muncă și bolile profesionale reprezintă o povară enormă pentru sistemele de protecție socială publice și private și necesităun raspuns integrat, coordonat și strategic, precum și o colaborare a principalelor părți interesate în elaborarea politicilor naționale.

Rolul securității și sănătății în muncă este primordial pentru consolidarea competitivității și a productivității întreprinderilor, prin efectele pozitive pe care le produce: reducerea costurilor cu accidentele, incidentele și bolile, și creșterea motivării în muncă. Studiul efectuat pe un santier de construcții și-a atins scopul cu privire la constientizarea lucrătorilor și a angajatorilor, necesității creării unui mediu de lucru sigur și sănătos.

Crearea unui mediu de lucru mai sigur și mai sănătos în Europa reprezintă un obiectiv care depășește resursele și expertiza unei singure țări sau unei singure instituții, prin urmare este important ca securitatea și sănătatea în muncă să se dezvolte printr-o colaborare strânsă între statele membre.

Bibliografie:

1. Ion Traian Ștefănescu, Tratat teoretic și practic de drept al muncii, ed. a II a revizuită și adăugită, Ed. Universul Juridic, 2012
2. Luminița Dima, Relații de muncă și industriale în Uniunea Europeană, Editura C.H. Beck, București, 2012
3. A. Țiclea, C. Tufan, Protecția muncii în România, Ed. Lumina Lex, București, 1997
4. https://ro.wikipedia.org/wiki/Securitate_%C8%99i_s%C4%83n%C4%83tate_%C3%AEn_munc%C4%83
5. https://www.academia.edu/13322707/Dizertatie_protectia_sanatatii_si_securitatii_in_munca_U_R_E
6. http://www.geoarc.ro/sites/default/files/politica_geoarc_meniu_sanatate_securitate.pdf

STRESUL OCUPAȚIONAL

Prof. Deacu Mirela, Liceul Teoretic "Nicolae Cartoian", Giurgiu

Profesia și locul de muncă reprezintă un aspect important în viața fiecăruia dintre noi. Stresul este întâlnit în diferite situații din viața de zi cu zi: acasă, la școală, la locul de muncă, în diferite contexte sociale. Stresul, frica și anxietatea nu sunt concepte noi. Presiunea la care suntem supuși în cotidian determină subminarea confortului și securității individului generând probleme indivizilor în ași stabili identitatea psihologică, ceea ce poate induce o vulnerabilitate la stres și anxietate (Stinson, 2009).

Stresul este un fenomen psihosocial complex ce decurge din confruntarea persoanei cu cerințe, sarcini și situații care sunt percepute ca fiind dificile, dureroase sau cu miză mare pentru persoana în cauză. Conceptul de stres a fost definit deseori atât ca variabilă independentă, cât și ca variabilă dependentă, dar și ca proces. Această confuzie terminologică se datorează aplicabilității conceptului de stres în cercetările din științele medicale, comportamentale și sociale în ultimii 50-60 de ani. Fiecare disciplină a cercetat stresul dintr-o perspectivă unică, singulară, adoptând fie modelul stimulilor (stresul fiind o variabilă independentă), fie modelul răspunsului (stresul fiind o variabilă dependentă). Această abordare a fost dată de obiectivele specifice ale cercetărilor și de acțiunile care au fost realizate în urma rezultatelor cercetării. Aproape toate cercetările încep prin a puncta dificultățile generate de confuzia existentă în jurul încercărilor de a defini ceea ce este stresul (Cooper, Dewe și O'Driscoll, 2001). Cei mai mulți oameni definesc stresul ca fiind reprezentat de problemele și îngrijorările cu care se confruntă. O astfel de înțelegere face din noi victime ale circumstanțelor. Nenumărate studii concluzionează însă că nu ceea ce iese în cale se numește stres, ci cum ne raportăm la situațiile inerente.

Definirea stresului prin accentul pus pe reacția sau răspunsul organismului a câștigat teren odată cu cercetările lui Hans Selye. Originile definirii stresului ca reacție pot fi identificate în medicină și, de obicei, stresul este studiat dintr-o perspectivă fiziologică. Dintre definițiile existente în literatura de specialitate asupra stresului, o considerăm potrivită pe cea enunțată de Zlate (2007). El definește stresul ca fiind "răspunsul fiziologic sau psihologic al organismului la un stresor din mediu". Deci, „factorii stresori” sunt forțele exterioare, reprezentate de problemele cu care ne confruntăm în viață: poluare, extreme termice, date limită, suprasolicitare, relații tensionate, finanțe, boală, deces. Termenul de „stres” se referă la răspunsul individului la acești factori stresori. Astfel, Lussier (2013) definește stresul ca fiind o reacție emoțională și/ sau fizică a organismului la evenimentele sau acțiunile mediului.

Stresul ocupațional - concepte specifice

În ultimii ani au avut loc schimbări majore în ceea ce privește activitatea de la locul de muncă. În multe domenii de activitate se constată o creștere a insecurității și a programului de muncă, o diminuare a controlului asupra evenimentelor care se întâmplă la locul de muncă, în carieră sau în viață, precum și o amplificare a problemelor șef - subordonați (Cooper, Dewe și O'Driscoll, 2001). Statisticile publicate de Comisia Europeană în 1999 arată că, în toate țările Uniunii, muncitorii se confruntă cu un nivel de stres relativ ridicat. Aproape 150 de milioane de angajați se plâng că trebuie să lucreze în mare grabă și își exprimă nemulțumirea cu privire la termenele de predare foarte strânse ale lucrărilor. Stresul profesional afectează cel puțin 40 de milioane de muncitori din țările membre și are o contribuție majoră la o serie de boli și numeroase decese, generând prin toate acestea costuri economice anuale care depășesc 20 de miliarde de euro. Un studiu efectuat recent la cererea Comisiei Europene arată că românii sunt printre cei mai stresați europeni. Potrivit acestui studiu, 70% dintre români se simt stresați la serviciu. Românii sunt depășiți la acest capitol doar de lituanieni, însă diferența este minimă, de numai 1%. Statisticile mai arată că șapte din zece români se consideră suprasolicitați de sarcinile de serviciu de care trebuie să se achite zi de zi. În contrast cu muncitorii români, doar 25% dintre finlandezi se plâng că munca pe care o fac este prea grea. Stresul, în special stresul la locul de muncă, a acumulat un interes crescut în ultimii ani în Europa, datorită faptului că el reprezintă a doua problemă de sănătate, după afecțiunile musculo-scheletale. Acesta afectează 28% din angajații Uniunii Europene și este cauza a peste un sfert din totalul concediilor medicale a căror durată reprezintă cel puțin două săptămâni de absențe la locul de muncă. Biroul Internațional al Muncii consideră stresul a fi una dintre cele mai grave probleme ale timpului nostru, nu numai pentru indivizii cărora le pune în pericol sănătatea fizică și mentală, dar și pentru întreprinderi și guverne.

Stresul nu este o boală în sine, dar dacă este intens și de durată poate să conducă la apariția unor probleme de sănătate fizică și mentală; este adesea factor ce determină insatisfacția profesională, productivitatea scăzută, absenteismul și demisia crescută a angajaților. Modelul stresului profesional propus de Beehr sugerează că stresorii reprezintă elemente ale muncii care cauzează reacții indivizilor. Această conceptualizare stipulează că factorii personali (personalitatea) și de mediu (suportul) pot minimiza sau exagera efectele stresorilor asupra reacțiilor. Potrivit lui Beehr stresorii se referă la orice caracteristici ale muncii care afectează în mod advers sănătatea, iar reacțiile se referă la efectele adverse ale stresului. Ganster și Schaubroeck (1991) au remarcat faptul că în perioada 1981- 1991, au fost publicate aproape 300 de articole cu privire la relația dintre muncă și stres.

Investigarea stresului ocupațional a fost intens încurajată în ultimele decenii, în prezent existând o recunoaștere unanimă și dovezi concludente asupra relației dintre stresorii muncii și o

serie de consecințe la nivelul sănătății fizice sau mentale. La locul de muncă, stresul apare ca urmare a unor resurse psihice insuficiente pentru a face față solicitărilor și exigențelor profesionale. În asemenea situații putem vorbi de un stres ocupațional sau de stres în activitatea profesională. Conform cercetărilor efectuate, cele mai afectate organizații din perspectiva stresului perceput sunt organizațiile care au ca obiect de activitate oferirea de servicii sau cele ce au suferit restructurări (Bogathy, 2004).

Trăsăturile de personalitate, influențează modul în care o persoană reacționează la stres. În general, persoanele pot fi clasificate într-o categorie de personalitate de tip A sau de tip B (Hellriegel și Slocum, 2011). Cei de tip A, ca modele de comportament prezintă, de obicei, trăsături, cum ar fi nerăbdare, ambiție, competitivitate și ostilitate. Nu este surprinzător că o persoană cu acest tip de personalitate să se afle în situații de stres înalt. Persoanele cu personalitate de tip B sunt mult mai relaxate, comode și mai ușor de înfuriat. Alți factori de personalitate legați de sănătate sunt optimismul și pesimismul. În situația unei schimbări sau într-o situație de stres, cei care sunt mai optimiști se recuperează mai rapid și revin la viața normală mult mai repede decât cei cu o viziune pesimistă asupra vieții (Kowalski și Westen, 2005).

Bibliografie selectivă:

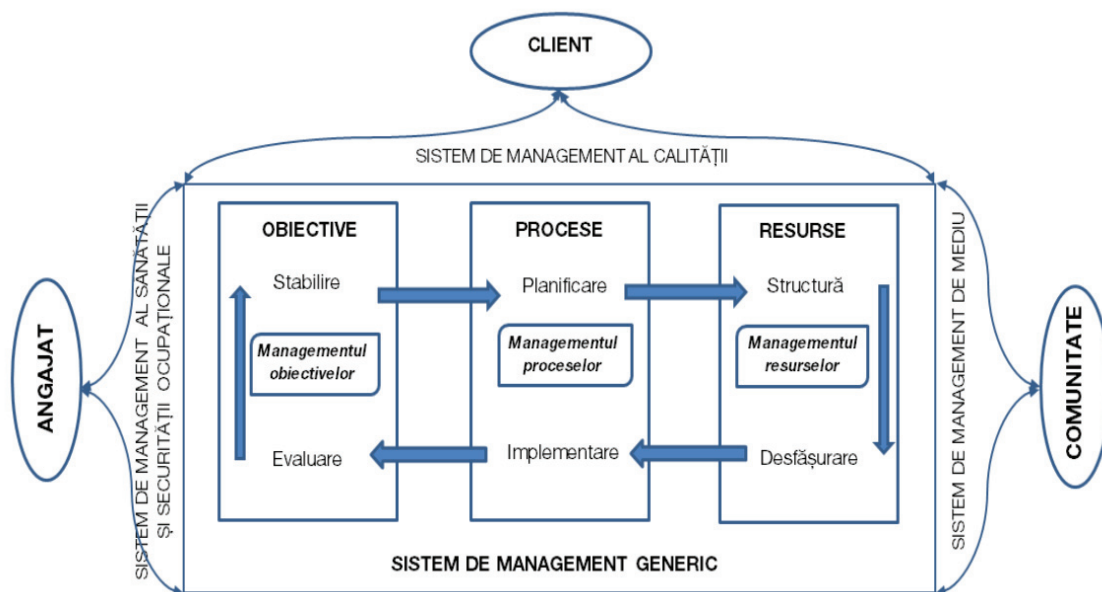
1. A.Marcu&Gr. Marcu: Ghid pentru managementul programelor de sănătate (I.S.P. Bucuresti – 2000 5.
2. Analiza comunității, Fundația pentru Dezvoltare prin Educație Economică și Parteneriat, 2001
3. Bocancea, C., Neamțu, G. Elemente de asistență socială. Iași : Polirom, 1999. 23. Bogdan-Tucicov, A.,
4. Chelcea, S. Golu, M. Dicționar de psihologie socială. București : Editura științifică și enciclopedică, 1981
5. Chelcea, S. Personalitate și societate în tranziție. București, Societatea Știință și Tehnică S.A., 1994

SISTEMELE INTEGRATE DE MANAGEMENT CALITATE-MEDIU-SĂNĂTATE ȘI SECURITATE OCUPAȚIONALĂ

Prof. Dogaru Ileana, Colegiul „Ștefan Odobleja” Craiova

Sistemul de management integrat (SMI) poate fi definit ca un set de procese interconectate care folosesc aceleași resurse – umane, materiale, infrastructură, financiare, informații – pentru a îndeplini un set de obiective relaționate cu satisfacerea părților interesate. Dacă este corect construit, SMI combină toate componentele într-un cadru coerent ce va permite îndeplinirea misiunii organizației.

Orice sistem care are un impact asupra performanței generale poate fi integrat - parțial sau total - în cadrul unei structuri unitare de management (ISO 9001, ISO 14001, ISO 27001, HACCP, ISO 22000, OHSAS 18001, SA 8000, etc.). Sistemul de management integrat este relevant pentru orice organizație, indiferent de mărime și domeniul în care activează, care caută să integreze două sau mai multe sisteme de management într-unul coerent și coeziv, beneficiar al unui set comun de obiective și politici, proceduri și procese.

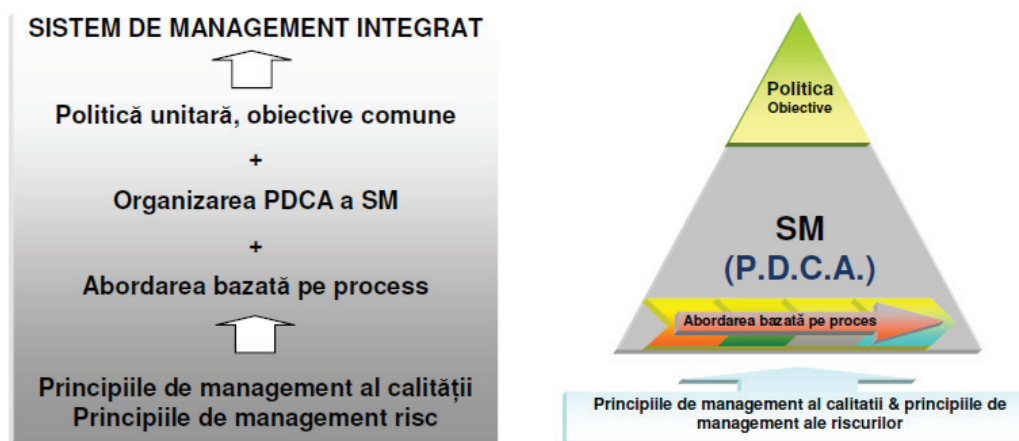
Exemplu de integrare a elementelor specifice Managementului Calității, Mediului și al Sănătății și Securității Ocupaționale (adaptare după Karapetrovic & Willborn)

Noile provocări pentru managementul afacerilor de succes din acest nou mileniu sunt în continuă creștere. Succesul se poate obține doar în condițiile unei abordări sistematice a proceselor. O integrare reușită a sistemelor de management depinde în esență de o bună planificare și o implementare eficientă. Un sistem integrat de management reprezintă o abordare managerială logică și sistematică, ceea ce permite decizii strategice și operaționale optime, care iau în considerare toate aspectele esențiale ce conduc la funcționarea eficientă a unei organizații, atât din punct de vedere al calității cât și al mediului și sănătății și securității ocupaționale.

Certificarea sistemelor integrate de management reprezintă cea mai bună soluție pentru o organizație adeptă a conceptului de Management al Calității Totale și aflată pe calea spre Excelență. În general, se consideră că sistemele integrate de management calitate-mediu sănătate și securitate ocupațională sunt net superioare sistemelor separate. Această percepție este explicabilă prin aceea că avantajele integrării sistemelor sunt mult mai ușor de intuit decât dezavantajele acestei soluții.

Un sistem de management cu mai multe standarde de referință se consideră integrat atunci când sunt îndeplinite 4 cerințe esențiale:

1. Politică unitară și obiective comune;
2. Sistem de management organizat pe metodologia P.D.C.A.;
3. Aplicarea “abordării bazate pe proces” – P.D.C.A.;
4. Se mai adaugă ca fundamente:
 - Principiile de management al calității conform ISO 9000;
 - Principiile de management ale riscului conform ISO 31000;

Sistem integrat de management calitate-mediu sănătate și securitate ocupațională

1. Politică și obiectivele în cadrul SM. Politică referitoare la calitate, mediu și OH&S:
 - este unitară și este în concordanță cu politica generală a organizației. Acest lucru conduce la integrarea SM pe managementul general;
 - legătura este realizată de principiile de management ale calității;
 - declarația de politică pentru SM este principalul document în baza căruia se stabilește, implementează și menține un SM.

Prin planificarea Sistemului de Management Integrat cât și a obiectivelor la nivel de organizație se ajunge la: - Obiectivele de proces și planurile de implementare ale acestora; - Obiectivele specifice de mediu și OH&S; Obiectivele comune pentru cele 3 sisteme trebuie să aibe în vedere cel puțin 2 indicatori de competitivitate organizațională, astfel:- Productivitatea, - Profitabilitatea.
2. Organizarea PDCA la nivel de sistem de management integrat:
 - Organizarea unui sistem de management integrat pleacă de la modul în care este proiectat sistemul de management al calității. Dacă un SMC nu este organizat în așa fel încât să se poata aplica

metodologia PDCA la nivel de sistem dar și la nivelul proceselor de realizare și suport atunci, integrarea managementului de mediu și OH&S va fi foarte dificilă.

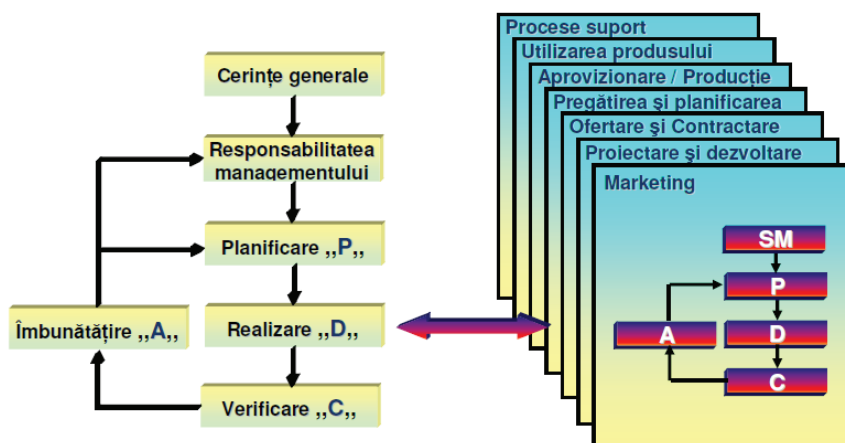
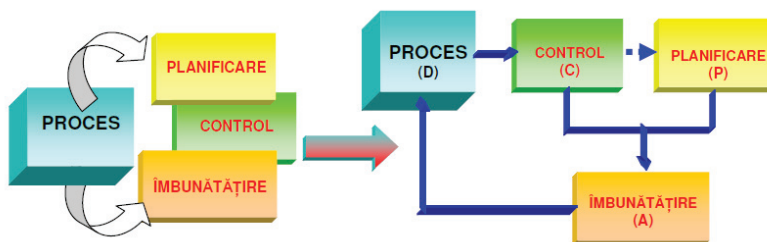

Diagrama flux a PDCA la nivel de Sistem de Management

Managementul de mediu și OH&S trebuie să fie integrat la nivelul proceselor și practicilor din cadrul organizației și acest lucru se face prin intermediul proceselor de realizare și suport. Aceste rezultate sunt preluate de PDCA –SMI și utilizate pentru îmbunătățirea performanței organizaționale și cadrul organizațional (SMI) în care acesta este realizată.

3. Abordarea bazată pe proces

O abordare bazată pe proces trebuie să plece de la rezultatele pe care organizația dorește să le realizeze prin folosirea SM și a proceselor sale; să aibe în vedere procesul și sistemul de procese de realizare și suport determinate de organizație. La nivel de proces trebuie stabilit un sistem de procese prin intermediul cărora trebuie să ținem sub control procesul (realizare sau suport) și să-l îmbunătățim continuu.

Bucla de Management a Procesului având în vedere aplicarea P.D.C.A.

Bucla de management pentru proces reprezintă un ansamblu de procese interconectate și în interacțiune pentru atingerea unui obiectiv.

Acestă abordare bazată pe proces se aplică la baza piramidei manageriale, adică la “firul ierbii” cu implicarea tuturor angajaților (atât cei care influențează direct conformitatea cu cerințele referitoare la produs cât și cu cei care influențează indirect această conformitate, cu personalul care are contactul direct cu clientul cât și cu personalul care nu are contactul direct cu clientul).

Pentru a reuși implementarea a două sau a mai multor sisteme într-un singur sistem de management - SMI -, este necesară o înțelegere cât mai bună a organizației, optimizarea procesului decizional, elaborarea și planificarea unei strategii de dezvoltare.

Prin intermediul sistemului integrat de management organizația devine o entitate întreagă, fiecare funcție a ei fiind subordonată unui singur obiectiv: îmbunătățirea performanței întregii organizații.

Bibliografie

- Considerații privind sistemele integrate de management calitate-mediu-sănătate și securitate ocupațională, Costel Suditu

https://imt.uoradea.ro/auo.fmte/files-2006/MIE_files/Costel%20Suditu%201.pdf

- Abordarea integrării la nivel de Sistem de Management, Fircă Popa, 2013

<http://firica-popa.ro/blog/wp-content/uploads/2013/08/Abordarea-integrarii-la-nivel-de-SM1.pdf>

- <http://www.isocon.ro/pages/sistem-integrat-de-management.php>

- <http://www.calitate-management.ro/principiileQMS.htm>

- <https://slideplayer.ro/slide/17038848/>

- <https://www.fiatest.ro/wp-content/uploads/2016/05/Ce-este-Sistemul-de-Management-Integrat-Final.pdf>

„ȘCOLI FĂRĂ BULLYING”

CAMPANIA ORGANIZAȚIEI SALVAȚI COPIII ROMÂNIA, PENTRU UN MEDIU ȘCOLAR MAI SIGUR ȘI MAI SĂNĂTOS

Prof. Fetcu Doina, Colegiul „Ștefan Odobleja” Craiova, Dolj

Introducere

Bullying-ul este un fenomen răspândit în școlile din România, lasă răni adânci, iar efectele pe care le produce sunt pe termen lung. Este datoria noastră, a tuturor, să le oferim copiilor un mediu sigur, în care fiecare copil să fie tratat cu respect.

Cercetările recente cu privire la problematica bullying-ului arată că este dificil să se considere că acest comportament apare doar din cauza unor caracteristici individuale. Bullying-ul este un fenomen complex, de grup, care apare în funcție de istoria clasei, cultura, normele și modelele sociale care s-au dezvoltat în interiorul ei. Gradul de înțelegere, practicile, modalitatea prin care este abordat un comportament de tip bullying poate contribui fie la susținerea lui, fie la descurajare și oprire.

Realitate demonstrată statistic:

- 73% dintre elevi au fost martorii unei situații de bullying în mediul școlar;
- 3 din 10 copii sunt excluși în mod constant din grupul de colegi;
- 3 din 10 copii sunt amenințați cu bătaia sau lovirea de către colegi;
- 1 din 4 copii a fost umilit în fața colegilor;
- 4 copii din 5 asistă la acte de violență fizică, amenințare sau umilire a colegilor lor.

Context

Bullying-ul este un fenomen care apare la nivelul grupurilor de copii și se referă la comportamente variate care umilesc și exclud prin natura lor, sunt repetate sau fac parte dintr-un tipar care se manifestă pentru o perioadă de timp. Cel mai adesea, comportamentele de tip bullying sunt ascunse de ochii adulților și continuă în absența unor măsuri specifice de intervenție. Așadar, bullying-ul are consecințe pentru toată lumea – chiar și pentru aceia care, inițial, nu par implicați. Bullying-ul poate lua forma poreclitului sau a violenței fizice, dar se poate manifesta și mai subtil, prin ignorare, excludere, bârfă, zvonuri despre o persoană și, prin urmare, poate fi dificil de identificat.

Un copil din trei s-a confruntat cu stări de anxietate și a avut nevoie de consiliere și suport psihonoțional, procentul crescând la peste 50% în cazul adolescenților, mergând până la consecințe extrem de grave, și anume tentative de suicid. În doar 8,1% dintre cazurile care au apelat la serviciile de consiliere ale psihologilor organizației în 2020-2021, diagnosticele au fost independente de contextul pandemic (opozitionism, ADHD/ADD, tulburări de vorbire, intelect liminar sau tulburări de neuro-dezvoltare).

Școala poate interveni

Bullying-ul este un fenomen deosebit de grav: analiza recentă a Organizației Salvați Copiii, efectuată la finalul anului 2022, arată că bullying-ul în școală ori în clasă și perpetuarea lui în mediul online afectează emoțional, an de an, sute de mii de elevi care devin victime ale situațiilor de violență fizică și de amenințare sau ale mesajelor umilitoare transmise online (49%), asistă în calitate de martori (82%) sau recunosc că au comis ei înșiși astfel de fapte (27%).

Drept urmare, tot Organizația Salvați Copiii, propune o cale de acțiune pentru limitarea fenomenului de violență dintre elevi în spațiile școlare, și anume, grupul de acțiune anti-bullying; grupul include directorul unității de învățământ, profesorul consilier școlar, trei cadre didactice formate în problematica violenței, inclusiv a violenței psihologice-bullying, doi sau mai mulți reprezentanți ai elevilor și reprezentanți ai părinților.

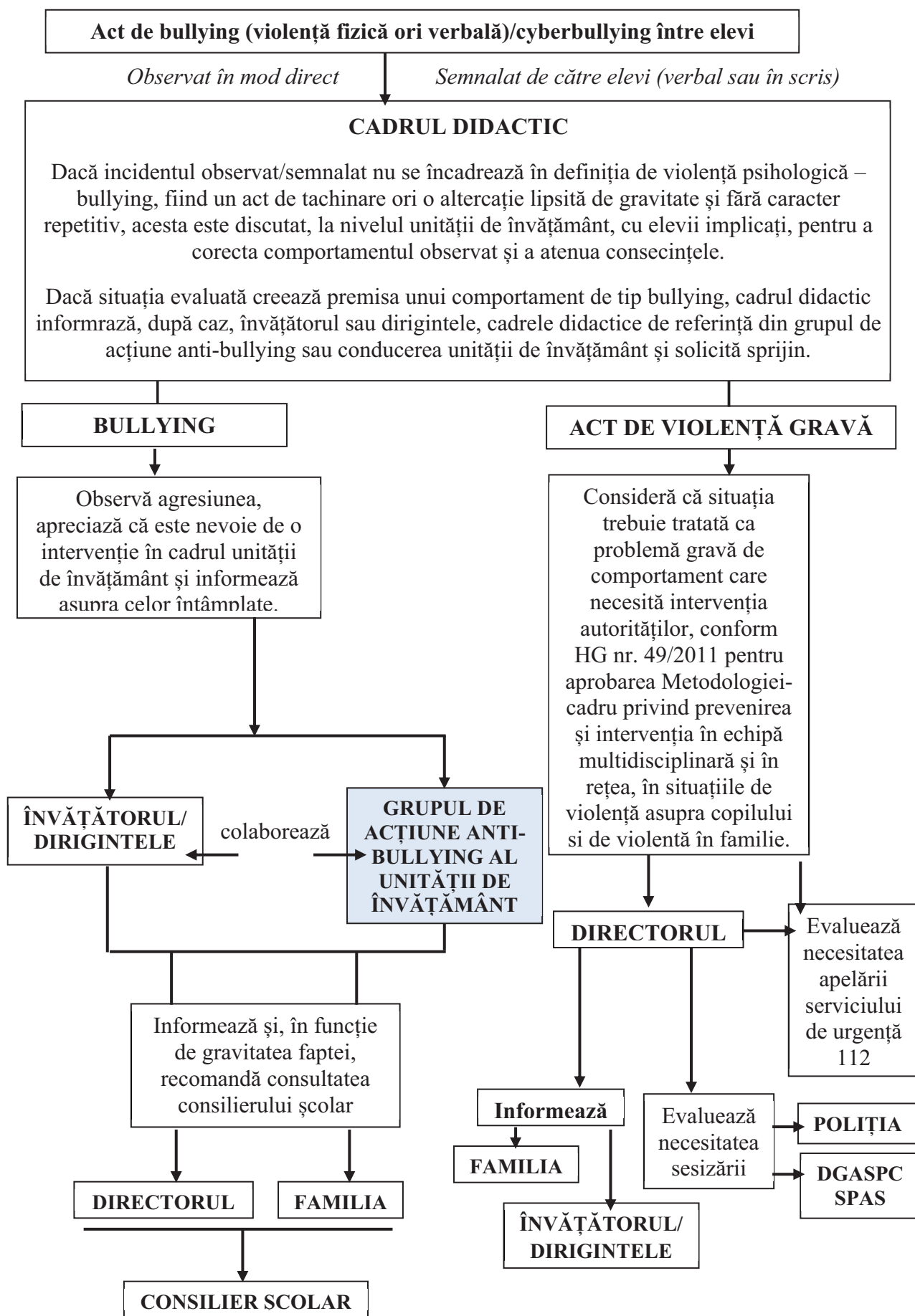
Acest grup se constituie la nivelul fiecărei unități de învățământ și devine funcțional în scop preventiv și/sau prin inițierea unor procese de informare și mobilizare a elevilor, cadrelor didactice și părinților pentru a identifica și preveni conflictele ce pot genera fapte de violență și pot pune în pericol siguranța elevilor și climatul școlar. S-au elaborat Norme metodologice privind constituirea acestor grupuri și este avută în vedere elaborarea unei Strategii Naționale pentru respectarea întocmai a dispozițiilor legale.

Faptele de bullying se petrec pe fondul lipsei de interes din partea sistemului de educație de a elabora această strategie și un plan de acțiune pentru prevenirea și combaterea bullying-ului și cyberbullying-ului, pornind de la reglementările legale în vigoare referitoare la acest fenomen aflat într-o progresie îngrijorătoare. În 27 mai 2020, prin ordin de ministru, propunerile Salvați Copiii România privind prevenirea și reducerea fenomenului de bullying în școli au fost incluse în Normele metodologice de aplicare a Legii împotriva violenței psihologice bullying (Ordin nr. 4.343/2020). Acestea au preluat mecanismul de intervenție conceput integral de Salvați Copiii și testat în zeci de unități școlare. Obiectivul esențial al acestor dispoziții legale este de a crea un climat sigur și pozitiv în fiecare unitate de învățământ preuniversitar, astfel încât dreptul la educație al elevilor să fie respectat prin asigurarea unei stări de bine tuturor elevilor.

În școlile în care există grup de acțiune anti-bullying și este funcțional, se observă o îmbunătățire a climatului educațional, care se traduce într-o mai bună colaborare a cadrelor didactice cu părinții. Astfel, elevii primesc același mesaj la școală și acasă, se simt sprijiniți pentru a deveni mai toleranți și se îndreaptă cu mai mare încredere către adulți atunci când întâmpină situații dificile.

Campania „Școli fără bullying” se bazează pe aplicarea de metode educaționale de disciplină pozitivă și urmărește implementarea normelor metodologice anti-bullying.

O organigramă a locului și modului de intervenție a grupului de acțiune anti-bullying este prezentată în figura următoare.

Siteografie:

[1] <https://www.scolifarabullying.ro>

[2] https://www.edu.ro/sites/default/files/_fi%C8%99iere/Legislatie/2020/OMEC_4343_2020_norme%20antibullying.pdf

[3] <https://www.salvaticopiii.ro/sci-ro/files/60/60cd7c6d-e210-4049-8e57-dd6da31b0f8e.pdf>

IMPACTUL DIGITALIZĂRII ASUPRA SĂNĂTĂȚII ȘI SECURITĂȚII ÎN MUNCĂ

Prof. Florea Mihaela-Camelia

Liceul Tehnologic „Domnul Tudor”, Drobeta Turnu Severin

Digitalizarea oferă atât posibilități pentru o dezvoltare inovatoare și stimulativă la locul de muncă, cât și noi provocări. Prin anticiparea posibilelor provocări privind securitatea și sănătatea în muncă (SSM), putem să valorificăm la maximum beneficiile acestor tehnologii noi și, în același timp, să menținem securitatea condițiilor de lucru. Dacă este gestionată bine, digitalizarea poate să reducă riscurile profesionale și să creeze noi oportunități pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă. Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă (EU-OSHA) este dedicată susținerii acestor obiective.

Dezvoltarea tehnologiilor digitale, cum ar fi inteligența artificială (IA), robotica avansată, conectivitatea pe scară largă, internetul obiectelor și volume mari de date, dispozitivele portabile, dispozitivele mobile și platformele online, schimbă natura și locația muncii și stabilește cine lucrează și când, precum și organizarea și gestionarea muncii. În prezent, tehnologiile digitale furnizează servicii esențiale pentru toate sectoarele din economia și societatea noastră. Aceste evoluții pot genera noi provocări pentru SSM și gestionarea acestora. Ritmul accelerat al acestor evoluții este fără precedent.

Roboții devin mobili, inteligenți și cooperanți. Mașinile inteligente preiau o mare parte din sarcinile cognitive, nu doar din cele manuale, care înainte erau realizate de oameni. Lucrătorii sunt supravegheați din ce în ce mai mult de tehnologii și algoritmi de monitorizare, putându-se ajunge în viitor la gestionarea monitorizării de către mașini inteligente. O economie globală permanent interconectată presupune o organizare a muncii tot mai flexibilă și a dat naștere unor noi forme de muncă, cum ar fi munca pe platforme online. În acest context, merită să se acorde o atenție deosebită factorilor de risc psihosociali și organizaționali, întrucât aceștia ar putea genera niveluri mai mari de stres ocupațional și o sănătate psihică precară.

De asemenea, apar noi provocări privind securitatea și ergonomia, inclusiv riscuri legate de siguranța funcțională asociată securității cibernetice. Nu în ultimul rând, tehnologiile digitale și noile forme de muncă prezintă provocări pentru aplicarea regulamentelor SSM.

EU-OSHA realizează studii ample privind digitalizarea și SSM din anul 2016. Portofoliul actual include un studiu prospectiv bazat pe scenarii privind provocările SSM noi și emergente, documente legate de discuțiile de specialitate pentru a stimula dezbaterile pe anumite teme și un studiu privind evoluțiile în domeniile de reglementare și de politică din UE asociate cu economia platformelor online și cu posibilul impact al acestora asupra SSM.

Începând cu anul 2020, EU-OSHA dezvoltă o „Prezentare a SSM” pe baza acestei activități de studiu prospectiv pentru a furniza mai multe informații despre politică, prevenire și practică în ceea ce privește provocările și oportunitățile pentru SSM generate de digitalizare. Campania „Locuri de muncă sănătoase” de la nivelul UE, care va fi lansată în 2023, este dedicată, de asemenea, digitalizării și SSM.

Robotica avansată și inteligența artificială

Progresele înregistrate în domeniul tehnologiilor digitale ne influențează în mod inevitabil viitorul. De la roboții din ce în ce mai sofisticăți care înlocuiesc lucrătorii în roluri de interacțiune cu clienții până la tehnologiile de fabricație aditivă (imprimarea 3D) care produc organe umane, există un vast potențial de inovare în digitalizare pentru a satisface cererea în creștere și a mări productivitatea. Însă nivelurile crescute de automatizare și monitorizarea constantă a lucrătorilor prin tehnologii digitale vor duce, în multe cazuri, la reducerea interacțiunii umane și la creșterea presiunii asociate performanței, ceea ce ar putea avea efecte defavorabile asupra sănătății psihice a lucrătorilor.

Coboți inteligenți

Roboții colaborativi și inteligenți, așa-numiții coboți, vor deveni o prezență obișnuită la locul de muncă, întrucât există senzori de înaltă tehnologie care le permit oamenilor și roboților să lucreze împreună. Amazon are deja 100.000 de coboți augmentați IA care asistă în activitățile de distribuție. Majoritatea coboților sunt dotați cu algoritmi de optimizare autonomă, ceea ce le permite să învețe de la colegii lor umani. Pe fondul utilizării în creștere a IA, roboții vor putea să îndeplinească nu doar sarcini fizice, ci și sarcini cognitive într-o măsură tot mai mare. Roboții pot deja să îndeplinească o varietate de sarcini cognitive în mod autonom, cum ar fi asistența în cauzele din sistemul juridic sau în diagnoza medicală, ceea ce va deveni un lucru obișnuit în cadrul locurilor de muncă ce implică relații cu clienții. Aceasta înseamnă că se preconizează utilizarea roboților inteligenți în multe sectoare și medii diferite, cum ar fi în sectoarele de îngrijire, ospitalitate, agricultură, producție, industrie, transport și servicii.

Robotica ne permite să evităm situațiile periculoase pentru lucrători și să îmbunătățim calitatea muncii transferând sarcinile repetitive unor mașini rapide, precise și care nu obosec. De asemenea, coboții pot facilita accesul la muncă al multor persoane care sunt în prezent excluse, de exemplu, asistând persoanele cu dizabilități sau lucrătorii în vârstă la locul de muncă.

Însă proporția în creștere a roboților inteligenți mobili la locul de muncă ar putea mări riscul de accidente, întrucât se poate produce rănirea în urma contactului direct cu roboții sau cu echipamentele pe care le folosesc aceștia. Roboții inteligenți învață constant, dar se pot comporta în mod neprevăzut, chiar dacă la proiectarea lor se depun eforturi pentru a lua în calcul toate scenariile posibile. Lucrătorii care trebuie să țină pasul cu ritmul și cu nivelul de muncă al unui cobot

inteligent ar putea fi supuși unei presiuni mari asociate performanței. Aceasta ar putea avea efecte negative asupra securității și sănătății lucrătorilor, în special asupra sănătății lor psihice. Lucrul tot mai mult cu roboții va reduce considerabil contactul uman cu colegii de muncă și sprijinul social, ceea ce este, de asemenea, defavorabil pentru sănătatea psihică a lucrătorilor.

Volume mari de date, inteligența artificială și algoritmi

Se folosesc din ce în ce mai mult tehnologii de monitorizare digitală mobile, portabile sau încorporate (în haine sau pe corp) pentru a monitoriza lucrătorii în timp real. Munca este supravegheată din ce în ce mai mult și coordonată de algoritmi și de IA pe baza unor volume mari de date, a datelor de urmărire a productivității lucrătorilor, a locației, a semnelor vitale, a indicatorilor de stres, a expresiilor microfaciale și chiar a analizei tonului și a sentimentelor. Aproximativ 40% dintre departamentele de resurse umane (RU) din companiile internaționale folosesc acum aplicații IA, iar 70% consideră că acest lucru este de maximă prioritate pentru organizația lor.

Potrivit unui studiu realizat în rândul directorilor executivi dintr-o serie de sectoare și industrii din lume, mai mult de 7 din 10 cred că IA va fi utilizată frecvent pentru a evalua performanța lucrătorilor și a stabili recompense în următorii 10 ani, dar 4 din 5 nu s-ar simți în largul lor dacă i-ar conduce o mașină inteligentă.

Monitorizarea invazivă permisă de tehnologiile de monitorizare digitală asistate de IA poate avea un impact negativ, în special asupra sănătății psihice a lucrătorilor. Lucrătorii ar putea simți că vor pierde controlul asupra conținutului, ritmului și programului de lucru, precum și asupra efectuării sarcinilor de lucru, că nu pot să interacționeze social sau să facă pauză când vor și că le este invadată viața privată. Spre exemplu, folosirea datelor pentru a recompensa, a penaliza sau chiar a exclude lucrătorii ar putea genera nesiguranță și stres.

Pentru a preveni acest lucru, este important să se asigure transparența în colectarea și utilizarea acestor date. Noile tipuri de instrumente de monitorizare inteligente ar putea, de asemenea, să creeze condiții pentru îmbunătățirea supravegherii SSM, să susțină prevenția bazată pe dovezi și să eficientizeze inspecțiile.

Echipamente individuale de protecție inteligente

Dispozitivele de monitorizare miniaturale mobile încorporate în echipamentele individuale de protecție (EIP) permit monitorizarea în timp real a pericolelor și pot fi utilizate pentru alertarea timpurie a cazurilor de expunere dăunătoare, stres, probleme de sănătate și oboseală. Se poate asigura consilierea în timp real adaptată fiecărei persoane pentru a influența comportamentul lucrătorilor și a îmbunătăți securitatea și sănătatea acestora. De asemenea, organizațiile pot compila și utiliza informații pentru a ajuta la previzionarea unor posibile probleme de SSM și a identifica punctele în care se impun intervenții SSM la nivel organizațional. Însă sunt necesare strategii și

sisteme eficiente, precum și decizii etice în contextul manipulării unor volume mari de date sensibile cu caracter personal care ar putea fi generate. O defecțiune sau generarea de date sau îndrumări incorecte ar putea, de asemenea, să provoace rănirea sau îmbolnăvirea.

Realitatea virtuală și realitatea augmentată

Realitatea virtuală (RV) și realitatea augmentată (RA) oferă avantajul de a ține mulți lucrători departe de mediile periculoase, întrucât pot fi folosite, de exemplu, pentru a asista în sarcinile de întreținere și pentru instruire imersivă. AR ar putea furniza, de asemenea, informații contextuale privind pericolele ascunse, cum ar fi prezența azbestului, a cablurilor electrice sau a conductelor de gaze. Fiabilitatea RA depinde însă de menținerea accesului la sursele de informații relevante și de înaltă calitate și de gradul lor de actualitate. De asemenea, dispozitivele RV și RA pot constitui o sursă de riscuri din cauza distragerii atenției, a volumului excesiv de informații, a dezorientării, a răului de mișcare și a suprasolicitării vederii.

Fabricația aditivă

Utilizarea imprimării 3D va deveni ceva obișnuit. Se utilizează din ce în ce mai mult bioimprimarea pentru a dezvolta produse biologice sau organe. Progresele înregistrate în ceea ce privește capacitățile de imprimare 3D vor genera oportunități mari, cu adăugarea unei a patra dimensiuni, prevăzută a permite producția de materiale care să se poată modifica în timp. Toate acestea generează un potențial incredibil, dar și posibile noi riscuri pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor, deoarece o populație diferită de lucrători este expusă la pericolele fabricației și la substanțe periculoase, inclusiv praful, în întreprinderi mici, sau chiar microîntreprinderi, descentralizate. Întrucât articolele produse prin fabricație aditivă sunt deseori unice, standardele SSM sunt, de asemenea, greu de definit sau de pus în aplicare.

Bibliografie

1. <https://osha.europa.eu/ro/themes/digitalisation-work>
2. <https://osha.europa.eu/ro/publications/digitalisation-and-occupational-safety-and-health-eu-osha-research-programme>

„SĂ FIM SĂNĂTOȘI, SĂ PUTEAM LUCRA”!

Prof .inv. preșc.:Gărgălie Nausica, Grădinița cu PP Nr 7/Dr Tr Severin

În copilărie, când eram întrebați ce vrem să fim când vom crește, aveam vise atât de mari despre carierele noastre ideale: astronauți, medici, profesori, oameni de știință. Acum, ca adulți, ne aflăm blocați în locuri de muncă pe care le uram, înconjurați de oameni care nu sunt cei mai buni prieteni ai noștri, petrecând mai mult timp la serviciu cu colegii noștri decât acasă, cu familiile noastre.

Promovarea sănătății la locul de muncă reprezintă eforturile combinate ale angajatorilor, angajaților și societății în întregime pentru a îmbunătăți sănătatea și starea de bine a oamenilor în mediul lor de lucru. Managementul și promovarea sănătății la locul de muncă oferă o abordare eficace, care combină îmbunătățirea în general a organizației și a mediului de lucru în special, cu participarea activă a angajaților. Politicile naționale de sănătate și securitate la locul de muncă și instituțiile de sănătate publică, angajate în dezvoltarea și promovarea unor bune practici de sănătate la locul de muncă, contribuie la dezvoltarea economică și socială durabilă.

La locul de muncă – oricare ar fi el, pot exista multe pericole și/sau riscuri cauzate de diferiți factori de influență, care ar putea afecta sănătatea fizică și psihică a lucrătorilor.

Factorii care pot influența sănătatea fizică a lucrătorului derivă din:

- Mediul de muncă (zgomot, vibrații, microclimat, iluminat etc.).
- Mijloacele de producție (organe de mașini în mișcare, curent electric, agenți chimici periculoși – lacuri, vopsele, solvenți etc.).
- Sarcina de muncă (efort fizic, poziții de lucru forțate sau vicioase, munca în schimburi, munca monotonă, repetitivă și/sau în condiții de izolare etc.)
- Acțiunile necorespunzătoare ale lucrătorului (nerespectarea instrucțiunilor de lucru, neutilizarea echipamentului individual de protecție, deplasări/staționări în zone periculoase etc.).

Angajatorul trebuie să asigure condiții pentru ca fiecare lucrător să primească o instruire suficientă și adecvată în domeniul securității și sănătății în muncă, în special sub forma de informații și instrucțiuni de lucru, specifice locului de muncă și postului său: La angajare La schimbarea locului de muncă sau la transfer La introducerea unui nou echipament de muncă sau a unor modificări ale echipamentului existent La introducerea oricărei noi tehnologii sau proceduri de lucru La executarea unor lucrări special

Există mai multe metode de evaluare a unui loc de muncă. Una dintre metodele avizate de Ministerul Muncii constă în întocmirea unui dosar de evaluare care cuprinde:

- 1 Descrierea locului de muncă și a elementelor procesului de muncă, astfel:
- executantul, încadrarea pe post, calificarea, experiența și autorizarea cerută;
 - mijloacele de muncă - echipamentele și materialele utilizate;

- sarcina de muncă - operațiile și activitățile executantului;

- mediul de muncă - atelier de producție, birou etc.;

2 Lista factorilor de risc pentru fiecare element în parte;

3 Lista cu consecințele asupra sănătății persoanelor expuse la factorii de risc;

4 Fișa de evaluare a riscurilor (tabel cu punctaje) - evaluarea factorilor de risc în funcție de gravitatea acestora și de probabilitatea producerii, stabilindu-se astfel o ierarhie a priorităților de aplicare a măsurilor de evitare a accidentelor de muncă și îmbolnăvirilor profesionale;

5 Planul de măsuri de prevenire și protecție;

6 Fișa de măsuri propuse (individuale și colective), comunicate și medicului de medicina muncii, care ia în considerare riscurile profesionale în momentul realizării examinării și reexaminării.

Există un număr destul de mare de obligații pe care angajatorii trebuie să le respecte, dintre care cele mai importante sunt:

- Să evalueze riscurile pentru securitate și sănătate la toate locurile de muncă;

- Să stabilească măsuri de protecție și să asigure toate echipamentele de protecție necesare; • Să țină evidența accidentelor de muncă;

- Să asigure supravegherea medicală a lucrătorilor;

- Să ia măsurile necesare pentru acordarea primului ajutor, stingerea incendiilor și evacuarea salariaților;

- Să consulte și să implice lucrătorii în procesul de luare a deciziilor cu privire la securitatea și sănătatea în muncă; Care sunt obligațiile angajatorului în raport cu securitatea și sănătatea în muncă (SSM)?

6 • Să informeze și să instruiască lucrătorii cu privire la riscurile pentru securitatea și sănătatea lor și măsurile de protecție și prevenire specifice locului de muncă.

- Să asigure resursele necesare pentru aplicarea măsurilor de prevenire și protecție și să realizeze instruirea necesară în domeniul ssm;

- Să nominalizeze cel puțin o persoană responsabilă cu aplicarea măsurilor de prevenire și protecție, cu verificarea aplicării acestora și cu raportarea periodică, în scris, a problemelor și deficiențelor identificate;

- Să ofere resurse de timp reprezentanților salariaților pentru formare în domeniul ssm, precum și timp adecvat pentru a-și putea exercita atribuțiile, fără diminuarea drepturilor salariale;

- Să comunice reprezentanților salariaților deciziile și măsurile de îmbunătățire a condițiilor de muncă, precum și de eliminare sau reducere a factorilor de risc;

- Să se consulte cu lucrătorii sau cu reprezentanții lor și să permită participarea acestora la discutarea tuturor problemelor referitoare la SSM;

- Să ofere reprezentanților salariaților informații privind: evaluarea riscurilor profesionale, deciziile sau măsurile adoptate pentru evitarea sau reducerea riscurilor și să le permită acestora să intervină în rezolvarea problemelor care generează riscuri de accidente și îmbolnăviri profesionale

Câtă enormă fraudă e în fraza „sănătoși să fim, că restul...”! Cât de toxic e să crezi că dacă ai sănătate, ai tot, că „e mai bună decât toate”. Cât de patetic e să te uiți înapoi și să vezi un lung șir de ani în care ai fost beton armat și totuși, prins cu altele, nu te-ai dus să înoți, de pildă, deși fericirea pură e uneori jumătatea de oră în care te simți imponderabil la suprafața apei în care se reflectă soarele de la amiază.

Bibliografie

1. European Comision. European Core Health Indicators (ECHI).

http://ec.europa.eu/health/indicators/echi/index_en.htm

2. Karsten Knoche, Reinhold Socher, Kathleen Houston. European Network for Workplace Health Promotion (ENWHP), 2012. www.enwhp.org

SECURITATEA ȘI SĂNĂTATEA ÎN MUNCĂ ÎN SECTORUL EDUCAȚIEI

Prof. Georgescu Otilia

Prof. Popescu Castanela

Colegiul Tehnic P.Tc. „Gheorghe Airinei” București

Strategia Uniunii Europene în domeniul securității și sănătății în muncă a identificat educația și cultura preventivă ca fiind factori cheie pentru menținerea și îmbunătățirea calității muncii. Identificarea și evaluarea riscurilor asupra sănătății și securității ocupaționale și implementarea de măsuri pentru a preveni accidentele de muncă și îmbolnăvirile profesionale reprezintă obligații legale, iar implementarea și certificarea OHSAS 18001 constituie o abordare sistematică în realizarea acestor obiective precum și o dovadă credibilă a angajamentului organizației pentru a proteja viața și sănătatea.

Deoarece există o preocupare din ce în ce mai mare privind prevenirea accidentelor sau a deceselor cauzate de accidente de muncă, ISO (International Organization for Standardization) a publicat standardul ISO 45001 – Sisteme de management al sănătății și securității ocupaționale tocmai pentru a putea fi implementat și utilizat mai ușor de organizații, folosind o structură cunoscută de majoritatea organizațiilor care au deja implementat și certificat un standard ISO (ex. ISO 9001, ISO 14001 etc.).

Un sistem de management al sănătății și securității ocupaționale implementat și certificat:

- confirmă nivelul de performanță credibil și responsabil al managementului în domeniul sănătății și securității ocupaționale
- ajută la identificarea pericolelor, evaluarea și ținerea sub control a riscurilor privind sănătatea și securitatea ocupațională
- încurajează tratarea riscurilor de la sursă și nu a consecințelor evenimentelor
- conduce la reducerea numărului de accidente de muncă și îmbolnăviri profesionale și a cheltuielilor ocazionate de aceste evenimente
- ajută la conformarea cu cerințele legislative în domeniul sănătății și securității ocupaționale

În instituțiile de învățământ pot exista aceleași riscuri ca în orice alt loc de muncă. Totuși, locul de muncă din sectorul de învățământ este împărțit cu elevii. Aceste persoane pot fi vulnerabile, fiind tinere, neexperimentate și deseori lipsite de cunoștințe privind riscurile pentru securitatea și sănătatea lor. De asemenea, ele pot fi un pericol pentru ei înșiși.

Securitatea și sănătatea în muncă (SSM) din sectorul de învățământ se impune a fi gestionată. Acest lucru se poate realiza pe mai multe căi, dar etapele principale sunt aceleași pentru toate modelele:

- planificarea evaluării riscurilor prin consultare cu lucrătorii;
- identificarea riscurilor;
- identificarea persoanelor posibil a fi afectate, modului în care riscul se poate produce și locul unde s-ar putea produce acesta;
- evaluarea nivelului de risc și decizia privind modul de acțiune;
- luarea măsurilor în vederea eliminării sau reducerii riscului;
- monitorizarea și analiza acțiunilor.

Riscurile pentru securitatea și sănătatea în muncă din sectorul învățământ ar putea afecta nu numai lucrătorii, dar și elevii și vizitatorii.

Planificarea evaluării riscurilor

O evaluarea completă a riscurilor necesită timp și este importantă Ea trebuie făcută astfel încât să fie cuprinse toate activitățile realizate în cadrul locului de muncă.

Identificarea riscurilor

Pentru identificarea riscurilor posibile se vor avea în vedere toate activitățile realizate și materialele, echipamentele și produsele chimice utilizate. Se vor evalua toate condițiile de muncă în legătură cu orice ar putea cauza o vătămare. Examinarea va fi cât mai cuprinzător posibil astfel încât să fie incluse toate riscurile. Se va acorda atenție faptului că elevii și vizitatorii pot, de asemenea, să fie afectați de aceleași riscuri la care sunt expuși profesorii. Vătămarea poate fi cauzată prin:

- violență, din partea elevilor și părinților, față de profesori;
- proiectarea necorespunzătoare a mobilierului și dotării clasei care poate cauza tulburări musculo-scheletale;
- contactul cu suprafețele fierbinți din bucătăriile școlilor;
- agenți biologici în laboratoarele universitare;
- riscuri specifice construcțiilor în timpul lucrărilor la clădiri.

Identificarea persoanelor posibil a fi afectate, modului în care riscul se poate produce și locul unde s-ar putea produce acesta - Aceasta include nu numai lucrătorii, dar și contractorii, lucrătorii liber profesioniști, elevii și vizitatorii

Evaluarea nivelului de risc și decizia privind modul de acțiune

Se va evalua posibilitatea ca pericolul să determine o vătămare sau rănire și cât de gravă ar putea fi aceasta. Raportul cost-eficiență și managementul susținut al riscurilor trebuie focalizate pe măsuri colective de protecție și măsuri de prevenire.

Evaluarea riscurilor este primul pas spre un managementul performant al riscurilor. Gestionarea cu succes a securității și sănătății în muncă nu este posibilă fără o evaluare corespunzătoare a riscurilor. După finalizarea evaluării riscurilor, se întocmește lista măsurilor de prevenire necesare,

în ordinea priorității, apoi aplicați aceste măsuri, implicând în acest proces lucrătorii și reprezentanții acestora. Axarea pe problemele cele mai importante reprezintă modalitatea cea mai eficientă pentru managementul riscurilor.

Monitorizarea și analiza acțiunilor

Se va evalua eficacitatea măsurilor de control așa încât riscurile să fie reduse corespunzător și să nu fie generate alte riscuri. Modalitățile de lucru se schimbă, la fel și pericolele și riscurile. Atunci când intervine o schimbare semnificativă, se va avea în vedere să nu există nici un nou pericol. Se va repeta evaluarea riscurilor de câte ori este necesar. Este importantă efectuarea unei noi evaluări pentru a aprecia care aspecte ale intervențiilor au fost benefice și care nu, și pentru a constata ce se potrivește mai bine pentru instituția de învățământ în cauză.

Evaluarea riscurilor specifice - poate fi necesară o evaluare a riscurilor specifice pentru diverse categorii de riscuri determinate de anumite sarcini de muncă. Acestea sunt aplicabile atât personalului din sectorul învățământ, cât și altor grupuri de lucrători. După ce a fost realizată evaluarea riscurilor generale trebuie luate în considerare cerințele anumitor reglementări specifice. Pentru sectorul învățământ, aceasta se poate aplica, în special, în cazul substanțelor periculoase (agenți biologici și chimici) și a tulburărilor musculo-scheletale (dureri de spate și lucrul cu echipamente dotate cu ecran de vizualizare).

Evaluarea și managementul riscurilor trebuie să țină cont de riscurile pentru securitate și sănătate la care pot fi expuse grupuri specifice de personal. De exemplu, femeile gravide, și persoanele cu dizabilități pot avea probleme specifice care necesită soluții diferite.

În unitățile de învățământ se execută frecvent lucrări cu contractori externi. Aceste lucrări, în special de construcții, pot fi considerate cu risc relativ scăzut în alte locuri de muncă, dar în cadrul unităților de învățământ acest risc poate fi ridicat. De aceea este nevoie de o bună comunicare și o strânsă colaborare între contractor și persoana desemnată din partea instituției de învățământ.

Bibliografie:

<http://www.inspectmun.ro>

http://www.protectiamuncii.ro/pdfs/publicatii_agentie/factsn46-ro.pdf

<http://protectiamuncii.ro>

SĂNĂTATE ȘI SECURITATE ÎN CONDIȚII DE STRES

Prof. Georoceanu Lavinia, Liceul Tehnologic de Transporturi Auto, Craiova

Prof. Păun Aurora- Mihaela, Școala Gimnazială „Ion Creangă”, Craiova

În ritmul alert al existenței de astăzi, stresul este considerat de către cei mai mulți dintre noi ca fiind factorul cel mai nociv pentru sănătatea omului și securitatea muncii. Cu toate acestea, specialiștii susțin că stresul este indispensabil pentru adaptarea omului la agresiunile mediului. Practic, stresul este un ansamblu de reacții de răspuns ale organismului la acțiunea unor agenți fizici (sonori, luminoși, de temperatură), chimici (radiații, poluare), biologici (boală, lipsa sau excesul de hrană etc.) și psihici (cerințe de ordin social, excesul sau lipsa activității, a atingerii, a interacțiunilor sociale, a somnului etc.).

Atunci când vorbim despre stres ca factor nociv, ne referim la un dezechilibru între solicitările mediului și posibilitățile de răspuns ale individului, care apare în momentul în care resursele de adaptare sunt suprasolicitate. Aceasta se poate întâmpla atât în cazul unor evenimente pozitive, cât și a celor negative. Conform definiției, stresul este o „stare” benefică, ce ne pune în alertă, ne ajută să ne mobilizăm și să acționăm corespunzător. Se pune deci întrebarea cum se transformă un lucru benefic într-un factor nociv pentru minte și trup? Răspunsul este acela că în condițiile de trai și de muncă din ultimul timp, stresul a devenit o stare prelungită pe un termen mult mai îndelungat decât ar fi necesar pentru a lua anumite decizii și a acționa prompt în direcția potrivită. Acumularea a tot mai multe evenimente stresante atât în viața personală cât și în cea socială și la locul de muncă, cărora mai ales în ritmul alert al vieții moderne nu le putem face față în același timp, are o mulțime de efecte negative pe termen lung prin creșterea frecvenței bătailor inimii și a tensiunii arteriale, a glicemiei și acidului gastric ceea ce are drept consecință apariția unor boli. De asemenea, expunerea prelungită la stres scade imunitatea, afectează musculatura și sistemul nervos, dând naștere la stări de anxietate, depresie, oboseală cronică și migrene.

Este extrem de important înainte de toate să nu permitem stresului să ne afecteze sănătatea. Prevenția bolilor cauzate de stres se poate face prin managementul psihicului prin câteva tehnici eficiente. În prima etapă este necesar să conștientizăm care sunt sursele de stres din viața noastră, iar apoi să vedem ce grad de vulnerabilitate avem la ele. Singuri sau cu ajutorul unui psihoterapeut, trebuie să învățăm să lucrăm la îmbunătățirea stării noastre psihice, care ne influențează fiecare acțiune. În acest proces sunt esențiale comunicarea, exprimarea emoțiilor, rezolvarea conflictelor încă de la apariția acestora, stima de sine, stabilirea unor obiective realiste și buna gestionare a timpului. De asemenea, metodele de relaxare în timpul sau după confruntarea cu o situație stresantă ne pot ajuta să eliminăm posibilele repercursiuni asupra organismului, ținând cont că stresul

acționează cumulativ. Foarte benefice sunt ieșirile în natură, pauzele de câteva minute la fiecare 2-3 ore lucrate, scurte exerciții de imaginație prin care să retrăim amintiri plăcute care ne fac bine. Exercițiile fizice regulate, muzica relaxantă, respirația profundă și chiar rugăciunea ne scapă de stres.

Un alt factor esențial în lupta cu stresul este un stil de viață sănătos. Regimul alimentar este benefic atât pentru sănătatea întregului organism cât și în ameliorarea stresului. Aici enumerăm mănecarea fără grabă, într-o atmosferă relaxantă, consumul a doi litri de apă pe zi, somnul suficient și odihnitor și, de asemenea, cultivarea unei relații armonioase cu Dumnezeu. Rugăciunea și dedicarea unui timp zilnic pentru dezvoltarea noastră spirituală ne aduc liniștea și relaxarea necesare și ne scad nivelul de stres. Ajutorul pe care îl putem da celor care au nevoie de sprijin moral sau material ne distrage gândurile de la propriile noastre probleme. Respectarea unei zile de odihnă săptămânale este un mijloc eficient de deconectare de grijile care ne copleșesc.

Locuința este spațiul în care omul trăiește cea mai mare parte din timpul vieții sale. Ea trebuie să asigure condițiile necesare eliberării de sub tensiunea acumulată în timpul zilei și redobândirii energiei pentru a face față necesităților zilei următoare. Locuința contribuie și la păstrarea sănătății asigurând patrunderea în interior a luminii, aerului și soarelui, condiții de igienă, odihnă și recreere. Ordinea într-o locuință este secretul confortului de acasă.

Modificarea componentelor naturale prin prezența unor poluanți, ca urmare a activității omului, provoacă efecte nocive asupra sănătății, creează disconfort sau împiedică folosirea unor componente ale mediului esențiale vieții. Democrit spunea: "Natura și educația sunt asemănătoare, căci educația transformă pe om, și, prin această transformare, creează natura".

Problemele cu care se confruntă natura și efectele negative ale poluării asupra vieții omului au determinat apariția unei mentalități cu totul diferite de cea existentă în secolul trecut. S-au observat în timp efectele nocive ale activității umane asupra mediului înconjurător, concretizate în schimbări climatice grave, în probleme mari aduse sănătății omului și viețuitoarelor, în creșterea numărului de decese cauzate de căldura excesivă sau de frig, în lipsa resurselor alimentare în anumite zone sau a protecției în altele. Astfel, protejarea naturii a devenit prioritatea numărul unu pentru oamenii de pe tot Globul, fiind studiată chiar și la școală, acolo unde cei mici înțeleg cât de important este să lupte pentru a trăi curat și sănătos pe mai departe. Este esențială educarea tuturor în vederea protejării mediului, în așa fel încât să dobândească multe cunoștințe în acest sens, deprinderi, motivații, valori pentru a putea să gospodărească adecvat resursele existente și pentru a le lăsa moștenire în bună stare generațiilor care vor veni.

Bibliografie:

Interviu cu dr. Carmen Vochescu publicat în mai 2013 în revista Asul Verde (sursa: Interenet)

SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA OCUPAȚIONALĂ ÎN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT -STUDIU

Prof. Iacob Meda Elena, Școala Gimnazială „Gheorghe Țițeica”, Craiova

Fiind medii în care se regăsesc zilnic grupuri foarte mari de persoane, instituțiile de învățământ au responsabilitatea de a asigura implementarea normelor de protecție a muncii în școli. Principalul scop al efectuării protecției muncii în școli este asigurarea celor mai bune condiții de muncă prin prevenirea accidentelor și a îmbolnăvirilor profesionale. Se încearcă în acest fel protejarea elevilor, a cadrelor didactice, a personalului auxiliar didactic și nedidactic prin aplicarea de norme de protecția muncii în școli.

Școala ca instituție de stat sau privată a fost și este locul unde elevii petrec o mare parte din timpul lor. De aceea asigurarea condițiilor de securitate și sănătate este o componentă importantă a activității desfășurate de managementul unităților de învățământ. În implementarea de norme de protecția muncii în școli, au responsabilități principale conducătorul unității de învățământ și comisia de securitate și sănătate în muncă. Aceștia vor desfășura toate acțiunile necesare pentru:

- asigurarea securității și sănătății în toate aspectele referitoare la muncă
- asigurarea evaluării riscurilor pentru securitatea și sănătatea angajaților, pentru a stabili măsurile de prevenire necesare
- dispunerea evaluării riscurilor de accidentare și îmbolnăvire profesională pentru toate locurile de muncă și pentru toți angajații, inclusiv pentru cei care sunt expuși la riscuri particulare
- alegerea și implementarea măsurilor de prevenire, în urma efectuării evaluării, celor mai potrivite pentru asigurarea protecției și reducerea riscurilor prin aplicarea de norme de protecția muncii în școli
- stabilirea măsurilor tehnice și organizatorice de protecție a muncii în concordanță cu mediul de muncă și factorii de risc evaluați la fiecare loc de muncă
- stabilirea în fișa postului a răspunderilor și atribuțiilor angajaților și a tuturor participanților la procesul de muncă, în întreaga arie de protecție a muncii, corespunzător funcțiilor pe care le au
- elaborarea instrucțiunilor proprii de protecția muncii în școli, în care să fie elaborate și detaliate norme de protecția muncii în școli
- estimarea și evaluarea capacității angajaților de a îndeplini sarcinile de muncă ce le revin din punctul de vedere al securității și sănătății în muncă
- informarea și educarea angajaților despre norme de protecția muncii în școli prin instructaj, manuale, filme, cărți, fișe tehnice de securitate.

Cazurile în care securitatea și sănătatea constituie parte integrantă a programei școlare nu sunt limitate la o singură disciplină. Securitatea și sănătatea sunt integrate ca „teme transversale“, adică la toate nivelurile de învățământ și în discipline diferite, cum sunt limbile și literatura. Astfel, „O școală sigură“ în Italia asigură un cadru conceptual și metodologic pentru profesori privind modul de introducere a SSM în programa analitică. Tot în spațiul italian au fost găsite „Exemple de bune practici în școala primară“ axate pe dezvoltarea și diseminarea instrumentelor didactice pe plan național în scopul promovării culturii de prevenire. „Joaca în deplină siguranță, în orice moment“ (Anglia) urmărește sensibilizarea la nivelul școlii primare cu privire la aspectele de securitate întâlnite în localul instituției și dezvoltarea pachetelor de resurse de învățare pentru diferite discipline din programa școlară națională. Proiectul danez Armi este focusat pe dezvoltarea comportamentului, cunoștințelor fundamentale și utilizarea lor în mod pozitiv pentru a asigura sănătatea și securitatea celor din jur.

Cazurile relevante ale acestei ultime și celei mai importante etape a procesului educațional, tranziția de la școală la viața activă, sunt consacrate integrării la locul de muncă, etapelor care conduc spre viața profesională și riscurilor care vor trebui luate în considerare. Aceste cazuri prezintă genuri de teme la scară globală sau sectorială. Programul irlandez „Prevenirea accidentelor care implică elevi și tineri în sectorul agricultură“ vizează dezvoltarea și introducerea declarațiilor de securitate care stabilesc modul în care SSM urmează să fie gestionate într-o fermă. „Mașini mai sigure datorită elevilor“ (Belgia) e un exemplu specific de participare a elevilor la îmbunătățirea securității echipamentelor, iar pe baza acestor exemple de bune practici, raportul prezintă un model în șase pași, care ilustrează elementele cele mai importante ale integrării securității și sănătății în muncă în învățământ. Acesta poate fi implementat în mod autonom prin redactarea unui proiect eligibil pentru finanțare din fonduri structurale.

1. Informarea

Culegeți informațiile necesare înainte de demararea proiectului, de exemplu date cu privire la accidente copiilor și tinerilor, numărul de lecții de securitate ținute în școli sau condițiile de lucru în școli și în alte instituții de învățământ. Țineți cont, de asemenea, de experiența acumulată în proiecte similare.

2. Planificarea

Identificați, încă din faza de început, partenerii care trebuie să participe la proiect. Experiențele și structurile deja existente pot fi folositoare pentru proiectul vostru, de exemplu rețelele de promovare a sănătății, cooperarea cu autoritățile din domeniul securității și sănătății în muncă și cu centrele de formare.

3. Decizia

Dacă aceste prime două etape au fost îndeplinite, puteți să decideți realizarea unui studiu-pilot al proiectului.

Definiți scopul general al proiectului și scopurile operaționale ale acestuia. Stabiliți un plan de acțiune cu termene și responsabilități concrete.

4. Realizarea

În faza de implementare a proiectului, succesul va depinde, cel mai probabil, de următorii factori: recunoașterea securității și sănătății în muncă ca parte integrantă a procesului de învățare de-a lungul vieții, înțelegerea cuprinzătoare a aspectelor de securitate și sănătate inclusiv a stării de bine din punct de vedere fizic, mental și social, relația directă a măsurilor educative la locul de muncă și implicarea unor profesori cu experiență în dezvoltarea programului și a materialelor didactice.

5. Evaluarea

Evaluarea trebuie să fie parte integrantă a proiectului : măsurile de evaluare trebuie să însoțească și să îmbunătățească procesul de integrare. În plus, rezultatele proiectului vostru vor fi evaluate în raport cu durabilitatea lor și cu capacitatea de a fi transferate către alte instituții și alt context cultural.

6. Continuarea

Dezvoltați un program de promovare înainte de finalizarea proiectului și stabiliți planuri pentru o continuare activă cât de repede posibil.

Bibliografie

- Darabonț, Al., Pece, Șt., Dăscălescu, Aurelia, Managementul securității și sănătății în muncă – Ed. Agir, 2001
- „Medicina Muncii”, Prof. Dr. Toma Niculescu, Conf. dr. Ion Toma, Dr. Duca Pavel, ed. MEDMUN, 1999
- „Implementarea managementului securității și sănătății în muncă”, dr. ing. Steluța Nisipeanu, ing. Raluca Stepa, ed. Libra 2003
- www.scoalaromaneasca.ro

SIGURANȚA EMOȚIONALĂ A ELEVILOR

Prof. Joița Mariana, Liceul „Voievodul Mircea”, Târgoviște

Într-o societate cu un ritm alert precum cea în care trăim, în care suntem prinși în amalgamul activităților cotidiene, uităm să cântărim bine cuvintele sau să fim mai amabili și binevoitori.

Siguranța emoțională este la fel de importantă și acasă și la școală. Uneori ne gândim la măsuri eficiente pentru combaterea agresiunii fizice și minimalizăm impactul agresiunii verbale asupra unor personalități în formare precum cele ale adolescenților pe care îi pregătim pentru viață și pentru o societate viitoare competitivă.

Copilul poate fi necăjit acasă și la școală, deasemeni. Acasă, în cazul unei familii cu mai mulți copii, aceștia își pot adresa cuvinte jignitoare. Copiii pot fi invitați să își spună punctul de vedere, conflictul fiind soluționat prin comunicare. Și la școală se poate întâmpla acest lucru, profesorii având datoria de a fi nepărtinitori și de a găsi soluția potrivită conflictului respectiv. Soluțiile propuse pot fi notate iar cele care pot fi considerate plauzibile vor fi subliniate cu markerul.

Unele conflicte de la școală sunt trecute cu vederea prea ușor sau nu sunt discutate acasă de aceea, părintele trebuie să țină legătura cu școala, un loc unde apar conflicte de orice natură specifice vârstei elevilor, unii dintre aceștia fiind excluși de la jocurile din pauză, ignorați sau jigniți pe baza unor criterii subiective. Părintele trebuie informat și este necesar să intervină în anumite cazuri. Este necesară implementarea unor programe educative antiintimidare, care să îi ajute pe elevi să conștientizeze problema. Comunicarea cu copilul constituie baza rezolvării oricărui conflict. Dacă insultele dor prea tare sau sunt constante, elevii trebuie să se adreseze unui adult. La rândul lor, aceștia trebuie să se abțină să răspundă înțepăturilor, poreclelor și insultelor.

Profesorii trebuie să fie în permanență atenți la motivele care îi determină pe elevi să își adreseze anumite cuvinte. Se crează o atmosferă de tensiune și rivalitate în condiții de favoritism. Principalul lucru ce trebuie avut în vedere este crearea unei atmosfere calme, prietenești, lipsită de violență fizică sau psihică. Deasemeni, stabilirea unui cod de reguli este importantă, reguli la care trebuie să se supună toți elevii clasei. În condițiile unor situații mai grele, gestionarea conflictelor poate fi realizată de psihologul școlar.

Cuvintele jignitoare pot fi spuse personal dar și prin intermediul internetului, a rețelelor de socializare. Există tot felul de mijloace prin care poți chinui o persoană prin intermediul internetului: mesaje, e-mail-uri, Facebook, cameră web, etc. Foarte adesea, copiii nu realizează că cineva îi înregistrează și că vorbele și imaginile lor sunt puse la dispoziția colegilor care ajung să știe lucruri intime din viața lor. Copilul poate fi ridiculizat de toată lumea din jur. Cea mai bună

metodă de realizare a acestui lucru o reprezintă monitorizarea interacțiunilor copilului pe internet. Părintele poate sesiza cu ușurință dacă este hărțuit copilul sau nu. De aceea,este necesară crearea unui mediu în care copilul să se simtă liber să comunice.

În condițiile adresării unor cuvinte jignitoare,prima abordare ar fi ignorarea. În cazul în care colegul agresiv nu are public,este posibil să realizeze că este mai bine să îl lase în pace pe copilul respectiv. Cu toate acestea,copiii agresivi pot persista în comportamentul lor ,de aceea,copiii jigniți trebuie monitorizați, analizați. Se va încerca soluționarea problemei într-o manieră calmă.

Factorii interni care duc la manifestarea violenței sunt frustrările, tima de sine scăzută, crearea unui sistem de valori neconcludente. Factorii externi sunt mediul familial și social. Adolescenții sunt extrem de sensibili la violențele familiale sau sociale. Violența adolescenților,mai ales cea din zonele urbane de astazi,are în plus cauze politice și economice,care intră în acțiune și rezonanță cu ceilalți factori.

Violența care nu presupune și comiterea unui delict se exprimă sub forma încăierărilor, a acceselor de furie sau a țipetelor. Fetele cu vârste cuprinse între 13 și 18 ani preferă violențele verbale, și nu pe cele fizice, acestea fiind de două ori mai frecvente la 18 ani decât la 13 ani.

Dincoale de cauzele sociale și familiale,violența este o trăsătură specifică adolescentului. Apariția ei la această vârstă este influențată și de factori strict individuali. Alături de factorii genetici și biologici,există și o serie de factori interni,psihologici care,asociați sau nu cu factori sociali și familiali, facilitează recurgerea la acte violente.

Angoasa ocupa primul loc în rândul acestor factori.Este un sentiment de insecuritate internă nedefinită,adolescentul având manifestări ciudate față de cei din jurul său.

Violența fizică este la fel de importantă precum violența verbală. Cuvintele dor și nu se uită, de aceea, trebuie să fim atenți la modul în care ne exprimăm,precum și la modul în care ne comportăm. Vorbele pot avea un efect devastator,unii adolescenți fiind profund marcați de vorbele atribuite lor. În consecință,se pot interioriza,pot alege să nu mai comunice cu cei din jur și se pot izola în propria cameră. Uneori, izolarea poate masca o formă depresivă care poate degenera.

Adolescenții pot fi marcați de cuvintele auzite, se izolează sau pot răspunde cu violență, la rândul lor, fizică sau verbală. Ambele cazuri sunt de evitat, de aceea vizitele la psiholog sunt de un real folos. Construirea propriei imagini se realizează in timp, orice conduită neadecvată având un rol important în ceea ce privește personalitățile in formare. La această vârstă, cuvintele negative au un puternic impact emoțional care este de regulă amplificat in mintea adolescentului. Schimbările de dispoziție și comportament reflectă un comportament neadecvat în raport cu adolescentul în cauză.

Adolescența este o perioadă mai grea în evoluția multor adolescenți, în condițiile în care nu se găsesc soluții adecvate diverselor situații din viața acestora.Soluționarea corectă și în timp optim

vor influența pozitiv evoluția adolescenților și vor contribui la formarea unor personalități puternice capabile să se adapteze la cerințele unei societăți competitive în care aceștia se vor integra.

Bibliografie:

1. Catherine Depino-Violența în școală. Ajută-ți copilul să îi facă față, Editura Trei, București, 2013
2. Stephane Clerget-Criza adolescenței. Căi de a o depăși cu succes, Editura Trei, București, 2012
3. Stephane Clerget-Ghidul adolescentului pe înțelesul părinților, Editura Minerva, București, 2011

SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA LUCRĂTORILOR LA LOCURILE DE MUNCĂ ECOLOGICE

Prof. Manolea Mihaela

Liceul Tehnologic „Domnul Tudor”, Dr. Tr. Severin, Mehedinți

Conform unei definiții a UE, locurile de muncă verzi sunt „... *cele care, indiferent de sectorul în care se află – fie că este vorba de producție, tehnologie sau servicii – minimizează daunele asupra mediului și păstrează resursele naturale*”. Organizația Internațională a Muncii (ILO - International Labour Organisation) încorporează în definiția sa un aspect important în scop orientativ: locurile de muncă verzi sunt, de asemenea, locuri de muncă decente. Înseamnă că locurile de muncă verzi sunt strâns asociate cu munca bună, calificată. Chiar dacă acest lucru trebuie examinat în mod critic, în realitate, este o caracteristică atractivă semnificativă în ceea ce privește orientarea ecologică și, prin urmare, face ca locurile de muncă ecologice și calificările asociate acestora să fie mai atractive, în special pentru tineri. Locurile de muncă ecologice trebuie să asigure condiții de muncă sigure, sănătoase și decente pentru a contribui la o creștere cu adevărat inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii și la atingerea obiectivelor. Viteza cu care se așteaptă să se extindă economia ecologică poate conduce la deficiențe de competențe, unii lucrători fără experiență fiind implicați în proceduri pentru care nu au fost instruiți și care se expun, astfel, riscurilor legate de sănătate și securitate. Poate exista, de asemenea, o polarizare mai accentuată a forței de muncă în ceea ce privește competențele, lucrătorii cu un nivel scăzut de calificare fiind obligați să accepte condiții de muncă mai precare. Nu în ultimul rând, presiunea economică și politică poate conduce la trecerea cu vederea a problemelor SSM. Dacă se dorește ca locurile de muncă ecologice să fie cu adevărat durabile, trebuie să ne asigurăm că oferă condiții de muncă sigure, sănătoase și decente și că acestea sunt în avantajul sănătății și securității lucrătorilor, precum și al mediului. În economia ecologică, la fel ca în orice alte domenii, SSM are un rol vital în creșterea competitivității și productivității. În acest domeniu care se dezvoltă rapid, trebuie să existe siguranța că ceea ce este adecvat pentru mediu este adecvat și pentru lucrători. Această preocupare a determinat crearea unei mari diversități de locuri de muncă ecologice – care contribuie la conservarea mediului sau la refacerea acestuia. Locurile de muncă ecologice trebuie să fie adecvate atât pentru lucrători, cât și pentru mediu. Locurile de muncă ecologice pot fi însă înțelese ca având o contribuție, de un anumit tip, la conservarea sau refacerea mediului. Acestea pot include locuri de muncă având o contribuție la protejarea ecosistemelor și biodiversității sau care reduc consumul de energie și materii prime sau reduc deșeurile și poluarea. Strategia Europa 2020 a Comisiei Europene subliniază necesitatea unei creșteri ecologice, prin crearea unei economii cu emisii scăzute de dioxid de carbon și cu utilizarea

eficientă a resurselor. În acest sens, UE și-a stabilit obiective pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, creșterea proporției de surse regenerabile în satisfacerea nevoilor energetice ale Europei și creșterea eficienței energetice. Îndeplinirea acestor obiective va determina creșterea rapidă a „economiei ecologice” – de exemplu, se așteaptă ca obiectivele de creștere a energiei regenerabile și a eficienței energetice cu 20%, în comparație cu nivelurile din 1990, să conducă la crearea unui număr de peste 1 milion de noi locuri de muncă în UE. Energia solară, energia eoliană, tehnologia de utilizare a biomasei și reciclarea deșeurilor sunt domeniile economiei ecologice care înregistrează cea mai rapidă creștere. Tindem să asociem cuvântul „ecologic” cu securitatea - însă ceea ce este adecvat pentru mediu nu este neapărat adecvat pentru sănătatea și securitatea lucrătorilor cu locuri de muncă ecologice. În unele cazuri, am asistat deja la adoptarea de acte legislative și tehnologii noi, concepute pentru protejarea mediului, care au avut drept rezultat creșterea expunerii la riscuri a lucrătorilor. Reducerea cantității de deșeuri trimise la depozitele de deșeuri, de exemplu, a generat rate mai mari ale accidentelor și bolilor în rândul lucrătorilor care au sarcina de a le prelucra. Noile tehnologii sau procese de lucru asociate cu locurile de muncă ecologice pot conduce la noi pericole, care necesită noi combinații de competențe pentru a fi gestionate: „vechile” cunoștințe în materie de SSM nu pot fi pur și simplu transferate acestor lucrători. Instalarea unui încălzitor de apă solar, de exemplu, presupune combinarea competențelor unui specialist în montarea acoperișurilor, ale unui instalator și ale unui electrician. Poate exista, de asemenea, o polarizare mai accentuată a forței de muncă în ceea ce privește competențele, lucrătorii cu un nivel scăzut de calificare fiind obligați să accepte condiții de muncă mai precare. În economia ecologică, la fel ca în orice alte domenii, SSM are un rol vital în creșterea competitivității și productivității. În unele cazuri, au fost adoptate acte legislative și tehnologii noi, concepute pentru protejarea mediului, care au avut drept rezultat creșterea expunerii la riscuri a lucrătorilor. Din acest motiv, EU-OSHA a realizat un studiu de previzionare detaliat, analizând modul în care se preconizează că va evolua activitatea în cadrul locurilor de muncă ecologice până în anul 2025 și ce viitoare provocări poate determina aceasta din perspectiva SSM. Studiul a identificat o serie de scenarii viitoare posibile, având în vedere evoluțiile tehnologiilor ecologice, în diferite condiții economice și sociale. Scopul acestuia este să atragă atenția asupra posibilelor riscuri la adresa SSM în acest domeniu și să le ofere factorilor de decizie de la nivelul UE, în special, instrumente care să îi ajute să proiecteze locurile de muncă viitoare și să mențină sănătatea și securitatea lucrătorilor în Europa. EU-OSHA a investigat, de asemenea, mai în profunzime aspectele SSM asociate anumitor domenii tehnologice ecologice, evidențiate în studiul prospectiv, de exemplu aplicațiile de mică anvergură care folosesc energia solară, construcțiile ecologice sau energia eoliană. Legislația UE și a statelor membre impune angajatorilor să realizeze evaluări de risc și să stabilească strategii de prevenire în conformitate cu „ierarhia controalelor”. Poate exista, de asemenea, o polarizare mai

accentuată a forței de muncă în ceea ce privește competențele, lucrătorii cu un nivel scăzut de calificare fiind obligați să accepte condiții de muncă mai precare.

Bibliografie:

Chen, H., Green and healthy jobs [Locuri de muncă ecologice și sănătoase], 2010 OIM (Organizația Internațională a Muncii), Promovarea securității și sănătății într-o economie verde, Ziua mondială a securității și sănătății în muncă, 28 aprilie 2012, OIM, 2012.

http://www.ilo.org/safework/info/video/WCMS_175600/lang--en/index.htm.

<https://osha.europa.eu>

<http://www.cpwr.com>.

FACTORI DE RISC DE ACCIDENTARE ȘI ÎMBOLNĂVIRE PROFESIONALĂ

Prof. Mîndrilă Florina

Prof. Zloteanu Dana-Anca

Colegiul Tehnic de Poștă și Telecomunicații „Gheorghe Airinei” București

Factorii de risc de accidentare și îmbolnăvire profesională sunt factori, (însușiri, stări, procese, fenomene, comportamente) proprii elementelor sistemului de muncă, ce pot provoca în anumite condiții, accidente de muncă sau boli profesionale.

Deoarece se regăsesc la nivelul fiecărui element al sistemului de muncă, cel mai general criteriu de clasificare îi împarte în:

- factori de risc proprii executantului;
- factori de risc proprii sarcinii de muncă;
- factori de risc proprii mijloacelor de producție;
- factori de risc proprii mediului de muncă.

Pentru ca o astfel de delimitare să fie operațională, cu alte cuvinte pentru ca diverși factori să poată fi identificați și încadrați într-una din grupe trebuie cunoscute formele lor concrete de manifestare.

▪ **Factorii de risc proprii executantului.** Studiile și analizele efectuate privind fenomenul de accidentare și îmbolnăvire profesională au relevat incidența majoră a factorilor de risc proprii executantului. Cu foarte puține excepții, ei se regăsesc implicați în geneza tuturor celorlalți factori de risc, deoarece omul este elaboratorul și, totodată, cel care verifică și poate interveni asupra celorlalte elemente ale sistemului de muncă: mijloacelor de producție, mediului și sarcinii de muncă.

Indiferent de repartiția sarcinilor între om și mașină, activitatea de muncă pe care o desfășoară executantul implică recepționarea unor informații, prelucrarea lor, elaborarea și adoptarea unor decizii, execuția acestora și corectarea deciziilor, când este cazul.

Modul în care muncitorul realizează aceste etape definește comportamentul său de muncă - totalitatea faptelor, actelor, reacțiilor (motorii, verbale, afective), prin care o persoană răspunde solicitărilor sarcinii de muncă.

Din punctul de vedere al securității muncii, distingem un comportament normal, neriscant, sigur, care nu conduce la periclitarea sănătății sau integrității anatomo-funcționale a executantului, și un comportament inadecvat, riscant, care poate favoriza sau declanșa un accident sau o îmbolnăvire profesională.

Comportamentul normal presupune două componente:

- evitarea riscurilor, prin respectarea prescripțiilor tehnice și a reglementărilor de protecția muncii referitoare la modul în care trebuie îndeplinită sarcina de muncă;
- neutralizarea situațiilor de risc create, ceea ce implică sesizarea rapidă a acestora (chiar anticiparea lor), prelucrarea rapidă a informațiilor, decizia și execuția ei prompte și rapide.

Comportamentul riscant se manifestă prin conduite nesigure sau necorespunzătoare situațiilor obișnuite sau neobișnuite de muncă, constând într-o *omisiune* sau *acțiune greșită*, respectiv într-o *eroare*.

Erorile reprezintă factorii de risc proprii executantului.

Astfel, muncitorul poate uita să monteze apărătorile de protecție la o bandă transportoare, înainte de a o pune în funcțiune (omisiune); să efectueze greșit legăturile la o instalație electrică, să stea în zona de acțiune a brațului unui robot, să pornească o macara înainte ca sarcina să fie legată sigur în cârlig și să primească semnalul operatorului etc. (acțiuni greșite). Toate aceste manifestări pot conduce la producerea unor accidente de muncă.

▪ **Factorii de risc proprii sarcinii de muncă.** Există două forme de manifestare a factorilor de risc proprii sarcinii de muncă:

- conținut sau structură necorespunzătoare a sarcinii de muncă, în raport cu scopul sistemului de muncă sau cerințele impuse de situațiile de risc (operații, reguli, procedee de lucru greșite, absența unor operații, metode de muncă necorespunzătoare);
- sub/supradimensionarea cerințelor impuse executantului, respectiv necorespunzătoare posibilităților acestuia.

Prima formă are la bază o insuficientă cunoașterea a tehnologiilor și metodelor de muncă adecvate scopului procesului de muncă și determină erori de execuție la nivelul executantului, fără ca acesta să fie vinovat.

A doua grupă provine din neluarea în considerare a posibilităților fizice și psihice ale omului. În consecință, dificultatea și complexitatea sarcinii provoacă fie subsoicitarca, fie suprasolicitarea organismului muncitorului. În ambele cazuri, are loc scăderea capacității de muncă datorită oboselii excesive și, implicit, imposibilitatea executantului de a mai acționa corect (sub/supra-solicetare mai ales psihică) sau alterarea bruscă a capacității (de exemplu, o criză de discopatie lombară, în cazul ridicării unei greutatei mai mare decât în mod normal).

▪ **Factorii de risc proprii mijloacelor de producție.** După natura acțiunilor, factorii de risc proprii mijloacelor de producție se pot manifesta sub următoarele forme:

Factori de risc fizic, respectiv:

- factori de risc mecanic, a căror acțiune constă în eliberarea bruscă, necontrolată și contraindicată, a energiei cinetice încorporate în mijloacele de producție sau în părți

ale acestora (autopornirea unui robot datorită dereglării circuitelor de comandă, desprinderea și proiectarea de corpuri metalice la prelucrarea prin frezare, desfacerea sarcinii din cârligul unei macarale etc. - mișcări periculoase; suprafețe sau contururi periculoase, respectiv tăioase, abrazive, adezive; sub/suprapresiunea la care lucrează anumite utilaje și instalații, cum ar fi compresoarele, autoclavele, recipientele și buteliile de aer comprimat, care pot provoca implozii sau explozii; vibrațiile excesive ale sculelor, utilajelor etc, care pot provoca maladii profesionale ș.a.);

- factori de risc termic, în cazul cărora riscul este determinat de acțiunea energiei termice încorporate în mijloacele de producție la contactul sau manipularea acestora de către executant (obiecte cu temperaturi excesiv de ridicate sau coborâte);

- factori de risc electric, respectiv curentul electric care acționează sau este vehiculat de mijloacele de producție.

Factori de risc chimic, a căror acțiune este determinată de proprietățile chimice, posibil generatoare de boli sau accidente, ale substanțelor utilizate în procesele de muncă (acizi, substanțe toxice, inflamabile, explozive).

Factori de risc biologic, întâlniți mai ales în laboratoarele farmaceutice, ale instituțiilor medicale etc, unde se lucrează cu microorganisme, care pot provoca de obicei îmbolnăviri profesionale.

Sub/suprasolicitarea executantului, datorită anumitor caracteristici ale mijloacelor de producție (de exemplu, o presa automată al cărui tact este mult prea rapid în raport cu posibilitățile operatorului care trebuie să o alimenteze).

▪ **Factorii de risc proprii mediului de muncă.** Mediul fizic ambiant poate prezenta factori de risc sub formă de depășiri ale nivelului sau intensității funcționale a parametrilor specifici, precum și de apariții ale unor condiții de muncă inadecvate:

- factori de risc chimic (pulberi și gaze toxice corosive, inflamabile prezente în atmosfera de la locul de muncă);

- factori de risc fizic (mecanici - zgomotul excesiv, ultrasunetele, suprapresiunea în adâncimea apelor etc; termici - temperatura excesiv de ridicată sau de scăzută a aerului; electrici - încărcarea electrostatică necorespunzătoare a acruului;

- factorii de risc biologic (prezența unor spori sau virusuri în atmosfera locului de muncă);

- factori de risc de sub/suprasolicitare psihofiziologică a executantului (caracterul special, neobișnuit, al mediului acvatic, extraterestru etc).

Mediul social se caracterizează prin factori de risc de natură psihică, al căror efect este suprasolicitarea executantului și sunt generați de caracteristicile relațiilor interumane.

Prin acțiunea lor în cadrul procesului de muncă, *factorii de risc reprezintă cauzejotențiale de accidentare și îmbolnăvire profesională.*

În consecință problema prevenirii accidentelor și bolilor profesionale se reduce, teoretic, la depistarea și eliminarea sau anihilarea acțiunii acestora. Deoarece factorii de risc se regăsesc la nivelul fiecărui element al sistemului de muncă, măsurile preventive vor corespunde la cel puțin unul dintre aceste elemente. De exemplu, examenul medical și cel psihologic, instruirea - măsurile specifice de protecția muncii, au ca scop eliminarea factorilor de risc proprii executantului, generați de lipsa unor aptitudini fizice și psihice corespunzătoare, lipsa cunoștințelor profesionale și de securitatea muncii etc.

Există și alte clasificări ale factorilor de risc, care-i împart după modul în care pot acționa asupra organismului (factori generatori de accidente și factori generatori de boli sau factori nocivi), după modul de manifestare în timp a acțiunii lor (variații sau stări), natura lor sau relația cu omul (factori subiectivi și obiectivi etc).

Important este însă faptul că, dacă nu se iau măsuri corespunzătoare și factorii de risc sunt lăsați să apară și să acționeze, în final pot genera fie un accident, fie o boală profesională. În aceste condiții factorii de risc se transformă în cauze reale de accidentare și îmbolnăvire, pe scurt cauze de accidentare și îmbolnăvire profesională. Mecanismul prin care are loc această prefacere constituie dinamica fenomenului de accidentare și îmbolnăvire profesională.

Bibliografie

Darabont, Al., Nisipeanu,., Darabont,D.,- „Auditul securitatii și sănătății in muncă” Editura AGIR, București, 2002

Iordănescu, I., Iacobescu, Gh. – „Alimentarea cu energie electrică a întreprinderilor industriale”, Editura didactică și pedagogică, București, 1979.

Pece, Șt., Dăscălecu Aurelia, Mitrea, Șt. S., Bârlă, A. – Protecția muncii (pentru învățământul preuniversitar). Editura Didactică și Pedagogică, București, 1998

Sufrim, M. – „Protecția contra tensiunilor accidentale”, Editura Tehnică, București, 1967.

Toader, C., Postolache P., Dumitriu C.,- „Introducere în electrosecuritatea sistemelor de distribuție”, Editura Printech, București, 2006

* * * - STAS 8275 – 98 - „Protecția împotriva electrocutărilor. Terminologie”..

SĂNĂTATEA ȘI SIGURANȚA ÎN MEDIUL ȘCOLAR

Prof. psihopedagog: Neagoe Ancuța-Daniela, Centrul Școlar de Educație Incluzivă „Sfântul Stelian” Costești, județul Argeș

Instituțiile de învățământ reprezintă medii aparte în care siguranța și protecția la locul de muncă trebuie asigurate într-un mod special. Protecția muncii în școli este o activitate care se desfășoară nu doar pentru bunăstarea cadrelor didactice, ci și pentru asigurarea celor mai bune condiții pentru elevii înscriși și familiile acestora.

În cazul școlilor trebuie avut întotdeauna în vedere protecția mai multor categorii de persoane: cadrele didactice; personalul cu funcții auxiliare; elevii și familiile lor.

Angajatorii sunt solicitați să evalueze riscurile pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor și să acționeze în vederea prevenirii sau controlului acestor riscuri. Acest proces poate fi desfășurat într-o succesiune de etape:

- planificarea evaluării prin consultare cu lucrătorii ;
- identificarea riscurilor;
- identificarea persoanelor care pot fi vătămate, în ce mod și unde ;
- evaluarea nivelului de risc și decizia privind modul de acțiune ;
- luarea măsurilor în vederea eliminării sau reducerii riscului ;
- monitorizarea și analiza acțiunilor.

O instituție de învățământ ar trebui să fie un mediu de muncă sigur și sănătos și propice educației. Pentru a realiza acest lucru, evaluarea riscurilor trebuie să ia în considerare proiectarea, organizarea și constituirea mediului de muncă. Trebuie să se țină cont în mod special de prezența unor grupuri vulnerabile (de exemplu elevi foarte tineri) și trebuie luate în considerare nevoile persoanelor cu dizabilități.

Datorită faptului că școala este mediul în care elevii își petrec marea majoritate a timpului, aceștia au nevoie să fie în siguranță, într-un mediu școlar sigur și fără factori de risc.

Comisia de sănătate și siguranță în muncă este responsabilă de implementarea normelor de protecție în școală. Aceasta este formată din cadre didactice din școala respectivă și coordonată de directorul unității de învățământ.

Printre esponsabilitățile Comisiei de Securitate și Sănătate în Muncă se enumeră următoarele:

- evaluarea riscurilor de îmbolnăvire sau accident și stabilirea măsurilor de prevenire și înlăturare a acestora;
- selectarea și punerea în aplicare a măsurilor de prevenire stabilite în urma evaluării;

- asigurarea sănătății și securității la locul de muncă din toate punctele de vedere;
- includerea în fișa postului a responsabilităților și atribuțiilor tuturor angajaților din interiorul unității de învățământ;
- elaborarea unor instrucțiuni personalizate de protecție a muncii în școli specifice unității de învățământ în care își desfășoară activitatea;
- evaluarea capacității fiecărui angajat de a-și îndeplini atribuțiile pentru asigurarea sănătății și protecției la locul de muncă;
- asigurarea tuturor resurselor necesare pentru instruire a cadrelor didactice și a personalului cu funcții auxiliare;
- informarea și pregătirea tuturor persoanelor vizate prin punerea la dispoziție de materiale instructive precum manualele, filmele educaționale și fișele tehnice de securitate.

Laboratoarele și atelierele școlare sunt locurile în care elevii sunt cel mai mult expuși riscurilor cauzate de substanțe toxice și mașini periculoase. Nivelul de educație va influența semnificativ tipul de pericol și nivelul de risc, dar există câteva puncte comune:

- Instrucțiunile scrise trebuie afișate la loc vizibil și regulile de securitate evidențiate;
- Instrucțiunile de securitate trebuie prezentate verbal și comunicate la începutul fiecărui experiment ;
- Profesorii trebuie să aibă un comportament exemplar din punct de vedere al securității;
- Trebuie să existe o supraveghere suficientă în orice moment ;
- Orice persoană care lucrează cu un echipament tehnic trebuie să cunoască în întregime instrucțiunile de utilizare și întreținere, și cerințele de securitate și sănătate ;
- Trebuie purtat echipamentul individual de protecție și îmbrăcămintea de lucru adecvate;
- Echipamentele și uneltele trebuie verificate și întreținute în mod regulat;
- Substanțele periculoase, uneltele și echipamentele trebuie depozitate în locuri sigure pentru a preveni utilizarea lor neautorizată ;
- Laboratorul sau atelierul școlar trebuie să fie curate, având echipamentul bine întreținut;
- Trebuie asigurată dotarea corespunzătoare pentru prim ajutor, de exemplu dușuri, pentru utilizare în cazul unui eveniment sau situație de urgență.

Bibliografie:

1. Darabonț, Al., Pece, Șt., Dăscălescu, Aurelia, Managementul securității și sănătății în muncă – Ed. Agir, 2001;
2. Prof. Dr. Toma Niculescu, Conf. dr. Ion Toma, Dr. Duca Pavel, „Medicina Muncii”, ed. MEDMUN, 1999

3. dr. ing. Steluța Nisipeanu, ing. Raluca Stepa, „Implementarea managementului securității și sănătății în muncă”, ed. Libra 2003
4. www.scoalaromaneasca.ro;
5. https://www.protectiamuncii.ro/pdfs/publicatii_agentie/factsn46-ro.pdf.

OBIECTIVELE SĂNĂTĂȚII ȘI SECURITĂȚII ÎN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Prof. Pelea Maria-Magdalena, Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova

Prof. Pelea Mircea Cristian, Liceul Tehnologic UCECOM „Spiru Haret”, Craiova

Protecția muncii în unitățile școlare are ca scop asigurarea celor mai bune condiții de muncă, prevenirea accidentelor și a îmbolnăvirilor profesionale în rândul elevilor, cadrelor didactice, nedidactice și ținerea pasului cu progresul științei și tehnicii.

Protecția muncii în școli este o activitate care se desfășoară nu doar pentru bunăstarea cadrelor didactice, ci și pentru asigurarea celor mai bune condiții pentru elevii înscriși, dar și familiile acestora. Astfel, spre deosebire de alte locuri de muncă unde se urmărește exclusiv starea de sănătate a personalului angajat, în cazul școlilor trebuie avut întotdeauna în vedere protecția mai multor categorii de persoane:

- cadrele didactice;
- personalul cu funcții auxiliare;
- elevii și familiile lor.

Mai ales pentru elevi, școala este locul unde își petrec o importantă parte din cursul zilei. În special dacă este vorba de elevi care desfășoară și activități în afara orelor de curs în cadrul aceleiași instituții, timpul petrecut la școală poate depăși ca număr de ore timpul petrecut treaz acasă, cu familia. De aceea, școala trebuie să reprezinte pentru acești copii un mediu sigur, fără factori de risc.

O școală ar trebui să fie un loc de muncă și un mediu de studiu sigur și sănătos. Pentru a atinge acest obiectiv, evaluarea riscurilor ar trebui să țină seama de proiectarea, distribuția și construirea mediului de lucru. O atenție deosebită ar trebui acordată școlilor unde există grupuri vulnerabile și să se țină cont de necesitățile lor.

Angajatorii trebuie să evalueze riscurile privind securitatea și sănătatea lucrătorilor și să ia măsuri pentru prevenirea sau controlul acestor riscuri. Acest proces este împărțit în mai multe etape:

- planificarea evaluării după consultarea lucrătorilor;
- identificarea pericolelor;
- luarea deciziei cu privire la cine poate fi rănit, cum și unde;
- evaluarea nivelului riscurilor și stabilirea acțiunilor ce trebuie întreprinse;
- luarea măsurilor necesare pentru a elimina sau a reduce riscurile;
- urmărirea și revizuirea măsurilor.

De protecția tuturor grupurilor de persoane menționate mai sus răspunde directorul unității împreună cu o comisie de securitate și sănătate în muncă. Iar câteva din responsabilitățile pe care le au sunt:

- evaluarea riscurilor de îmbolnăvire sau accident și stabilirea măsurilor de prevenire și înlăturare a acestora;
- selectarea și punerea în aplicare a măsurilor de prevenire stabilite în urma evaluării;
- asigurarea sănătății și securității la locul de muncă din toate punctele de vedere;
- includerea în fișa postului a responsabilităților și atribuțiilor tuturor angajaților din interiorul unității de învățământ;
- elaborarea unor instrucțiuni personalizate de protecție a muncii în școli specifice unității de învățământ în care își desfășoară activitatea;
- evaluarea capacității fiecărui angajat de a-și îndeplini atribuțiile pentru asigurarea sănătății și protecției la locul de muncă;
- asigurarea tuturor resurselor necesare pentru instruire a cadrelor didactice și a personalului cu funcții auxiliare;
- informarea și pregătirea tuturor persoanelor vizate prin punerea la dispoziție de materiale instructive precum manualele, filmele educaționale și fișele tehnice de securitate.

Obiectivele securității și sănătății în unitățile de învățământ sunt:

- cunoașterea și respectarea normelor de securitate și sănătate a muncii în amenajarea, dotarea și folosirea spațiilor didactice de instruire în scopul evitării producerii accidentelor de muncă și a îmbolnăvirilor profesionale;
- pregătirea sistematică a ucenicilor, elevilor și/sau studenților urmărind ca, odată cu însușirea viitoarei profesii, aceștia să-și formeze deprinderile necesare exercitării corecte a oricăror operații din domeniul specialității, în deplină securitate a muncii;
- aplicarea unor măsuri specifice de protecție a muncii și de prevenire a accidentelor de muncă și îmbolnăvirilor profesionale cu prilejul organizării unor activități școlare și extrașcolare, cu precădere în timpul efectuării practicii de producție în școală sau direct în unitățile economice industriale, de construcții, agricole etc.

Bibliografie:

1. Ioan Popa, Radu Filip, "Managementul internațional", Ed. Economică, 1999;
2. Dr. ing. Ștefan PECE, Ec Aurelia DASCALESCU, "Metoda de evaluare a riscurilor de accidentare și îmbolnăvire profesională la locurile de muncă, 1998;
3. Darabonț, Al, "Valori limită de expunere la agenții fizici la locul de muncă – Risc și securitate în muncă", I.C.S.P.M., București, nr. 1-2/1994;
4. Darabonț, Al., Pece, Șt., Dăscălescu, Aurelia, „Managementul securității și sănătății în muncă” – Ed. Agir, 2001.

SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA MUNCII ÎN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Prof. Pleșa Maria Carmen, Colegiul Tehnic „Costin D. Nenițescu” Pitești

Integrarea securității și sănătății în muncă (SSM) în învățământ constituie, la nivel european, o componentă esențială a dezvoltării culturii de prevenire a riscurilor. Nu de alta, dar acordă posibilitatea tuturor, de la profesori până la copii, de a învăța să trăiască și să lucreze în siguranță. Existența unor condiții decente de lucru și învățare într-o școală contribuie în mod decisiv la reducerea spre minimum a manifestărilor violente ale elevilor!

Teoretic și practic, o instituție de învățământ ar trebui să fie un mediu de muncă sigur și sănătos și propice educației. Pentru a realiza acest lucru, evaluarea riscurilor trebuie să ia în considerare proiectarea, organizarea și constituirea mediului de muncă. Trebuie să se țină cont în mod special de prezența unor grupuri vulnerabile (de exemplu elevi foarte tineri) și trebuie luate în considerare nevoile persoanelor cu dizabilități. Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă a identificat cinci chestiuni elementare ce trebuie luate în considerare:

1. Locurile de muncă interioare, fie că este vorba de sala de clasă, de cancelarie sau de o bucătărie, trebuie să fie ventilate și iluminate corespunzător, să aibă un nivel adecvat de umiditate, spațiu suficient și să fie curate;
2. Dacă în incinta instituției intră vehicule, trebuie ca semnalizarea să fie clară și, acolo unde este posibil, să se facă delimitarea între zona carosabilă și cea pietonală;
3. Pardoselile trebuie bine întreținute, păstrate curate pentru reducerea riscurilor de alunecare și împiedicare;
4. Se va acorda o atenție specială protecției împotriva căderilor de la înălțime în zone cum ar fi balcoanele și casa scărilor. Ar putea fi necesară o protecție suplimentară a balustradelor pentru copiii foarte mici;
5. Ușile și ferestrele transparente trebuie marcate clar și realizate dintr-un material corespunzător.

România, 2008

În Regulamentul de organizare și funcționare a unităților de învățământ din România, elaborat de minister în 2005, sintagma „protecția muncii“ apare o singură dată, în articolul 23, litera j: „Directorul unității de învățământ îndeplinește și următoarele atribuții: răspunde de respectarea condițiilor și a exigențelor privind normele de igienă școlară, de protecție a muncii, de protecție civilă și de pază contra incendiilor, în unitatea de învățământ“.

Strategia Uniunii Europene în domeniul securității și sănătății în muncă a nominalizat educația și cultura preventivă ca factori-cheie pentru menținerea și îmbunătățirea calității muncii. În scopul susținerii acestei strategii, Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă a

publicat un raport intitulat Integrarea securității și sănătății în muncă în sectorul învățământ: Bune practici în școală și în învățământul profesional, care prezintă, de o manieră globală, exemple de bune practici din Europa și evidențiază etapele care conduc la o strategie sistematică în vederea integrării securității și sănătății în muncă (SSM) în domeniul educației și formării. Vom prezenta mai jos o sinteză a acestui raport, structurată pe trei tipuri de abordare: „holistică“, pe baza programei școlare și pe baza locului de muncă. Exemplele de bune practici sunt

Cazurile în care securitatea și sănătatea constituie parte integrantă a programei școlare nu sunt limitate la o singură disciplină. Securitatea și sănătatea sunt integrate ca „teme transversale“, adică la toate nivelurile de învățământ și în discipline diferite, cum sunt limbile și literatura. Astfel, „O școală sigură“ în Italia asigură un cadru conceptual și metodologic pentru profesori privind modul de introducere a SSM în programa analitică. Tot în spațiul italian au fost găsite „Exemple de bune practici în școala primară“ axate pe dezvoltarea și diseminarea instrumentelor didactice pe plan național în scopul promovării culturii de prevenire. „Joaca în deplină siguranță, în orice moment“ (Anglia) urmărește sensibilizarea la nivelul școlii primare cu privire la aspectele de securitate întâlnite în localul instituției și dezvoltarea pachetelor de resurse de învățare pentru diferite discipline din programa școlară națională. Proiectul danez Armi este focusat pe dezvoltarea comportamentului, cunoștințelor fundamentale și utilizarea lor în mod pozitiv pentru a asigura sănătatea și securitatea celor din jur.

Cazurile relevante ale acestei ultime și celei mai importante etape a procesului educațional, tranziția de la școală la viața activă, sunt consacrate integrării la locul de muncă, etapelor care conduc spre viața profesională și riscurilor care vor trebui luate în considerare. Aceste cazuri prezintă genuri de teme la scară globală sau sectorială. Programul irlandez „Prevenirea accidentelor care implică elevi și tineri în sectorul agricultură“ vizează dezvoltarea și introducerea declarațiilor de securitate care stabilesc modul în care SSM urmează să fie gestionate într-o fermă. „Mașini mai sigure datorită elevilor“ (Belgia) e un exemplu specific de participare a elevilor la îmbunătățirea securității echipamentelor, iar „Controlați“ (Anglia) e o resursă pedagogică multimedia cu exemple concrete de riscuri la locul de muncă. Nu în ultimul rând, în Italia, „SSM integrată în modele de programe școlare“ are ca obiective planificarea și testarea de module standard de instruire cu privire la securitatea în școli și în centrele de formare profesională

Pe baza acestor exemple de bune practici, raportul prezintă un model în șase pași, care ilustrează elementele cele mai importante ale integrării securității și sănătății în muncă în învățământ. Acesta poate fi implementat în mod autonom prin redactarea unui proiect eligibil pentru finanțare din fonduri structurale.

Etapa 1: informarea

Culegeți informațiile necesare înainte de demararea proiectului, de exemplu date cu privire la accidentele copiilor și tinerilor, numărul de lecții de securitate ținute în școli sau condițiile de

lucru în școli și în alte instituții de învățământ. Țineți cont, de asemenea, de experiența acumulată în proiecte similare.

Etapa a 2-a: planificarea

Identificați, încă din faza de început, partenerii care trebuie să participe la proiect. Experiențele și structurile deja existente pot fi folositoare pentru proiectul vostru, de exemplu rețelele de promovare a sănătății, cooperarea cu autoritățile din domeniul securității și sănătății în muncă și cu centrele de formare.

Etapa a 3-a: decizia

Dacă aceste prime două etape au fost îndeplinite, puteți să decideți realizarea unui studiu-pilot al proiectului. Definiți scopul general al proiectului și scopurile operaționale ale acestuia. Stabiliți un plan de acțiune cu termene și responsabilități concrete.

Etapa a 4-a: realizarea

În faza de implementare a proiectului, succesul va depinde, cel mai probabil, de următorii factori: recunoașterea securității și sănătății în muncă ca parte integrantă a procesului de învățare de-a lungul vieții, înțelegerea cuprinzătoare a aspectelor de securitate și sănătate inclusiv a stării de bine din punct de vedere fizic, mental și social, relația directă a măsurilor educative la locul de muncă și implicarea unor profesori cu experiență în dezvoltarea programului și a materialelor didactice.

Etapa a 5-a: evaluarea

Evaluarea trebuie să fie parte integrantă a proiectului vostru: măsurile de evaluare trebuie să însoțească și să îmbunătățească procesul de integrare. În plus, rezultatele proiectului vostru vor fi evaluate în raport cu durabilitatea lor și cu capacitatea de a fi transferate către alte instituții și alt context cultural.

Etapa a 6-a: continuarea

Dezvoltați un program de promovare înainte de finalizarea proiectului și stabiliți planuri pentru o continuare activă cât de repede posibil.

Bibliografie:

<http://education.osha.eu.int>.

http://europe.osha.eu.int/good_practice/sector/osheducation/rome.stm.

<http://europe.osha.eu.int/>

www.scoalaromaneasca.ro

<https://osha.europa.eu/ro/publications/report-gender-issues-safety-and-health-work>

STRATEGIA DE SECURITATE NAȚIONALĂ, PE FĂGAȘUL NORMALITĂȚII, ÎNTR-O LUME COMPLEXĂ, DINAMICĂ ȘI TURBULENTĂ

Prof. înv. primar Pleșeanu Veronica Mihaela
Școala Gimnazială „Traian”, Craiova

Secolul XXI a debutat abrupt și violent, prin acte teroriste și alte acțiuni criminale asemănătoare fără precedent în mai multe părți ale lumii. Acestea au marcat o nouă evoluție în plan politic pe întreaga planetă, declanșând un proces de transformare profundă a mediului de securitate și generând consecințe ce afectează, pe termen lung și în profunzime, comunitatea internațională.

Într-un astfel de context tensionat și complex, securitatea fiecărei țări, ca și securitatea comunității internaționale în ansamblu, se bazează nu numai pe capacitatea de reacție și adaptare, ci și, mai ales, pe capacitatea de anticipare și de acțiune pro-activă. Într-o lume complexă, dinamică și conflictuală, aflată în plin proces de globalizare, înțelegerea profundă a tendințelor majore de evoluție a securității internaționale și a modului în care fiecare țară are șansa să devină parte activă a acestui proces constituie o condiție esențială a progresului și prosperității.

Cunoașterea, înțelegerea și evaluarea corectă a proceselor interne, a gradului de coeziune socială, a capacității de mobilizare publică reprezintă o necesitate la fel de importantă pentru realizarea proiectelor naționale.

Evoluția societății românești, depășirea perioadei de tranziție, instaurarea democrației și instituțiilor sale, chiar dacă încă fragile unele dintre ele, reconstrucția socială, morală, economică și instituțională etc., reprezintă procese aflate încă în plină desfășurare și modernizare, menite a responsabiliza, promova și instaura valorile europene și euroatlantice.

În țările occidentale, formularea, legitimarea, aprobarea și aplicarea unei astfel de politici se face după un algoritm denumit „acquis-ul occidental al politicii de securitate”. Pentru a funcționa corespunzător, el presupune dialogul și conlucrarea a trei factori:

- factorul politic, cu rol decizional, de conducere și, parțial, de control;
- factorul birocratic, chemat să aplice politica de securitate, reprezentând în același timp și principalul deținător al expertizei tehnice;
- cetățeanul obișnuit, care, prin intermediul societății civile, este chemat atât să legitimeze efortul de securitate națională, să-l finanțeze și să-l sprijine public, dar și să se exprime critic asupra lui. În acest sens, el se poate exprima direct, prin atitudini publice sau prin intermediul mass-media.

Ca idee generală, paradigma *securității naționale* își are rădăcinile în conceptul conform căreia statul este principalul actor al relațiilor internaționale. De aceea orice abordare asupra acesteia nu poate fi făcută decât prin prisma strânsei legături care există între securitatea națională și cea internațională, deoarece securitatea, la orice nivel ar fi analizată, are ca subiect central omul, care transcende toate granițele.

Securitatea națională reprezintă condiția fundamentală a existenței națiunii și statului român care are ca domeniu de referință valorile, interesele și necesitățile naționale.

Securitatea națională se asigură prin eforturi proprii și prin cooperare cu aliații și partenerii, în conformitate cu prevederile programelor naționale, ale strategiei de securitate a Uniunii Europene și ale conceptelor strategice ale Alianței. Ea trebuie să vizeze armonizarea eforturilor naționale cu angajamentele internaționale și identificarea modalităților de lucru apte să prevină și să contracareze oportun amenințările. Eforturile vizează, totodată, promovarea democrației, păcii și stabilității în vecinătate și în alte zone de interes strategic, reducerea vulnerabilităților, dezvoltarea capabilităților naționale și transformarea profundă a instituțiilor de securitate.

Securitatea națională este un drept imprescriptibil care derivă din suveranitatea deplină a poporului, se fundamentează în ordinea constituțională și se desfășoară în contextul securității regionale, euro-atlantice și globale.

Strategia de securitate națională răspunde nevoii și obligației de protecție legitimă împotriva riscurilor și amenințărilor ce pun în pericol drepturile și libertățile fundamentale ale omului, precum și bazele existenței statului român, și vizează, cu prioritate, domeniile și activitățile consacrate stării de legalitate, siguranței cetățeanului, securității publice și apărării naționale. Ea se realizează prin măsuri active de natură politică, economică, diplomatică, socială, juridică, administrativă și militară, prin activitatea de informații, contrainformații și securitate și prin gestionarea eficientă a crizelor, în conformitate cu normele de conduită ale comunității democratice internaționale.

Securitatea națională se asigură atât prin efort național intern, prin strategii și forțe proprii, cât și prin cooperarea cu aliații și partenerii, în consonanță cu prevederile conceptelor strategice ale Alianței Nord-Atlantice și cu strategia de securitate a Uniunii Europene, care oferă bazele operaționale ale colaborării sistematice cu organizațiile de securitate, apărare și cooperare regională și globală.

Valorile fundamentale pe temeiul cărora poporul român își construiește destinul – comune ca esență cu valorile comunității euro-atlantice – sunt acele elemente definitorii ale profilului național prin protejarea, promovarea și apărarea cărora se asigură condițiile esențiale ale existenței și demnității românilor, în cadrul colectivităților, statului național și al organizațiilor politice și de securitate din care România face parte.

Valorile naționale constituie premisele pe bază cărora statul român – în exercitarea atribuțiilor fundamentale încredințate de poporul suveran și în acord cu prevederile dreptului internațional – își construiește sistemul de organizare și funcționare a societății prin intermediul instituțiilor, organizațiilor democratice și al acțiunii civice.

Din analiza de conținut Strategiei de Securitate Națională a României, coroborată cu acțiunile de politică internă și internațională rezultă faptul că documentul are un caracter unitar,

progresist, prospectiv, programatic și integrator, a cărei construcție este menită a asigura progresul, prosperitatea, integrarea în structurile europene și euroatlantice și să asigure afirmarea României ca **„stat național, suveran și independent, unitar și indivizibil”**

Varietatea teoriilor aplicate în studiu securității nu impietează cu nimic analiza, ci, dimpotrivă, evidențiază deosebita complexitate a conceptului.

Tot mai mult se impune ideea că securitatea individului sau a colectivității din care face parte poate fi amenințată și fără a fi afectată major securitatea statului. De această dată, subiectul securității este societatea, percepută pe niveluri, delimitate de gradul de integrare a indivizilor în societate și organizații cu caracteristici de identitate clar conturate. Este cazul entităților existente în interiorul teritoriului statului (minorități naționale, grupuri etnice aparținând chiar națiunii titulare și care conviețuiesc în același spațiu cu minorități naționale, imigranți etc.), dar și pe teritoriul mai multor state (regiuni transfrontaliere, uniuni interstatale ori instituționalizate, cum sunt NATO, Uniunea Europeană, Organizația pentru Securitate și Cooperare Europeană etc.).

Starea de securitate a indivizilor constituie punctul de pornire al oricărui studiu din acest domeniu, indiferent de nivelul analizat (național, zonal, regional sau global), întrucât omul reprezintă elementul esențial al oricărei forme de organizare socială, iar gradul de realizare a securității acestuia se reflectă în securitatea grupul din care face parte.

Realizarea stării de securitate totală este un proces ce nu poate fi finalizat din cauza complexității vieții sociale și, în special, din cauza naturii umane.

În studiul securității este necesar să se ia în considerare contextul local, social, cultural și istoric al obiectului de referință al analizei.

Reprezentarea socială a securității permite comunicarea indivizilor pe această temă prin furnizarea unui cod pentru schimbul social, pentru identificarea și clasificarea variatelor aspecte ambigue ale lumii lor și ale istoriei individuale și de grup. Toate aceste elemente vor fi transpuse în definiții ale conceptului, atât la nivelul cunoașterii comune, cât și al celei științifice, dar și în politicile menite contracarării vulnerabilităților, riscurilor, pericolelor și amenințărilor la adresa securității individuale, naționale, regionale, zonale și globale.

Securitatea națională continuă să-și demonstreze complexitatea. În bună măsură din cauza lumii în care trăim și soluțiilor proiectate pentru problemele sale. Mediul de securitate se află într-o continuă remodelare și schimbare. Pentru provocări noi, se cer soluții noi, care să răspundă realităților. Pe această li se situează și noua strategie de securitate.

Principalul beneficiar al politicii de securitate este cetățeanul român și, deci, are dreptul și datoria de a contribui activ la construcția ei cotidiană. Cetățeanul, depozitarul legitim al drepturilor și libertăților fundamentale pe care se întemeiază statul democratic, are – potrivit Constituției – în materie de securitate națională, drepturi inalienabile dar și obligații proprii, asumate conștient. De

aceea, cetățenii trebuie să-și dezvolte un comportament participativ și responsabil, educația civică fiind calea cea mai potrivită pentru armonizarea acestor drepturi și obligații ce conferă adevărata substanță a patriotismului civic autentic și profund.

Principalele riscuri, pericole și amenințări la adresa securității naționale și internaționale în funcție de schimbările majore ale mediului de securitate sunt determinate la ora actuală de: accentuarea terorismului internațional, proliferarea armelor de distrugere în masă, creșterea criminalității organizate și decăderea statelor.

Disponerea geografică (pe una din ramurile „rutei balcanice” și pe una din rutele secundare ale criminalității de proveniență estică) poate expune România efectelor negative ale migrației ilegale și activităților sale criminale conexe, prin consolidarea, pe teritoriul țării noastre, a unor celule aparținând rețelelor de traficanti din țările vecine, care își extind treptat aria de acțiune. Odată cu integrarea în comunitatea europeană, România devine una din porțile de intrare în acest spațiu.

Anumite persoane izolate din rândul simpatizanților mișcării ar putea întreprinde acțiuni violente asupra unor ținte de pe teritoriul României, sub impulsul unor împrejurări conjuncturale, care le-ar putea afecta comportamentul, acționând independent de voința liderilor structurii.

Concluzionând asupra problematicii securității naționale, trebuie relevat faptul că Summitul NATO de la București din aprilie 2008, a marcat noi elemente care vor direcționa acest domeniu, având în vedere că principiul indivizibilității securității, respectiv cel al securității egale a tuturor membrilor organizației funcționează și în ceea ce privește necesitatea contracarării eficiente a noilor riscuri și amenințări. Acesta este contextul în care s-a hotărât ca, alături de sistemul de apărare antibalistică ce urmează a fi construit de Statele Unite în Europa Centrală și de Nord, Alianța să proiecteze și să construiască un sistem complementar, capabil să acopere și sud-estul Europei, inclusiv teritoriul României. Este vorba de un sistem regional destinat contracarării posibilelor amenințări cu rachete balistice purtătoare de arme de distrugere în masă, ce ar putea fi lansate din zone instabile ale Orientului Apropiat și ale celui Mijlociu, de către state sau organizații iresponsabile, criminale, promotore ale terorismului internațional.

Bibliografie selectivă

1. *** *Constituția României*, Editura Best Publishing, București, 2003.
2. Președinția României, *Strategia de securitate națională a României, 2006*, <http://www.presidency.ro>.
3. *** *Legea privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării*, nr.415 din 27.06 2002, M.Of., nr.494, din 10.07 2002.
4. *** *Strategiei naționale de apărare a țării*, M.Of. nr.799 din 28.11 2008.

ACCIDENTE DE MUNCĂ

Prof. Prundeanu Lavinia
Prof. Sandoi Cristina
Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova

DEFINITII SI CLASIFICAREA ACCIDENTELOR DE MUNCA.

Definitie: reprezinta vatamarea violenta a organismului precum si intoxicarea acuta profesionala, care are loc in timpul procesului de munca sau in timpul indeplinirii sarcinii de munca, care produce incapacitate temporala de munca de cel putin 3 zile calendaristice, invaliditati sau deces.

In sensul prevederilor art.5.lit.g din legea 319/2006, este de asemenea accident de munca :

- a) accidentul suferit de personae aflate in vizita in intreprindere si /sau unitate, cu permisiunea angajatului;
- b) accidentul suferit de persoanele care indeplinesc sarcini de stat sau de interes public, inclusiv in cadrul unor activitati culturale, sportive, in tara sau in afara granitelor tarii, in timpul si din cauza indeplinirii acestor sarcini;
- c) accidentul survenit in cadrul activitatii cultural-sportive organizate in timpul si din cauza indeplinirii acestor activitati;
- d) accidentul suferit de orice persoana, ca urmare a unei actiuni intreprinse prin proprie initiativa pentru salvarea de vieti omenesti;
- e) accidentul suferit de orice persoana, ca urmare a unei actiuni intreprinse din proprie initiativa pentru prevenirea ori inlaturarea unui pericol care ameninta avutul public si privat;
- f) accidentul cauzat de activitati care nu au legatura cu procesul muncii, daca se produce la sediul persoanei juridice sau la adresa persoanei fizice, in calitate de angajator ori in alt loc de munca organizat de acestia in timpul programului de munca si nu se datoreaza culpei exclusive a accidentului;
- g) accidentul de traseu, daca deplasarea s-a facut in timpul si pe traseul normal de la domiciliul lucradorului la locul de munca organizat de organizator si invers;
- h) accidentul suferit in timpul deplasarii de la sediul persoanei juridice sau de la adresa persoanei fizice la locul de munca sau de la un loc de munca la altul, pentru indeplinirea unei sarcini de munca;
- i) accidentul suferit in timpul pauzelor reglementare, daca acesta a avut loc in locuri organizate de angajator, precum si in timpul si pe traseul normal spre si de la aceste locuri;
- j) accidentul suferit de cei care urmeaza cursuri de calificare, recalificare sau perfectionare a pregatirii profesionale, in timpul si din cauza efectuarii activitatilor aferente stagiului de practica.

Clasificarea accidentelor de munca.

Dupa natura cauzelor care produc accidentele :

-Mecanice, termice, electrice, chimice, complexe

Dupa urmarile produse si numarul persoanelor accidentate care produc :

incapacitate de munca temporala de cel putin 3 zile calendaristice; care produc invaliditate, mortale si colective cand numarul persoanelor accidentate este mai mare de 3 din aceeași cauza.

Dupa momentul producerii accidentului sunt :

- produse in timpul lucrului;
- inainte sau dupa incetarea lucrului daca victima prelua sau preda uneltele de munca;
- in timpul pauzelor regulamentare, daca victima se afla in locul special amenajat de angajator sau pe traseul spre sau de la acesta;

Dupa natura leziunilor provocate asupra organismului, accidentele se impart in :

- contuzii si placi;
- intrepratrunderi, taieturi sau strivire;
- entorse si fracturi;
- intoxicatii, asfixieri;
- electrocutari si leziuni multiple.

Dupa momentul in care se resimp accidentele sunt :

- cu efect imediat;
- cu efect ulterior.

Dupa locul leziunii accidentele pot fi :

- la cap;- la trunchi;- la membrele superioare;- la membrele inferioare;

CAUZELE PRODUCERII ACCIDENTELOR DE MUNCA.

Cauze :

- tehnice
- organizatorice

CAUZE TEHNICE

- starea tehnica necorespunzatoare a sculelor, dispozitivelor, instalatiilor mecanice si electrice;
- lipsa sistemelor si aparatorilo de protectie, a aparatelor de semnalizare si control.

MASURI DE PREVENIRE A ACCIDENTELOR DATORATE CAUZELOR TEHNICE :

Inaintea lucrului :

- se verifica starea de functionare a utilajelor deservite. Daca se serveaza zgomote nespecifice, vibratii, mirosuri, defectiuni ale instalatiei electrice se anunta persoanele calificate;

- se verifica prezenta si starea intacta a sistemelor si dispozitivelor de protectie. Nu se lucreaza fara dispozitive de protectie

In timpul lucrului : daca sunt defectiuni ale utilajului deservit acesta se opreste si se anunta persoanele calificate.

CAUZE ORGANIZATORICE :

- neefectuarea instructajului de S.S.M.
- organizarea necorespunzatoare a locului de munca, a procesului de munca;

CONDITII NECORESPUNZATOARE ALE MEDIULUI DE MUNCA:

- a) volumul si suprafata necorespunzatoare locului de munca;
- b) umiditate excesiva;
- c) iluminat necorespunzator;
- d) temperaturi ridicate sau scazute ale aerului;
- e) zgomote, vibratii, radiatii;
- f) emanații de praf sau pulberi toxice;
- g) nerespectarea disciplinei la locul de munca;
- h) nerespectarea normelor de S.S.M. specifice locului de munca;
- i) nerespectarea regulilor de circulatie, manipulare si depozitare a materialelor.

Bibliografie

1. Legea Securității și sănătății în muncă. Monitorul Oficial nr. 143-144 din 05.08.2008.
2. Hotărârea Guvernului nr. 95 din 05.02.2009. Monitorul Oficial nr.34-36 din 17.02.2009, art. Nr. 138.
3. Hotărârea Guvernului nr. 353 din 05.05.2010. Monitorul Oficial nr.91-93 din 08.06.2010, art. Nr. 525.

SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA OCUPAȚIONALĂ – PARTE INTEGRANTĂ A POLITICILOR ÎN DOMENIUL CALITĂȚII ȘI AL MEDIULUI

Prof. Stanciu Mariana Raluca, Grădinița cu PP nr.7, Drobeta Turnu Severin

Un sistem de management al sănătății și securității în muncă ajută organizațiile să-și țină sub control propriile riscuri și să-și îmbunătățească performanța în ceea ce privește sănătatea și securitatea în munca, având efecte directe asupra prevenirii accidentelor/incidentelor la locul de muncă și sănătatea angajaților. Un loc de muncă sigur și sănătos pentru angajați ar trebui să fie preocuparea principală a fiecărei organizații.

Identificarea și evaluarea riscurilor asupra sănătății și securității în muncă și implementarea de măsuri pentru a preveni accidentele de muncă și îmbolnăvirile profesionale reprezintă obligații legale, iar implementarea anumitor norme și politici care să vină în sprijinul calității mediului constituie o abordare sistematică în realizarea acestor obiective precum și o dovadă credibilă a angajamentului organizației pentru a proteja viața și sănătatea.

Normele generale de protecție cuprind principii generale de prevenire a accidentelor de muncă, aceasta au ca scop eliminarea sau diminuarea factoriilor de risc existenți în sistemul de muncă. Obligațiile angajatorului privind securitatea și sănătatea în muncă: Angajatorul trebuie să elaboreze și să aducă la cunoștință angajaților politica proprie de prevenire a accidentelor de muncă, să îmbunătățească securitatea și sănătatea la muncă, inclusiv spre implementarea unui sistem de management al securității și sănătății în muncă.

Relația dintre muncă și sănătate nu este una univocă, și nici imediată în timp. Dacă munca influențează starea de sănătate a angajaților, aceasta la rândul ei, influențează randamentul în muncă al angajatului. Costurile generate de accidentele sau condițiile inadecvate de muncă, atât în ceea ce privește pierderile umane, scăderea productivității, cât și pierderile materiale și costurile financiare, iau valori ridicate în toată lumea. Totuși statisticile pierderilor materiale și ale costurilor economice presupuse de toate aceste accidente și boli profesionale reflectă insuficient suferința umană cauzată angajaților răniți și a familiilor acestora

În instituțiile de învățământ pot exista aceleași riscuri ca în orice alt loc de muncă. Totuși, locul de muncă din sectorul de învățământ este împărțit cu studenți sau elevi. Aceste persoane pot fi vulnerabile, fiind tinere, neexperimentate și deseori lipsite de cunoștințe privind riscurile pentru securitatea și sănătatea lor. Teoretic și practic, o instituție de învățământ ar trebui să fie un mediu de muncă sigur și sănătos și propice educației.

O instituție de învățământ ar trebui să fie un mediu de muncă sigur și sănătos și propice educației. Pentru a realiza acest lucru, evaluarea riscurilor trebuie să ia în considerare proiectarea, organizarea și constituirea mediului de muncă. Trebuie să se țină cont în mod special de prezența unor grupuri vulnerabile (de exemplu elevi foarte tineri) și trebuie luate în considerare nevoile persoanelor cu dizabilități.

Locurile de muncă interioare, fie că este vorba de sala de clasă, de cancelarie sau de o bucătărie, trebuie să fie ventilate și iluminate corespunzător, să aibă un nivel adecvat de umiditate, spațiu suficient și să fie curate. Dacă în incinta instituției intră vehicule, trebuie ca semnalizarea să fie clară și acolo unde este posibil să se facă delimitarea între zona carosabilă și cea pietonală.

Pardoselile trebuie bine întreținute, păstrate curate pentru reducerea riscurilor de alunecare și împiedicare. Se va acorda o atenție specială protecției împotriva căderilor de la înălțime în zone cum ar fi balcoanele și casa scârilor. Ar putea fi necesară o protecție suplimentară a balustradelor pentru copiii foarte mici. Ușile și ferestrele transparente trebuie marcate clar și realizate dintr-un material corespunzător.

Alunecările și împiedicările sunt printre cele mai obișnuite tipuri de accidente, iar în instituțiile de învățământ, unde pot fi numeroase persoane tinere în mișcare într-un spațiu relativ restrâns, riscul este și mai mare decât în alte locuri de muncă.

Implementarea și menținerea corectă a unui sistem de management aduce numeroase beneficii, atât angajatorului cât și angajaților. Procedurile pentru identificarea pericolelor și evaluarea și controlul riscurilor trebuie să cuprindă activitățile normale și speciale desfășurate de către toate categoriile care au acces la locurile de muncă. Managementul sănătății și securității ocupaționale este veriga lipsă în elaborarea și implementarea sistemelor integrate de management: calitate, securitate ocupațională în muncă, mediu conform noilor tendințe și cerințe la nivel european și internațional.

Prin implementarea unui sistem de management al sănătății și securității ocupaționale, o organizație poate controla și gestiona mai bine riscurile profesionale (accidente, incidente și boli profesionale, respectiv boli legate de profesie) și îmbunătățirea considerabilă a performanțelor profesionale. Un sistem de management al sănătății și securității ocupaționale specifică procesele pentru continua îmbunătățire a performanțelor organizației/companiei în ceea ce privește sănătatea și securitatea muncii și în același timp, conformitatea acestora cu legislația în vigoare

Bibliografie

- Darabont, Al., Pece, Șt., Dăscălescu, Aurelia, Managementul securității și sănătății în muncă– Ed. Agir, 2001.
- „Medicina Muncii”, Prof. Dr. Toma Niculescu, Conf. dr. Ion Toma, Dr. Duca Pavel, ed. MEDMUN, 1999.
- „Implementarea managementului securității și sănătății în muncă”, dr. ing. Steluța Nisipeanu, ing. Raluca Stepa, ed. Libra 2003.

NORME GENERALE DE SĂNĂTATE ȘI SECURITATE ÎN MUNCĂ LA REALIZAREA PRODUSELOR

Prof. Stănescu Alina-Nicoleta, Liceul Teoretic "W. Shakespeare", Timișoara
Prof. Stănescu Tony, Școala Gimnazială Sânaandrei, Sânaandrei, Timiș

Fiecare produs, indiferent de materialul din care este confecționat, se realizează printr-un proces tehnologic pentru a căpăta o formă finală și a putea fi comercializat.

Pe lângă respectarea tuturor indicațiilor proiectantului, a etapelor procesului tehnologic, cei care realizează un produs trebuie să respecte și *regulile de securitate în muncă(S.S.M)* și *de prevenire și stingere a incendiilor(P.S.I)*, care îi protejează împotriva accidentelor.

Noțiuni generale

Prin **condiții de muncă** se înțelege totalitatea condițiilor în care se desfășoară activitatea de producție: procedee tehnice folosite, caracteristicile tehnice ale mijloacelor de producție, precum și toate măsurile aplicate la locul de muncă. În procesul de producție pot apărea **noxe**, cum ar fi: pulpe, praf, scame, etc.

De asemenea, există **riscuri posibile** ca: suprasolicitarea vizuală și auditivă, lovirea, tăierea, strivirea, electrocutarea, incendiul, etc. Pentru a evita aceste riscuri, se impune respectarea normelor de securitate și sănătate în muncă, ce prevăd măsuri de: igienă, protecție colectivă și personală. În caz de incendiu, se utilizează echipamente de stingere a incendiilor: stingătoare și hidranți.

Norme de prevenire și stingere a incendiilor(P.S.I)

Se aplică de către toți elevii, fiind valabile atât pe durata cursurilor, cât și în cadrul cercurilor și al altor activități extracurriculare ce se desfășoară în școală.

Sunt interzise următoarele:

1. Orice intervenție la instalație electrică; reparațiile revin personalului calificat, desemnat acestui scop;
2. Utilizarea instalațiilor, utilajelor și a aparatelor electrice și de iluminat defecte sau cu improvizații;
3. Părăsirea locului de lucru fără aprobarea profesorului sau lăsate în funcțiune fără supraveghere a utilajelor și a aparatelor electrice;
4. Amplasarea meselor, scaunelor, băncilor sau a altui mobilier în apropierea ușilor sau pe holuri, care constituie căi de evacuare în caz de incendiu;
5. Blocarea căilor de acces sau de evacuare a persoanelor și bunurilor materiale;
6. În caz de incendiu se va încerca evitarea panicii și se va face evacuarea conform procedurii unității școlare. Elevii sunt obligați să cunoască și să respecte regulile și măsurile de

prevenire și stingere a incendiilor din unitatea de învățământ, să anunțe neregulile observate privind apărarea împotriva incendiilor.

În procesul de realizare a produselor trebuie respectate obligatoriu următoarele norme minimale de protecție:

- Înainte de începerea lucrului, îmbrăcați hainele de protecție(halat sau șorț);
- Iluminatul încăperii trebuie să fie corespunzător;
- Pe masa de lucru vor fi doar materialul ce urmează a fi prelucrat și uneltele de lucru, pentru a nu aglomera locul;
- Nu țineți degetele în dreptul zonei de acțiune a uneltelor;
- Se interzic intervențiile la utilaje sau aparate electrice, atunci când sunt în priză;
- Nu se fac mișcări bruște cu unelte în mână, pentru a nu răni colegii de alături;
- Poziția de lucru este cu spatele drept, fără a ține materialul/semifabricatul aproape de ochi;
- Periodic se fac pauze scurte și câteva exerciții de relaxare a mușchilor;
- În cazul răniri, adresați-vă medicului.

Bibliografie:

Delphi Diesel System România, Sănătatea și securitatea în muncă a lucrătorilor, Editura Delphi, Iași, 2015

INTEGRAREA SECURITĂȚII ȘI SĂNĂTĂȚII ÎN MUNCĂ (SSM) ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT- ABORDĂRI GLOBALE

Prof. Vînătoru Mariana, Liceul Tehnologic de Transporturi Auto, Craiova

Integrarea securității și a sănătății în muncă constituie, conform normelor europene, o componentă esențială a dezvoltării culturii de prevenire a riscurilor.

Teoretic și practic, o instituție de învățământ ar trebui să fie un mediu de muncă sigur și sănătos și propice educației. Pentru a realiza acest lucru, evaluarea riscurilor trebuie să ia în considerare proiectarea, organizarea și constituirea mediului de muncă. Trebuie să se țină cont în mod special de prezența unor grupuri vulnerabile (de exemplu elevi foarte tineri) și trebuie luate în considerare nevoile persoanelor cu dizabilități. Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă a identificat cinci chestiuni elementare ce trebuie luate în considerare:

1. Locurile de muncă interioare, fie că este vorba de sala de clasă, de cancelarie sau de o bucătărie, trebuie să fie ventilate și iluminate corespunzător, să aibă un nivel adecvat de umiditate, spațiu suficient și să fie curate;
2. Dacă în incinta instituției intră vehicule, trebuie ca semnalizarea să fie clară și, acolo unde este posibil, să se facă delimitarea între zona carosabilă și cea pietonală;
3. Pardoselile trebuie bine întreținute, păstrate curate pentru reducerea riscurilor de alunecare și împiedicare;
4. Se va acorda o atenție specială protecției împotriva căderilor de la înălțime în zone cum ar fi balcoanele și casa scărilor. Ar putea fi necesară o protecție suplimentară a balustradelor pentru copiii foarte mici;
5. Ușile și ferestrele transparente trebuie marcate clar și realizate dintr-un material corespunzător

Directorul unității de învățământ îndeplinește următoarele atribuții: răspunde de respectarea condițiilor și a exigențelor privind normele de igienă școlară, de protecție a muncii, de protecție civilă și de pază contra incendiilor, în unitatea de învățământ.

Înapoi în Europa

Strategia Uniunii Europene în domeniul securității și sănătății în muncă a nominalizat educația și cultura preventivă ca factori-cheie pentru menținerea și îmbunătățirea calității muncii. În scopul susținerii acestei strategii, Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă a publicat un raport intitulat Integrarea securității și sănătății în muncă în sectorul învățământ: Bune practici în școală și în învățământul profesional, care prezintă, de o manieră globală, exemple de bune practici din Europa și evidențiază etapele care conduc la o strategie sistematică în vederea integrării securității și sănătății în muncă (SSM) în domeniul educației și formării. Conform raportului,

această componentă este structurată pe trei tipuri de abordare: „holistică“, pe baza programei școlare și pe baza locului de muncă. Exemplele de bune practici sunt repartizate în funcție de acestea.

Abordarea „holistică“

Raportul conține 36 exemple de bune practici, din care 14 sunt prezentate ca studii de caz. În prima categorie întâlnim o viziune globală asupra securității și sănătății în muncă și dimensiunea stării de bine fizice, mentale și sociale. Aceste cazuri sunt orientate spre ansamblul sistemului educațional în vederea îmbunătățirii mediului de muncă și de învățare. În Anglia, „Standardul național pentru o școală sănătoasă“ este un program național care prevede un proces de acreditare pentru parteneriatele din domeniile învățământ și sănătate. „O școală în deplină securitate“ este o inițiativă identificată în sistemul olandez de educație, orientată spre lărgirea comunicării cu privire la securitate și violență în cadrul școlilor și în jurul acestora. În același sens, Grecia a adoptat dezvoltarea de proceduri globale pentru evaluarea securității zilnice în școală și în mediul înconjurător școlii, prin dezvoltarea unui parteneriat public-privat intitulat „Lumină asupra securității în școală“. La acesta se adaugă „Cercul școlar“, un concept referitor la conceperea mediului de muncă și de învățare în școlile suedeze.

Abordarea pe baza programei școlare

Cazurile în care securitatea și sănătatea constituie parte integrantă a programei școlare nu sunt limitate la o singură disciplină. Securitatea și sănătatea pot fi integrate ca „teme transversale“, adică la toate nivelurile de învățământ și în discipline diferite, cum sunt limbile și literatura. Astfel, „O școală sigură“ în Italia asigură un cadru conceptual și metodologic pentru profesori privind modul de introducere a SSM în programa analitică. Tot în spațiul italian au fost găsite „Exemple de bune practici în școala primară“ axate pe dezvoltarea și diseminarea instrumentelor didactice pe plan național în scopul promovării culturii de prevenire. „Joaca în deplină siguranță, în orice moment“ (Anglia) urmărește sensibilizarea la nivelul școlii primare cu privire la aspectele de securitate întâlnite în localul instituției și dezvoltarea pachetelor de resurse de învățare pentru diferite discipline din programa școlară națională. Proiectul danez Armi este focusat pe dezvoltarea comportamentului, cunoștințelor fundamentale și utilizarea lor în mod pozitiv pentru a asigura sănătatea și securitatea celor din jur.

Cazurile relevante ale acestei ultime și celei mai importante etape a procesului educațional, tranziția de la școală la viața activă, sunt consacrate integrării la locul de muncă, etapelor care conduc spre viața profesională și riscurilor care vor trebui luate în considerare. Aceste cazuri prezintă genuri de teme la scară globală sau sectorială. Programul irlandez „Prevenirea accidentelor care implică elevi și tineri în sectorul agricultură“ vizează dezvoltarea și introducerea declarațiilor de securitate care stabilesc modul în care SSM urmează să fie gestionate într-o fermă. „Mașini mai sigure datorită

elevilor“ (Belgia) e un exemplu specific de participare a elevilor la îmbunătățirea securității echipamentelor, iar „Controlați“ (Anglia) e o resursă pedagogică multimedia cu exemple concrete de riscuri la locul de muncă. Nu în ultimul rând, în Italia, „SSM integrată în modele de programe școlare“ are ca obiective planificarea și testarea de module standard de instruire cu privire la securitatea în școli și în centrele de formare profesională.

Siteografie:

wwdidactic.ro, Alin Bratu, Școala românească

Școala românească, pe www.scoalaromaneasca.ro

NORME DE PROTECȚIA ȘI SECURITATEA MUNCII - SUDURĂ

Prof. Voicu Dragoș-Marian
Liceul Tehnologic „Horia Vintilă”, Segarcea, Dolj

La sudarea prin procedee sub protecție gazoasă (MIG-MAG și WIG) elementele față de care trebuie luate măsuri de protecție privind activitatea sudorilor sunt următoarele:

- radiațiile arcului electric
- fumul, particulele metalice sau gazele emise în timpul sudării
- curentul electric

Protecția contra radiațiilor emise de arc.

La sudarea sub gaz de protecție în lipsa zgurei baie de topire și marginile ei se transformă într-o adevărată oglindă cu putere de reflectare destul de ridicată mai ales în cazul aliajelor ușoare.

Fumul emis este foarte subtire și nu constituie o piedică în calea radiațiilor. Datorită temperaturii mult mai ridicate a arcului în gaz de protecție, emisia de radiații este mare, în toate cele trei părți ale spectrului (ultraviolet, vizibil și infraroșii). Pentru razele ultraviolete, emisia este de 3 . 4 ori mai mare ca la sudarea manuală, ajungând în anumite benzi de radiație, chiar la 5 . 30 ori. Radiațiile ultraviolete cresc cu densitatea curentului și repartitia lor spectrală depinde de felul metalului adus în stare de fuziune.

Scurta expunere directă poate provoca un eritem al pielii, iar acțiunea asupra ochiului e foarte nocivă, provocând repede conjunctivite.

Radiațiile din spectrul vizibil provoacă tulburarea, oboseala vederii. Aceste radiații sunt foarte intense la procedeele WIG și MIG.

Radiațiile infraroșii sunt de cca 1,5 ori mai intense ca la sudarea manuală și la o acțiune mai îndelungată ar putea provoca apariția cataractei.

Radiațiile reflectate sunt de asemenea periculoase și pot avea influențe asupra personalului ce se găsește în vecinătatea postului de sudură.

Protecția contra radiațiilor. Protecția ochiului.

Ochii sudorului sunt protejați de sticle filtrante montate în fereastra măștilor, numerotate special în funcție de domeniul de utilizare.

În cazul intensităților foarte mari se recomandă dublarea geamului filtrant înspre sudor cu o sticlă transparentă rezistentă la temperatura ridicată ce va proteja sudorul de căldură.

La sudarea MIG sudorul trebuie să poarte sub cască ochelari ușori din material plastic, dar cu aparatoare care să oprească razele ultraviolete difuze prin reflectări succesive.

Dacă alte persoane lucrează în apropierea sudorului, e bine ca acestea să fie obligate să poarte ochelari filtranți prevăzuți cu ecrane laterale.

Protectia capului.

Pentru sudorii MIG-MAG se recomanda in mod special portus mastii pe cap nu a celei purtate cu mana intrucat deseori e nevoie de ambele maini, pentru sustinerea si conducerea pistolului de sudura.

Protectia corpului.

Nici o parte a corpului nu trebuie expusa radiatiilor. Daca se lucreaza cu curenti mai mari, peste 250 A trebuie asigurat un echipament individual corespunzator, compus din sort din piele prevazut cu maneci si cu guler drept, ce se inchide la spate, aparatoare de picioare din piele. La sudarea cu curenti mai mici se poate utiliza un echipament mai usor.

Protectia contra fumului, gazelor si particulelor solide.

Tinand cont ca in amestecul de gaze exista un procent ridicat de azot exista posibilitatea aparitiei unor oxizi de azot: NO, NO₂, N₂O₄ degajati, bioxidul este in general preponderent si concentratia maxima admisa de circa 0,1 % aceasta fiind depasita adesea doar in vecinatatea arcului. Ozonul este un gaz destul de instabil si nu ramane in zona gurii sudorului. Intoxicarea cu ozon se manifesta prin iritarea ochilor si a nasului.

Protectia contra vaporilor si a gazelor.

Mijloacele de protectie utilizate la sudarea MIG sunt:

- aspirarea vaporilor din vecinatatea arcului
- ventilatia fortata a locului unde se executa sudarea
- in cazuri speciale, folosirea unui aparat de respirat artificial.

Aparitia noxelor se mai poate preveni prin curatirea atenta a pieselor inainte de sudare (degresare, spalare).

Ventilatia locala: Sistemele de aspiratie la posturile de sudura pot fi mobile sau incorporate in masa de sudura. In primul caz aspiratia se face prin intermediul unui tub flexibil dirijat in zona arcului. Au dezavantajul ca pot provoca perturbarea procesului de sudare la sudarea sub protectie gazoasa.

Ventilatia generala: Sistemele de ventilatie generala a atelierelor de sudura trebuie concepute in stransa legatura cu sistemele de aspiratie locala. Se fac verificari cu utilizarea gazelor fumigene, pentru a se determina traiectoria gazelor produse de arcul electric. Probele se iau la cca doua ore dupa inceperea lucrului, din mijlocul unui post de lucru.

Protectia impotriva curentului electric.

Aceste pericole apar la contactul cu piese, care in mod normal sunt izolate, dar care sunt puse sub tensiune in urma unei defectiuni (contact indirect).

Protectia contra contactelor directe se realizeaza prin urmatoarele masuri:

- conductorii vor fi bine izolati si corect legati la borne
- se vor purta manusi

- cand nu se lucreaza, portelectrodul se va aseza pe un suport izolat.

Protectia contra contactelor indirecte se face prin punerea la pamant a aparatelor si montarea de dispozitive de intrerupere sau avertizare la aparitia unui defect.

La procedeul MIG se utilizeaza curent continuu si tensiuni ce au valori in afara limitei superioare admisibile atat la mersul in gol cat si in sarcina. Cand nu se sudeaza curentul este intrerupt si apare numai la amorsarea arcului. Singurul element sub tensiune este sarma electrod, dar atingerea bobinei nu prezinta un pericol mai mare decat la o baterie de 24V.

Amenajarea atelierului de sudare sub gaz protector.

Pentru evitarea pericolului radiatiilor, e bine ca peretii sa aiba o suprafata granulata, vopseaua trebuie sa aiba proprietati absorbante.

Posturile de lucru vor fi inconjurate de perdele din tesaturi speciale cu fibre de sticla si elastomeri sau paravane din tabla; se vor crea culoare protejate contra radiatiilor, pentru circularea persoanelor care nu lucreaza la sudare.

Bibliografie

1. N. Anghelca si A. Grigoras Sudarea in mediu de gaze protectoare
2. Salagean T. Sudarea cu arc electric a otelurilor
3. Scorobetiu L. Tehnologia sudarii prin topire
4. Ghitlevici Mecanizarea si automatizarea productiei sudate
5. Trusculetu M. Oteluri inoxidabile si refractare
6. Miclosi V. Echipamente pentru sudare
7. Ilie Echim Tehnologia sudarii prin topire a metalelor si aliajelor
12. Salagean T. Av. sv. Nr. 4/76
13. Trif N. Sv. pr. Nr. 12/88
Av. sv. Nr. 11/85
Agenda tehnica

Secțiunea S2: FACTORI DE RISC ÎN UNITĂȚILE ȘCOLARE; EXEMPLE DE BUNE PRACTICI
(autorii/coautorii, în ordine alfabetică)

Nr. crt.	Numele și prenumele	Titul lucrării	Pag
1	BALASOIU TATOMIR CONSTANTA MARIUTA	SSM în cadrul școlii gimnaziale	101
2	BĂDICIOIU IULIANA	Energia electrică în școală – un factor de mare risc	104
3	BELDEA DANIELA	Integrarea copiilor cu CES în rândul celorlalți copii.	108
4	BOGDAN IULIANA ADELINA	Factori de risc în unitățile școlare în sezonul rece	111
	PÎTPEA MĂDICA		
5	COANDĂ NATALIA	Să ne hrănim... cu sănătate	113
	OPRIȚOIU ARETIA		
6	CRIOTORIU CRISTIAN	Educația pentru sănătate la clasele primare	116
	CROITORIU DELIA		
7	CROITORU GEORGETA	Sănătatea și securitatea la locul de muncă, fii voluntar!	120
8	DIACONEASA MARGARETA	Instruirea în domeniul sănătății și securității în stagiile de pregătire practică	122
9	DIACONESCU GHEORGHITA	Vigilență, sănătate și securitate în școală	125
10	DOBRIN CĂLINA CRISTINA	Factori de risc privind securitatea și sănătatea în muncă în sectorul de învățământ	129
11	DOBRIN MARIUS DANIEL	Norme generale de protecția muncii și de prevenire a accidentelor la orele de educație fizică și sport	133
12	GÎTAN MARIA-CRISTINA	Jocurile online în viața copiilor	137
	POESCU GEORGIANA SORINA		
13	GOICEANU DORINA	Asigurarea unui mediu școlar sigur și sănătos prin educația pentru egalitatea de gen	141
	GOICEANU SANDU		
14	IANCU SANDA	Alcoolul metilic - fișa toxicologică	147
15	IONIȚĂ MARCELA	Primul ajutor în școală	150
	LAZĂR PETRU		
16	LENGYEL BIANCA	Să fim mereu atenți cu viața noastră!	154
17	MÎNDRECI LENUȚA	Violența în școli: cauze-soluții	156
18	PAȘCA MONICA	Securitatea în laboratorul de fizică	158
19	PREDA CORINA-ELENA	Agresivitatea/violența ca factor de risc în mediul școlar	161
20	RIZU RAMONA MARIA	Riscul echipamentelor tehnice în ateliere școlare	165
21	ROIBU TANIA	Bullying-ul, formă a violenței în școală	168
	TRANCĂ MAGDALENA		

22	SANDU MIHAELA	Pompierii, prietenii noștri!	172
23	SITARU VÎJAICĂ ISABELA-CORINA	Factori de risc în unitățile școlare	177
24	TIȚOIU CRISTINA	Factori de risc în unitățile școlare	181
25	TOTÎLCĂ ADRIANA	Sănătate și securitate la locul de muncă = dezvoltare durabilă	184
26	TOTÎLCĂ MARIA-LELIA	Sănătatea și securitatea la locul de muncă, fii informat, citește!	186
27	TUDOR MIRELA	Protecția și sănătatea muncii în unitățile școlare	188

SSM ÎN CADRUL UNEI ȘCOLI GIMNAZIALE

Prof. Balasoiu-Tatomir Constanta Mariuta
Școala Gimnazială „Înv. M. Georgescu” Celaru, Dolj

Sanatatea si securitatea la locul de munca in cadrul unei scoli gimnaziale este importanta pentru asigurarea unui mediu de invatare sigur si sanatos pentru elevi si personalul scolar. Masuri incluse:

- a. Evaluarea riscurilor si implementarea masurilor de siguranta adecvate
- b. Instruirea personalului in ceea ce priveste masurile de siguranta
- c. Verificarea si mentinerea echipamentului si a infrastructurii in stare buna
- d. Implementarea unui plan de evacuare in caz de urgenta
- e. Monitorizarea regulata a conditiilor de munca

Evaluarea riscurilor si implementarea masurilor de siguranta in protectia muncii intr-o scoala gimnaziala poate include:

- a. Identificarea potentialelor pericole, cum ar fi accidentele cu echipamente sau instalatii, cazaturile, incendiile, sau expunerea la substante periculoase.
- b. Evaluarea frecventa si gravitatea posibilelor riscuri si implementarea masurilor de siguranta adecvate.
- c. Instruirea personalului in legatura cu riscurile specifice si modalitatile de prevenire a acestora.
- d. Verificarea si mentinerea in buna stare a echipamentelor si a instalatiilor.
- e. Implementarea unui plan de evacuare in caz de urgenta.

Implementarea unui plan de evacuare in caz de urgenta in cadrul unei scoli gimnaziale poate avea atat avantaje cat si dezavantaje, inclusiv:

Pros:

- a. Oferă siguranță și protecție elevilor și personalului școlar în situații de urgență, cum ar fi incendiile sau cutremurele.
- b. Poate reduce stresul și panica în caz de situații de urgență.
- c. Crește nivelul de pregătire și responsabilitate a personalului școlar în situații de criză.
- d. Poate ajuta la reducerea riscului de accidente și răni în caz de situații de urgență.

Cons:

- a. Poate fi costisitor pentru școală, atât din punct de vedere financiar, cât și al timpului alocat pentru pregătire și implementare.
- b. Poate fi necesară instruire suplimentară a personalului școlar, care poate fi costisitoare și timp-consumatoare.
- c. Poate fi dificil de urmărit și actualizat regulat, ceea ce poate duce la ineficiența în situații de urgență.

d. Poate crea probleme administrative si logistice in cazul in care nu este implementat adecvat.

Oferta de resurse si suport pentru prevenirea accidentelor si imbolnavirilor profesionale pentru profesori poate include:

- a. Instruire si educatie continua in domeniul sanatatii si securitatii la locul de munca.
- b. Acces la echipamente de protectie personala si informatii despre modul de utilizare adecvat.
- c. Oportunitatea de a raporta si rezolva problemele legate de conditiile de munca.
- d. Oportunitatea de a participa la evaluarile periodice ale riscurilor si la implementarea masurilor de siguranta adecvate.
- e. Acces la programe de prevenire a accidentelor si imbolnavirilor profesionale, cum ar fi traininguri, programe de fitness si de gestionare a stresului.

Monitorizarea regulata a conditiilor de munca pentru profesori in cadrul unei scoli gimnaziale poate fi realizata prin:

- a. Evaluari periodice ale riscurilor si implementarea masurilor de siguranta adecvate.
- b. Verificarea regulata a instalatiilor, echipamentelor si a mediului de munca.
- c. Feedback-ul constant al profesorilor privind conditiile de munca.
- d. Supravegherea regulata a incalcarii regulilor de sanatate si securitate la locul de munca.
- e. Instruirea si educarea continua a personalului scolar despre masurile de siguranta si protectie la locul de munca.
- f. Monitorizarea accidentelor si imbolnavirilor profesionale si luarea de masuri corespunzatoare.
- g. Efectuarea de evaluari fizice ale profesorilor pentru a verifica riscurile si a oferi suport adecvat.
- h. Oferta de programe de prevenire a accidentelor si imbolnavirilor profesionale, cum ar fi traininguri si programe de gestionare a stresului.
- i. Evaluarea si implementarea regulilor si regulamentelor privind sanatatea si securitatea la locul de munca.
- j. Inregistrarea si monitorizarea tuturor incidentelor legate de sanatatea si securitatea la locul de munca.

Oferta de programe de prevenire a accidentelor si imbolnavirilor profesionale pentru cadrele didactice poate include:

- a. Instruire in domeniul sanatatii si securitatii la locul de munca.
- b. Programe de fitness pentru a preveni accidente si imbolnavirile legate de munca.
- c. Traininguri privind managementul stresului si alimentatia adecvata.
- d. Program de consiliere privind gestionarea problemelor personale si profesionale.
- e. Seminar de dezvoltare personala si profesionala.
- f. Program de gestionare a durerii si a accidentarilor legate de munca.
- g. Training in tehnici de ergonomie pentru a preveni leziunile legate de munca.

- h. Program de educatie privind utilizarea adecvata a echipamentelor si a tehnologiei.
- i. Programe de meditatie si yoga pentru reducerea stresului.
- j. Acces la resurse online, cum ar fi ghiduri, videoclipuri educationale si instrumente de autoevaluare privind sanatatea si securitatea la locul de munca.

Bibliografie:

- 1) https://www.igsu.ro/Resources/Campanii/informare/adulti/ghid_cetatean_SU.pdf
- 2) Prevenirea si stingerea incendiilor. Situatii de urgenta (P.S.I. – S.U.) - Culegere de acte normative Editura: UNIVERSUL JURIDIC
- 3) Ghid de cercetare a cauzelor de incendii. Editia a II-a revizuita ,Autor: Sorin Calota , Gheorghe Popa , George Sorescu , Simion Dolha, Editura Universul Juridic

ENERGIA ELECTRICĂ ÎN ȘCOALĂ – UN FACTOR DE MARE RISC

Prof. Bădicioiu Iuliana, Colegiul Tehnic „Armand Călinescu”, Pitești

Energia electrică este - și va continua să fie în viitor - cea mai utilizată formă de energie, fără de care nu poate fi concepută societatea umană civilizată. Această energie se poate produce din mai multe resurse energetice primare, se poate transmite la mari distanțe, se poate transforma în alte forme de energie (mecanică, termică, luminoasă, etc.)

În contextul în care fiecare om este un utilizator de energie electrică, este necesară cunoașterea unor **noțiuni fundamentale** în domeniu și dobândirea unor competențe acționale corecte, pentru evitarea accidentelor de natură electrică, foarte periculoase, deseori mortale. Pentru a înțelege fenomenul electric, reamintim câteva noțiuni elementare: *Tensiunea electrică* este diferența de potențial electric dintre două puncte. Se măsoară în volți [V]. Se utilizează diferite niveluri de tensiuni electrice (înalte, medii, joase, reduse).

Curentul electric reprezintă o deplasare ordonată de electroni, datorită existenței unei tensiuni electrice și a unui circuit electric închis. Intensitatea curentului electric se măsoară în amperi [A] .

Materialele care conduc bine curentul electric se numesc *conductoare*, iar *izolatoarele* sunt materialele care nu sunt bune conducătoare de electricitate. *Rezistența electrică* se opune trecerii curentului electric și se măsoară în ohmi [Ω].

De mărimea tensiunii electrice și a curentului electric depinde *puterea electrică*. Unitatea de măsură este watt-ul [W].

Energia electrică depinde de puterea electrică și durata de acționare. Se poate măsura în kilowattore [kWh]. Aceasta se înregistrează cu ajutorul contoarelor și este plătită furnizorilor de către utilizatori.

Curentul electric prezintă următoarele pericole:

- *Electrocutările*, ca urmare a atingerii de către om (sau oricare altă ființă) a unor obiecte aflate în mod normal sau accidental sub tensiune. Electrocutarea constă în trecerea curentului electric prin corpul omului. În cazul curentului alternativ, frecvența acestuia poate deregla ritmul cardiac, fenomen numit *fibrilație* și poate avea efect mortal.

- *Arsurile* electrice și metalizarea pielii datorită arcului electric. Privirea arcului electric cu ochiul liber poate duce la orbire.

- *Incendiile*, datorită supraîncălzirii circuitelor electrice, sau datorită arcului electric.

- *Exploziile* datorită supraîncălzirii unor echipamente electrice, sau datorită arcului electric în medii explozive.

Factorii de care depinde electrocutarea sunt:

- *Valoarea intensității curentului* (funcție de tensiunea electrică și rezistența electrică).

Limita curenților nepericuloși: 10[mA] în curent alternativ și 50[mA] în curent continuu.

- *Tensiunea electrică* (poate fi periculoasă peste 24 [V]).
- *Frecvența curentului*. Frecvența redusă este mai periculoasă. Curenții de frecvență foarte

înaltă se folosesc în medicină în scopuri terapeutice.

- *Durata de acționare* a curentului electric. Peste 0,1 secunde, curentul poate fi mortal.
- *Starea fizică a omului* în momentul trecerii curentului prin corp. În general femeile și copii

sunt mai sensibili în caz de electrocutare.

- *Presiunea de contact*. Dacă este mare, scade rezistența electrică și crește curentul prin om.
- *Suprafața de contact*. Când este mare, scade rezistența electrică, deci crește curentul prin om.
- *Traseul urmat de curent prin corp*. Cel mai periculos traseu este mână-mână. În cazul în

care electrocutarea se produce pe traseul mâna dreaptă-picior, consecințele sunt mai puțin grave decât în cazul electrocutării pe traseul mâna stângă - picior, inima fiind mai puțin afectată. Se recomandă electricienilor să lucreze cu mâna dreaptă.

- *Locul din corp în contact cu tensiunea electrică* (sensibilitatea nervoasă și grosimea pielii).
- *Rezistența omului la electrocutare* depinde de starea stratului de piele. Dacă este uscată și

intactă, rezistența este mai mare.

- *Umiditatea* mărește pericolul electrocutării. Creșterea umidității determină creșterea conductivității pielii, deci scăderea rezistenței electrice.

- *Temperatura mediului*. Dacă este mare, ca urmare a transpirației, scade rezistența corpului omenesc.

Din punct de vedere al pericolului de electrocutare locurile de muncă pot fi *foarte periculoase* (umiditate mare, temperaturi ridicate, conductoare care ocupă o suprafață mare, etc), *periculoase*, sau *puțin periculoase* (umiditate redusă, pardoseală izolatoare, absența conductoarelor, etc.)

Electrocutările se pot produce „prin atingerea directă” sau „prin atingerea indirectă”.

Electrocutarea prin atingerea directă se produce când omul atinge un conductor aflat în mod normal sub tensiune. Exemple: conductoare neizolate, contactele prizelor electrice, etc.

Electrocutarea prin atingere indirectă se produce când omul atinge un conductor care se află accidental sub tensiune. Exemplu: carcasa unei mașini electrice ajunsă sub tensiune ca urmare a unui defect de izolație. Electrocutarea se poate produce și prin atingerea simultană a două puncte de pe sol sau pardoseală, aflate la potențiale diferite, ca urmare a prezenței în apropiere a unei prize de pământ sau a unui conductor căzut la pământ, al unei linii sub tensiune.

Curentul electric are o acțiune complexă și caracteristică asupra tuturor componentelor organismului omenesc producând tulburări interne grave (așa-numitele șocuri electrice) sau leziuni externe (arsuri electrice, electrometalizări și semne electrice). Accidentele electrice se produc din următoarele cauze:

- folosirea curentului electric la tensiuni care depășesc pe cele prevăzute în normele de tehnica securității;

- atingerea conductorilor neizolați sau insuficient izolați aflați sub tensiune.

Stațiile de amplificare, aparatele și utilajele electrice vor fi instalate numai în încăperi uscate și curate; alimentarea acestora, prin derivații provizorii, de la tabloul de distribuție este interzisă. Se interzice utilizarea mașinilor și utilajelor la puteri nominale mai mari decât suportă rețeaua.

Toate instalațiile electrice de pe întreg teritoriul școlii aflate în locuri de muncă periculoase, unde elevii și personalul școlii ar putea veni în contact cu ele, vor fi prevăzute cu izolațiile și apărătorile reglementare, precum și cu plăci avertizoare respective (specifice instalațiilor și locului de muncă).

Încăperile și spațiile școlare în care se află instalații electrice, generatoare, transformatoare, acumulatori etc. vor fi prevăzute cu afișe sugestive, placarde și instrucțiuni referitoare la electrosecuritate.

În caz de electrocutare, *măsurile de prim ajutor* trebuie luate în funcție de starea în care se găsește accidentatul, astfel:

- scoaterea rapidă a accidentatului de sub tensiune prin întreruperea circuitului respectiv, cu respectarea tuturor prevederilor din normele în vigoare, deoarece, dacă accidentatul este atins de o persoană înainte de scoaterea lui de sub tensiune, aceasta poate fi electrocutată;

- cel care oferă ajutorul va folosi obiecte din materiale uscate, rău conducătoare de electricitate (țesături, funii, prăjini, mănuși, covoare și galoși de cauciuc etc.), iar la instalațiile de înaltă tensiune este obligatorie folosirea mănușilor și a cizmelor din cauciuc electroizolant; îndepărtarea conductoarelor căzute la pământ se va face cu o prăjină uscată din lemn, iar ruperea lor se face prin lovirea, de la distanță, cu corpuri rău conducătoare de electricitate;

- în cazul când accidentatul este în stare de leșin, trebuie chemat neîntârziat un medic sau „Salvarea”; până la sosirea acestora, persoana accidentată se va așeza într-o poziție comodă, liniștită, îmbrăcămintea îi va fi desfăcută pentru facilitarea respirației, accidentatului dându-i-se în același timp să miroasă o soluție de amoniac; dacă accidentatul a încetat să mai respire sau respiră anormal, rar, convulsiv, i se va face imediat respirație artificială.

Bibliografie:

- Ioan Popa, Radu Filip, “Managementul internațional”, Ed. Economică, 1999.
- Dr. ing. Ștefan PECE, Ec Aurelia DASCALESCU, ”Metoda de evaluare a riscurilor de accidentare și îmbolnăvire profesională la locurile de muncă,1998
- Dr. ing. Al. DARABONT, Dr. ing. St. KOVACS, Ing. D. DARABONT, „Ghid pentru autoevaluarea securității în muncă la nivelul unităților mici și mijlocii” – 1998

- Dr. ing. Al. DARABONT, “Risc și securitate în muncă”, vol. 3-4, ed. 1996
- Darabonț, Al, „*Valori limită de expunere la agenții fizici la locul de muncă – Risc și securitate în muncă*”, I.C.S.P.M., București, nr. 1-2/1994
- Darabonț, Al., Pece, Șt., Dăscălescu, Aurelia, Managementul securității și sănătății în muncă – Ed. Agir, 2001
- http://europe.osha.eu.int/good_practice/sector/osheducation/rome.stm
- www.ilpi.com/msds/index.html
- www.toxnet.nih.gov/cgi-bin/sis/htmlgen?CCRIS

INTEGRAREA COPIILOR CU CES ÎN RÂNDUL CELORLALTI COPII.

Prof. Daniela Beldea, Liceul Teoretic Mihai Viteazul Băilești, Dolj

În țara noastră, elevii cu cerințe educative speciale au învățat în școli speciale, cu cadre didactice pregătite pentru a lucra cu astfel de copii, dar în ultimii ani, s-a ajuns la concluzia că procedându-se astfel, acești elevi sunt oarecum excluși din viața socială și s-a decis integrarea lor în învățământul de masă. Școala trebuie să răspundă cerințelor tuturor elevilor, atât celor care au un ritm de învățare și un potențial intelectual și aptitudinal peste medie, dar și celor care manifestă deficiențe de învățare. Ambele categorii pot fi considerate cu cerințe educative speciale și necesită un program individualizat de învățare.

În calitate de profesor, am fost pusă în situația de a avea la clasă elevi cu cerințe educative speciale și, în astfel de situații, am încercat să găsesc cele mai bune metode de predare-învățare pentru a-i determina pe toți participanții la actul educațional să se implice conștient în activitățile derulate. Am ținut cont de faptul că elevii integrați au nevoie de sprijinul nostru, cadrelor didactice și de sprijinul colegilor de clasă. Ei nu trebuie marginalizați în niciun fel, nu trebuie "uitați" în clasă pornind de la ideea că nu vor putea ajunge niciodată ca și ceilalți elevi.

Obiectivul principal al școlilor de masă în care învață elevii cu CES este asigurarea integrării acestora în mediul școlar. Școala trebuie să aibă în vedere transformarea elevului într-o persoană capabilă să-și creeze propriile procese și strategii de raționament, utile pentru rezolvarea problemelor reale și apropiate. O calitate esențială a curriculum-ului școlar actual este aceea că vizează un grad mare de flexibilitate, astfel încât să permită fiecărui copil să avanseze în ritmul său și să fie tratat în funcție de capacitățile sale de învățare. Pentru aceasta este nevoie ca formularea obiectivelor, stabilirea conținuturilor instruirii, modalitățile de transmitere a informațiilor în clasă și evaluarea elevilor să se facă diferențiat. Astfel, în urma analizei amănunțite a evaluărilor inițiale, am proiectat conținuturile individualizat și diferențiat, astfel încât să poată fi înțelese de către elevi, am avut în vedere faptul că învățarea trebuie văzută ca un proces la care elevii participă în mod activ, își asumă roluri și responsabilități. Planificarea individualizată a învățării presupune adaptarea educației la nevoile individuale din perspectiva diferențelor dintre elevi. Diferențierea curriculumului, atât pentru copiii cu dizabilități, cât și pentru cei cu potențial de învățare ridicat se întemeiază pe aceleași premize: sistemul de învățământ se poate adapta unor abilități și trebuințe diferite; aceleași scopuri educaționale pot fi atinse prin mai multe tipuri de programe adaptate; realizarea scopurilor educaționale este facilitată de selecția și organizarea obiectivelor educaționale conform diferențelor individuale; diferitele trebuințe educaționale pot fi întâmpinate prin oportunități educaționale variate. Toți elevii care participă la procesul de educație trebuie să

beneficieze de o diferențiere educațională pentru că: au abilități diferite, au interese diferite, au experiențe anterioare de învățare diferite, provin din medii sociale diferite, au diferite comportamente afective (timiditate, emotivitate) au potențial individual de învățare.

Adaptarea curriculum-ului pentru predarea, învățarea, evaluarea diferențiată se realizează prin:

- ♣ adaptarea conținuturilor, având în vedere atât aspectul cantitativ, cât și aspectul calitativ, planurile și programele școlare fiind adaptate la potențialul de învățare al elevului prin extindere, selectarea obiectivelor și derularea unor programe de recuperare și remediere școlară;
- ♣ adaptarea proceselor didactice având în vedere mărimea și gradul de dificultate al sarcinii, metodele de predare (metode de învățare prin cooperare, metode active participative, jocul didactic), materialul didactic (intuitiv), timpul de lucru alocat, nivelul de sprijin (sprijin suplimentar prin cadre didactice de sprijin);
- ♣ adaptarea mediului de învățare fizic, psihologic și social;
- ♣ adaptarea procesului de evaluare, având ca finalitate dezvoltarea unor capacități individuale ce se pot exprima prin diverse proiecte și produse (scrise, orale, vizuale, kinestezice).

Evaluarea trebuie să vizeze identificarea progresului realizat de elev. Tratarea individualizată, facilitează adaptarea acestora la cerințele și obiectivele procesului de învățare și presupune corelarea între cerințele programei și posibilitățile copiilor. Sarcinile care se dau copilului să fie în concordanță cu însușirile de personalitate, asigurându-se o amplificare a efortului psihic și fizic al copilului. Diferențierea se poate face atât prin curriculum, prin extinderea și profunzimea cunoștințelor propuse spre învățare, cât și prin formele de organizare a activității și a metodelor didactice utilizate. Copiii aflați în diferite faze ale insuccesului școlar pot fi cuprinși în activități frontale, dar trebuie tratați și individual, cu sarcini de lucru care să țină seama de dificultățile lor. Cadrul didactic trebuie să pună un accent pe abordarea pozitivă a comportamentului copiilor, ameliorarea practicilor educaționale, cum ar fi: evitarea discriminărilor, a favorizării sau etichetării copiilor, evitarea reacțiilor impulsive neadecvate, a amenințării și intimidării copiilor, exprimarea încrederii în posibilitățile fiecărui copil de a reuși. În activitățile didactice destinate elevilor cu CES se pot folosi metodele expositive (povestirea, expunerea, explicația, descrierea), dar trebuie respectate anumite cerințe: să se folosească un limbaj adecvat, corespunzător nivelului comunicării verbale, prezentarea să fie clară, precisă, concisă, ideile să fie sistematizate, să se recurgă la procedee și materiale intuitive, să se antreneze elevii prin întrebări de control pentru a verifica nivelul înțelegerii conținuturilor de către aceștia și pentru a interveni cu noi explicații atunci când se impune acest lucru. Metodele de simulare (jocul didactic, dramatizarea) pot fi aplicate cu succes atât în ceea ce privește conținutul unor discipline, cât și în formarea și dezvoltarea comunicării la elevii cu deficiențe mintale și senzoriale. Implicarea lor cât mai direct în situații de viață simulate, trezesc motivația și implică participarea activă, emoțională a elevilor, constituind și un mijloc de

socializare și interrelaționare cu cei din jur. Metoda demonstrației ajută elevii cu dizabilități să înțeleagă elementele de bază ale unui fenomen sau proces. Exercițiul constituie o metodă cu o largă aplicabilitate în educația specială, mai ales în activitățile de consolidare a cunoștințelor și de formare a deprinderilor. Lecțiile bazate pe învățarea prin cooperare permit evaluarea frecventă a performanței fiecărui elev care trebuie să ofere un răspuns în nume personal sau în numele grupului, elevii se ajută unii pe alții, încurajându-se și împărtășindu-și ideile, explică celorlalți, discută ceea ce știu, învață unii de la alții, realizează că au nevoie unii de alții pentru a duce la bun sfârșit o sarcină a grupului. Integrarea copiilor cu CES se poate realiza nu numai prin activități educative școlare, ci și prin activități extracurriculare. Este necesară o riguroasă planificare, organizare și desfășurare a acestor tipuri de activități în relație directă cu posibilitățile reale ale elevilor și pentru a veni în întâmpinarea problemelor pe care elevii respectivi le resimt în raport cu actul educațional. Rolul terapeutic al activităților extracurriculare constă în faptul că prin ele se poate realiza mai ușor socializarea copiilor cu CES. În funcție de specificul lor, aceste activități dezvoltă la elevi priceperi, deprinderi și abilități cognitive și comportamentale, mult mai solide, pentru că, desfășurându-se în afara cadrului tradițional al sălii de clasă, ele permit contactul direct cu realitatea socială. Activitățile extracurriculare de tipul vizitelor, excursiilor și drumețiilor, permit dezvoltarea relațiilor interpersonale și o mai bună relaționare a copiilor cu societatea, sporirea interesului de cunoaștere a frumuseților naturale și de patrimoniu, formarea și dezvoltarea unor sentimente de prețuire a mediului natural, în vederea adoptării unui comportament ecologic adecvat. Concursurile cu tematică diferită (sportive, artistice, pe discipline de studiu etc.) dezvoltă la elevii cu CES, spiritul de competiție, de echipă, încrederea în forțele proprii, îi mobilizează la cooperare. Educația integrată va permite copiilor cu CES să trăiască alături de ceilalți copii, să desfășoare activități comune, dobândind abilități în vederea adaptării, integrării și devenirii lor ca și ceilalți.

Bibliografie:

- Gherguț, A. (2006), Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educație, Editura Polirom, Iași
- Popovici D. (1998) – Învățământul integrat sau incluziv, Editura Corint, București

FACTORI DE RISC ÎN UNITĂȚILE ȘCOLARE ÎN SEZONUL RECE

Prof. Bogdan Iuliana-Adelina

Prof. Pîțea Mădica

Liceul Tehnologic „Domnul Tudor” Drobeta-Turnu Severin

Mediul școlar este reprezentat de specificul interacțiunilor dintre factorii: umani (relațiile din cadrul clasei, școlii, comunicarea profesor-elev, profesor-director, stiluri manageriale, atitudini); informaționali (informația și cunoașterea de la nivelul profesorului și elevilor, diferite materiale utilizate), dar și cei fizici (spațiu de lucru, condiții de învățare, materiale diverse utilizate în procesul de învățare). Mediul educațional trebuie să fie unul lipsit de griji și pericole, iar pentru a le evita este nevoie să le cunoști, școlilor revenindu-le obligația de a asigura implementarea corectă a normelor de protecție a muncii, mai ales că aici o bună perioadă din zi își petrec elevii timpul lor.

Definit drept „o funcție a probabilității apariției unei pagube și a consecințelor probabile, ca urmare a unui anumit eveniment, fiind înțeles ca măsură a mărimii unei „amenințări naturale”, riscul are în alcătuirea sa patru componente, care pot fi clasificate, astfel:

- **pericole** (cele care declanșează apariția riscului),
- **resurse** (cine/ce este afectat) care pot fi amenințate de pericole,
- **factori influenți** (cei care influențează evoluția riscului),
- **consecințe** (urmările întâmplării riscului).

Pentru ca orele să se desfășoare într-un mediu sigur este nevoie să eliminăm factorii de risc, care nu sunt tocmai puțini, indiferent dacă vorbim de o școală din mediul urban sau din cel rural.

Anotimpul rece, prin mult așteptata zăpadă, aduce nu doar bucurii în rândul elevilor, ci și o serie de probleme. Neîndepărtată la timp, zăpada se transformă în scurt timp în capcane pentru cei care se deplasează. Devenită derdeluș, ea le creează multe neplăceri elevilor sau profesorilor neatenți. Traumatismele ortopedice determinate de alunecarea pe gheață sunt întâlnite, în special, în zonele mai reci, unde zăpada persistă mai mult timp.

Adunată în cantitate mare, zăpada devine un factor de risc în momentul în care temperaturile devin brusc ridicate, iar acoperișurile nu sunt prevăzute cu parazăpezi (cum este cazul clădirilor al căror acoperiș nu a fost refăcut cu materiale noi). Din partea superioară a clădirii, zăpada poate lovi

foarte ușor persoanele aflate în apropiere. Același lucru se poate întâmpla și dacă sunt formați

țurțuri la streșini din zăpada topită care nu reușește să ajungă jos în stare lichidă, din cauza temperaturilor scăzute. Aceștia devenind un real pericol pentru cei aflați în curtea instituției.

Soluția cea mai rapidă, dar care implică un cost destul de însemnat presupune existența unui sistem de degivrare (dezghețare), pe care nu orice școală și-l permite. Pot fi alese și soluții tradiționale, mult mai ieftine, dar nu la fel de eficiente: nisipul și sarea, fiind cele mai cunoscute.

Atunci când există risc iminent de cădere a țurțurilor formați la imobile, directorul/administratorul are obligația de a lua măsuri pentru avertizare și marcarea perimetrului expus riscurilor. Pentru a nu fi probleme, elevilor și cadrelor didactice

li se recomandă să nu se apropie de școală, mergând doar prin zone sigure, așa cum solicită și legislația în vigoare:

„Cetățeanul, ca principal beneficiar al politicii de securitate, are dreptul și datoria de a contribui activ la construcția ei cotidiană, printr-un comportament participativ și responsabil.” Atunci când îndepărtarea gheții nu se poate realiza în condiții sigure se poate apela la pompieri, dar acest lucru nu se face decât în situații speciale: când sunt puse în pericol vieți și/sau se pot produce pagube materiale, iar înălțimea imobilelor sau condițiile de amplasare a acestora nu permit administratorilor imobilelor să acționeze în siguranța pentru îndepărtarea țurțurilor.

În concluzie, riscurile nu pot fi reglate sau controlate și sunt efectul mai multor factori, printre care cei climaterici joacă un rol important. Indiferent de evoluția înregistrată în utilizarea științei și tehnicii, fenomenele naturale nu pot fi dirijate sau evitate oricât de vigilenți am fi. Puținele lucruri pe care îl poate face omul, în situația noastră elevii și cadrele didactice sau alți angajați ai instituției, sunt prognoza asupra momentului întâmplării catastrofei sau intensitatea acesteia, dar și să respecte anumite reguli privitoare la sănătatea și securitatea în muncă.

Bibliografie

- H.G. nr. 762 din 16 iulie 2008 pentru aprobarea *Strategiei naționale de prevenire a situațiilor de urgență*, Capitolul IV, M.Of. nr. 566 din 28 iulie 2008
- Armaș I., *Risc și vulnerabilitate. Metode de evaluare în geomorfologie*, Editura Universității din București, 2006
- http://ahgr.ro/media/117072/hazard_risc.pdf
- <https://protectiamuncii-protectiamuncii.ro>

SĂ NE HRĂNIM... CU SĂNĂTATE

Prof. Oprițoiu Aretia

Prof. Coandă Natalia

Grădinița PP Nr. 7, Dr. Tr. Severin Mehedinți

Sănătatea este o problemă socială, economică și politică, dar și o problemă ce vizează drepturile omului.

Educația pentru sănătate devine eficace în măsura în care este privită ca unul din scopurile principale ale acțiunii educaționale, aflându-se în raporturi de interdependență cu celelalte scopuri ale educației. Formarea deprinderilor igienice începe în familie, este completată în grădiniță și mai târziu în școală. Pentru acest domeniu educativ considerăm importante formarea unor moduri de execuție corectă a deprinderilor și formarea motivației necesare pentru efectuarea lor, prin înțelegerea necesității executării anumitor activități igienice.

Educația pentru sănătate în grădiniță se realizează prin jocuri, povești, dramatizări, vizite, întâlniri cu cadre medicale, iar ca formă de evaluare se vor realiza expoziții tematice, concursuri, serbări. Aceste activități vor stimula copiii dezvoltându-le și acea motivație interioară de care au nevoie. Exemplul personal oferit de educatoare și părinți este un alt factor care contribuie la reușita educației pentru sănătate.

Copiii pot surprinde latura morală și educativă din poveștile și poeziile cu conținut moral, pot învăța ce e bine și ce e rău pentru sănătatea lor, sau cum trebuie să se comporte pentru a avea o atitudine sănătoasă, față de sine și față de ceilalți. Educatoarea, dar și părinții trebuie să ofere copilului mediul pozitiv din care copilul să învețe primele reguli de comportare civilizată.

Promovarea sănătății în rândul copiilor prin oferire de informații despre regulile de igienă individuală și colectivă și de formare a unor deprinderi de viață sănătoasă, fundamentează conceptul de educație pentru sănătate care înlocuiește conceptul limitat de educație sanitară. Este necesară crearea situațiilor de învățare, de organizare a conținuturilor și adaptare a strategiilor didactice în funcție de particularitățile individuale ale copiilor, de condițiile existente, care constituie priorități ale activității educatorului.

A învăța copilul, de la cea mai fragedă vârstă, să fie îngrijit, să respecte regulile de igienă personală, să se obișnuiască cu un regim rațional de alimentație, să facă mișcare, înseamnă a pune bazele trainice formării comportamentului igienic.

Un organism sănătos, în armonie cu o minte sănătoasă, sunt benefice în formarea personalității copiilor de vârstă preșcolară.

Natura este suverană. Acesta este principiul de care omul, prin puterea științei trebuie să se călăuzească în intervențiile sale asupra mediului natural. În cea de-a doua jumătate a secolului

trecut s-a conturat tot mai pregnant contradicția dintre dezvoltare și poluare: pe de o parte, dezvoltarea nu poate fi oprită, pe de altă parte, degradarea naturii nu poate continua. Din acest cerc vicios nu putem ieși decât dacă vom avea înțelepciunea de a trăi în armonie cu natura, de a o proteja, de a o conserva în forma ei autentică. Suntem dependenți de mediul înconjurător, cu toții avem obligația de a-l păstra în stare naturală, indiferent de vârstă.

Este cunoscut efectul nociv al poluării asupra copiilor.

Pentru a crește sănătoși, au nevoie de aer curat, de apă limpede, nepoluată, de hrană neafectată de chimicale și aditivi alimentari sintetici.

Urgia poluării trebuie stăvilită.

Ce educație le putem face copiilor când zilnic aud de catastrofe ecologice datorate ignoranței și goanei după profituri cu orice risc ?

Ce noi le spunem este contrazis imediat de realitate.

Copiii sunt sensibili la ceea ce văd. Tocmai de aceea nu țin să ne arate că au înțeles pe deplin ce le spunem și le cerem. Educația lor este precară, ca să nu mai vorbim de deprinderi ecologice. Printre altele, ne-am gândit, ce modalități practice să găsim de formare și dezvoltare la copii, a interesului pentru ocrotirea naturii ?

Inițial, am considerat că un plan de ameliorare ecologică a zonei în care se află școala, în care să fie angrenați și copiii, ar fi util. Acest lucru a fost făcut, în principal, de către primăria municipiului. Au fost amenajate spații verzi, straturi de flori, au fost sădiți pomi, etc.

De mare folos ar fi organizarea unui sistem de colectare a deșeurilor în pungi de plastic sau pubele spre a fi reciclate. Este vorba de colectarea deșeurilor pe categorii.

Activități ca: sădirea de puiți de arbori, cultivarea de plante pe care să le îngrijească ulterior și să le întrețină au o mare încărcătură afectivă pentru ei. Cu siguranță, vor avea grijă ca arborii tineri să nu fie distruși, ca plantele să crească sub privirile lor.

Dacă cu același prilej se explică importanța vegetației pentru calitatea aerului, dacă li se arată că ea este loc de recreere și reconfort psihic pentru oameni, că plantele contribuie la echilibrul gazelor în atmosferă, la filtrarea poluanților, la reținerea prafului, efectul este mai mare.

Din nefericire avem posibilitatea de a le oferi exemple despre efectele poluării asupra plantelor, a vegetației în general.

În mod cert copiilor nu le-ar displace să fie atrași în acțiuni de ocrotire a animalelor și a păsărilor. Este adevărat că la unii dintre acești copii există tendința de a chinui viețuitoarele, în care nu văd ființe ce suferă când sunt tratate cu brutalitate, ci mijloace de a le satisface curiozități absurde. Sunt copii care parcă au o vocație a deteriora tot ce le este la îndemână. Acești copii nu au simțul valorii lucrului în sine, pentru că criticismul gândirii lor și capacitatea de discernământ sunt reduse. Dacă nu sunt învățați să prețuiască, multe obiecte cu care vin în contact se transformă în deșeuri ce le stau prin

preajmă fără să-i deranjeze. Nepăsarea lor este consecința directă a lipsei de preocupare a tuturor factorilor responsabili, pentru a le forma deprinderi și obișnuințe dezirabile în comunitate.

Comportamentul civilizat se dobândește prin educație, care presupune, printre alte preocupări și perseverență. Dar nu numai în perimetrul școlii trebuie să se poarte civilizată, ci și pe stradă, în oraș, în mijloacele de transport, etc.

În deplasările în natură să nu se lase neapărat urme ale trecerii lor pe acolo (inscripții pe stânci, pe scoarța copacilor, pe pereții cabanelor). Ei trebuie să știe că toate resturile, toate deșeurile se colectează și se depun în locurile special amenajate. A le lăsa împrăștiate peste tot, înseamnă a întreține o sursă de poluare a mediului.

Dacă nu păstrăm apa limpede, aerul curat, peisajele, o să rămânem doar cu speranța călătoriilor virtuale.

Fiecare dintre noi să se simtă direct și responsabil angajat atât în acțiunile de protecție a mediului cât și în cele de creare a unei atitudini ecologice de masă pentru a salva acest bun al omenirii: NATURA. Omul nu trebuie să întoarcă ordinea naturii, ci să se întoarcă la natură.

Bibliografie:

1. M.E.N. „Educația pentru sănătate în învățământul preșcolar”, Editura Medicală, București, 1979.
2. Peneș Marcela, „Igienă personală”, Editura Ana, București, 2004.
3. Emilia Ivan, “Educația fizică în grădiniță”, Editura sport-turism, Timișoara, 1991.

EDUCAȚIA PENTRU SĂNĂTATE LA CLASELE PRIMARE

p.i.p Croitoriu Delia
prof. Croitoriu Cristian
Liceul Teoretic „C-tin Brâncoveanu” Dăbuleni, Dolj

Dreptul la sănătate, la dezvoltare fizică și psihică armonioasă constituie unul din drepturile fundamentale înscrise în Convenția cu privire la Drepturile Copilului, adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la data de 29 noiembrie 1989.

În momentul actual, asigurarea stării de sănătate a copiilor și tinerilor reprezintă una dintre direcțiile prioritare ale strategiei educaționale a Ministerului Educației și Cercetării. Programul „**Educația pentru sănătate în școala românească**” este un demers oportun, actual și posibil de realizat. Astăzi, la începutul mileniului trei, când viața individului a devenit mai complicată, când știința și întreaga societate au evoluat, *educația pentru sănătate* se impune ca o necesitate și devine o condiție esențială a educației unei națiuni civilizate. Copiii și tinerii care vor beneficia de această educație vor reprezenta, cu certitudine, prima generație cu adevărat europeană.

„**Educația pentru sănătate**” ca disciplină opțională urmărește promovarea cunoștințelor corecte privind diverse aspecte ale sănătății și formarea de atitudini și deprinderi indispensabile unui comportament responsabil și sănătos.

Obiectivele urmărite în cadrul **Programului Național „ Educația pentru sănătate în școala românească**” vizează:

- Promovarea sănătății și a stării de bine a elevului:

funcționarea optimă din punct de vedere somatic, fiziologic, mintal, emoțional, social și spiritual;

- formarea unui stil de viață sănătos;

Dezvoltarea personală a elevului:

- autocunoașterea și construirea unei imagini pozitive despre sine;
- comunicare și relaționare interpersonală;
- controlul stresului;
- dezvoltarea carierei profesionale;

Prevenirea:

accidentelor și a comportamentelor cu risc pentru sănătate;

atitudinii negative față de sine și viață;

conflictelor interpersonale, a dezaprobării sociale și a situațiilor de criză.

Programul național și curriculum-ul de **Educație pentru sănătate** urmăresc:

să asigure educarea populației școlare pentru un stil de viață sănătos;

să faciliteze accesul la o informație corectă, avizată, atât în mediul urban cât și în cel rural;

să realizeze, în mod indirect, educația adulților;
să conducă la diminuarea numărului de îmbolnăviri și reducerea comportamentelor cu risc;
să contribuie la creșterea calității actului medical.

În continuare vă prezint o parte dintr-o programă de opțional integrat la disciplina Educație pentru sănătate, folosită la clasele primare.

„Cum să creștem sănătoși!”

ARGUMENT

Motto:

„Sănătatea nu este numai o problemă individuală, ci privește întreaga societate. Sănătatea nu este totul, dar fără sănătate totul este nimic”

Convenția Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copiilor 1989 precizează că orice copil are dreptul:

... la o dezvoltare fizică și psihică armonioasă;

... de a-și exprima opțiunile în toate chestiunile care îl privesc ;

... de a fi protejat împotriva violenței fizice și psihice și împotriva oricărei forme de maltratare ;

... la protecție împotriva exploatării sexuale, a abuzului sexual, împotriva prostituției și a pornografiei.

Luând în calcul aceste aspecte, școala are în vedere asigurarea unei populații școlare educate pentru o viață sănătoasă. *Organizația Mondială a Sănătății* a definit sănătatea ca o “ *stare completă de bine, din punct de vedere fizic, psihic și social*”. Este util ca toți copiii să cunoască semnele unei bune stări de sănătate, pentru a ști din timp cum să se apere de principalii ei dușmani.

Educația pentru sănătate a devenit una dintre componentele esențiale ale educației copilului. Iată de ce, ea trebuie începută de la vârste mici, când copiii sunt foarte receptivi, primesc ușor informațiile și își formează deprinderi și obișnuințe de igienă.

Parcurgând astfel temele propuse în acest opțional elevii vor avea posibilitatea să își clarifice o serie de cunoștințe referitoare la păstrarea sănătății, să învețe cum să își asigure igiena personală, curățenia corporală și cea a mediului înconjurător, cum să îmbine cât mai plăcut utilul cu plăcutul (odihna cu activitatea zilnică) și ce atenție trebuie acordată unei alimentații raționale. Totodată, pentru a crește sănătoși, elevii trebuie să aibă în vedere și principalii dușmani ai sănătății, primele semne de boală și măsuri de prevenire și tratament.

ARII CURRICULARE VIZATE:

LIMBĂ ȘI COMUNICARE,

MATEMATICĂ ȘI ȘTIINȚE ALE NATURII,

ARTE ȘI TEHNOLOGII

Curriculum: Curriculum la decizia școlii

Număr de ore: 1 ore / săptămână

COMPETENȚE GENERALE:

Utilizarea limbajului specific educației pentru sănătate

Formarea și dezvoltarea unor comportamente corecte de protejare a sănătății personale (igienă, alimentație, odihnă, accidente, violență, abuzuri) și a mediului

Trezirea interesului pentru studiul sănătății prin utilizarea unor tehnici plastice și a unor operații simple de prelucrare a materialelor

COMPETENȚE SPECIFICE

1. Utilizarea limbajului specific educației pentru sănătate

1.1 Înțelegerea semnificației unor termeni simpli de anatomie, fiziologie, alimentație, igienă, etc.

1.2 Identificarea unor norme /reguli igienico – sanitare, de prevenire a unor accidente(rutiere, incendii etc

1.3 Formularea unor enunțuri referitoare la sănătate;

1.5 Exprimarea părerii cu privire la sănătatea personală a mediului înconjurător, accidente, violență și abuzuri;

2. Formarea și dezvoltarea unor comportamente corecte de protejare a sănătății personale (igienă, alimentație, odihnă, accidente, violență, abuzuri) și a mediului

2.1 Recunoașterea comportamentelor sănătoase și comportamentelor de risc

2.2 Identificarea rolului activității fizice și al odihnei în menținerea sănătății;

2.3 Realizarea conexiunii cauză-efect vizând factorii naturali și ambientali asupra sănătății individului și a grupului;

2.4 Aplicarea corectă a normelor igienico- sanitare;

2.5 Acționarea cu mijloace proprii în vederea prevenirii și combaterii poluării;

2.6 Descrierea propriei relații cu mediul

4. Trezirea interesului pentru studiul sănătății prin utilizarea unor tehnici plastice și a unor operații simple de prelucrare a materialelor

4.1 Aplicarea tehnicilor plastice de lucru în realizarea produselor

4.2 Reprezentarea prin desen a normelor igienico-sanitare și a situațiilor concrete din viața cotidiană

În concluzie, dacă vă hotărâți să predați la clasă opționalul „**Educație pentru sănătate**”, elevii dumneavoastră vor face pași mari către un stil de viață sănătos și beneficiile acestuia se vor vedea în timp. Elevii vor fi înarmați cu un set de valori care vizează sănătatea fizică, mintală și socială a individului și a familiei sau grupului din care face parte.

Să nu uităm nici o clipă că „**sănătatea este cea mai depreț avuție**” și să le oferim elevilor noștri pe lângă cheia care deschide taina cititului și scrisului și cheia care să le ofere un **stil de viață sănătos**.

Bibliografie:

Programe școlare pentru disciplina opțională „**Educație prntru sănătate**”- 2004 –ED. de M.E.C.;

Programul național de educație pentru sănătate în Școala Românească – Caietul participantului Ed. M.E.C. și Fundația Tineri pentru Tineri;

Educația pentru sănătate în Școala Românească – Ed. de M.E.C.;

Stil de viață sănătos – Ed. de Institutul de Sănătate Publică București și Ministerul Sănătății;

Stilul de viață și sănătatea – Ed.B.B.C. Europe;

Activități transdisciplinare – Ghid pentru învățători- Mirela Mihăiescu, Anița Dulman, Claudia Mihai, Ed. Radical 2005 .

SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA LA LOCUL DE MUNCĂ, FII VOLUNTAR!

Croitoru Georgeta, C.E. „Gheorghe Chițu” Craiova

Prevederile legii securității și sănătății în muncă, Legea 319/2006, se aplică și activităților de voluntariat.

Din anul 2014, Legea voluntariatului conține un paragraf explicit, și anume, art. 11, alin. 9: „Fișa de protecție a voluntarului conține instrucțiuni cu privire la desfășurarea activității acestuia și cu respectarea prevederilor legale în domeniul securității și sănătății în muncă. Pentru activități ce ies din domeniul de acoperire al fișei de protecție a voluntarului, organizatorii activității vor apela la inspectoratele teritoriale de muncă ce vor pune la dispoziția acestora instrucțiuni de securitatea muncii specifice activității respective.”

De fapt, prin lege, se urmărește să se asigure voluntarilor:

- **mediul de siguranță în care să-și desfășoare activitatea;**
- **informații sigure despre riscurile expunerii;**
- **accesul la materiale și măsuri de prevenire a acestor riscuri;**
- **instruire profesională în ce privește folosirea corectă a materialelor și măsurile de siguranță ce se impun.**

Procedura sănătății și securității la locul de muncă reprezintă obligația organizației-gazdă și poate fi realizată de un inspector SSM, angajat sau voluntar, sau o persoană, angajat sau voluntar, desemnată de organizației-gazdă.

Este necesar să fie parcurși următorii pași în procesul de asigurare a **securității și sănătății în muncă**:

1. Planificarea activității și a modului de lucru, ce presupune:

- **spațiul în care se va lucra;**
- **condițiile oferite de spațiul în care se va desfășura activitatea;**
- **accesul voluntarilor la spațiul de lucru;**

- echipamentele, utilajele, uneltele, substanțele folosite;
- experiența voluntarilor legată de activitatea ce urmează a se desfășura etc.

2. Evaluarea riscurilor expunerii și identificarea măsurilor de întreprins.

Acest pas diferă de la o acțiune de voluntariat la alta. Nu există o rețetă clară a succesului și de aceea trebuie ținut cont de toate elementele ce le implică radiografia spațiului respectiv, cu accent pe experiența și priceperea voluntarilor.

3. **Selecția voluntarilor potriviți.** Este necesar ca voluntarul să fie apt pentru activitatea ce urmează a se desfășura și nu are restricții medicale.
4. **Achiziționarea/asigurarea echipamentelor de protecție necesare activității de voluntariat.**
5. **Instruirea voluntarilor.** Este obligatoriu ca instruirea să se efectueze înainte de începerea activității de voluntariat.

Bibliografie:

<https://voluntariat.ro/coordinators/articles/legislation/ssm>

https://www.facebook.com/protectiamuncii.bacau/?_rdr

<http://www.preventive.ro/Securitate-si-Sanatate-in-Munca>

INSTRUIREA ÎN DOMENIUL SĂNĂTĂȚII ȘI SECURITĂȚII ÎN STAGIILE DE PREGĂTIRE PRACTICĂ

Prof. Diaconeasa Margareta, Colegiul Tehnic „Armand Călinescu”, Pitești

Teoretic și practic, o instituție de învățământ ar trebui să fie un mediu de muncă sigur și sănătos și propice educației. Pentru a realiza acest lucru, evaluarea riscurilor trebuie să ia în considerare proiectarea, organizarea și constituirea mediului de muncă. Trebuie să se țină cont în mod special de prezența unor grupuri vulnerabile (de exemplu elevi foarte tineri) și trebuie luate în considerare nevoile persoanelor cu dizabilități. Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă a identificat cinci chestiuni elementare ce trebuie luate în considerare:

1. Locurile de muncă interioare, fie că este vorba de sala de clasă, de cancelarie sau de o bucătărie, trebuie să fie ventilate și iluminate corespunzător, să aibă un nivel adecvat de umiditate, spațiu suficient și să fie curate;

2. Dacă în incinta instituției intră vehicule, trebuie ca semnalizarea să fie clară și, acolo unde este posibil, să se facă delimitarea între zona carosabilă și cea pietonală;

3. Pardoselile trebuie bine întreținute, păstrate curate pentru reducerea riscurilor de alunecare și împiedicare;

4. Se va acorda o atenție specială protecției împotriva căderilor de la înălțime în zone cum ar fi balcoanele și casa scărilor. Ar putea fi necesară o protecție suplimentară a balustradelor pentru copiii foarte mici.

Pentru prevenirea accidentelor de muncă și îmbolnăvirilor profesionale în laboratoarele școlare se pot lua următoarele măsuri: experiențele la care se utilizează curent electric, la tensiuni ce pot fi periculoase, vor fi efectuate numai de către profesorul de specialitate, ajutat eventual de un laborant, cunoscător al lucrărilor de laborator și al normelor de protecție a muncii; planul de desfășurare a experiențelor va fi dinainte stabilit iar personalul va fi instruit în prealabil; de pe locul unde se desfășoară experiențele se vor îndepărta toate obiectele care nu sunt necesare; pardoseala din jurul locului unde se desfășoară experiențele trebuie să fie uscată sau acoperită cu un covor izolant; masa de lucru trebuie să fie suficient de mare pentru a permite plasarea în bune condiții a întregului aparataj; alimentarea de la rețea se va face de la un tablou cu siguranțe fuzibile calibrate sau întrerupătoare automate; în cazul când se folosește o priză, aceasta va fi în prealabil verificată și asigurată prin siguranțe fuzibile; părțile metalice ale aparatelor care ar putea intra accidental sub tensiune vor fi legate la pământ; racordurile dintre părțile componente ale montajului se vor face, în mod obligatoriu, prin cordoane în bună stare, perfect izolate și corespunzătoare tensiunilor folosite în experiența respectivă; uneltele de lucru (șurubelniță, clește etc.) vor fi prevăzute cu mânere izolante, rezistente la tensiunile care se află în instalație;

Pentru controlul tensiunii și intensității, se vor introduce în circuite aparate de măsurat; realizarea montajului sau a oricărei modificări a montajului existent precum și introducerea sau scoaterea instrumentelor de măsurat din circuit se va face cu întregul aparat scos de sub tensiune; înainte de conectarea instalației la sursa de curent electric, se va face o ultimă verificare generală a aparatelor, legăturilor, izolației etc.;

Pentru alimentarea cu energie electrică se va utiliza de preferință un întrerupător special al montajului, plasat pe masa de lucru; scoaterea montajului de sub tensiune trebuie să poată fi efectuată cu ușurință printr-o singură manevră; dacă se lucrează cu tensiuni periculoase, se va așeza pe masa de lucru, la loc vizibil, o placă avertizoare a pericolului de electrocutare, iar elevii vor fi opriți să se apropie.

Documente de referință:

- Legea 319/2006 a securității și sănătății în muncă
- Hotărâre nr. 1425 din 11/10/2006 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii securității și sănătății în muncă nr. 319/2000, modificată prin HG 955/2010
- HG nr. 1091/2006 privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru locul de muncă
- HG nr. 971/2006 privind cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și/sau de sănătate la locul de muncă.
- HG nr. 1146/2006 privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru utilizarea în munca de către lucrători a echipamentelor de muncă
- G.1028/2006- Cerințe minime de securitate la utilizarea echipamentelor cu ecran de vizualizare
- Hotărâre nr. 493 din 12.04.2006 privind cerințele minime de securitate și sănătate referitoare la expunerea lucrătorilor la riscurile generate de zgomot
- OUG 195/2002 privind circulația pe drumurile publice

În perioada efectuării stagiului de practică, participanții la procesul de muncă sunt asimilați lucrătorilor. Ca atare, cursantul sau studentul practicant trebuie să fie informat cu privire la riscurile profesionale, normele de protecție a muncii și aparare împotriva incendiilor. Practicantul este obligat să execute dispozițiile tutorelui, în condițiile prezentelor instrucțiuni și este obligat să prevină sau să oprească orice acțiune care ar putea conduce la accidentarea proprie sau a altor persoane.

Instruirea în domeniul securității și sănătății în muncă cuprinde 2 faze:

- a) instruirea introductiv-generală;
- b) instruirea la locul de muncă

Bibliografie:

- Ghidul angajatorului privind reducerea expunerii lucrătorilor la agenți chimici periculoși la locul de muncă – Inspectia Muncii 2002

- Ghid metodologic pentru prevenirea riscurilor legate de expunerea la azbest - Inspeția Muncii 2002
- Ghid metodologic pentru prevenirea riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni, mutageni și toxici pentru reproducere - Inspeția Muncii 2002
- „Medicina Muncii”, Prof. Dr. Toma Niculescu, Conf. dr. Ion Toma, Dr. Duca Pavel, ed. MEDMUN, 1999
- <http://www.inspectmun.ro>
- <http://protectiamuncii.ro>
- http://europa.eu.int/comm/education/copenhagen/resolution_en.pdf

VIGILENTA, SANATATE SI SECURITATE IN SCOALA

Prof. înv. preșcolar: Diaconescu Gheorghîța
Școala Gimnazială „Înv. M. Georgescu” Celaru

Sanatatea si securitatea in scoala, acordă posibilitatea tuturor, de la profesori până la copii, de a învăța să trăiască și să lucreze în siguranță. Ar fi interesant de aflat, de pildă, câți știu că existența unor condiții decente de lucru și învățare într-o școală contribuie în mod decisiv la reducerea spre minimum a manifestărilor violente ale elevilor!

Teoretic și practic, o instituție de învățământ ar trebui să fie un mediu de muncă sigur și sănătos și propice educației. Pentru a realiza acest lucru, evaluarea riscurilor trebuie să ia în considerare proiectarea, organizarea și constituirea mediului de muncă. Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă a identificat cinci chestiuni elementare ce trebuie luate în considerare:

1. Locurile de muncă interioare, fie că este vorba de sala de clasă, de cancelarie sau de o bucătărie, trebuie să fie ventilate și iluminate corespunzător, să aibă un nivel adecvat de umiditate, spațiu suficient și să fie curate;
2. Dacă în incinta instituției intră vehicule, trebuie ca semnalizarea să fie clară și, acolo unde este posibil, să se facă delimitarea între zona carosabilă și cea pietonală;
3. Pardoselile trebuie bine întreținute, păstrate curate pentru reducerea riscurilor de alunecare și împiedicare;
4. Se va acorda o atenție specială protecției împotriva căderilor de la înălțime în zone cum ar fi balcoanele și casa scârilor. Ar putea fi necesară o protecție suplimentară a balustradelor pentru copiii foarte mici;
5. Ușile și ferestrele transparente trebuie marcate clar și realizate dintr-un material corespunzător.

Strategia Uniunii Europene în domeniul securității și sănătății în muncă a nominalizat educația și cultura preventivă ca factori-cheie pentru menținerea și îmbunătățirea calității muncii. În scopul susținerii acestei strategii, Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă a publicat un raport intitulat Integrarea securității și sănătății în muncă în sectorul învățământ: Bune practici în școală și în învățământul profesional, care prezintă, de o manieră globală, exemple de bune practici din Europa și evidențiază etapele care conduc la o strategie sistematică în vederea integrării securității și sănătății în muncă (SSM) în domeniul educației și formării.

Voi prezenta mai jos o sinteză a acestui raport, structurată pe trei tipuri de abordare: „holistică”, pe baza programei școlare și pe baza locului de muncă. Exemplele de bune practici sunt repartizate în funcție de acestea.

Raportul conține 36 exemple de bune practici, din care 14 sunt prezentate ca studii de caz. În prima categorie întâlnim o viziune globală asupra securității și sănătății în muncă și dimensiunea stării de bine fizice, mentale și sociale. Aceste cazuri sunt orientate spre ansamblul sistemului educațional în vederea îmbunătățirii mediului de muncă și de învățare. În Anglia, „Standardul național pentru o școală sănătoasă“ este un program național care prevede un proces de acreditare pentru parteneriatele din domeniile învățământ și sănătate. „O școală în deplină securitate“ este o inițiativă identificată în sistemul olandez de educație, orientată spre lărgirea comunicării cu privire la securitate și violență în cadrul școlilor și în jurul acestora. În același sens, Grecia a adoptat dezvoltarea de proceduri globale pentru evaluarea securității zilnice în școală și în mediul înconjurător școlii, prin dezvoltarea unui parteneriat public-privat intitulat „Lumină asupra securității în școală“. La acesta se adaugă „Cercul școlar“, un concept referitor la conceperea mediului de muncă și de învățare în școlile suedeze.

Abordarea pe baza programei școlare

Cazurile în care securitatea și sănătatea constituie parte integrantă a programei școlare nu sunt limitate la o singură disciplină. Securitatea și sănătatea sunt integrate ca „teme transversale“, adică la toate nivelurile de învățământ și în discipline diferite, cum sunt limbile și literatura. Astfel, „O școală sigură“ în Italia asigură un cadru conceptual și metodologic pentru profesori privind modul de introducere a SSM în programa analitică. Tot în spațiul italian au fost găsite „Exemple de bune practici în școala primară“ axate pe dezvoltarea și diseminarea instrumentelor didactice pe plan național în scopul promovării culturii de prevenire. „Joaca în deplină siguranță, în orice moment“ (Anglia) urmărește sensibilizarea la nivelul școlii primare cu privire la aspectele de securitate întâlnite în localul instituției și dezvoltarea pachetelor de resurse de învățare pentru diferite discipline din programa școlară națională. Proiectul danez Armi este focusat pe dezvoltarea comportamentului, cunoștințelor fundamentale și utilizarea lor în mod pozitiv pentru a asigura sănătatea și securitatea celor din jur.

Abordarea pe baza locului de muncă

Cazurile relevante ale acestei ultime și celei mai importante etape a procesului educațional, tranziția de la școală la viața activă, sunt consacrate integrării la locul de muncă, etapelor care conduc spre viața profesională și riscurilor care vor trebui luate în considerare. Aceste cazuri prezintă genuri de teme la scară globală sau sectorială. Programul irlandez „Prevenirea accidentelor care implică elevi și tineri în sectorul agricultură“ vizează dezvoltarea și introducerea declarațiilor de securitate care stabilesc modul în care SSM urmează să fie gestionate într-o fermă. „Mașini mai sigure datorită elevilor“ (Belgia) e un exemplu specific de participare a elevilor la îmbunătățirea securității echipamentelor, iar „Controlați“ (Anglia) e o resursă pedagogică multimedia cu exemple concrete de riscuri la locul de muncă. Nu în ultimul rând, în Italia, „SSM integrată în modele de

programe școlare“ are ca obicetive planificarea și testarea de module standard de instruire cu privire la securitatea în școli și în centrele de formare profesională.

Un posibil model de integrare

Pe baza acestor exemple de bune practici, raportul prezintă un model în șase pași, care ilustrează elementele cele mai importante ale integrării securității și sănătății în muncă în învățământ. Acesta poate fi implementat în mod autonom prin redactarea unui proiect eligibil pentru finanțare din fonduri structurale.

Etapa 1: informarea

Culeg informațiile necesare înainte de demararea proiectului, de exemplu date cu privire la accidentele copiilor și tinerilor, numărul de lecții de securitate ținute în școli sau condițiile de lucru în școli și în alte instituții de învățământ. Țin cont, de asemenea, de experiența acumulată în proiecte similare.

Etapa a 2-a: planificarea

Identific, încă din faza de început, partenerii care trebuie să participe la proiect. Experiențele și structurile deja existente pot fi folositoare pentru proiectul meu, de exemplu rețelele de promovare a sănătății, cooperarea cu autoritățile din domeniul securității și sănătății în muncă și cu centrele de formare.

Etapa a 3-a: decizia

Dacă aceste prime două etape au fost îndeplinite, pot să decid realizarea unui studiu-pilot al proiectului. Definind scopul general al proiectului și scopurile operaționale ale acestuia. Stabilind un plan de acțiune cu termene și responsabilități concrete.

Etapa a 4-a: realizarea

În faza de implementare a proiectului, succesul va depinde, cel mai probabil, de următorii factori: recunoașterea securității și sănătății în muncă ca parte integrantă a procesului de învățare de-a lungul vieții, înțelegerea cuprinzătoare a aspectelor de securitate și sănătate inclusiv a stării de bine din punct de vedere fizic, mental și social, relația directă a măsurilor educative la locul de muncă și implicarea unor profesori cu experiență în dezvoltarea programului și a materialelor didactice.

Etapa a 5-a: evaluarea

Evaluarea trebuie să fie parte integrantă a proiectului : măsurile de evaluare trebuie să însoțească și să îmbunătățească procesul de integrare. În plus, rezultatele proiectului vor fi evaluate în raport cu durabilitatea lor și cu capacitatea de a fi transferate către alte instituții și alt context cultural.

Etapa a 6-a: continuarea

Dezvolt un program de promovare înainte de finalizarea proiectului și stabilesc planuri pentru o continuare activă cât de repede posibil.

In acest context, colectivul clasei pe care-l coordonez are parteneriat cu SVSU Celaru “ Alo,112!”

Bibliografie

- Dr. ing. Al. DARABONT, Dr. ing. St. KOVACS, Ing. D. DARABONT, „Ghid pentru autoevaluarea securității în muncă la nivelul unităților mici și mijlocii” – 1998
- Dr. ing. Al. DARABONT, “Risc și securitate în muncă”, vol. 3-4, ed. 1996
- Darabonț, Al., Pece, Șt., Dăscălescu, Aurelia, Managementul securității și sănătății în muncă– Ed. Agir, 2001
- „Implementarea managementului securității și sănătății în muncă”, dr. ing. Steluța Nisipeanu, ing. Raluca Stepă, ed. Libra 2003

FACTORI DE RISC PRIVIND SECURITATEA ȘI SĂNĂTATEA ÎN MUNCĂ ÎN SECTORUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Prof. Dobrin Călina-Cristina, Colegiul Tehnic „Costin D. Nenițescu” Pitești

În instituțiile de învățământ pot exista aceleași riscuri ca în orice alt loc de muncă. Totuși, locul de muncă din sectorul de învățământ este împărțit cu studenți sau elevi. Aceste persoane pot fi vulnerabile, fiind tinere, neexperimentate și deseori lipsite de cunoștințe privind riscurile pentru securitatea și sănătatea lor. De asemenea, ele pot fi un pericol pentru ei înșiși.

Angajatorii sunt solicitați să evalueze riscurile pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor și să acționeze în vederea prevenirii sau controlului acestor riscuri. Acest proces poate fi desfășurat într-o succesiune de etape:

- planificarea evaluării prin consultare cu lucrătorii ;
- identificarea riscurilor;
- identificarea persoanelor care pot fi vătămate, în ce mod și unde ;
- evaluarea nivelului de risc și decizia privind modul de acțiune ;
- luarea măsurilor în vederea eliminării sau reducerii riscului ;
- monitorizarea și analiza acțiunilor.

Această fișă informativă descrie pericolele și riscurile obișnuite dintr-o instituție de învățământ și aduce câteva sugestii privind prevenirea acestora dar, ținând cont de anvergura sectorului și de dimensiunea acestei fișe, nu pot fi cuprinse toate pericolele. Activități precum excursiile școlare și activitățile recreative (de exemplu, activități sportive) nu sunt analizate în această fișă informativă, dar poate ar trebui incluse în evaluarea riscurilor.

O instituție de învățământ ar trebui să fie un mediu de muncă sigur și sănătos și propice educației. Pentru a realiza acest lucru, evaluarea riscurilor trebuie să ia în considerare proiectarea, organizarea și constituirea mediului de muncă. Trebuie să se țină cont în mod special de prezența unor grupuri vulnerabile (de exemplu elevi foarte tineri) și trebuie luate în considerare nevoile persoanelor cu dizabilități.

Cinci puncte care trebuie luate în considerare:

- Locurile de muncă interioare, fie că este vorba de sala de clasă, de cancelarie sau de o bucătărie, trebuie să fie ventilate și iluminate corespunzător, să aibă un nivel adecvat de umiditate, spațiu suficient și să fie curate.
- Dacă în incinta instituției intră vehicule, trebuie ca semnalizarea să fie clară și acolo unde este posibil să se facă delimitarea între zona carosabilă și cea pietonală.
- Pardoselile trebuie bine întreținute, păstrate curate pentru reducerea riscurilor de alunecare și împiedicare.
- Se va acorda o atenție specială protecției împotriva căderilor de la înălțime în zone cum ar fi balcoanele și casa scărilor. Ar putea fi necesară o protecție suplimentară a balustradelor pentru copiii foarte mici.

- Ușile și ferestrele transparente trebuie marcate clar și realizate dintr-un material corespunzător.

Alunecările și împiedicările sunt printre cele mai obișnuite tipuri de accidente, iar în instituțiile de învățământ, unde pot fi numeroase persoane tinere în mișcare într-un spațiu relativ restrâns, riscul este și mai mare decât în alte locuri de muncă. În cadrul evaluării riscurilor trebuie avute în vedere cauzele alunecărilor și împiedicărilor. Acestea pot fi subsumate unui număr de factori de risc:

- de mediu (de exemplu suprafața pardoselii);
- de contaminare (de exemplu apa împrăștiată pe pardoseală);
- organizaționali (de exemplu lipsa unor sisteme de curățenie);
- încălțăminte;
- factori individuali (de exemplu lucrători cu dizabilități).

În activitățile de întreținere și reparare a clădirilor unităților de învățământ pot fi implicați contractori externi. Este necesară o comunicare clară între școală și contractant pentru a se asigura atât securitatea lucrătorilor cât și a elevilor. Contractorii trebuie să fie avizați asupra riscurilor suplimentare în munca din cadrul instituțiilor de învățământ, iar corpul profesoral trebuie instruit cu privire la procedurile aplicabile în vederea ținerii elevilor la distanță față zona de lucru. În vederea reducerii riscului accidentelor de transport, livrările trebuie planificate astfel încât vehiculele să nu se afle la locul de muncă în momentul în care elevii intră sau pleacă din incinta de învățământ. Trebuie luată în considerare și activitatea zilnică de întreținere a locului de muncă, cum ar fi curățenia și micile reparații. Lucrătorii și elevii trebuie protejați de orice riscuri specifice (de exemplu lichide toxice de curățat). Depozitarea în siguranță a substanțelor și uneltelor poate avea o importanță semnificativă.

În fiecare instituție de învățământ trebuie luate măsuri adecvate de pază contra incendiilor, cu proceduri de evacuare în caz de urgență, testate în mod regulat, semnalizarea căilor de evacuare în caz de urgență, precum și extincitoare și alte echipamente similare. Trebuie să existe proceduri de urgență pentru situații cum sunt accidentele din atelierele școlare și pe terenurile de joacă.

Laboratoarele și atelierele școlare sunt locurile în care elevii sunt cel mai mult expuși riscurilor cauzate de substanțe toxice și mașini periculoase. Nivelul de educație va influența semnificativ tipul de pericol și nivelul de risc, dar există câteva puncte comune:

- Instrucțiunile scrise trebuie afișate la loc vizibil și regulile de securitate evidențiate ;
- Instrucțiunile de securitate trebuie prezentate verbal și comunicate la începutul fiecărui experiment;
- Profesorii trebuie să aibă un comportament exemplar din punct de vedere al securității ;
- Trebuie să existe o supraveghere suficientă în orice moment ;

- Orice persoană care lucrează cu un echipament tehnic trebuie să cunoască în întregime instrucțiunilor de utilizare și întreținere, și cerințele de securitate și sănătate ;
- Trebuie purtat echipamentul individual de protecție și îmbrăcămintea de lucru adecvate ; Echipamentele și uneltele trebuie verificate și întreținute în mod regulat ;
- Substanțele periculoase, uneltele și echipamentele trebuie depozitate în locuri sigure pentru a preveni utilizarea lor neautorizată ;
- Laboratorul sau atelierul școlar trebuie să fie curate, având echipamentul bine întreținut ;
- Trebuie asigurată dotarea corespunzătoare pentru prim ajutor, de exemplu dușuri, pentru utilizare în cazul unui eveniment sau situație de urgență.

Legislația națională bazată pe Directiva 94/33/EC din 22 iunie 1994 privind protecția tinerilor la locul de muncă poate fi relevantă, în special în unitățile unde sunt organizate stagii profesionale.

Manipularea manuală implică deplasarea sarcinilor grele prin utilizarea forței manuale sau corporale și trebuie evitată. În sectorul învățământ există un risc specific de vătămare, în unitățile în care copiii trebuie ridicați. Afecțiuni la nivelul membrilor superioare pot fi cauzate și de proiectarea deficitară din punctul de vedere ergonomic a locurilor de muncă și a posturilor de lucru, de exemplu în timpul lucrului prelungit la calculator în birourile școlii. Abordarea europeană a activităților de prevenire:

- Evitați riscul afecțiunilor musculo-scheletale.
- Evaluați riscul afecțiunilor musculo-scheletale care nu pot fi evitate.
- Combateți la sursă riscul afecțiunilor musculo-scheletale.
- Adaptați munca în funcție de individ.
- Adaptați-vă la progresul tehnic.
- Înlocuiți substanțele periculoase cu altele inofensive sau mai puțin periculoase.
- Dezvoltați o politică coerentă și globală de prevenire.
- Măsurile colective de prevenire au prioritate în fața măsurilor individuale de prevenire.
- Asigurați lucrătorilor o educare și instruire corespunzătoare.

Stresul în muncă apare atunci când solicitările mediului de muncă depășesc capacitatea lucrătorilor de a le face față (sau de a le controla). Nu este o boală, dar poate determina probleme de sănătate mentală și fizică. Stresul în muncă este un simptom al existenței unei probleme organizaționale, nu a slăbiciune individuală. Rapoartele arată că peste un sfert din totalitatea lucrătorilor din Uniunea Europeană consideră că stresul în muncă le afectează sănătatea. O supraîncărcare a activității poate contribui la stresul de origine profesională. Șapte pași pentru prevenirea stresului

- Analiza corespunzătoare a riscurilor.

- Planificare atentă a acțiunilor de prevenire.
- Combinarea măsurilor axate pe lucrător cu cele axate pe muncă.
- Adoptarea de soluții specifice contextului.
- Utilizarea expertizei externe corespunzătoare.
- Dialog social și parteneriate eficiente, și implicarea lucrătorilor.
- Acțiuni de prevenire susținute și sprijin din partea conducerii.

Violența la locul de muncă reprezintă orice incident în care o persoană este abuzată, amenințată sau agresată la locul de muncă și care îi pune în pericol securitatea, sănătatea, starea de bine sau eficiența profesională. Ea include insultele, amenințările, sau agresiunile fizice sau psihice exercitate de persoane din afara instituției asupra unei persoane care se află la locul de muncă. Violențele pot avea și o dimensiune rasială sau sexuală. Lucrătorii din sectorul învățământ pot fi uneori victime ale violenței pentru că agresorii îi consideră „reprezentanți” ai instituției sau sistemului.

Lucrătorii cei mai expuși riscurilor de violență sunt cei a căror activitate implică :

- raporturi directe cu elevii și/sau cu cei care îi au sub supraveghere ;
- lucrul la ore târzii sau singuri ;
- efectuarea de vizite în afara instituției sau la domiciliu ;sau
- lucrul cu copiii care au nevoi speciale.

Intimidarea poate fi definită ca un comportament repetat și irațional împotriva unui angajat sau grup de angajați, care creează un risc pentru securitate și sănătate. Spre deosebire de violență, care de obicei provine din exterior, intimidarea apare între colegi. Cel mai bun mijloc de a lupta împotriva intimidării este atât prin crearea unei culturi organizaționale pe bază de standarde și valori care luptă împotriva intimidării și cât și prin îmbunătățirea mediului de muncă psihosocial, de exemplu prin evitarea neclarităților din descrierea rolului și sarcinilor fiecăruia.

Bibliografie:

Guvernul României, H.G. nr. 1425/2006 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii securității și sănătății în muncă nr. 319/2006, Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 882/30.10.2006.

Pece Șt., *Evaluarea riscurilor în sistemul de muncă*, București, Rubin, 2010

<http://agency.osha.eu.int/>

http://europe.osha.eu.int/good_practice/sector/education

NORME GENERALE DE PROTECȚIA MUNCII ȘI DE PREVENIRE A ACCIDENTELOR LA ORELE DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT

Prof. Dobrin Marius Daniel, Colegiul Tehnic „Costin D. Nenițescu” Pitești

Prevenirea și evitarea accidentelor în timpul activităților de educație fizică și sport implică măsuri diferențiate în funcție de etapa de desfășurare a activităților: înaintea începerii activității (cu caracter preventiv), pe parcursul desfășurării acesteia și în încheiere, în funcție de specificul tipului de învățământ.

Măsurile preventive intră în atribuția mai multor factori de la nivelul școlii: conducerea unității de învățământ, profesorul care conduce activitatea, elevii și părinții acestora.

Conducerea unității de învățământ

Conducerea unității de învățământ și personalul administrativ au următoarele atribuții:

- asigurarea spațiilor necesare pentru organizarea predării educației fizice atât în aer liber cât și în interior;
- amenajarea corespunzătoare a spațiilor de lucru prin asigurarea unor suprafețe ale terenurilor care să nu favorizeze alunecarea, derapajele sau împiedicarea acțiunilor motrice;
- dotarea spațiilor de lucru cu instalații sportive funcționale, bine ancorate și împrejmuite de un spațiu de protecție situat la distanță de cel puțin 3 metri față de suprafețele de joc sau de aparate;
- amenajarea spațiilor pentru sărituri și aterizări;
- asigurarea spațiilor necesare echipării elevilor (vestiare), separat fete și băieți și a instalațiilor sanitare necesare cu funcționalitate permanentă;
- asigurarea corpurilor de iluminat, bine protejate și a instalațiilor de aerisire a spațiilor de desfășurare a activităților;
- igienizarea de două ori pe zi, sau de câte ori este necesar, a spațiilor în care se desfășoară activitățile de educație fizică și sport;
- protejarea ferestrelor cu grilaje bine/solid ancorate;
- protejarea tablourilor electrice și a altor instalații din interior, cele din afara sălilor fiind încuiate;
- protejarea corespunzătoare a întrerupătoarelor și prizelor;
- toate instalațiile fixe (scări, panouri, stâlpi, aparate, porți de handbal etc.), vor fi puternic ancorate la sol sau pe pereți, după caz;
- dotarea catedrei de educație fizică și sport cu un dulap sanitar care să conțină materiale și produse medicale, necesare acordării primului ajutor.

Profesorul de educație fizică și sport

La începutul fiecărui an școlar, prima lecție de educație fizică va fi lecție teoretică, în care se vor prezenta toate aspectele legate de asigurarea protecției muncii, elevii semnând procesul verbal, consemnând că au luat la cunoștință de prevederile privind protecția activității.

Personalul didactic de predare va asigura un climat afectiv favorabil practicării exercițiilor fizice.

1. Înaintea începerii activității:

- la începutul anului școlar și pe parcursul acestuia (sistematic), personalul didactic de predare va verifica dacă cerințele de protecția muncii stipulate ca fiind în obligația conducerii școlii sunt îndeplinite;
- va întocmi un referat de necesitate care se va înregistra la secretariat pentru a fi transmis către Consiliul de Administrație;
- înaintea începerii fiecărei lecții și pe parcursul acesteia, personalul didactic de predare are obligația de a verifica funcționalitatea instalațiilor și aparatelor pe care urmează să le folosească, asigurându-se că folosirea acestora nu constituie un risc de producere a unor accidente;
- personalul didactic de predare trebuie să înceapă lecția la timp și să admită la execuțiile practice numai cu elevii care au ținuta corespunzătoare spațiului în care se organizează activitatea și a temperaturii mediului ambiant;
- personalul didactic de predare va asigura condițiile pentru aplicarea operativă a mijloacelor de prim ajutor în cazul producerii unor accidente;
- personalul didactic de predare va asigura dispunerea în spațiul de lucru a materialelor didactice necesare lecției astfel încât acestea să nu poată fi utilizate necontrolat de elevi.

2) Pe parcursul desfășurării lecției:

- în momentul organizatoric, personalul didactic de predare va verifica ținuta elevilor (echipamentul sportiv), cu precădere a încălțămintei care trebuie să fie adecvată și să aibă aderența necesară suprafeței pe care se lucrează;
- personalul didactic de predare se va informa, înaintea începerii activității practice, despre starea de sănătate a elevilor, trecându-i în repaus pe cei cu simptome nefavorabile desfășurării activității;
- personalul didactic de predare va asigura permanent disciplina exersării, va acorda, după caz, asistență, sprijin sau ajutor, potrivit cu specificul conținuturilor exersate și cu nivelul de instruire al elevilor;
- personalul didactic de predare va echilibra în mod adecvat perioadele de efort intensiv cu odihna și relaxarea;
- personalul didactic de predare va preveni efectele unor eforturi specifice dezvoltării rezistenței sau imediat după practicarea unui joc sportiv sau în zilele călduroase;
- personalul didactic de predare va permite, după caz, hidratarea ponderată a elevilor;
- personalul didactic de predare va întreprinde acțiuni specifice de revenire după eforturi de solicitare crescută;

- personalul didactic de predare va supraveghea atent situațiile în care se folosesc multe mingi, evitând călcarea pe acestea, lovirile cu acestea sau lovirile reciproce între elevi;
- personalul didactic de predare nu va permite elevilor să desfășoare alte activități care nu corespund temelor lecției;
- elevilor inapți pentru efort sau fără echipament sportiv, nu li se va permite să părăsească spațiul în care se desfășoară lecția - ei vor fi prezenți în repaus;

Elevii

Elevii au următoarele obligații:

- să respecte integral măsurile de protecția muncii pentru care au semnat procesul verbal;
- să prezinte la începutul fiecărui an școlar adeverința medicală tip care îi atestă starea de sănătate;
- elevii inapți medical (scuțiți medical) vor prezenta profesorului la începutul cursurilor adeverința medicală pentru luarea în evidență. Ei sunt obligați să fie prezenți la ore, fără echipament sportiv, dar cu încălțăminte pentru sport. În funcție de afecțiuni ei pot lucra un program individualizat, sau vor fi la dispoziția profesorului pentru diverse sarcini (arbitraj, transportul unor materiale sportive, etc). Scutirile medicale de educație fizică nu pot fi eliberate retroactiv, ele fiind valabile din ziua acordării lor;
- participarea la orele de educație fizică și sport se face numai în echipament sportiv corespunzător, adaptat condițiilor de vreme și locului de desfășurare;
- să fie prezenți la locul unde se organizează lecțiile;
- să respecte ora de început a lecției și să nu părăsească locul unde se desfășoară lecțiile fără acordul cadrului didactic;
- în cazul în care constată anumite tulburări privind starea de sănătate, elevul trebuie să întrerupă exercițiile și să anunțe personalul didactic de predare;
- să aducă imediat la cunoștință cadrului didactic dacă simte stări de amețală, dureri, ca urmare a efortului fizic;
- să execute numai procedeele / elementele tehnice indicate de personalul didactic de predare;
- să nu execute alte activități în afara celor indicate de cadrul didactic;
- să solicite, după caz, explicații suplimentare, sprijin sau ajutor pentru execuțiile cu grad ridicat de dificultate;
- să nu lucreze la aparate dacă sesizează că acestea au disfuncțiuni și nu prezintă siguranță;
- să respecte regulile stabilite pentru participarea în concursuri și întreceri;
- elevii scuțiți de efort, sau cei care nu au echipamentul corespunzător pentru lecție vor respecta indicațiile date de cadrul didactic, în caz contrar pot fi sancționați disciplinar;
- elevii nu au voie să între în spațiul de desfășurare a lecției fără a avea acordul personalului didactic de predare.

- În pauze elevii desfășoară activități sportive pe terenurile școlii pe propria răspundere;
- agățarea și balansarea la porțile specifice jocurilor sportive / panouri de baschet sunt strict interzise;

Este Interzis:

- Să se fumeze în incinta școlii și a bazei sportive;
- Să agreseze fizic sau psihic colegii de școală, clasa, echipă;
- Se interzice purtarea unor accesorii (ceas, brățări, inele, cercei mari, lănțișoare), unghii mari și neîngrijite, mestecatul de gumă, folosirea telefonului mobil, jocurilor electronice, aparatelor foto sau camere video, în timpul orei de educație fizică și sport;
- Este strict interzis: fotografierea, filmarea, înregistrarea activității fără acordul profesorului;
- Este interzisă participarea la ore /activități sportive sub influența alcoolului / drogurilor etc;
- Este interzisă intervenția elevilor la comutatoare, prize, tablouri electrice, calorifere și instalațiile de apă;

Bibliografie

Ordinul nr. 3462/2012 privind aprobarea Metodologiei organizării și desfășurării activităților de educație fizică și sport în învățământul preuniversitar;

Legea nr. 319 din 2006 privind protecția și securitatea muncii;

Legea nr. 69/2000, legea educației fizice și sportului, cu modificările și completările ulterioare;

JOCURILE ONLINE ÎN VIAȚA COPIILOR

Prof. înv. primar Popescu Georgiana
Prof. înv. primar Gîtan Maria-Cristina
Liceul Tehnologic de Transporturi Auto, Craiova

De ce le place copiilor sa se joace online?

Jocurile sunt benefice pentru copii in multe feluri. Jocul este un mod distractiv si sociabil de a petrece timpul care incurajeaza munca in echipa si dezvoltarea abilitatilor, care sunt toate lucruri bune. Cu toate acestea, exista cateva lucruri de care trebuie sa fii constient: Unele jocuri permit copiilor sa se joace si sa discute cu oricine din lume. Aceasta inseamna ca s-ar putea intalni cu limbaj ofensator si intimidare. Nu toata lumea online este cine spune ca este. Copiii ar trebui sa evite sa ofere detalii personale care i-ar putea identifica pe ei sau locatia lor. Unele jocuri ii incurajeaza pe jucatori sa cumpere elemente suplimentare in timpul jocului - se stie ca copiii ridica facturi mari fara sa-si dea seama.

In cazuri extreme, o forma de agresiune numita „doliu” poate fi folosita ca tactica pentru a castiga jocuri. Copiii se pot gasi fie hartuind, fie sunt hartuiti. Implicati-va descoperind ce tip de jocuri ii plac copilului si asigurandu-va ca sunt potrivite pentru varsta lui. Poate fi greu sa opresti unele jocuri in mijlocul unei batalii, deoarece exista penalitati pentru renuntare. Oferă-i copilului tau avertismente, astfel incat sa stie cand trebuie sa se opreasca din joc si sa-si poata planifica. Cu un numar mare de jocuri video disponibile pentru copii, poate fi copleșitor sa gasesti care sunt cele mai bune pentru copilul tau. Am creat o lista de verificare pentru a va ajuta sa alegeti jocuri care ii vor mentine implicati si ii vor sprijini in dezvoltarea abilitatilor cheie. Jourile de actiune – Acesta este cel mai popular tip de joc care se concentreaza pe timpul de reactie a jucatorilor si pe coordonarea ochi-mana cu progresia prin niveluri. Joc online cu mai multi jucatori: prezinta mai multi jucatori care interactioneaza intre ei in timp real prin comunicare vocala sau text online.

Ce beneficii aduc jocurile online?

Jocurile video online pot fi o modalitate de a sprijini invatarea copilului si de a-i invata abilitatile esentiale de viata. Desi jocurile sunt o forma de divertisment, cu sprijinul si indrumarea parintilor beneficiaza de jocurile video, ajutandu-i pe copii sa-si dezvolte creativitatea, sa cultive relatiile cu prietenii si sa imbunatateasca gandirea strategica. De asemenea, ii poate ajuta pe tinerii jucatori sa-si dezvolte perseverenta pentru a atinge obiectivele, sa-si dezvolte rezistenta si sa-si imbunatateasc abilitatile de comunicare, in special in jocurile video multiplayer online. Studiile arata ca anumite jocuri beneficiaza copiii mai mici, ajutandu-i sa-si imbunatateasca abilitatile de citire timpurie, cu sprijinul parintilor si al profesorilor. De asemenea, odata cu cresterea jucariilor conectate, copiii pot experimenta jocul fizic in timp ce se joaca pe dispozitive. Jucariile

educationale combina piese de joc tactile cu camera unui dispozitiv pentru a da viața acțiunii din joc. Jocurile care sunt captivante și necesită abilități de strategie și de rezolvare a problemelor pentru a câștiga necesită jucătorilor să-și amintească și să preia multe informații. Jocul regulat la aceste tipuri de jocuri poate ajuta la îmbunătățirea memoriei pe termen scurt și lung a tinerilor jucători. Ele pot, de asemenea, ca creierul să proceseze informații mai rapid. În plus, jocurile video captează imaginația jucătorilor, ajutându-i să rămână concentrați asupra anumitor sarcini, construindu-și perseverența pentru a atinge un obiectiv.

Jocurile care impun jucătorilor să găsească obiecte în timp ce se luptă cu alți adversari necesită atenție la detalii și reacții rapide. Studiile au arătat că acest tip de joc aduce beneficii tinerilor jucători, ajutându-i să-și dezvolte abilitățile de multi-tasking. Jocurile multiplayer online mai complexe îi ajută pe jucători să-și învețe cum să fie strategici și analitici pentru a evalua riscul și recompensa. Aceste jocuri solicită jucătorilor tineri să reacționeze rapid la schimbările din joc. Acest tip de joc aduce beneficii copiilor, deoarece abilitățile pot fi transferabile în locuri de muncă din lumea reală, care se bazează pe rezolvarea problemelor, abilități analitice și gândire strategică. Deoarece jocurile le permit copiilor să se cufunde în lumi virtuale și, uneori, să se conecteze cu oameni din întreaga lume, poate fi o modalitate excelentă pentru ei de a învăța despre diferite perspective și culturi. Indiferent dacă copiii joacă jocuri multiplayer online cu prietenii sau folosesc aplicații potrivite pentru familie, aceste tipuri de jocuri pot ajuta la dezvoltarea relațiilor prin momente comune. De asemenea, îmbunătățesc abilitățile sociale ale copiilor. Pentru copiii care pot avea dizabilități, poate fi, de asemenea, o modalitate pentru ei de a face prietenii pe care s-ar putea lupta să le creeze offline și să contribuie la dezvoltarea generală a copilului. Jocurile online multiplayer beneficiază de tinerii jucători, permitându-le să-și asume o serie de roluri, cum ar fi gestionarea echipelor sau colaborarea cu alții pentru a câștiga. Experiența comună poate fi o modalitate excelentă de a colabora și de a învăța unul de la celălalt pentru a construi încrederea copiilor. Există o serie de jocuri și aplicații dezvoltate pentru a ajuta copiii să-și gestioneze emoțiile și să încurajeze comportamentul amabil, compasiunea și empatia. Uneori poate fi mai ușor să vorbești despre griji într-un context virtual, iar jocurile de noroc pot fi de folos copiilor, oferind copiilor un loc sigur pentru a se exprima. Jocurile captivante pot ajuta copiii să experimenteze poveștile într-un mod diferit și implicat.

Jocurile online pot fi nocive?

Copiii învață de la vârste fragede să se joace o mulțime de jocuri pe telefoanele sau tabletele părinților datorită tehnologiei mult prea avansate. Nimic rău până aici, dacă ne gândim că rapiditatea cu care se dezvoltă intelectual și emoțional este cu mult mai puternică acum. Însă, ce se întâmplă atunci când copiii accesează jocurile online? Ce efecte pozitive au jocurile online asupra copiilor, am văzut în rândurile de mai sus, dar , de ce sunt considerate periculoase? Aproape că

nimănui nu îi mai este străin termenul de jocuri online. Pe scurt, acum, jocurile funcționează prin intermediul internetului și se joacă într-o rețea formată din mai mulți jucători. Însă, jocurile nu au apărut de puțin timp. S-au putut juca dintotdeauna, în ciuda tehnologiei avansate de acum. Bineînțeles, înainte de internet aveam acces la jocuri prin modem-uri sau terminale fără fir. Începând cu anul 1990, jocurile online au devenit tot mai vizibile, iar începând de aici s-au creat noi forme de joc. O informație utilă care ne-ar putea ajuta să conștientizăm puterea jocurilor online este faptul că în anul 2006, vânzările pentru jocuri ajungeau la o valoare de peste 300 de milioane de dolari pe an, iar peste aproximativ un an, în 2007, vânzările jocurilor online erau evaluate la mai mult de un miliard de dolari pe an. În prezent, există tot mai multe site-uri românești care pun la dispoziție în mod facil accesul la o gamă variată de jocuri online. De aici și ușurința cu care mulți copii ajung să acceseze jocurile, de multe ori fără să știe ce fac cu adevărat. Dacă sunt alese greșit și mai ales dacă un copil petrece ore în șir în fața calculatorului, jocurile video pot avea și efecte negative! Ce efecte periculoase pot avea jocurile online asupra copiilor?

- Distracția de pe internet poate fi rapidă și lipsită de efort.
- Multe jocuri sunt simple și nu necesită un grad major de concentrare, însă pe termen lung, jocurile pot avea următoarele efecte negative:
 - Jocurile online descurajează în mod direct pasiunea pentru lectură.
 - Copiii vor renunța să mai depună efort pentru a transpune cuvintele în imagini din cărțile de lectură pe care ar trebui să le citească.
 - Jocurile pe calculator pot limita această etapă, iar copiii să nu o mai considere atât de importantă pentru dezvoltarea optimă a comportamentului lor.
 - Jocurile pe calculator îi pot face pe copii să se izoleze.
 - Recomandarea tuturor specialiștilor în educația copiilor este ca, încă de la vârste fragede, copilul să interacționeze cu alți copii de vârsta lui și nu numai. Ei bine, timpul petrecut în fața calculatorului poate limita cooperarea cu alți copii, o acțiune nefavorabilă pe termen lung pentru copil.
 - Copiii pot acumula tensiune musculară în timpul jocurilor pe calculator.
 - În timpul jocurilor pe calculator, copiii acumulează o serie de tensiuni pe care nu le exprimă, iar acest lucru poate duce la reacții agresive atunci când vor crește mari.
 - Corpul acumulează o serie de energii negative din cauza emoțiilor care se pot transforma în frustrări și ulterior, în daune incontestabile.
 - Jocurile video pot avea efecte violente pe termen scurt

Atat timp când e vorba de moderatie, echilibru intre timpul in fata ecranelor si timp in aer liber, alte activitati si socializare, cat nu afecteaza performantele scolare, sanatatea fizica, mentala si emotionala a copilului si comportamentul, jocurile video nu sunt o problema. La fel ca in multe alte activitati care prezinta beneficii si riscuri potentiale, echilibrul si moderatia sunt cheia. Majoritatea

riscurilor pot fi reduse prin limitarea numarului de ore petrecute in fata ecranelor si printr-un stil de viata sanatos in general. Asta include exercitii fizice, joc liber sau structurat, socializare, activitati educative de alt tip, timp petrecut in natura, lectura etc. Pe scurt, jocul video poate fi distractiv si o activitate educativa si benefica atunci cand este integrat intr-un stil de viata sanatos, care include ore suficiente de somn, exercitii fizice si o alimentatie corecta, socializare etc.

Bibliografie :

„Efectele micului ecran asupra minții copilului”, Virgiliu Gheorghe, editura Prodromos, Bucureș

**ASIGURAREA UNUI MEDIU ȘCOLAR SIGUR ȘI SĂNĂTOS PRIN
EDUCAȚIA PENTRU EGALITATEA DE GEN (DISEMINARE PROIECT:
„GEGAME - A VIDEOGAME TO USE IN SCHOOLS TO PROMOTE
GENDER EQUALITY" NR: 2020-1-HU01-KA201-078801. ERASMUS+ _
KA201 - STRATEGIC PARTNERSHIPS FOR SCHOOL EDUCATION)**

**Prof. Goiceanu Dorina, Colegiul Național „Frații Buzești” Craiova
Prof. Goiceanu Sandu, Colegiul Național Pedagogic „Ștefan Velovan” Craiova**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

**GEGAME - A VIDEOGAME TO USE IN SCHOOLS TO PROMOTE GENDER
EQUALITY”**

**GEGAME - UN JOC VIDEO DE UTILIZAT ÎN ȘCOLI PENTRU A PROMOVA
EGALITATEA DE GEN**

Scopul final al proiectului este de a dobândi egalitatea de gen prin crearea unui mediu favorabil în societate în general. Transferul rezultatelor către societate este cheia pentru a influența practicile autorităților și socialul în general. Moștenirea principală a proiectului reiese din capacitatea de a influența în primul rând principalele grupuri țintă, studenți cu vârsta între 14 și 16 ani, promovând asupra acestora o percepție diferită asupra relațiilor de gen și în al doilea rând organizații și instituții educaționale și politice.

**GEGAME - UN JOC VIDEO DE UTILIZAT ÎN ȘCOLI PENTRU A PROMOVA
EGALITATEA DE GEN**

NUMAR PROIECT: 2020-1-HU01-KA201-078801

PROGRAM: KA201 – PARTENERIATE STRATEGICE PENTRU EDUCAȚIA ȘCOLARĂ- ERASMUS+
AXA DE ACȚIUNE: PRACTICI INOVATIVE ÎN ERA DIGITALĂ ȘI INCLUZIUNE SOCIALĂ

Modelele de socializare nu sunt statice. Ele se schimbă constant în funcție de nevoile concrete ale societății, așa cum s-a întâmplat de-a lungul diferitelor perioade ale istoriei. Dovadă în acest sens sunt schimbările care au avut loc în secolul al XX-lea, datorită luptei pentru egalitatea în drepturi precum și a asumării de către instituțiile publice a dezvoltării unor politici privind egalitatea de șanse. S-au înregistrat progrese semnificative în ultimele decenii în reducerea disparităților de gen, în special în domeniile educației și sănătății. Cu toate acestea, astăzi totuși se evidențiază în

continuare unele lacune cruciale în oportunitățile economice și sociale, care împiedică realizarea egalității de gen. Nu numai în mod public, într-o fotografie familiară, acele probleme care au fost ascunse de ani de zile, acum au mai multă vizibilitate. Funcția tradițională a femeilor de a avea grijă de membrii familiei și rolul lor în reproducerea socială limitează timpul pe care îl pot petrece la serviciu și le pune într-o poziție defavorizată în comparație cu bărbații. În plus, noi studii efectuate în acest domeniu arată că în rândul tinerilor roluri noi Bărbați-femei apar ceea ce provoacă noi moduri de violență de gen, prin alte mijloace ca instrumente de comunicare (Whatsapp, Facebook, Twitter...): controlul utilizării ei a telefonului, controlându-și relațiile sociale etc.

O consecință imediată a acestei realități este necesitatea de a articula politici, măsuri și acțiuni concrete care să faciliteze transformarea și schimbarea valorilor care sunt încă transmise prin site-uri de socializare. Pe baza acestui fundal expus anterior, comun în întreaga Europă, chiar dacă deosebit de puternic în unele țări, de promovare a egalității de gen preocupă toate țările europene. Pentru a face față acestei probleme, acest consorțiu, construit cu diferiți agenți sociali și reprezentând diferite realități europene, a decis să lucreze împreună la producerea de instrumente noi și inovatoare bazate pe TIC pentru a promova egalitatea de gen în rândul tinerilor studenți din învățământul secundar, cu scopul final de a dezvolta unei conviețuiri de calitate și de a promova egalitatea în viețile lor viitoare. Mai mult, prin acest proiect vor fi create resurse multimedia și un portal online. Pe site-ul web vor fi încărcate și puse la dispoziție Manualul Multimedia și Jocul Video, inclusiv alte materiale similare pentru utilizare în educație, informații actuale și știri legate de egalitatea sexelor. Importanța acestui proiect constă în atingerea egalității de gen prin crearea unui mediu favorabil în societate în general. Consorțiul consideră că este foarte relevant pentru a lucra cu tinerii pe diferite aspecte care cuprind egalitatea de gen, cum ar fi autonomia personală, recunoașterea bogăției diversității de gen, înțelegerea și afirmarea unei egalități efective în drepturi pentru femei și bărbați, precum și soluționarea sau gestionarea efectivă a conflictelor pe criterii de gen. Promovarea acestor valori și comportamente în general va crea un climat democratic și pașnic în relațiile de gen și apoi în societate. Acest proiect se concentrează direct pe elevii din învățământul secundar între 14 și 16 ani și scopul principal este ca acesta să fie folosit în școli de către profesori atunci când se confruntă cu educația elevilor la discipline transversale (fiind egalitatea de gen una dintre prioritățile principale datorită persistenței unui nivel ridicat de violență de gen în societate). Ei vor avea acces la instrumente multimedia care le vor permite să atingă valorile actuale ale societății în stadiu incipient când încă nu sunt fixați în comportamentul lor. Chiar dacă principalele grupuri țintă sunt studenții din învățământul secundar, proiectul este de așteptat să aibă un impact pe termen mediu și lung în societate în general, deoarece va contribui la prevenirea tuturor tipurilor de violență de gen, victimizare și agresiune de la rădăcină, contribuind la eliminarea comportamentelor și atitudinilor care le dau naștere. Importanța dezvoltării acestui

proiect la nivel transnațional constă în relevanța creării de valori generale și a unei înțelegeri globale a egalității de gen în toate țările și pentru a împărtăși diferitele realități și bune practici deja realizate între diferite țări și culturi europene. Acestea sunt principalele motive pentru a include parteneri din patru regiuni europene diferite cu competențe diferite și complementare. Va fi un parteneriat transnațional pentru a răspunde unei nevoi transnaționale. În prezent, școlile europene sunt departe de a oferi toate resursele și mijloacele pentru eradicarea rolurilor tradiționale de gen, care au un impact direct asupra viitorului personal și profesional al tinerilor.

1. Grupul țintă:

Acest proiect este destinat unui grup țintă direct, respectiv elevilor din învățământul secundar, cu vârste cuprinse între 14 și 16 ani, fiind special conceput pentru a fi utilizat în școli, de către profesorii care se confruntă cu educația elevilor în privința materiilor transversale. Aceștia vor avea acces la instrumente multimedia care le vor permite să atingă valorile societății actuale în ceea ce privește relațiile de gen, promovând egalitatea de gen. Dar se preconizează că impactul așteptat va fi asupra societății în general, deoarece acest instrument înseamnă lupta împotriva tuturor tipurilor diferite de violență de gen, victimizare și agresiune, promovând eliminarea comportamentelor și atitudinilor care le creează.

2. Scopurile proiectului:

În general, obiectivul principal al acestui proiect va fi crearea a două instrumente educative, un joc video și un manual multimedia, care să favorizeze egalitatea de gen între sexe, ca principiu de bază pentru dezvoltarea unei coexistențe de calitate. Mai mult decât atât, prin acest proiect va fi creat un site web unde instrumentele dezvoltate vor fi prezente; de asemenea se va beneficia de asistență didactică și informații actuale legate de egalitatea de gen.

Ce rezultate sunt așteptate pe parcursul proiectului precum și la finalizarea acestuia?

Principalele rezultate așteptate pe parcursul proiectului și la finalizarea acestuia vor fi următoarele:

1) Un raport privind cele mai frecvente situații de violență de gen, victimizare și hărțuire prezentate în prezent în relațiile de gen din Europa, acordând o atenție deosebită celor, în care violența este mai subtilă și nu atât de ușor de detectat.

Activitățile proiectului vor începe prin efectuarea unei cercetări ample în țările implicate cu privire la două aspecte principale:

a) Cele mai frecvente situații legate de violență, victimizare și agresiune, între tinerii studenți cu vârsta cuprinsă între 14 și 16 ani, în relațiile de gen.

b) Cele mai bune practici în prevenirea și combaterea comportamentelor violente la diferite niveluri în relațiile de gen. Rezultatele acestei cercetări vor fi, împreună cu cunoștințe, competențe și

expertiza partenerilor din consorțiu, baza pentru dezvoltarea principalelor rezultate ale proiectului: Joc video și manual.

2) Un joc video despre egalitatea de gen. Acesta va fi conceput pentru utilizarea sa principală în școlile din învățământ secundar. Se va baza pe un JOC DE ROL, care va include luarea deciziilor în situații particulare, în care reacția și comportamentul cel mai obișnuit nu vor fi adesea cele mai potrivite și adecvate pentru a lupta și a preveni violența de gen, victimizarea și hărțuirea.

Acesta va include șase situații diferite, în care elevii trebuie să aleagă diferite opțiuni; fiecare cu un rezultat diferit și abordare de învățare în ceea ce privește relațiile de gen, acolo unde orice tip de violență este prezentă. Diferitele exemple de relații de gen între personajele jocului vor duce la învățarea modelelor privind strategiile de rezolvare a conflictelor și, în acest fel, vor face posibilă prevenirea violenței și a comportamentelor de victimizare pe baza promovării unei abordări egale a relațiilor de gen.

3) Un manual multimedia despre calitatea de gen, în care recomandările și bunele practici vor fi colectate în domeniul relațiilor de gen. Acest manual multimedia este dedicat utilizării sale în rândul elevilor din învățământul gimnazial, în principal celor cu vârste cuprinse între 14 și 16 ani, și are ca obiectiv principal schimbarea valorilor de la vârsta respectivă și introducerea unor orientări de comportament în caz de violență, victimizare și comportamente de agresiune.

Manualul multimedia, pe lângă introducerea situațiilor de violență de diferite tipuri și niveluri, va introduce modalități de prevenire și rezolvare, împuternicind astfel tinerele pentru a le putea depăși, precum și creând o bază puternică de cunoaștere și conștientizare cu privire la gen, relații, care să le permită femeilor în viitor să reacționeze și să ia decizii atunci când trec prin orice fel de situație de violență.

În conformitate cu aceasta, este de așteptat inițial să fie structurat după cum urmează:

- Principiile egalității de gen;
- Introducere în situațiile tipice de violență de gen, victimizare și bullying;
- Noi moduri de a face situații de violență folosind noile instrumente și mijloace de comunicare;
- Cele mai bune practici pentru promovarea și promovarea egalității în relațiile de gen;
- Tendințele actuale în relațiile de gen în Europa;
- Rezolvarea violenței, victimizării și agresiunii în relațiile de gen.

Această structură prevăzută inițial va fi analizată și discutată de partenerii consorțiului în lumina rezultatelor sondajului efectuat la începutul proiectului.

Manualul va fi elaborat pe baza următoarelor principii:

- Aspect modern și atractiv, acordând o atenție deosebită calității designului,
- Design reprezentând situații actuale, estetice, medii și comportamente ale tinerilor cu vârsta de 14-16 ani

- Manual interactiv pentru utilizare în școlile de învățământ secundar atunci când se confruntă cu educația în valori,
- Abordare bazată pe modalități tradiționale și noi de violență, victimizare și agresiune,
- Realizat în primul rând în engleză și dar și tradus în limbile partenerilor.

4) Un portal web privind egalitatea de gen, unde materialele dezvoltate vor fi puse la dispoziția grupurilor țintă și a societății în general. Portalul web va include, de asemenea, diferite resurse, informații și noi legate de acest subiect și vor fi diseminate pe scară largă, nu numai prin Internet, ci și prin alte mijloace, așa cum se explică mai jos în capitolul Diseminare.

5) Patru evenimente de diseminare realizate la Budapesta (Ungaria), Dublin (Irlanda), Craiova (România) și Pontevedra (Spania). Evenimentele de diseminare vor fi axate pe principal grupuri țintă ale proiectului, profesori din învățământul secundar, consilieri și personal responsabil, dar și altor grupuri țintă complementare: autorități locale, regionale și naționale, Organizațiile neguvernamentale (ONG-uri) care lucrează în promovarea egalității în societate, în special cele care vizează egalitatea de gen, autoritățile educaționale la nivel regional și național niveluri, asociații de părinți, instituții de învățământ superior.

6) O largă promovare și diseminare a activităților și rezultatelor proiectului. Această diseminare va fi cheia pentru ca produsele și rezultatele proiectului să fie cu adevărat disponibile grupuri țintă și societate.

3. Produse de dezvoltat:

Principalele produse și rezultate ale proiectului vor fi:

- 1) Un manual multimedia despre calitatea genului, unde vor fi colectate recomandări și bune practici în domeniul egalității.
- 2) Un joc video despre egalitatea de gen. Acesta va fi conceput pentru utilizarea sa principală pentru elevii de liceu și gimnaziu. Se va baza pe un joc de rol care va include luarea deciziilor în situații concrete, în care reacția și comportamentul mai frecvent nu vor fi adesea cele mai potrivite în societatea noastră. Ca referință, am putea lua în considerare www.schoolbullying.eu și www.parentnets.eu, care este deja dezvoltat pentru aceste subiecte de bullying și cyberbullying.

Un ghid de utilizare a jocului video și un manual vor fi, de asemenea, produse pentru a facilita utilizarea acestuia.

Situațiile care vor fi incluse în acest produs vor fi direct legate de următoarele obiective:

- a. Creșterea gradului de conștientizare a egalității între ambele sexe.
- b. Reflecția asupra credințelor false care susțin conceptul de dragoste
- c. Promovarea abilităților specifice de reconciliere
- d. Evidențierea tipului de situații care duc la orice fel de subjugare.

3) Un eveniment pe țară, în care principalele produse și rezultate ale proiectului vor fi prezentate principalelor grupuri țintă din țările participante.

4) O largă diseminare a Proiectului, a produselor și rezultatelor acestuia.

PARTENERI

- Budapesti Gépészeti SZC Öveges József Szakgimnáziumaés Szakközépiskolája – UNGARIA
- Colegiul Național “Frații Buzești” Craiova –ROMANIA
- Project Management Association –ROMANIA
- DUBLIN CITY UNIVERSITY , IRLANDA
- ATENEA Projects Lda. , PORTUGALIA
- DIPUTACIÓN PROVINCIAL DE PONTEVEDRA– SPANIA
- IES Ribeira do Louro – SPANIA
- AKDENIZ UNIVERSITY – TURCIA

Site-ul proiectului:

www.gegame.eu

<https://proiectgegame.blogspot.com/p/home.html>

ALCOOLUL METILIC-FIȘA TOXICOLOGICĂ

Prof. Iancu Sanda, Colegiul „Ștefan Odobleja” Craiova

Sinonime: metanol, carbinol, spirt de lemn

Proprietăți fizice:

Alcoolul metilic este un lichid incolor, inflamabil, volatil, cu miros amintind de alcoolul etilic, dar mai puternic și mai iritant. Este miscibil cu apa, cu alcoolul etilic, eterul și cu cei mai mulți solvenți organici.

Conservare:

În cantități mici alcoolul metilic este stocat în sticle de câte un litru fiecare. Cantitățile mari de alcool metilic sunt stocate în recipiente de tablă galvanizată sau din oțel. În ambele situații, ambalajele vor purta obligatoriu inscripția ”otravă” și eticheta cu cap de mort.

Riscuri de incendiu:

Alcoolul metilic este un lichid ușor inflamabil când este expus la flacără. Vaporii de alcool metilic formează cu aerul amestecuri explozive.

Mijloace de stingere:

Jet de apă în flux abundent, spumă chimică, bioxid de carbon.

Considerații toxicologice:

Alcoolul metilic poate pătrunde în organism pe căile: pulmonară, digestivă și transcutanată. După absorbție prin una din căile amintite, alcoolul metilic se repartizează în toate țesuturile, datorită hidrosolubilității lui. Intoxicația acută prin inhalare este cea mai frecventă și ea provoacă iritarea mucoaselor nazale și oculare, grețuri, amețeli, dureri de cap și tulburări digestive. Aceste simptome dispar rapid dacă accidentatul este scos rapid din atmosfera poluată. În cazul inhalărilor masive și prelungite pot apărea tulburări oculare. Tulburările vizuale apar cel mai târziu după 1-2 zile de evoluție. La început, vederea este neclară, mai ales pentru obiectele îndepărtate. Imediat după această fază, apar fenomene de îngustare concentrică a câmpului vizual, fotofobie, situație care poate evolua către orbire.

În intoxicația acută prin ingestia unei cantități mai mari de 30-50 ml metanol, după o perioadă de latență care variază de la 40 de minute la mai multe ore, bolnavul prezintă cefalee, vârtje, dureri abdominale violente și, în cele din urmă, comă profundă. În intoxicațiile prin ingestii masive de alcool metilic, tulburările clinice se desfășoară mult mai rapid; bolnavul își pierde starea de conștiență, intră în comă profundă și sucombă prin paralizie respiratorie, insuficiență cardiorespiratorie sau insuficiență renală acută.

Toxicitatea alcoolului metilic este atribuită acidozei severe, provoacte de acidul formic și, parțial, efectelor toxice ale formaldehidei, compuși care provin din biotransmormarea toxicului.

În cazul contactului cutanat prelungit cu alcoolul metilic, apar dermatoze. Eliminarea alcoolului metilic din organism se produce în proporție de 27-75% sub formănemodificată în aerul expirat, 3-10% în urină ca atare, 3% se regăsește tot în urină, ca acid formic. Metanolul se comportă ca un toxic cumulativ cu eliminare foarte înceată care îl diferențiază de alcoolul etilic.

Recomandări tehnice:

- În labratoarele în care se lucrează cu alcool metilic trebuie să fie o ventilație eficientă;
- Se vor evita scăpările de vapori din recipiente, aparate și din instalațiile de lucru;
- Transvazările dintr-un vas în altul se vor face astfel încât să se evite vărsarea alcoolului metilic pe jos;
- Se interzice total folosirea aerului sau oxigenului pentru efectuarea transmvazării sau circulării produsului;
- Iluminatul se recomandă să fie antiex;
- Se interzice stocarea în laboratoare de cantități de alcool metilic mai mari decât necesarul lucrărilor în curs;
- În cazul avariilor în instalație sau a deversărilor accidentale, persoanele care intervin vor purta mască izolantă, prevăzută cu furtun de aducție de aer, sau aparant izolant cu oxigen sau aer comprimat.

Recomandări medicale:

- Persoanele care urmează să lucreze cu alcool metilic trebuie să fie bine instruite asupra pericolelor pe care le prezintă acesta și mai ales, trebuie să știe că dacă beau alcoolul metilic, chiar în cantitate mică, viața le este în pericol;
- Examen medical periodic al persoanelor care lucrează continuu cu alcoolul metilic;
- Nu vor lucra cu alcoolul metilic persoanele cu afecțiuni organice ale sistemului nervos central; ale retinei și nervului optic, afecțiuni hepatice, boli instalate ale sistemului renal și cu maladii inflamatorii cronice ale căilor aeriene respiratorii și ale conjunctivelor;
- În cazul insuficienței respiratorii se va interveni prin oxigenoterapie;
- În intoxicațiile prin ingestie, se practică imediat spălătura gastrică cu suspensie de cărbune activat 5%, în soluție de bicarbonat de sodiu 5% sau administrarea loe per os și provocarea de vărsături;
- Administrarea de purgative saline;
- Combaterea hipotermiei;
- Aplicarea de pansament oclusiv pe ochi;

- Administrarea de alcool etilic 50% per os, în cantitate de 0,75 ml pe kg corp (alcoolul etilic încetinește metabolizarea alcoolului metilic, prin acțiunea lui competitivă pentru alcooldehidrogenaza hepatică, enzimă comună pentru metabolismul ambilor alcooli);
- Sesizarea imediată a medicului este obligatorie.

Bibliografie

Valeriu Șunel, Ioana Ciocoiu, Tiberiu Rudică, Elena Bîcu, „Metodica predării chimiei”, Editura Maraton, Iași, 1997

PRIMUL AJUTOR ÎN ȘCOALĂ

prof. Lazăr Petru

prof. Ioniță Marcela

Liceul Tehnologic Electrotimiș, Timișoara

Introducere

Toate lucrările practice din laboratoarele de specialitate trebuie să fie executate în condițiile de totală securitate a muncii. Înainte de prima lucrare de laborator, elevii sunt obligați să ia la cunoștință de conținutul Regulilor generale de protecția muncii, să-și însușească Prevederile instrucțiunilor N.T.S. și să completeze Fișa de instructaj pentru protecția muncii. Cadrele didactice și laboranții trebuie să vegheze permanent asupra mijloacelor și instalațiilor de protecție a muncii și să ia toate măsurile necesare pentru preîntâmpinarea accidentelor. Activitatea în cadrul laboratoarelor se desfășoară în general de către elevi pe cele două direcții principale și anume: - activitate de instruire și formare prin efectuarea unor lucrări, constând din aplicații practice conform prevederilor școlare; - o activitate de întreținere și reparații a instalațiilor și agregatelor din laborator. Ambele activități necesită luarea unor măsuri de protecție a muncii generale și specifice, menite să asigure securitatea deplină a elevilor.

În cadrul lucrărilor de laborator, elevii au de executat diferite manevre la panouri de comandă pentru a trece la diferite regimuri de funcționare, de a înregistra datele experimentale și de a le interpreta. În timpul desfășurării lucrărilor de laborator pot apare pericole de natură electrică, mecanică și termică. Pentru evitarea tuturor acestor pericole, se vor respecta întocmai instrucțiunile referitoare la protecția muncii la lucrările practice de laborator. Punerea și scoaterea de sub tensiune a laboratorului se fac numai de către laborant sau profesorul conducător. Este interzis accesul elevilor la tabloul general. Acordarea primului ajutor în caz de electrocutare: Corpul omenesc este un conductor. Este suficient ca două puncte oarecare ale corpului să între în contact cu două puncte oarecare ale unui circuit electric pentru ca un curent electric să traverseze corpul. Trebuie cunoscute cazurile în care trecerea curentului electric este periculoasă pentru corpul omenesc, precum și cazurile în care acesta nu produce niciun efect grav. Curentul omenesc poate fi periculos pentru om și animale, din mai multe motive. Toate fluidele din corpul omenesc (sânge, transpirație, salivă) sunt electroliți, prin urmare, pot conduce curentul electric. Aproape toate organele omenești funcționează prin impulsuri electrice declanșate din creier. De exemplu, mișcarea mușchilor este comandată prin impulsuri de circa 50 mV, transmise prin nervi. Dacă nervul este întrerupt, mușchiul nu mai lucrează. Procesele electrice din corp se evidențiază prin electrozi conectați la un aparat electromedical, de exemplu la un electrocardiograf. De asemenea, inima funcționează prin

70-80 de impulsuri electrice pe minut, produse însă local, de un centru nervos al inimii, independent de creier. Alterarea ritmului sau a mărimii impulsurilor de comandă poate deteriora sau chiar opri funcționarea inimii. Dacă prin corpul omenesc trece un curent, ca urmare, de exemplu a atingerii unui conductor aflat sub tensiune, în situația în care curentul din exterior este mult mai mare decât curentul organismului, mușchii se contractă. Gravitatea electrocutării este determinată de intensitatea curentului care străbate organismul, de traseul urmat de curent prin corp, de durata acțiunii curentului, de mărimea suprafeței de contact și de umezeala mediului. Trecerea curentului prin corpul omenesc se numește electrocutare. În anumite condiții, când curentul depășește 50 mA, accidentul de electrocutare poate fi mortal. Pericolul electrocutării variază cu intensitatea curentului electric. Nu doar tensiunile de rețea sunt periculoase, ci, uneori, chiar și echipamentele alimentate de la baterii: unele jucării electronice sau televizoarele portabile etc. Electrocutările sunt provocate prin atingere directă sau indirectă. Se disting următoarele forme de electrocutări: electrocutarea prin contact direct fază-pământ, electrocutarea prin contact direct fază-neutru, electrocutarea prin contact indirect. Pentru evitarea electrocutării, este absolut necesar să se lucreze cu maximă prudență și atenție în zonele cu tensiuni periculoase, cu echipament de protecție și cu corpul cât mai uscat. Curentul de 50 Hz este mai periculos decât cel continuu. Pericolul de electrocutare depinde de o serie de factori: - rezistență electrică a corpului omenesc, care nu depășește, de regulă, 1.000 ohmi; - intensitatea curentului electric care trece prin corpul omenesc și care devine periculoasă pentru valori ce depășesc 10 mA în curent alternativ și 50 mA în curent continuu; - frecvența curentului electric (valorile minime ale curentului perceput de om se obțin în jurul frecvenței industriale de 50 Hz); - calea de trecere a curentului prin corp, care influențează asupra gravității accidentului; - durata de acționare a curentului electric asupra omului. Probabilitatea apariției fibrilației cardiace crește considerabil odată cu durata de acționare a curentului asupra omului. Contactele periculoase care pot provoca electrocutarea apar atunci când:- se ating în mod accidental două puncte între care există o diferență de potențial corpul uman fiind supus tensiunii existente și deci contactul este bipolar; - se atinge un singur fir sau un singur fir și alt punct al corpului atinge solul conductor și corpul este supus tensiunii existente între fir și sol și deci contactul este monopolar (unipolar); - se atinge o masă metalică, ea însăși aflată în contact cu un fir, din cauza lipsei izolării dintre acesta și masă metalică respectivă, totul petrecându-se ca și când am atinge singur firul. Atenție! În niciun caz nu atingeți simultan bornele sau firele de masă și nul, pentru că riscați să vă curentați! În funcție de valoarea curentului și a tensiunii electrice, consecințele influenței trecerii curentului electric asupra corpului uman pot fi: comotii, arsuri de toate gradele, sincopă cardiorespiratorie (moarte clinică), moarte biologică. Din cauza electrocutării, există riscul unei sincope cardiorespiratorii asociate cu traumatisme.

Măsuri de prim ajutor: constituie totalitatea metodelor și a mijloacelor prin care, folosind o serie de metode și mijloace pentru a acorda primul ajutor, o persoană poate interveni în vederea ușurării suferinței accidentatului până la sosirea medicului sau până la transportul accidentatului la spital. Salvarea accidentatului depinde de rapiditatea cu care acesta este scos de sub tensiune și se face respirația artificială. Intervenția după un minut creează șanse de salvare de 95%, în timp ce după 8 minute șansele scad la 0,5%. Acordarea primului ajutor constă din scoaterea accidentatului de sub tensiune și efectuarea respirației artificiale. Scoaterea accidentatului de sub tensiune: pentru aceasta se scoate de sub tensiune instalația acționându-se întreruptorul care o alimentează. La liniile aeriene se poate arunca peste conductoarele liniei un conductor neizolat, care în prealabil a fost legat la pământ. Îndepărtarea conductoarelor căzute la pământ se va face cu o prăjină din lemn, iar ruperea lor se face prin lovirea, de la distanță, cu corpuri rău conducătoare de electricitate. În instalațiile de joasă tensiune, dacă nu este posibilă deconectarea instalației, se îndepărtează accidentatul de părțile de sub tensiune și salvatorul trebuie să ia măsuri să nu fie electrocutat, folosind mănuși sau cizme izolante, călcând pe un covor izolant, o scândură uscată sau haine uscate. Dacă accidentatul este atins de o persoană înainte de scoaterea lui de sub tensiune, acesta poate fi electrocutat; accidentatul va fi atins doar cu obiecte izolatoare. Cel care oferă ajutorul va folosi obiecte din material uscate, rău conducătoare de electricitate (țesături, funii, mănuși, covoare și galoși de cauciuc etc.); la instalațiile de înaltă tensiune este obligatorie folosirea mănușilor și a cizmelor din cauciuc electroizolant. Se recomandă ca intervenția să se facă cu o singură mână și să se apuce de hainele accidentatului dacă sunt uscate. În cazul în care accidentatul este în stare de leșin, trebuie chemat neîntârziat un cadru medical; până la sosirea acestuia, persoană accidentată va fi așezată într-o poziție comodă și i se va desface îmbrăcămintea în vederea facilitării respirației; totodată, dacă este posibil, i se va da să miroasă o soluție de amoniac; dacă accidentatul a încetat să mai respire sau respiră anormal, rar, convulsiv, i se va face imediat respirație artificială. Pentru reanimarea accidentatului, fiecare secundă este prețioasă. Dacă scoaterea de sub tensiune și începerea respirației artificiale se fac imediat după electrocutare, de cele mai multe ori, readucerea la viață a accidentatului reușește. De aceea, primul ajutor trebuie acordat fără întârziere, chiar la locul accidentului. Dacă accidentatul încă mai respiră, este întins, i se desfac hainele și eventual fricționat pe corp. Dacă accidentatul nu mai respiră, i se va face imediat respirație artificială, care va fi continuată în timp îndelungat, chiar 8-9 ore, fără întrerupere. Decesul poate fi constatat numai de medic. Cel care se oferă să acorde primul ajutor trebuie să fie conștient de riscul pe care și-l asumă, să fie informat și inițiat în acest sens. Totodată, el are obligația morală să acorde primul ajutor atâta timp cât accidentatul prezintă semne vitale. Totodată, trebuie acționat diferențiat dacă accidentatul prezintă traumatisme fizice, leziuni adânci ale pielii și ale țesuturilor, hemoragii. În primul rând, se acționează în sensul imobilizării fracturilor și al opririi hemoragiilor (cu ajutorul garoului, având

grijă să precizăm ora la care a fost pus; acesta nu trebuie ținut mai mult de o oră). Măsurile de prim ajutor care trebuie luate în cazul persoanelor accidentate sunt următoarele: - se întrerupe curentul dacă este posibil , dacă nu, se îndepărtează corpul cu ajutorul mănușilor și prin izolarea de sol; - se anunță medicul și pompierii; - persoanei electrocutate i se aplică respirația artificială (metoda Schaffer) sau, mai bine, pentru că nu necesită niciun fel de antrenament, metoda respirației gură la gură. Metoda numită „gură la gură” se poate aplica direct sau prin interpunerea unei batiste, apropiindu-va gura de cea a persoanei electrocutate și respirând profund și lent. În acest fel, introduceți aer în plămâni pacientului, prin propria expirație. Această metodă este valabilă și pentru persoanele aflate în pericol de înec. O persoană electrocutată sau înecată, poate necesita respirație artificială mai multe ore până să-și recapete respirația naturală. Unele efecte ale electrocutării pot apărea cu întârziere, motiv pentru care persoanele care au suferit șocuri electrice trebuie monitorizate o vreme de către personalul medical. Pentru respirația artificială se poate folosi una dintre metode manuale sau metoda gură la gură sau gură la nas. Metoda manuală de respirație artificială, care poate fi aplicată de o singură persoană este următoarea: - se așază accidentatul culcat, cu spatele în sus, cu capul pe o mână, cu fața într-o parte și mâna cealaltă de-a lungul corpului; - se scoate limba accidentatului afară folosindu-se la nevoie un lemn introdus între măsele (nu între dinții din față); - salvatorul se așază în genunchi deasupra accidentatului cu fața spre capul lui, cuprinzând între genunchi coapsele acestuia, și își așază palmele pe coapsele inferioare apucându-l lateral cu degetele răsfirate degetele mari fiind paralele cu coloana vertebrală; - salvatorul se apleacă înainte cu mâinile întinse numărând rar până la trei, realizând astfel respirația; - se revine brusc la poziția inițială pentru a intra aer în plămâni (inspirația) și se numără rar 4, 5, 6; - se repetă ciclul cu o frecvență de 12-15 apăsări pe minut.

Bibliografie:

1. Dragoș Ionel Cosma, Carmen-Liliana Gheață, Bazele electronicii analogice, Editura CD PRESS, București, 2019;
2. Dragoș Ionel Cosma, Florin Mareș, Circuite electrice, Editura CD PRESS, București, 2009.

„SĂ FIM MEREU ATENȚI CU VIAȚA NOASTRĂ”

Prof. dr. ing.Lengyel Bianca, Liceul Tehnologic Jimbolia, Timiș

Tema: „ Micii sanitari la locul de muncă”, se realizează în scopul îmbogățirii bazei didactico-materiale cu materiale tehnico-medicale (feșe elastice, tifon, vată, rivanol, spirt, feșe din bumbac, feșe de protecție pentru arsuri, etc), realizarea de elevi cu ajutorul cadrelor didactice utilizând materialele furnizate de sponsor, a unei activități în care se explică, se analizează și se aplică cunoștințele acumulate la orele din cadrul Cpitolului „Sănătatea și securitatea muncii- Lecția „ Acordarea primului ajutor la locul de muncă”.

Scopul:

- stabilirea de noi relații de colaborate între elevi-profesori, profesori-profesori si elevi-elevi;
- realizarea obiectivelor propuse în proiect: verificarea cunoștințelor dobândite în procesul educațional, dezvoltarea abilităților de cooperare și de competiție, a spiritului umanitar, valorificarea potențialului creativ în domeniul sănătății și securității muncii, recunoașterea activităților desfășurate în sectorul extrașcolar.
- Asigurarea calității procesului de învățământ.

Obiective: -stimularea creativității elevilor și dezvoltarea simțului pentru a putea acorda primul ajutor în caz de accident la locul de muncă;

- dezvoltarea relațiilor interpersonale prin munca în echipă;
- să lărgască orizonturile cunoașterii ;
- să dezvolte și să îmbunătățească oferta educațională.

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

- 1) Discuții cu elevii claselor participante despre regulile de acordare a primului ajutor la locul de muncă.
- 2) Discutii despre materialele tehnico-medicale folosite la această activitate.
- 3) Realizarea unor aplicații concrete pe anumiți elevi care sunt implicați în această activitate cu tematica propusă din această proiect în colaborare cu sponsorul S.C.FARMACIA BERAȚCO S.R.L.
- 5) Organizarea unei expoziții cu poze din cadrul proiectului dar și cu pliante despre cum să fim atenți la locul de muncă și cum să acordăm primele măsuri de prim ajutor, realizate în colaborare cu Casa de Cultura a orașului Timișoara.
- 6) Pentru promovarea expoziției au fost realizate pliante, afișe, evenimentul fiind mediatizat în presa din Timișoara.
- 7) Desfășurarea unor activități de abilități creative în timpul expoziției cu ajutorul elevilor din clasele V-VIII din cadrul Liceului Tehnologic Electrotimiș.
- 8) Impresii foarte bune din partea publicului și ale copiilor asupra întregii acțiuni.

EVALUAREA ACTIVITĂȚII

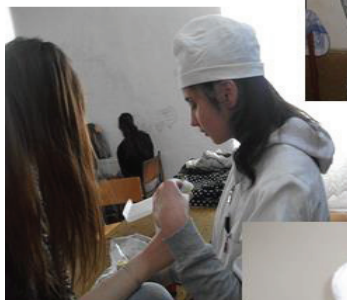
Obiectivele pe care ni le-am propus inițial au fost atinse astfel:

- stimularea interesului elevilor pentru importanța acordării primului ajutor la locul de muncă și nu numai.
- Cunoașterea semnificației semnelor care trebuie respectate în orice loc de muncă de către fiecare angajat pentru a fi evitate accidentele.
- Crearea unor teme cât mai diverse pe această problemă a accidentelor la locul de muncă care să fie în mare măsură realizate din materialele puse la dispoziție de sponsorul proiectului S.C. FARMACIA BERATCO S.R.L din Timișoara.
- Formarea imaginii de sine pozitive: pozele și pliantele au fost admirate și achiziționate de vizitatori.
- Copii au fost lăudați și încurajați din partea profesorilor și a beneficiarilor externi.

Având în vedere impactul produs asupra comunității și a copiilor, dorim realizarea mai multor activități în cadrul comunității, deoarece se sensibilizează spiritul de cunoaștere și aprofundare a normelor de SSM și PSI. Poze din cadrul realizării acestor aplicații în cadrul orelor de pregătire în Sănătatea și Securitatea Muncii :

Bibliografie

1. Legea 319/2006- Legea sănătății și securității în muncă;
2. HG nr.1425/2006- Privind aprobarea Normelor Metodologice de aplicare a prevederilor Legii Securității și Sănătății în muncă nr.319/2006.
3. NSSM 115-Norme Specifice de Securitate a Muncii pentru Industria Confețiilor din textile, Tricotaje, Blană și Piele.

VIOLENȚA ÎN ȘCOLI

CAUZE-SOLUȚII

Prof. Mîndreci Lenuța

Liceul tehnologic „Domnul Tudor”, Drobeta Turnu Severin, Mehedinți

Cresterea fara precedent a cazurilor de violenta din scoli este un motiv de ingrijorare pentru toti factorii educativi.

Cauzele comportamentului agresiv al copiilor si adolescentilor sunt multiple.

Majoritatea elevilor cred că școala are cea mai mare influență în ceea ce privește însușirea unor valori civice și socio-profesionale ca: libertatea de expresie, creativitatea, competența, comportamentul activ, cultura civică, spiritul de competiție, formarea culturală, succesul, patriotismul. Deci, sursa violenței din școli nu este reprezentată de valori promovate aici sau în modelele de comportament pe care profesorii le propun elevilor.

Familia apare in opinia elevilor drept păstrătoare a unor valori etico-morale fundamentale precum adevărul și respectul, compasiunea și generozitatea. Ele sunt apreciate de toate categoriile de elevi ca fiind invatate de la familie.

Elevii de toate vârstele asociază televiziunea cu vedetismul, sexualitatea, lipsa de scrupule, violenta, vulgaritatea/agresivitatea minciuna, senzaționalul, imbogatirea. De aceea, trebuie găsite cauzele violenței în rândul elevilor:

In primul rând, trebuie sa conștientizam dimensiunile fenomenului si efectele sale negative asupra comportamentului copiilor (evident, alături de alte cauze).

In al doilea rând, rezolvarea problemei -violenta scolara- nu se poate realiza decât prin efortul comun al tuturor factorilor implicați in educație,cei mai importanți fiind școala si familia. Parteneriatul familie-școala are in acest context un rol foarte important.

In practica școlara exista mai multe modalitati de colaborare a invatatorilor cu familiile elevilor:

- ședințe cu părinții –cadrul organizat al unor analize riguroase asupra influentei exercitate de diferiți factori, printre care si televiziunea asupra copiilor.

- lecțiile si serbările ținute in fata părinților permit familiei sa vadă manifestările elevilor, rezultatele muncii lor, trăirile si comportamentul acestora; aceste activitati vor fi urmate de analize bazate pe discuții sincere, stima, cointeresare in obținerea eficienței maxime in educarea copilului.

- vizitele la domiciliul elevilor sunt momente in care se realizează o cunoaștere amănunțita a împrejurărilor de viata pe care le traieste copilul. Acum pot fi discutate si probleme legate de prezenta TV in viata sa.

Inca de la cele mai fragede vârste, elevii trebuie ca libertatea reprezintă atributul cel mai de preț al omului. Copilul trebuie sa inteleaga ca nu-si poate alege singur conduita, deoarece libertatea sa de acțiune ar putea restrânge libertatea aproapelui sau. El va fi invitat sa acționeze doar după ce cere sfatul părintelui sau al cadrelor didactice. Va respecta regulile grupului in care a intrat-clasa. I se vor oferi modele pozitive de comportament, vor fi orientați in alegerea prietenilor. In acest sens se pot folosi textele din manuale, jocurile de rol, dramatizările.

In fiecare din noi, adulții, orice vârsta am avea, exista un copil.

Nu-l suprimați! Lăsați-l sa respire! Dați-i viata! Ajutați-l! Uitați pentru o clipa cine sunteți si redeveniți copii. Aici, pe planeta copilăriei vei redescoperi adevărul, frumusețea si dragostea. Jucati-va alături de copii! Prin joc transmitem afectiv si cognitiv interesul pentru cunoas-tere, pentru acțiune, pentru frumosul natural si uman.

Bibliografie:

Eliade, S. (2000) *ABC – ul consilierii elevului*, Ed. Hiperborea, Turda

Iftene, F. (1999) *Psichiatria copilului și adolescentului*, Casa Cărții de Știință, Cluj

SECURITATEA IN LABORATORUL DE FIZICA

Prof. Pasca Monica
Scoala Gimnaziala „Înv. M. Georgescu” Celaru

Măsurile cuprinse în normele generale de protecție a muncii conțin cadrul general de securitate a muncii pe baza cărora se stabilesc normele specifice de protecția muncii, obligatorii pentru toate persoanele juridice și fizice, inclusiv pentru instituțiile de învățământ.

Munca în laborator este cheia progresului în domeniul științei. În laboratorul de fizică veți pune în practică proceduri de laborator fundamentale și tehnici experimentale pe care fizicienii le utilizează pentru dobândi noi cunoștințe.

Nici o activitate umană nu se poate face complet fără risc. Echipamentele și aparatele care le veți folosi implică variate măsuri de siguranță. Profesorul vă va îndruma în mod corespunzător, în ceea ce privește utilizarea echipamentelor și efectuarea experimentelor, dar trebuie să vă asumați responsabilitatea în acest proces. Cu implicarea activă a elevului și a profesorului, riscurile pot fi minime, astfel încât lucrul în laboratorul de fizică să poată fi un proces sigur și plăcut de descoperire.

Reguli de siguranță în laboratorul de fizică

1. Îmbrăcămintea personală trebuie să fie adecvată pentru munca de laborator

Pe parcursul activităților de laborator evitați să purtați coliere lungi, brățări și bijuterii voluminoase. Vaporii chimici pot reacționa cu unele bijuterii, cum ar fi perlele, și le pot deteriora.

Părul lung ar trebui să fie legat la spate, iar nasturii de la mâneci, încheiați.

Evitați să purtați haine largi pe corp. Îmbrăcămintea din bumbac este de preferat celei din lână, nailon sau poliester.

Purtați pantofi care să vă protejeze picioarele de scurgerile unor substanțe chimice.

2. NU lucrați niciodată singur în laborator

Lucrați în laborator numai sub supra-veghearea profesorului. Nu lăsați echipamentele nesupra-vegheate în timpul funcționării.

3. Păstrați ordinea și curățenia în zona de lucru

Pentru asigurarea condițiilor de igienă a muncii se va păstra curățenia la locul de muncă, iar la începutul și sfârșitul orei de laborator se va aerisi bine laboratorul.

De pe locul unde se desfășoară experimentele se vor îndepărta obiectele care nu sunt necesare.

Numai cărțile și caietele necesare experimentului sunt permise în laborator. Păstrați alte cărți, rucsacuri și articole similare în clasă sau în zona de depozitare desemnată.

Faceți ordine în timpul lucrului în laborator, aranjați aparatele și raportați orice produs deteriorat sau care lipsește.

Pentru a putea urmări ușor sau verifica schemele de montaj electrice, se recomandă ca toate elementele din montaj să fie așezate într-o ordine corespunzătoare spre a avea acces la nevoie, de exemplu:

- acces la manipularea întrerupătoarelor.
 - acces la manipularea și citirea instrumentelor electrice și electronice.
- Se va evita pe cât posibil încrucișarea dezordonată a firelor de legătură.
- Nu se recomandă legături improvizate.

4. Pregătiți activitatea de laborator citind, în primul rând, regulile de protecție a muncii
Citiți fișa activității experimentale înainte de intrarea în laborator. Dacă nu sunteți sigur de ceva, cereți explicații profesorului.

5. Luați aminte întotdeauna la simbolurile de siguranță și avertismentele din fișa activității experimentale și caietul de notițe, postate în laborator, sau la avertismentele verbale ale profesorului.

Ele sunt oferite pentru siguranța voastră.

6. Cunoașteți procedurile adecvate în caz de incendiu, localizarea ieșirilor de incendiu și a echipamentelor de urgență

Asigurați-vă că știți procedurile de urmat în cazul unui incendiu sau a unei situații de urgență.

7. Raportați profesorului toate accidentele, imediat, chiar dacă sunt minore.

Dacă aveți o durere de cap, vă doare stomacul sau sunteți amețit, anunțați imediat profesorul.

8. Raportați profesorului scurgerile de substanțe chimice, imediat

Anunțați profesorul, înainte de a încerca să curățați substanțele respective. Profesorul vă va spune dacă este sigur pentru voi să faceți acest; dacă nu, profesorul va ști cum trebuie curățat, în condiții de siguranță, locul respectiv.

9. Experimentele de laborator trebuie să fie aprobate de către profesor înainte de a fi încercate de către elev

NU efectuați experimente neautorizate de către profesor și nu schimbați destinația materialelor sau echipamentelor. Folosiți numai materialele și echipamentele enumerate în lista de echipamente din fișa de activitate sau autorizate de către profesor.

Urmați etapele specificate în fișa de lucru sau descrise în manual și aprobate de către profesor.

10. Lucrați cu atenție

Aveți grijă de cei din jurul vostru sau de echipamente atunci când se efectuează un experiment. Dacă nu sunteți sigur cum se procedează, întrebați profesorul.

11. Amuzamentul în laborator este foarte periculos

Echipamentele și aparatura de laborator nu sunt jucării; nu vă jucați niciodată în laborator sau nu folosiți timpul utilizării laboratorului sau echipamentele pentru altceva decât scopul propus.

12. Alimentele, băuturile și guma de mestecat nu sunt permise în laborator

13. Nu gustați niciodată substanțele chimice.

Nu atingeți substanțele chimice și nu le permiteți să intre în contact cu pielea voastră.

14. Manifestați extremă prudență atunci când lucrați cu plite sau alte dispozitive de încălzire

Țineți capul, mâinile, părul și îmbrăcămintea departe de flacără sau zonele încinse.

Închideți dispozitivele de încălzire atunci când nu sunt folosite. Țineți minte că metalele aflate în contact cu suprafețele încălzite vor deveni fierbinți prin conducție.

Asigurați-vă că toate dispozitivele de încălzire și arzătoarele de gaz sunt închise înainte de a pleca din laborator.

Nu lăsați niciodată o plită electrică sau alt dispozitiv de încălzire nesupravegheat atunci când este în uz. Țineți minte că nu toate articolele din metal, ceramică, sticlă par fierbinți atunci când sunt.

Permiteți tuturor elementelor să se răcească înainte de depozitare.

15. Manifestați prudență atunci când lucrați cu echipamente electrice

Nu utilizați echipamente electrice cu fire răsucite sau neizolate.

Asigurați-vă că aveți mâinile uscate înainte de a utiliza echipamentele electrice.

16. Spălați-vă pe mâini cu apă și săpun la încheierea fiecărei activități de laborator.

Bibliografie

- Dr. ing. Al. DARABONT, Dr. ing. St. KOVACS, Ing. D. DARABONT, „Ghid pentru autoevaluarea securității în muncă la nivelul unităților mici și mijlocii” – 1998
- Dr. ing. Al. DARABONT, “Risc și securitate în muncă”, vol. 3-4, ed. 1996
- Darabont, Al., Pece, Șt., Dăscălescu, Aurelia, Managementul securității și sănătății în muncă– Ed. Agir, 2001
- „Implementarea managementului securității și sănătății în muncă”, dr. ing. Steluța Nisipeanu, ing. Raluca Stepă, ed. Libra 2003

AGRESIVITATEA/VIOLENȚA CA FACTOR DE RISC ÎN MEDIUL ȘCOLAR

Prof. Preda Corina-Elena
C T „Costin D. Nenițescu”, Pitești, jud. Argeș

Educația formală contemporană are ca scop principal eradicarea fenomenelor violenței, ce se manifestă, mai ales, sub forma elev/elev, elev/profesor.

Putem vorbi despre grade ale violenței. După *Eric Debarbieux*, specialist în problematica violenței în mediul școlar, violența este urmarea dezorganizării brutale sau continue a unui sistem personal sau colectiv, care duce la pierderea integrității (fizică, materială, psihică). Această dezorganizare poate să opereze prin agresiune, conștient sau inconștient. Este dificil să se realizeze departajare de sens între cele două concepte -agresivitate și violență. *M.Floro* încearcă o diferențiere, afirmând că agresivitatea ar fi mai ales internă, în timp ce violența e mai ales externă. Agresivitatea ar permite individului agresat să găsească soluții, în timp.

Există teorii explicative ale comportamentului agresiv. O primă teorie susține că agresivitatea este înnăscută, poziție susținută de autori precum *Sigmund Freud* și *Konard Lorenz*. În viziunea lui Freud, oamenii se nasc cu instinctul de a agresa și de a fi violenți. Agresivitatea e un răspuns la frustrare. Cei care susțin această afirmație pleacă de la convingerea că agresivitatea este determinată de condițiile externe. O altă teorie este aceea a lui *Dollard*, conform căruia agresivitatea este un comportament social învățat. Conform acestei teorii, comportamentul agresiv se învață prin mai multe modalități: direct prin recompensarea sau pedespirea unor comportamente, prin observarea unor conduite ale altora, mai ales ale adulților. Violența școlară poate cauza serioase prejudicii dezvoltării persoanei.

Jacques Pain identifică două tipuri de violență în mediul școlar: obiective și subiective. Violențele obiective sunt de ordinul penalului (crime și delict) și asupra lor se poate interveni frontal. Violențele subiective sunt violențe mai subtile, de atitudine, și care afectează climatul școlar (dipsrețul, umilirea, sfidarea, lipsa de politețe, absențele de la ore).

Un studiu britanic a ajuns la concluzia că în fiecare an 10 elevi au tentative de suicid determinate de actele de violență de la școală. Același studiu arată că 80% dintre victimele violențelor consideră violența verbală mai stresantă decât atacurile fizice, iar 30% dintre victime afirmă că agresiunile le afectează capacitatea de a se concentra asupra sarcinilor școlare. Datele existente demonstrează că violențele școlare au o tendință constantă de creștere, atingând rata cea mai înaltă la nivelul învățământului gimnazial și liceal. Din punct de vedere al distribuției pe sexe, violențele sunt cel mai des întâlnite la băieți, atingând frecvența maximă în jurul vârstei de 15 ani. *Youth voices*, o anchetă UNICEF din anul 2001 asupra opiniilor, a temerilor, a speranțelor și a viselor copiilor –

eșantionul de populație din țara noastră fiind de 400 de copii între 8 și 17 ani, dintre care 97 cuprinși în sistemul de educație publică – a pus în evidență că 39% dintre subiecți au declarat că se confruntă cu comportamentul agresiv/violent în școală. Sub eticheta „violență” descoperim o diversitate de forme de conduită: confruntarea vizuală, poreclirea, tachinarea, ironizarea, imitarea în scop denigrator, refuzul de a acorda ajutor, bruscarea, lovirea cu diverse obiecte, pămuierea, împingerea. Înjunghierea și împușcarea sunt forme de intensitate crescută a violenței. Pentru a face față emoțiilor vârstei, adolescenții dezvoltă reacții de agresivitate și de opoziție față de tot ceea ce înseamnă autoritate (părinți, profesori, instituții).

Violențele întâlnite la vârsta adolescenței derivă din faptul că băieții (uneori și fetele) se află la vârsta confruntărilor fizice, o formă de socializare prin luptă. Mulți adolescenți care prezintă un comportament antisocial sau delinvențial au prezentat patternuri similare în copilăria mică sau mijlocie. Comportamentul antisocial precoce este un indicator cvasipredictor pentru violența juvenilă, în special la sexul masculin. Fetele și băieții care manifestă conduite violente în școală explică acest comportament făcând trimitere la relația supraviețuire – vulnerabilitate. Violența școlară este asociată atât cu factori exteriori școlii – (factorul familial, factorul social, factorul individual), cât și cu un factor intern școlii (școala ca sursă de violență). Implicarea educației de tip familial în geneza devianței a fost afirmată încă din secolul trecut de *Cesare Lombroso* în „Omul delinvenț”. Cercetări mai noi privind rolul familiei în etiologia devianței au identificat o diversitate de factori cauzali cum ar fi socializarea, climatul afectiv, coeziunea familială, statusul economic și cultural. Adolescenții proveniți din familii cu perturbări ale climatului moral, socio-afectiv și cu o atmosferă conflictuală se pot asocia mai ușor grupurilor delictogene. Pe de altă parte, nu atât venitul părinților este important pentru reușita școlară, cât nivelul dezvoltării cognitive, variabilă ce depinde de nivelul de cultură și de educație al părinților. Prevalența delinvenței în familiile dezorganizate este cu 10 – 15 % mai mare decât în familiile organizate. Nu există o diferență semnificativă între impactul dezorganizării familiei asupra fetelor și a băieților. Tipul de dezorganizare pare să afecteze delinvența juvenilă astfel: asocierea cu delinvența este mai puternică în cazul familiilor dezorganizate prin divorț sau separare, comparativ cu dezorganizarea cauzată de deces.

Cele mai cunoscute teorii psihologice cu privire la personalitatea deviantului sunt: teoria personalității criminale (*J.Pintel*), teoria disocialității (*R.Mucchielli*) și teoria autocontrolului (*T.Hirschi și M.Gottfredson*). Cele trei teorii sunt destul de asemănătoare și schițează următorul portret al deviantului caracterizat prin: intoleranță la frustrare, autocontrol deficitar, egocentrism, impulsivitate, nedezvoltarea sentimentelor morale, indiferență și dispreț față de activitățile sociale utile, evitarea efortului voluntar, dorința realizării unei vieți ușoare, fără muncă, opoziția față de normele juridice, morale, sociale, devalorizarea de sine, imaginea falsă despre lume. În majoritatea cazurilor, aceste simptome caracteriale apar încă din copilărie și se exacerbează în preadolescență și

adolescență. Despre labilul afectiv T. Rudica spune că este un instabil emotiv, un element care în relațiile sale trădează discontinuitate, salturi nemotivate de la o extremă la alta, inconstanța în reacții față de stimuli. Eșecul școlar este un factor des întâlnit la cei ce manifestă comportamente violente. Dintre indicatorii care sunt utilizați pentru aprecierea unei situații de eșec școlar sunt menționați: abandonarea precoce a școlii, decalaj între potențialul personal și rezultate, părăsirea școlii fără o calificare, incapacitatea de a atinge obiectivele pedagogice, inadaptarea școlară etc.

Se apreciază tot mai mult că întârzierile mintale reprezintă o premisă a violenței, mai ales atunci când nivelul scăzut se asociază cu tulburări afective și condiții nefavorabile de mediu. Individul se află în dificultatea sau imposibilitatea de anticipare, pe plan mental, a urmărilor atitudinilor deviante. Cercetările efectuate de *Walker* (1998, 1990) indică faptul că aproape toți copiii care prezintă riscul comportamentelor disociale și antisociale nu posedă nici măcar competențele minimale pentru a avea succes școlar. *G.Weil* vorbește despre sindromul eșecului școlar ca un factor de risc important în privința creșterii violenței în școală. Potrivit lui Weil, sentimentul de eșec interiorizat antrenează sechele psihologice profunde și durabile ce se exprimă adesea prin comportamente violente. Cercetările efectuate de *E.Gluck* au demonstrat că rata violenței școlare crește direct proporțional cu indicele de eșec.

Mediul social conține numeroase surse de natura să inducă, să stimuleze și să întrețină violența școlară: situația economică, slăbiciunea mecanismelor de control social, inegalitățile sociale, criza valorilor morale, mass-media, disfuncționalități la nivelul factorilor responsabili cu educația tinerilor, lipsa de cooperare a instituțiilor implicate în educație, liberalizarea mass-media, lipsa exercițiului democratic, creșterea libertății generale de mișcare, slăbirea autorității statului și a instituțiilor angajate în respectarea legii accesul la mijloace de agresiune (I. Radu , 1994).

Conjunctura economică și socială provoacă anumite confuzii în rândul tinerilor care încep să se indoiască de eficacitatea școlii, de utilitatea științei. Importul de modele de conduită, combinat cu generalizarea proceselor de imitație-învățare socială și afirmare socială, exacerbate la vârsta adolescenței, joacă un rol – cheie în violența școlară, și în delincvență, în general. Între 1972 și 1973, UNESCO a realizat prima anchetă internațională asupra programelor de informare și a emisiunilor de televiziune și a atras atenția asupra efectelor programelor cu conținut violent, susținând responsabilitatea educatorilor de a le contracara. Într-un studiu efectuat de patru universități din S.U.A în 1999, cercetătorii au ajuns la concluzia ca minorii și tinerii expuși masiv la programe violente sunt cei mai înclinați la comportamente violente, la team, insecuritate și desensibilizare. Conform cercetării efectuate de Consiliul Național al Audiovizualului din România în anul 2005, 57% din video-clipurile publicitare pentru lansarea de albume muzicale conțineau violență.

Comportamentele violente ale elevului își pot avea originea și într-un management defectuos al clasei școlare, în neadaptarea practicilor educaționale la o populație școlară

considerabil schimbată. Elevii percep lipsa de comunicare ca fiind principala formă de violență din partea profesorilor față de ei, alături de nedreptate, lipsa de înțelegere, folosirea tonului ridicat, evaluarea arbitrară, intimidarea elevilor, adresarea de injurii/ jigniri, amenințarea, lovirea, nervozitate permanentă, ironia, absența răspunsului la solicitări. Pe de altă parte, un profesor agresat are șanse mai mari să fie victimizat din nou, comparativ cu un profesor care nu a fost agresat deloc.

Violența școlară este un fenomen extrem de complex, cu o determinare multiplă. Ea se prezintă ca un ansamblu specific de forme de violență care se condiționează reciproc și au o dinamica specifică: violența din afara școlii, violența generată de sistemul școlar, violența adulților împotriva elevilor, dar și violența elevilor împotriva profesorilor. Violența în școală este o expresie a violenței din societate și reduce șansele elevilor de a-și dezvolta personalitatea pe deplin și de a dobândi o educație de calitate.

Bibliografie

1. Cosmovici, A., Iacob, L., *Psihologie școlară*, Editura Polirom, Iasi, 1998
2. Debarbieux, E., *La violence en milieu scolaire*, vol I, ESF, Paris, 1996
3. Debesse, M., *Psihologia copilului de la naștere la adolescență*, EDP, Bucuresti, 1970
4. Huditean, A., *Devianta comportamentală la elevi*, Psihimedia, Sibiu, 2002
5. Neamțu, C., *Devianta școlară*, Editura Polirom, Iasi, 2003

RISCU ECHIPAMENTELOR TEHNICE ÎN ATELIERE ȘCOLARE

Prof. Rizu Ramona Maria, Colegiul Tehnic „Armand Călinescu”, Pitești

La exploatarea mașinii, manipularea manetelor, pârghiilor, roților manuale și butoanelor trebuie să fie comandată. Înlăturarea comenzilor greșite trebuie asigurată prin introducerea comutărilor automate. Organele de comandă ale mașinilor-unelte trebuie așezate la o înălțime comodă pentru cel care le mănuieste.

Pentru ca elevii de statură mică să nu obosească întinzându-se spre organele de comandă, se va amenaja un postament corespunzător (grătar etc.).

Construcția sistemului de frână trebuie să fie simplă și să prezinte securitate în muncă astfel:

- în cazurile posibile, frânele trebuie comandate hidraulic, pneumatic sau electric;
- pentru oprirea rapidă a mecanismului, frânele trebuie legate de dispozitivul de pornire al motorului sau al mașinii, astfel ca la deconectarea motorului să acționeze automat frâna.

Pentru asigurarea securității muncii dispozitivele de comandă ale oricăror mecanisme trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- să fie așezate în locuri unde poziția lor să asigure o manevrare comodă și să permită utilizarea fără pericol a dispozitivelor de pornire;
- să oprească repede mecanismul și să-l fixeze rigid în poziția necesară;
- să excludă posibilitatea pornirii întâmplătoare a mecanismului.

Dotarea atelierelor cu echipamente individuale de protecție va fi cea prevăzută în normativul cadru de acordare a EIP, în funcție de meseria în care se pregătesc elevii.

Dimensionarea echipamentului tehnic (bancuri de lucru, scaune, mobilier, mașini-unelte etc.), din dotarea atelierelor școlare va fi în concordanță cu dimensiunile statice și dinamice (antropometrice) ale elevilor.

Uneltele de mână vor fi adaptate la dimensiunile antropometrice (formă, lungime, grosime) ale mâinii și posibilităților efortului fizic mediu al elevilor.

Uneltele de mână acționate electric sau pneumatic vor fi prevăzute cu dispozitive pentru fixarea sculei, precum și cu dispozitive care să împiedice funcționarea lor necomandată.

Dispozitivul de comandă va fi astfel conceput încât, după încetarea acțiunii acestuia, funcționarea de mână să înceteze imediat.

Dacă uneltele de mână cu acționare electrică sau pneumatică sunt dotate cu piese active (pietre de polizor, pânze de fierăstrău etc.) ce prezintă pericol de accidentare, acestea vor fi protejate împotriva atingerii.

Tuburile flexibile de aer comprimat trebuie să corespundă debitului și presiunii de lucru. Fixarea lor pe racordul uneltei va fi asigurată de coliere metalice.

Uneltele de mână rotative, cu acționare pneumatică vor fi dotate cu dispozitive de reglare a presiunii și debitului în vederea limitării turației.

Pentru prevenirea accidentelor prin electrocutare, uneltele de mână acționate electric trebuie să corespundă normativelor în vigoare și vor fi verificate periodic de către personalul de specialitate.

Cozile și mânerele de mână vor fi netede, bine fixate și vor avea dimensiuni care să permită prinderea lor sigură și comodă. La folosirea cozilor și mânerelor din lemn, se va alege lemn de esență tare cu fibrele axiale drepte, fără noduri și așchii desprinse.

Pentru fixarea cozilor și mânerelor în scule se vor folosi pene metalice corespunzătoare. Utilizarea aceluiași mâner la mai multe unelte de mână se admite numai pentru trusele de scule construite în mod special cu mâner detașabil.

Uneltele de mână din oțel (ciocănelele, dălțile, foarfecele, dornurile, căpuitoarele și alte unelte de mână similare vor fi executate conform standardelor de stat și normelor în vigoare, din oțeluri corespunzătoare, tratate termic în așa fel încât sub acțiunea eforturilor la care sunt supuse în timpul lucrului să nu permită deformări permanente, fisuri sau desprinderi de așchii. Folosirea uneltelor de mână cu suprafața activă deformată, înflorită sau știrbită, precum și a uneltelor de mână improvizate este interzisă.

Uneltele de mână folosite în mediu de gaze și vapori explozibili vor fi confecționate din materiale care nu produc scântei prin lovire.

Uneltele de mână prevăzute cu articulații (foarfeci, clești etc.) vor avea o construcție robustă și nu vor prezenta frecări mari sau articulație care ar duce la eforturi suplimentare pentru cel care le acționează și în același timp la nesiguranță în timpul lucrului. Brațele de acționare ale acestor unelte vor fi astfel executate încât la închidere să existe un spațiu suficient între ele, pentru a se preveni prinderea lor.

Uneltele de mână vor fi păstrate, după caz, în dulapuri, lăzi, sau alte suporturi speciale, în apropierea locurilor de muncă și vor fi astfel așezate încât să aibă orientată spre exterior partea de prindere pentru a exclude contactul cu părțile ascuțite sau tăietoare.

La executarea lucrărilor la înălțime, uneltele de mână vor fi așezate în genți rezistente și vor fi fixate în mod corespunzător, pentru a fi asigurate împotriva căderii.

În timpul transportului, părțile periculoase ale uneltelor de mână (tăișuri, vârfuri etc.) vor fi protejate cu teci sau apărători adecvate.

În timpul lucrului cu unelte de mână, la operații la care se pot produce scântei, așchii metalice etc., se vor purta ochelari de protecție iar zona de muncă va fi protejată pentru a împiedica accidentarea persoanelor din apropiere.

Toate uneltele de mână vor fi verificate cu atenție la începutul schimbului. Periodic, în funcție de frecvența de utilizare, uneltele de mână vor fi controlate sistematic. Uneltele de mână care nu corespund condițiilor normale de lucru vor fi înlocuite imediat cu altele corespunzătoare.

Pârghiile, manetele de comandă, butoanele de pornire și oprire etc. vor fi amplasate astfel încât să fie vizibile de la locul de muncă și să fie posibilă manevrarea lor fără deplasarea elevilor de la locul de muncă. Amplasarea lor trebuie să excludă posibilitatea manevrării lor involuntare.

Construcția butoanelor trebuie să fie astfel făcută încât să se distingă ușor butonul de pornire și cel de oprire.

Se recomandă ca sensul de mișcare al pârghiilor și manetelor să corespundă cu sensul mișcării organului comandat.

Pârghiile și manetele vor fi prevăzute cu plăcuțe sau cu inscripții care indică comenzile.

Pârghiile și manetele de comandă trebuie să fie prevăzute cu dispozitive de blocare care să nu permită deplasarea liberă a acestora după fixare într-o anumită poziție sau cuplarea sau decuplarea necomandată.

Instruirea la locul de muncă se face după instruirea introductiv-generală, în prima zi a stagiului de practică. Instruirea la locul de muncă are ca scop prezentarea riscurilor pentru securitate și sănătate în muncă, precum și măsurile și activitățile de prevenire și protecție la nivelul locului de desfășurare a practicii profesionale. Instruirea la locul de muncă se face de către persoana desemnată –tutore sau alt personal din cadrul partenerului de practica insarcinat cu astfel de activitati .

Instruirea la locul de muncă va cuprinde:

- a) informații privind riscurile de accidentare și îmbolnăvire profesională specifice locului de muncă;
- b) prevederile prezentei instrucțiuni;
- c) măsuri la nivelul locului de muncă și/sau postului de lucru privind acordarea primului ajutor, stingerea incendiilor și evacuarea lucrătorilor;
- d) prevederi ale reglementărilor de securitate și sănătate în muncă privind activități specifice ale locului de muncă și/sau postului de lucru;

Bibliografie:

- Darabonț, Al, “*Valori limită de expunere la agenții fizici la locul de muncă – Risc și securitate în muncă*”, I.C.S.P.M., București, nr. 1-2/1994
- OHSAH 18001:1999 – Sisteme de managementul securității și sănătății ocupaționale – Specificații, Bucuresti, 1999
- Ioan Popa, Radu Filip, “Managementul internațional”, Ed. Economică, 1999.
- Dr. ing. Ștefan PECE, Ec Aurelia DASCALESCU, ”Metoda de evaluare a riscurilor de accidentare și îmbolnăvire profesională la locurile de muncă, Bucuresti, 1998

BULLYING-UL, FORMĂ A VIOLENȚEI ÎN ȘCOLI

Prof. înv. primar Roibu Tania
Prof. înv. primar Trancă Magdalena
Liceul Tehnologic de Transporturi Auto, Craiova

În instituțiile de învățământ violența este diversă. Ea se manifestă atât sub forma unor acțiuni violente singulare, cât și sub forma intimidărilor permanente, înjosirilor și hărțuiei sistematice (bullying). Violența poate fi atât fizică, dar și verbală, putându-se manifesta prin acțiuni violente și afirmații cu caracter sexual, poate avea accent pronunțat pe dimensiunea de gen, poate urmări beneficia materiale în bani sau obiecte.

Violența poate veni atât din partea profesorilor la adresa elevilor, cât și în mediul semenilor. Pentru a se menține disciplina în clasă sau în grupul de elevi, unii profesori recurg la folosirea pedepselor fizice care îi umilesc pe elevi sau la măsuri cu puternic impact psihologic asupra elevilor. De multe ori este complicat să depistezi violența. De regulă, elevii care inițiază violența acționează în condițiile lipsei controlului și observării din partea adulților. Anume din această cauză adulții mai des observă reacția de apărare a victimei și mai rar acțiunile autorului. În afară de aceasta, deseori, victima preferă să nu anunțe profesorii sau părinții despre agresiunea împotriva sa, fiindu-i frică de agravarea situației sau nedorind să pară „trădător” sau „pârător” în ochii celor din jur.

Violența sistematică reprezintă un pericol deosebit – hărțuirea sau bullying-ul. Odată cu creșterea accesibilității la internetul, această hărțuire poate avea loc și în spațiul virtual: prin comunicații mobile, poșta electronică și în rețelele de socializare sunt răspândite poze jignitoare, mesaje ofensatoare și amenințări.

Într-un raport al ONU privind violența asupra copiilor, se menționează că, în lume, fiecare al zecelea elev este supus violenței în școală și acest indicator crește în fiecare an.

Există diferite definiții ale violenței. Organizația Mondială a Sănătății definește violența astfel: „folosirea intenționată, reală sau în formă de amenințări, a forței sau puterii împotriva propriei persoane, împotriva altei persoane sau împotriva unui grup sau a unei comunități, care s-a soldat sau are o probabilitate înaltă de a se solda cu vătămare corporală, traumă psihologică, moarte, dereglări în dezvoltare sau alte prejudicii”.

Violența se deosebește de alte acțiuni prin faptul că poartă un caracter intenționat. Tot violențe sunt considerate și acele acțiuni care nu utilizează forța fizică, ci constrângeri, amenințări, intimidare, șantaj. De asemenea, sunt considerate violență și acțiunile unei persoane care posedă influență asupra altei persoane, atunci când prima manifestă față de ultima neglijare, refuză să-i ofere îngrijire și ajutor.

În raport cu una și aceeași persoană, acțiunile violente, indiferent de tip și formele de manifestare, pot fi singulare sau regulate. Termenul „bullying” sau „hărțuire” se utilizează atunci când

acțiunile violente capătă un caracter systematic, urmărind ca finalitate întărirea puterii și a autorității agresorului pe seama umilirii victimei și a demoralizării acesteia pentru sine, cât și pentru ceilalți.

Bullying-ul se manifestă prin aplicarea repetată de către o persoană sau un grup de persoane a diverselor tipuri de violență și intimidare față de o persoană care nu se poate apăra. Atunci când doi elevi cu capacități fizice egale se ceartă sau se luptă, fac glume într-o formă prietenească și jucăușă, nu este vorba despre bullying. Bullying-ul întotdeauna urmărește scopul de a hărțui victima, de a-i provoca frică, a o demoraliza, umili, supune.

Se pot evidenția câteva aspecte specifice ale bullying-ului.

Bullying-ul este asimetric: pe de o parte se află agresorul, care deține puterea în formă de forță fizică și/ sau psihologică, iar pe de altă parte – victima, care nu deține o asemenea putere și are nevoie acută de susținerea și ajutorul altor persoane.

Bullying-ul este aplicat persoanei alese drept țintă în mod intenționat și este orientat spre a-i provoca suferințe fizice și sufletești.

Bullying-ul subminează încrederea victimei în forțele proprii, îi distruge sănătatea, stima de sine și demnitatea umană.

Bullying-ul este un proces de grup, care implică, pe lângă abuzator/agresor și victimă, martorii violenței – întreaga clasă sau tot grupul unde acesta are loc.

Bullying-ul nu se oprește de la sine: victimele, inițiatorul și martorii bullying-ului întotdeauna au nevoie de protecție și ajutor.

Bullying-ul se manifestă în mod diferit. Intimidarea poate lua forma bătăilor, îmbrâncelilor, deposedării de bunuri sau deteriorarea lor, umilirii (de exemplu, prin impunerea persoanei să îndeplinească acțiuni umilitoare sau acte de violență în raport cu terțe persoane). Asemenea acțiuni fizice și verbale caracterizează bullying-ul direct. Bullying-ul indirect se manifestă prin acțiuni mai puțin vizibile – comportament manipulator: diseminarea informațiilor false, bârfelor, zvonurilor, excluderea persoanei din cercul de comunicare, din activități și jocuri comune, respingerea, ignorarea, boicotul.

De regulă, copiii și adolescenții care săvârșesc acte de violență, se poartă agresiv și deosebesc prin anumite particularități psihologice: hiperactivitate, impulsivitate, nivel scăzut de control asupra propriului comportament și emoții, deficit de atenție, reușită școlară scăzută, predispoziție ridicată spre furie. De obicei, elevii care în mod sistematic își bat joc de semenii, iar uneori și de profesori, o fac destul de conștient pentru a se autoafirma, a-și simți și a-și demonstra puterea. Cauza victimizării poate deveni „factorul diferenței” – deosebirea de majoritatea semenilor în anumite privințe, de exemplu, particularitățile de dezvoltare sau de aspect exterior, caracter, comportament. Adesea, copiii victimă nu au prieteni și nu se bucură de protecția semenilor, fapt ce

îi transformă într-o țintă ușoară pentru agresor/abuzator. Totuși, chiar și copiii destul de sociabili, care au prieteni, suferă de violență și hărțuire.

La fel, deseori sunt abuzați copiii care au rezultate academice sau capacități intelectuale înalte. În cazul lor, hărțuirea este resimțită deosebit de greu din cauza sensibilității înalte, care adesea este legată de talent. În multe cazuri, copiii care nu se pot autoapăra fizic și psihologic și nu găsesc susținere din partea semenilor și adulților (părinți, profesori) se confruntă cu violența și umilirea. Cu toate acestea, victimă a violenței poate deveni orice copil.

Probabilitatea manifestării violenței în instituția de învățământ crește odată cu vulnerabilitatea psiho-socială a familiei, lipsa controlului din partea părinților asupra vieții copilului, experiența relațiilor violente în familie, lipsa relațiilor călduroase și de încredere cu părinții, răceala emoțională și coeziunea scăzută între membrii familiei, lipsa susținerii reciproce. Violența în relațiile dintre părinți și violența manifestată de părinți față de copii poate deveni pentru copil un model de relații interpersonale la școală, având la bază agresivitatea și violența. Adesea, devin autori ai acțiunilor violente copiii pe care părinții îi învață să domine, să-i asuprească pe alții și să-și apere interesele proprii cu orice preț. Unul dintre factorii violenței este fenomenul autonomizării familiei restrânse (izolarea de lumea externă), care nu dispune de o rețea largă de susținere socială firească. În cazul violenței în instituțiile de învățământ, copiilor și adolescenților din aceste familii le este greu să conteze pe ajutorul rudelor și al prietenilor. În același timp, în societățile cu rețea ramificată de rude și relații prietenoase (când adesea într-o instituție de învățământ învață rude apropiate și îndepărtate de diferite vârste), în apărarea victimei, fără întârziere, vin toate rudele și prietenii.

Climatul psiho-social nefavorabil în instituția de învățământ, stresul provocat de relațiile cu semenii și profesorii, lipsa controlului adecvat din partea profesorilor, nedorința lor de a face față manifestărilor violenței și incapacitatea de a oferi ajutor adecvat și prompt părților implicate, precum și lipsa de reacție a celorlalți elevi și a părinților lor față de ceea ce se întâmplă, creează un mediu propice pentru manifestarea cazurilor singulare de violență și transformarea lor în hărțuire sistematică. Profesorii, alți angajați ai instituției de învățământ pot provoca comportamente violente în rândul elevilor, manifestând violență față de ei (pedepse fizice, expresii brutale și umilitoare, strigăte și jigniri, discriminare, reglementarea strictă a tuturor aspectelor vieții elevilor, cerințe exagerate față de reușită și disciplină, scăderea notelor ca pedeapsă pentru comportamentele nedorite). Riscul comportamentelor agresive poate fi sporit și de o percepție negativă a instituției de învățământ în rândul elevilor. Reacțiile agresive ale elevilor pot fi provocate și de evidențierea exagerată de către profesor a unui elev drept exemplu pozitiv sau negativ, precum și de stimularea concurenței între elevi în detrimentul cooperării. Cauza victimizării poate deveni „factorul diferenței” – deosebirea de majoritatea semenilor în anumite privințe.

Fenomenul violenței în instituția de învățământ Situația cea mai dificilă și gravă apare când managementul și colectivul pedagogic al instituției de învățământ refuză să recunoască cazurile de abuz, învinuiește victima de cele întâmplate, convinge părinții să nu se adreseze organelor de drept. Asemenea acțiuni consolidează sentimentul de impunitate al agresorilor/ abuzatorilor și sentimentul de disperare și inutilitate pe care îl au victimele, contribuind la escaladarea violenței și deseori finalizându-se tragic.

Bibliografie:

1. Păun, E, *Școala- abordare psihopedagogică*, Ed. Polirom, Iași, 1999.
2. Petcu, M., *Delincvența – repere psiho-sociale*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1992.
3. Rădulescu, S., *Sociologia devianței*, Ed. Victor, București, 1998.
4. Roșan, A., *Violența juvenilă școlară. Teorie, prevenție și intervenție integrativă*, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2006.
5. Sălăvăstru, D., *Psihologia educației*, Ed. Polirom, Iași, 2004.

PROIECT DE PARTENERIAT

„POMPIERII, PRIETENII NOSTRI!”

Prof. înv. primar Sandu Mihaela, Școala Ginazială „Înv. M. Georgescu” Celaru, Dolj

ARGUMENT

Noi, oamenii suntem parte a naturii, iar calitatea noastră de viață depinde de toate formele vii care împart planeta cu noi. Trebuie să avem grijă de natură pentru că de noi depinde să avem un trai bun. Natura este în continuă mișcare și schimbare. Aceasta se întâmplă în diferite moduri, prin fenomene naturale care se produc cu o oarecare periodicitate, precum ploaia, vântul, mișcări ale pământului sau procese naturale de eroziune ale solului.

Cutremurele, inundațiile, incendiile, erupțiile vulcanice, furtunile tropicale, tornadele, descărcările electrice, alunecările de teren, seceta și alte fenomene sunt părți ale naturii, precum soarele și ploaia. Aceste fenomene naturale afectează aproape întreg pământul transformându-se în dezastre, afectând mulți oameni din orice colț al planetei unde nu s-a permanentizat o cultură a prevenirii.

Axioma despre „Omul care nu se gândește sau nu prevede lucrurile îndepărtate are necazul aproape” este concludentă în activitatea de apărare împotriva dezastrelor. Toleranța în pregătire conduce la necunoaștere, la apariția cauzelor care produc suferințe, îndeosebi sufletești. „O viață de om nu poate fi pusă în cumpănă nici cu toate bogățiile lumii”, spune Thomas Morus. Trebuie să ne gândim la copiii noștri. Este datoria noastră să-i învățăm să se apere și să facă diferența dintre bine și rău.

OBIECTIVUL PROIECTULUI:

Formarea la elevi a deprinderilor corecte de comportare înaintea, pe timpul și după producerea unui dezastru.

PERIOADA DE DERULARE: 2022-2023

COORDONATORI DE PROIECT:

Inspector SVSU Sandu Daniel

Prof. Inv. Primar Sandu Mihaela

PARTENERI DE PROIECT:

SVSU Celaru, Dolj–Sandu Daniel

GRUPUL ȚINTĂ: Elevii claselor: a III-a, a II-a, I, Pregatitoare de la Școala Gimnaziala „Înv.M.Georgescu”, Structura Marotinu de Jos, Celaru

BENEFICIARI: Elevi, părinți și cadre didactice

FORME ȘI METODE DE REALIZARE:

- Discuții pe baza unor ilustrații, filme, a unor texte literare cunoscute;

- Povestiri, simulări, teatru de păpuși;
- Jocuri de rol, jocuri didactice;
- Studiu de caz;
- Exerciții aplicative;
- Concursuri;

RESURSE:

- Umane: elevi, prescolari, cadre didactice, părinți, pompieri;
- Materiale: pliante, mijloace video, cărți de povești.

INDICATORI DE EVALUARE:

- Realizarea unor postere;
- Concursuri;
- Simulare de evacuare.

OBIECTIVE CADRU:

- Conștientizarea de către elevi a necesității prevenirii infectării cu SARS-COV-2
- Cunoașterea semnificației unor noțiuni specifice situațiilor de urgență;
- Conștientizarea de către elevi a necesității prevenirii situațiilor de urgență;
- Manifestarea unei conduite responsabile în situații critice.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

- Sa cunoasca masurile prevenirii infectarii
- Să exemplifice tipurile de dezastre;
- Să descrie cum se produc ;
- Să motiveze comportamentul în fiecare situație;
- Să cunoască echipamentele de protecție ;
- Să se comporte conform regulilor într-un exercițiu de evacuare

CONȚINUTURI:

- Anul școlar 2022-2023:

Ce știm despre dezastre?

Cum acționăm în caz de cutremur?

Prevenirea incendiilor

Prietenii pompierilor

Focul: prieten sau dușman?

PLANIFICAREA ACTIVITĂȚILOR

Nr. Crt	Tema	Mijloace	Locul desfășurării	Responsabil	Termen de execuție
1	Ce știm despre dezastre si SARS-COV-2? - dezbateri Exercitiu de simulare incendiu	Computerul, Echipa SVSU, Microbuzul scolar, Masina pompieri	Școală Sediul SVSU Marginea localitatii	Pasca Monica, Sandu Daniel, Sandu Mihaela	Nov. 2022
2	Cum acționăm în caz de cutremur? Exercitiu de evacuare	Computerul, chestionarul, elevii, echipa SVSU	Școală	Sandu Daniel, Sandu Mihaela	Ian. 2023
3	Cum prevenim incendiile?	Computerul, jocul de rol	Școală	Sandu Daniel, Sandu Mihaela	Feb. 2023
4	Cum părăsim clădirea în caz de...? – exercițiu de evacuare		Școală	Sandu Daniel, Sandu Mihaela	Mar. 2023
5	Prietenii pompierilor – vizită la SVSU Celaru, Dolj	Joc de rol, simulare	SVSU Celaru	Sandu Daniel, Sandu Mihaela Pasca Monica,	Apr. 2023
6	Focul: prieten sau dușman?– concurs de desene	Creioane colorate, acuarele, foi, diplome	Școală	Sandu Mihaela Sandu Daniel,	Mai. 2023

Bibliografie

1. „Să învățăm să prevenim incendiile” – Ene Constanța, Ed. „Service Pompieri” – Buc. 2007
2. „Să învățăm să prevenim dezastrelor” – SDR – UNICEF
3. www.sanseinplus.ro
4. Monitorul oficial al Romaniei
5. Ghid pentru invatamantul primar

FACTORI DE RISC IN UNITĂȚILE ȘCOLARE

Prof. Sitaru Vijaica Isabela-Corina

Col. Nat. Ped „St. Odobleja” Dr. Tr. Severin

Abandonul școlar poate fi generat de: migrația părinților, mediul familial dezorganizat, situația economică precară, lipsa locurilor de muncă pentru tineri și reprezintă una dintre problemele acute cu care se confruntă învățământul din România, generând efecte negative la nivel individual, cât și asupra întregii societăți. Cei mai mulți tineri parcurg etapele sistemului de învățământ, continuându-și studiile, formarea, sau intră în câmpul muncii. Cu toate acestea, unul din șapte tineri europeni abandonează sistemul de învățământ fără a deține competențele sau calificările considerate în prezent necesare pentru o tranziție reușită către piața muncii și pentru o participare activă în cadrul economiei actuale, bazate pe cunoaștere. În prezent, aproximativ 6,4 milioane de tineri din Europa sunt clasificați drept tineri care abandonează.

Prevenirea abandonului școlar constă în totalitatea de măsuri din domeniul educației, a condițiilor socio-economice, de utilizare a timpului liber, de facilitare a comunicării, de modelare a comportamentului, de ameliorare a condițiilor de mediu, luate în scopul diminuării sau chiar înlăturării factorilor de risc și de întărire a factorilor de protecție. Perspectivele teoretice și de cercetare contemporane pot fi grupate în trei mari paradigme explicative ale fenomenului de abandon școlar, după cum urmează: paradigma psihosocială, care consideră că persoanele care abandonează școala diferă de cele care își finalizează studiile în ceea ce privește unul sau mai multe atribute psihosociale sau trăsături de personalitate precum: motivația, inteligența, imaginea de sine, agresivitatea. Paradigma interacționistă, care interpretează abandonul ca pe o consecință a interacțiunii dintre caracteristicile individuale ale elevilor și cele ale mediului educațional, în care include actori sociali precum colegii, profesorii, părinții ș.a. Paradigma constrângerii externe, care afirmă că abandonul școlar nu este atât un produs al sărăciei, cât un produs al presiunii unor factori de mediu pe care individul nu-i poate controla, factori precum starea de sănătate sau obligațiile familiale și profesionale. Literatura de specialitate contemporană relevă două perspective explicative dihotomice cu privire la responsabilitatea apariției abandonului școlar, după cum urmează: perspectiva tradiționalistă, care atribuie întreaga responsabilitate a abandonului școlar elevilor; termenul drop-out, caracteristic acestei perspective, sugerează că decizia de a abandona școala, independentă și definitivă, îi aparține elevului. Perspectiva excluderii, care atribuie responsabilitatea apariției abandonului școlar instituției școlare; această perspectivă pornește de la premisa că un număr relativ mare de elevi sunt „expulzați” din școală (push-out) din cauza experiențelor traumatizante de eșec și frustrare trăite în mediul școlar iar variabilele conexe

statutului școlar, determinat de performanțele școlare ale elevilor, sunt văzute ca fiind simptomele și nu cauze directe ale abandonului școlar. Strategii de prevenire prevenirea părăsirii timpurii a școlii este considerată ca fiind deosebit de importantă, nu numai pentru a combate “consecințele negative ale sărăciei și excluziunii sociale asupra dezvoltării copilului, dar și pentru a oferi copiilor mijloacele necesare pentru a întrerupe ciclul de transmitere a dezavantajului între generații, iar interesul specialiștilor pentru prevenirea și diminuarea abandonului școlar trebuie privit ca o prioritate a sistemului de educație cu atât mai mult cu cât, factorii determinanți ai abandonului se multiplică și diversifică, ca adaptare la contextul social, economic, cultural, profesional din ce în ce mai provocator în care sistemul de învățământ funcționează”.

În Europa, doar patru țări stau mai rău decât România la părăsirea timpurie a sistemului de învățământ, și anume: Turcia (38,3%), Spania (21,9%), Malta (20,4%) și Islanda (19%). În Austria doar 7% dintre tineri părăsesc școala, în Grecia 9%, în Ungaria 11,4%, iar în Bulgaria rata este 12,5%. Cifre și mai mici ale abandonului școlar sunt în Cehia și Polonia, doar 5,5%, respectiv 5,4%.

Situația abandonului școlar la nivel national

Conform Strategiei Europa 2020¹², după creșterea înregistrată în 2010, în țara noastră, rata de abandon școlar timpuriu a scăzut cu un punct procentual în 2012 față de anul precedent, ajungând astfel la 17,4%, iar datele disponibile pentru anul 2013 indică o continuare a acestui trend descendent. Legea Educației Naționale are în vedere, fiind în concordanță cu Strategia Europa 2020, continuarea reformei curriculare prin modernizarea curriculumului școlar și îmbunătățirea sistemului de evaluare a elevilor; conectarea a 2400 de școli la internet la finalul proiectului “Internet în școala ta”; extinderea cu 600 de unități a parcului de microbuze școlare destinate elevilor din mediul rural și mic urban. Datele statistice relevă, după creșterea înregistrată în 2010, faptul că rata de abandon școlar timpuriu a scăzut cu un punct procentual în 2012 față de anul precedent, ajungând astfel la 17,4%. Datele provizorii disponibile pentru 2013 indică o continuare a acestui trend descendent, iar ca progrese sunt considerate măsurile de adaptare a învățământului superior la cerințele pieței muncii și facilitarea accesului la educația terțiară.

Conform publicației statistice „Proiectarea populației școlare din România la orizontul anului 2060”¹⁴, în anul 2013/2014, rata abandonului școlar în învățământul primar și gimnazial a fost de 1,5% (1,3% în învățământul primar și 1,9% în învățământul gimnazial). Cea mai mare valoare a ratei abandonului s-a înregistrat în învățământul postliceal și de maiștri, de 7,9%. În cadrul învățământului liceal și profesional, în anul școlar 2013/2014 rata abandonului a fost de 2,9%. Astfel, „în varianta constantă”, numărul populației rezidente preșcolare și școlare de 0-23 ani ar urma să cunoască o diminuare, de la 3,7 milioane persoane în anul 2015, la 2,1 milioane persoane în anul 2060. Pe grupe de vârstă, cea mai mare scădere ar urma să se înregistreze la copiii de 3-5 ani (-45,4%). De asemenea, cea mai mică scădere se va înregistra la grupa elevilor de 15-18 ani, cu 39,9% (de la 692,9 mii elevi la 416,1 mii elevi).

Pe sexe, scăderea populației preșcolare și școlare ar fi mai mare pentru populația rezidentă feminină (-42,6%) decât pentru cea masculină (-42,3%). În profil teritorial, scăderea populației preșcolare și școlare va fi resimțită în toate județele. Cele mai mici scăderi relative (sub 22,0%) se vor înregistra în județele Ilfov (-21,6%) și Brașov (-20,7%). Județul care ar înregistra cea mai mare diminuare a populației preșcolare și școlare este județul Gorj (-69,8%), mai menționează publicația. Printre cele mai afectate județe de scăderea populației preșcolare și școlare se vor număra Botoșani, Brăila, Caraș-Severin,

În luna iunie din anul 2015, Guvernul României a aprobat Strategia privind reducerea părăsirii timpurii a școlii¹⁵, document programatic ce conține mecanisme și măsuri care urmează să fie implementate până în 2020, în scopul reducerii procentului tinerilor cu vârsta între 18-24 de ani care au definitivat cel mult clasa a opta și nu urmează nicio altă formă de școlarizare sau formare profesională, obiectivul Strategiei fiind scăderea ratei de părăsire timpurie a școlii cu șase procente, de la 17,3% în 2013 la 11,3% în 2020, atingând astfel ținta asumată de România în cadrul Strategiei Europa 2020. Fenomenul de părăsire timpurie a școlii predomină în rândul unor grupuri vulnerabile, cum ar fi: tinerii provenind din familii cu venituri modeste, tinerii din comunitățile rurale, romi și alte minorități, precum și elevii care au repetat cel puțin un an sau care au abandonat școala, și are implicații sociale și economice importante. În anul 2016, cele mai scăzute proporții ale elevilor care au părăsit timpuriu instituțiile de educație și formare au fost observate în Croația (2,8%), Lituania (4,8%), Slovenia (4,9%), Polonia (5,2%) și Luxemburg (5,5%), au fost înregistrate în Malta (19,6%), Spania (19,0%) și România (18,5%), fiind mai mică pentru femei decât pentru bărbați în fiecare stat membru UE, cu excepția Bulgariei, a Republicii Cehe și a României. Cadrele didactice din satele îndepărtate sunt adesea necalificate, iar copiii trebuie să facă naveta, și de multe ori nu ajung la școală pentru că sunt trimiși de părinți, fie la munca câmpului, fie să stea cu animalele, sau primăvara să mergă la legat via, iar toamna la cules. Harta riscului de abandon evidențiază faptul că acest fenomen are dimensiuni mai importante în zonele sărace ale județului, în acele comunități îndepărtate de centrele urbane și care dispune o infrastructură rutieră slab dezvoltată: Hârlău, Lungani, Voinești, Mironeasa și Răducăneni. Strategii de prevenire și diminuarea abandonului școlar în Județul Iași, An școlar 2017-2018, elaborat de Inspectoratul Școlar Județean Iași. În demersul de identificare a factorilor de risc ai abandonului școlar, pe niveluri de învățământ, ponderea cea mai mare au avut-o factorii familiali și socio-economici, care se referă la nivelul redus de educație a părinților, dezinteresul și atitudinea negativă a familiei față de școală, familie dezorganizată, incompletă, conflictuală, dezmembrată, părinți plecați la muncă în străinătate, copii instituționalizați sau în plasament, familii de romi. O pondere ridicată au avut-o și factorii de natură socio-economică, care acționează în două sensuri: fie copiii nu se pot prezenta la școală din cauza dificultăților financiare ale părinților care nu pot investi în haine, rechizite sau pentru a plăti transportul, cazarea într-un cămin, fie sunt nevoiți să contribuie la întreținerea familiei, ceea ce nu le

mai permite să aloce timp învățării. În vederea monitorizării riscului de abandon și a reducerii fenomenului de părăsire timpurie a școlii, Inspectoratul Școlar Județean Iași, prin Strategia privind prevenirea și diminuarea abandonului școlar la nivelul județului Iași, 2015-2020, își propune continuarea demersurilor manageriale, pedagogice și de consiliere prin următoarele forme de activități, precum:

- monitorizarea continuă a frecvenței școlare;
- monitorizarea elevilor identificați în risc de abandon școlar prin consiliere psihopedagogică;
- programe de remediere;
- implicare în activități extrașcolare;
- colaborare cu familia;
- monitorizarea prin tematici de control în unitățile de învățământ având ca bază harta riscului de abandon realizată pe baza datelor centralizate în luna decembrie 2017;
- promovarea hărții serviciilor educaționale și de intervenție specializată;
- colaborarea cu autoritățile locale, C.J., C.L. și D.G.A.S.P.C., în vederea identificării situațiilor de risc și de prevenire a abandonului la nivel județean.

Concluzii

La nivelul sistemului românesc de învățământ, elevii sunt declarați în abandon școlar și scoși din evidențele școlare după trei ani de la renunțarea la frecventarea studiilor, conform ROFUIP 200521 , perioadă în care elevul are timp să-și reia și să continue studiile. Pe de altă parte, indicatorul folosit la nivel național pentru a avea o imagine asupra acestui fenomen, prezentat anual în raportul cu privire la Starea sistemului național de învățământ, este determinat pe baza metodei intrare – ieșire.

Bibliografie

1. Andrei T., Profiroiu A., Iacob A. I., Ileanu B.V., (2011). Estimări ale dimensiunii abandonului școlar și ale factorilor de influență, Revista Română de Statistică nr. 11.2. Apostu O., Balica M., Fartușnic C.
2. Horga I., Voinea L., (2012). Copiii care nu merg la școală. O analiză a participării la educație în învățământul primar și gimnazial, Institutul de Științele Educației, București.
3. Blândul V. C., (2014). Importanța activităților extracurriculare în prevenirea și corectarea abandonului
- 4, Fartușnic C. (coordonator), Apostu O., Balica M., Florian B., Horga I., Jigău M., Voinea, L., (2012). Ghid de lucru pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar, UNICEF, București.
5. Guvernul României, (2015). Strategia privind reducerea părăsirii timpurii a școlii.
- 6 <http://www.finantare.ro/programul-operational-sectorial-dezvoltarea-resurselor-umane-pos-dru>

FACTORI DE RISC ÎN UNITĂȚILE ȘCOLARE

Prof. Titoiu Cristina, Colegiul „Stefan Odobleja” Craiova

În plan social, abandonul școlar poate fi considerat una dintre formele eșecului școlar, alături de marginalizarea și excluderea socială și profesională, analfabetismul, reprezentând o problemă acută a sistemului de învățământ românesc.

Abandonul școlar se caracterizează prin părăsirea prematură a școlii înainte obținerii unei calificări sau pregătiri profesionale complete sau înainte încheierii actului de studii început. De multe ori abandonul se asociază cu delincvența juvenilă, cu recurgerea la droguri, cu viața de familie dezorganizată, cu excluderea socială. Cei care abandonează școala sunt mai predispuși să devină dependenți de programele și alocațiile sociale oferite de stat, astfel că fenomenul de abandon școlar se transformă într-o problemă care afectează întregul sistem economic, social, politic, cultural al unui stat.

Mai mult, potrivit datelor Comisiei Europene, acești tineri se confruntă cu dificultăți în găsirea unui loc de muncă, sunt mai des someri și depind mai des de sistemul de asigurări sociale. Impactul negativ al abandonului școlar la nivel de comunitate, de țară, dar și la nivel european este unul mare întrucât fenomenul reprezintă o piedică în dezvoltarea economică.

S-a înțeles că, fără a se investi în educație, și implicit fără politici educaționale care să reducă abandonul școlar, nu se pot aștepta rezultate majore din punct de vedere economic.

Abandonul școlar conduce la un nivel scăzut de educație, ceea ce limitează în mod clar posibilitatea de opțiuni pe piața muncii și îi introduce timpuriu în ale grupuri sociale decât cel educațional, ca urmare, nu mai relaționează cu tineri de aceeași vârstă și cu aceleași preocupări de formare și dezvoltare profesională;

Identificarea elevilor și a factorilor de risc privind abandonul școlar

Abandonul școlar este, în fapt, culminarea unui proces pe parcursul căruia elevul, din diferite motive, se îndepărtează de școală și, în cele din urmă, o părăsește. Am văzut deja că principalele cauze pentru producerea acestui fenomen se referă la factori externi școlii (în principal nivelul socio-economic scăzut al familiei) sau la factori interni (lipsa de adecvare a ofertei școlii la nevoile și interesele elevilor din grupul țintă). De asemenea, am văzut că la fel de importante și cu impact asupra abandonului școlar și absenteismului sunt și cerințele educaționale speciale sau alte caracteristici individuale ale elevilor, precum lipsa interesului față de școală sau dificultățile de adaptare la mediul școlar.

Măsurile de intervenție eficiente trebuie focalizate pe acest complex de cauze și trebuie adaptate / personalizate în funcție de factorii de risc ce afectează fiecare elev în parte. Astfel, școala trebuie să încerce să suplinească – prin oferta sa (educațională și de sprijin în învățare și incluziune) – lipsurile cu care vine elevul din familie și comunitate și să elimine sau să minimalizeze efectele negative pe care o parte dintre aspectele legate de contextul socializării le pot avea asupra școlarizării copilului.

În consecință, este pragmatic ca elevii să fie monitorizați în ceea ce privește adaptarea încă de la începutul școlarizării, astfel încât să se poată prevedea și preveni eșecul lor școlar. Rolul școlii este acela de a identifica din timp acei elevi care, datorită unor anumite influențe de factură economică, socială, culturală, medicală, riscă să ajungă la un moment dat în situația de a abandona școala.

Abordarea personalizată a acestor copii vizează pe de o parte, reducerea impactului negativ al unor factori legați de socializarea primară în familie (lipsa de susținere din partea părinților, implicarea în activitățile domestice în detrimentul implicării școlare, lipsa condițiilor necesare studiului în familie, lipsa unui minim bagaj cultural / lingvistic în cadrul familiei etc.), iar pe de altă parte, prevenirea sau diminuarea intervențiilor negative ale unor factori legați de experiența școlarizării (adaptarea la orarul școlar și la solicitările curriculumului școlar, incluziunea în colectiv etc.). În vederea identificării acestor elevi trebuie concepute instrumente specifice care să permită un inventar al acestor factori de risc de natură individuală, familială și școlară cu care se poate confrunta un elev: Fișa copilului în situație majoră de risc de abandon școlar.

Acest instrument are un dublu rol:

- de a identifica principalele dificultăți cu care se confruntă elevul și familia sa, dificultăți care pot împiedica asupra evoluției sale școlare;
- de a sprijini dezvoltarea, pe baza dificultăților astfel identificate, a unor modalități personalizate de intervenție educațională cu dublu caracter:

a) recuperatorie și preventivă.

b) Identificarea elevilor în situație de risc are rolul de a facilita realizarea unui profil al acestor elevi și de a dezvolta măsuri focalizate. Această activitate trebuie realizată la începutul fiecărui an școlar cu ajutorul cadrelor didactice din școală (învățători / profesori diriginți). Fișa copilului în situație majoră de risc de abandon școlar, este un instrument pe care sperăm că îl veți considera util în faza inițială, cea a identificării elevilor care se află în situație de risc de abandon școlar. Chiar dacă implică un efort suplimentar din partea școlilor care se confruntă zilnic cu astfel de situații, considerăm că beneficiile centralizării informațiilor cu privire la acești elevi sunt esențiale și au impact pe termen mediu și lung pentru prevenirea abandonului școlar. Rolul fișei este acela de a permite o inventariere a informațiilor despre fiecare caz în parte, astfel încât să putem identifica împreună acele elemente specifice elevilor din școala dumneavoastră care se află în situație de risc de abandon, precum și aspecte comune școlilor implicate în acest an școlar în cadrul proiectului nostru. Pe baza informațiilor înregistrate veți putea elabora strategii, programe, activități specifice la nivelul școlii care să prevină apariția factorilor de risc sau să diminueze acțiunea acestor factori care duc la apariția abandonului școlar.

Fișa conține trei secțiuni distincte:

A) Date generale despre elev;

B) Date generale despre condițiile de viață ale elevului;

C) Factori de risc.

În cadrul secțiunii (A) sunt solicitate date generale despre elevul aflat în situație de risc de abandon. Aceste informații au rolul de ordonare și inventariere a fișelor înregistrate în baza de date și permit găsirea cu ușurință a unei anumite fișe în vederea efectuării unor corecturi sau completări ulterioare.

În cadrul secțiunii (B) sunt solicitate o serie de informații generale cu privire la condițiile de viață ale elevului. Aceste informații nu sunt direct legate de activitatea școlară a elevului, însă au o importanță foarte mare în corelație cu informațiile cuprinse în secțiunea C. Condițiile de locuit ale elevului, de exemplu, pot constitui factori de risc în sine sau pot determina apariția altor factori de risc, din rândul celor enumerați în secțiunea C. Chiar dacă nici instituția școlară, nici proiectul nostru nu au ca obiectiv îmbunătățirea condițiilor de locuit ale elevilor sau a situației lor sociale, o bună cunoaștere a acestora corelată cu informații detaliate despre factorii de risc pot constitui puncte de plecare esențiale în elaborarea unor planuri de acțiune specifică la nivelul școlii. Un exemplu: dacă constatăm că majoritatea elevilor în situație de risc de abandon provin din familii cu mai mulți copii, dintre care cel puțin unul a abandonat deja școala, avem argumente foarte solide în favoarea dezvoltării unui program de recuperare a copiilor / tinerilor care deja au abandonat școala, pentru a putea încerca să reducem rata abandonului școlar în cazul promoției curente.

În cadrul secțiunii (C) veți regăsi o listă cu potențiali factori de risc privind abandonul școlar. Aceștia sunt grupați pe categorii, în funcție de sursa lor, și pot fi întâlniți de dumneavoastră în activitatea zilnică. Lista nu este exhaustivă și poate fi oricând completată. În cazul în care constatați că există alți factori de risc, în situațiile întâlnite de dumneavoastră, vă rugăm să îi adăugați în rubrica „observații”. De asemenea, vă rugăm ca, după ce ați bifat unul sau mai mulți factori din lista propusă, să completați în cadrul rubricii „observații” o scurtă descriere a fenomenului care să sintetizeze cât mai bine incidența factorului respectiv în cazul descris de dumneavoastră. Spre exemplu, dacă ați bifat factorul „2. Motivație redusă pentru activitățile școlare” din lista „Factorilor individuali”, vă rugăm să descrieți pe scurt ce fel de comportamente sau de atitudini ați observat în cazul elevului pentru care completați fișa, care reflectă motivația redusă pentru școală. Vă recomandăm, în măsura timpului disponibil, să descrieți pe scurt fiecare factor de risc identificat. În acest fel, la o revenire ulterioară asupra unuia sau mai multor cazuri, peste o anumită perioadă de timp, veți putea să vă reamintiți mai ușor detaliile care caracterizau fiecare situație în parte. Mai mult, aceste informații sunt foarte utile în momentul în care doriți să realizați o evaluare a efectului pe care l-au avut anumite măsuri, proiecte, programe sau activități pe care ați decis să le întreprindeți în vederea combaterii acțiunii anumitor factori de risc.

Bibliografie

<https://www.qualform.snsr.ro/baza-de-date-online-cu-resurse-educationale-pentru-sustinerea-educatiei-incluzive-de-calitate/monitorizarea-elevilor-in-situatii-de-risc-absenteism-si-abandon-scolar>

SĂNĂTATE ȘI SECURITATE LA LOCUL DE MUNCĂ = DEZVOLTARE DURABILĂ

Totîlcă Adriana, L.T. „Constantin Brâncuși”

Sănătatea și securitatea la locul de muncă reprezintă o condiție indispensabilă pentru bunul mers al dezvoltării economice, pentru dezvoltarea durabilă a fiecărei zone geografice.

De modul cum sunt protejați, acum, angajații la locul de muncă, depinde, în viitor, dezvoltarea durabilă a fiecărei zone geografice.

Sănătatea și securitatea la locul de muncă trebuie să fie responsabilitatea angajatorului, care trebuie să-și asume responsabilitatea problemelor ce țin de siguranța locului de muncă. În general, se acordă o atenție sporită doar activităților ce țin de eficiența afacerii, siguranța la locul de muncă al angajaților fiind considerată o anexă, fără o prioritate, ca de altfel și prevenirea problemelor de sănătate a muncii.

Angajatorul consideră, în mod eronat, că **sănătatea și securitatea la locul de muncă** reprezintă responsabilitatea angajatului, și nu a angajatorului.

De cele mai multe ori, expertiza SSM, în unitățile mici, este limitată sau lipsește cu desăvârșire, neexistând o cultură a securității și sănătății în muncă, lucru prioritar în țările dezvoltate din punct de vedere economic. Nu se conștientizează faptul că a preveni este mai ieftin decât implicațiile financiare ce decurg după producerea dezastrului în cazul accidentelor la locul de muncă.

Un accident de muncă, grav, are implicații importante, atât în ce privește evoluția costurilor, dar și în ceea ce privește imagina afacerii, a unității în general.

De aceea, prioritar în dezvoltarea afacerii, a imaginii firmei, în viitor, o reprezintă importanța care se acordă **sănătății și securității la locul de muncă, condiția esențială a dezvoltării durabile.**

De atenția care se acordă astăzi angajaților, în ce privește SSM, depinde perenitatea afacerii, dezvoltarea durabilă.

Bibliografie:

<https://euramis.ro/impactul-si-costurile-accidentelor-de-munca-pentru-imm-uri/>

https://www.google.com/search?tbs=sbi:AMhZZiu1t_1uSsdDJp_1euTVP9t1XLnNphcMGFqXf4-jiEu2gZuHRHbn49V_1vKKUfmdvZnx-5DI3LCI7WSJ-6bGLpBcTU1vzlDNy-mMilA8C3kWrVNMCx_1rF5fAan99ffHUB3vury2fOdrp30w2dyxn6auUQozwj6WFg

SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA LA LOCUL DE MUNCĂ, FII INFORMAT, CITEȘTE!

Totîlcă Maria-Lelia, LIA CRAIOVA

Sănătatea și securitatea la locul de muncă trebuie să fie deviza oricărui angajator!

Condiția esențială pentru bunul mers al afacerii o constituie **sănătatea și securitatea la locul de muncă**. Angajatorul trebuie să posede o informație clară, precisă, cuprinzătoare, pertinentă în ce privește **sănătatea și securitatea la locul de muncă**. Aceasta înseamnă că **trebuie evaluate toate riscurile la care s-ar putea expune angajații și, în consecință, trebuie luate măsurile de prevenție și protecție**.

Este necesar ca angajatorul să se asigure că fiecare angajat a beneficiat de informații și formare în ceea ce privește **sănătatea și securitatea la locul de muncă**. Sunt necesare, de asemenea, și **măsuri suplimentare pentru împiedicarea apariției situațiilor periculoase și, totodată, este necesar să fie organizate cursuri pentru acordarea primului ajutor, stingerea incendiilor și evacuarea angajaților**. Angajatorul ar trebui să desemneze cel puțin un membru al personalului, format în specialitate, pentru a se asigura de respectarea măsurilor de siguranță în ceea ce privește **sănătatea și securitatea la locul de muncă**.

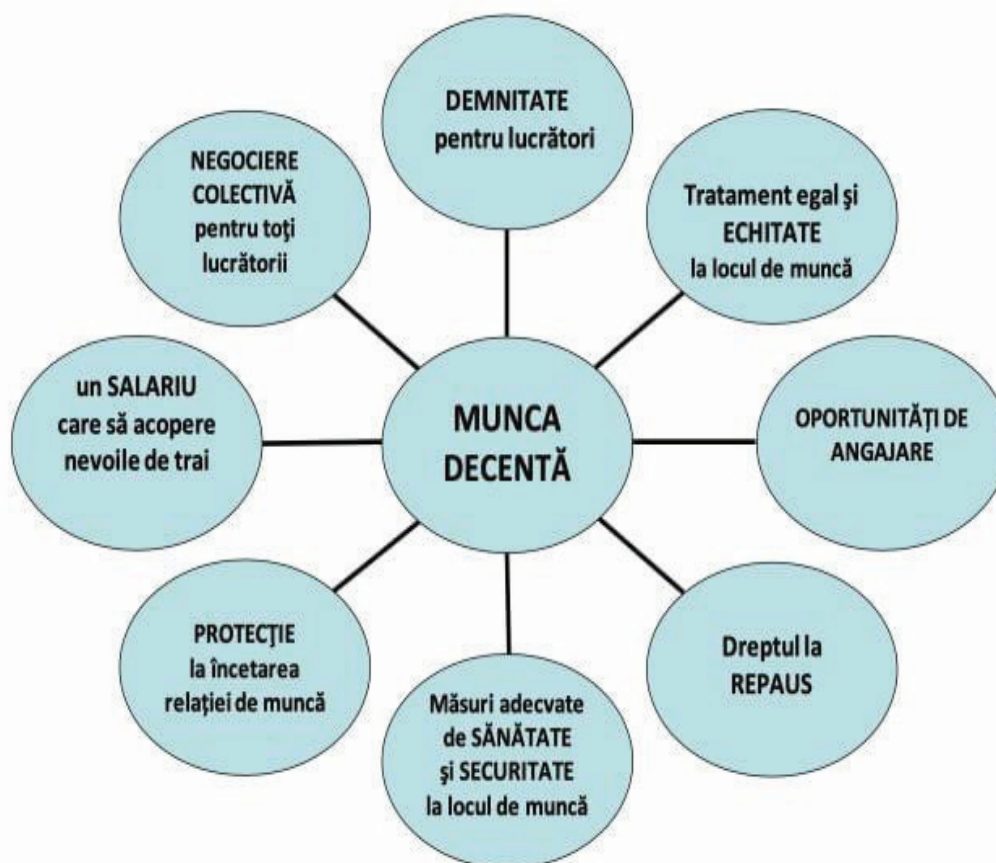

În evaluarea riscurilor, angajatorul trebuie să parcurgă următorii pași:

- colectarea informațiilor relevante;
- identificare pericolelor posibile;

- evaluarea riscurilor ce derivă din aceste pericole;
- planificarea măsurilor care să ducă la eliminarea sau reducerea riscurilor;
- documentarea evaluării riscurilor.

Pentru realizarea corectă a acestor pași este necesară o documentare permanentă, o informare continuă pentru desfășurarea în bune condiții a activității și eliminării tuturor riscurilor legate de **sănătatea și securitatea la locul de muncă**.

Bibliografie:

https://europa.eu/youreurope/business/human-resources/social-security-health/work-safety/index_ro.htm

<https://turdanews.net/7-octombrie-ziua-mondiala-a-muncii-decente/>

<https://www.istockphoto.com/ro/fotografii/s%C4%83n%C4%83tate-%C5%9Fi-securitate-%C3%AEn-munc%C4%83>

PROTECȚIA ȘI SĂNĂTATEA MUNCII ÎN UNITĂȚILE ȘCOLARE

Prof. Tudor Mirela, Colegiul „Ștefan Odobleja”, Craiova

Protecția și sănătatea muncii în unitățile școlare are ca scop asigurarea celor mai bune condiții de muncă, prevenirea accidentelor și a îmbolnăvirilor profesionale în rândul elevilor, cadrelor didactice, nedidactice și ținerea pasului cu progresul științei și tehnicii. Protecția muncii constituie o problemă de stat și este reglementată prin Constituția României (art. 41), Codul muncii (Titlul V), Legea protecției muncii Nr. 90 / 1996 republicată, precum și prin alte acte normative.

Modul de desfășurare a procesului de învățământ în școlile de toate gradele, complexitatea dotărilor tehnice din spațiile didactice de instruire (săli de clasă, laboratoare, cabinete, ateliere, săli de gimnastică și baze sportive, poligoane), munca productivă din școli, participarea elevilor la procese de producție industriale și agricole necesită organizarea și desfășurarea muncii și a activităților școlare și extrașcolare pe baza cunoașterii, înțelegerii și aplicării normelor de securitate și sănătate a muncii.

Potrivit acestor reglementări, obligația de a asigura securitatea și sănătatea, în toate aspectele referitoare la muncă, revine conducătorului unității iar obligațiile angajaților și elevilor nu afectează principiul responsabilității angajatorului.

Măsurile cuprinse în normele generale de protecție a muncii conțin cadrul general de securitate a muncii pe baza cărora se stabilesc normele specifice de protecția muncii, obligatorii pentru toate persoanele juridice și fizice, inclusiv pentru instituțiile de învățământ.

Normele privind securitatea și sănătatea în muncă se aplică în toate locurile de muncă. Se aplică tuturor angajaților și ucenicilor, elevilor, studenților în perioada efectuării practicii profesionale.

Obiectivele securității și sănătății în unitățile de învățământ sunt:

- cunoașterea și respectarea normelor de securitate și sănătate a muncii în amenajarea, dotarea și folosirea spațiilor didactice de instruire în scopul evitării producerii accidentelor de munca și a îmbolnăvirilor profesionale ;
- pregătirea sistematică a ucenicilor, elevilor și/sau studenților urmărind ca, odată cu însușirea viitoarei profesii, aceștia să-și formeze deprinderile necesare exercitării corecte a oricăror operații din domeniul specialității, în deplină securitate a muncii;
- aplicarea unor măsuri specifice de protecție a muncii și de prevenire a accidentelor de muncă și îmbolnăvirilor profesionale cu prilejul organizării unor activități școlare și extrașcolare, cu precădere în timpul efectuării practicii de producție în școală sau direct în unitățile economice industriale, de construcții, agricole etc.

În instituțiile școlare din sistemul nostru de învățământ, securitatea și sănătatea în muncă se constituie ca sarcină didactică pentru personalul didactic care organizează procese de muncă și ca

obligație pentru toate cadrele din școli sau din unitățile economice care conduc procese de muncă și de producție desfășurate cu elevii.

Personalul didactic de conducere și de predare, personalul ajutător, tehnic, economic, administrativ și de alte specialități au obligația de a cunoaște și aplica normele generale și specifice de protecție a muncii corespunzătoare tipului și profilul fiecărei unități de învățământ, să stabilească și să întocmească instrucțiuni proprii de protecția muncii în funcție de nivelul tehnic al dotărilor, de specificul lucrărilor de laborator, de atelier și de la alte locuri de muncă în care se desfășoară munca și activitățile școlare și extrașcolare.

Coordonarea și răspunderea asupra întregii activități de protecția muncii revin conducerii instituției școlare, sprijinită nemijlocit de persoanele cu atribuții în domeniul protecției muncii, respectiv de Compartimentul de protecție a muncii în cazul în care numărul de angajați din școală este mai mare de 50.

Compartimentul de protecție a muncii trebuie să cuprindă:

- serviciul de securitate a muncii
- serviciul medical de medicină a muncii.

Personalul cu atribuții în domeniul protecției muncii trebuie să urmeze cursuri de formare și/sau perfecționare (din 3 în 3 ani) în domeniul securității și sănătății în muncă.

În cazul în care numărul de angajați la nivelul persoanelor juridice este mai mic de 50 (inclusiv), se desemnează 1-2 persoane cu atribuții și în domeniul securității și sănătății în muncă.

În cazul în care numărul de angajați din școală este mai mare de 50, se constituie Comitetul de securitate și sănătate în muncă (CSSM) în scopul asigurării implicării tuturor salariaților la elaborarea și aplicarea deciziilor în domeniul protecției muncii.

Comitetul de securitate și sănătate în muncă este constituit din:

- Conducătorul persoanei juridice sau reprezentantul acestuia - președinte;
- Conducătorul compartimentului de protecție a muncii sau persoana desemnată cu atribuții în domeniu - secretar;
- Reprezentantul serviciului medical;
- Reprezentanții salariaților care vor fi aleși pe o perioadă de 2 ani.

Comitetul de securitate și sănătate în muncă se convoacă, la cererea președintelui, cel puțin o dată pe trimestru și ori de câte ori este nevoie. La fiecare întrunire se întocmește un proces-verbal semnat de participanți. O dată pe an, de preferat la sfârșit, președintele întocmește un raport scris cu privire la situația securității și sănătății în muncă, acțiunile care au fost întreprinse și eficiența acestora în anul încheiat, propuneri în legătură cu programul de protecție a muncii pentru anul următor.

Unitățile școlare au obligația să întocmească anual un plan de măsuri aprobat în CSSM, cu termene și responsabilități privind asigurarea condițiilor optime de prevenire a accidentelor și a

îmbolnăvirilor profesionale, ținând seama de reglementările din normele generale de protecție a muncii și de măsurile stabilite la nivelul fiecărui loc de muncă.

Bibliografie

- Ioan Popa, Radu Filip, *Managementul internațional*, Ed. Economică, 1999
- Darabonț, Al., Pece, Șt., Dăscălescu, Aurelia, *Managementul securității și sănătății în muncă* – Ed. Agir, 2001
- OHSAH 18001:1999 – *Sisteme de managementul securității și sănătății ocupaționale – Specificații*
- Prof. Dr. Toma Niculescu, Conf. dr. Ion Toma, Dr. Duca Pavel, *Medicina Muncii*, Ed. MEDMUN, 1999
- Dr. ing. Steluța Nisipeanu, ing. Raluca Stepa, *Implementarea managementului securității și sănătății în muncă*, Ed. Libra 2003

Secțiunea S3: MANAGEMENTUL SĂNĂTĂȚII ȘI SECURITĂȚII OCUPAȚIONALE ÎN UNITĂȚILE ȘCOLARE
(autorii/coautorii, în ordine alfabetică)

Nr. crt.	Numele și prenumele	Titul lucrării	Pag
1	ALDEA COSMINA-VALERIA	Funcționarea corectă a laboratoarelor de fizică-chimie în școli	193
2	ANUȚI LENUȚA	Norme de securitate în unitățile școlare	196
3	ARDELEAN LUMINIȚA DOINA	Managementul sănătății și securității ocupaționale în unitățile școlare	198
4	BARBU MIRELA	Instituția de învățământ – mediu sigur și sănătos al învățării	201
	POPESCU MONICA		
5	BĂRBUCEANU NICOLAE	Sănătatea și securitatea în învățământ în viziunea europeană	205
6	BUȘE IONELA	Managementul sănătății și securității ocupaționale în unitățile școlare	208
7	BUTUȘINĂ GABRIELA	O școală sigură și sănătoasă	212
	EMCIUC NATALIA		
8	CĂRĂȘEL CONSTANTIN	Alimentația sănătoasă a școlarului	215
	ENE A NUȚA		
9	CĂTĂNESCU ADELA-EUGENIA	Profesorul diriginte-promotor al managementului sănătății și securității la clasă	218
10	CEALÎCU ISABELA ELISA	Studiu privind organizarea activității de instruire practică a elevilor în condițiile asigurării sănătății și securității muncii	220
	CEUCĂ-DIACONESCU MONICA		
11	COJOCARU LUCIANA	Managementul securității și sănătății în muncă	224
	SĂSEANU MIRELA DANIELA		
12	COMAN ELENA ALINA	Dezvoltarea sănătății și securității muncii ca parte a sistemului educațional	228
13	DASCĂLU MIHAELA	Metode de combatere a stresului ocupațional în procesul instructiv-educativ	231
14	DUICĂ TATIANA	Managementul sănătății și securității ocupaționale în unitățile școlare	233
15	DUMITRESCU GABRIELA CODRUȚA	Cyberbullying-ul între realitate și statistică-studiu de caz	236
16	GRECU ANA-MARIA	Strategii de evaluare a riscurilor în unitățile școlare	239
	URUCU ADRIANA-ROXANA		
17	ILINA ANDA LIANA	Sănătatea și securitatea în școală din perspectiva conducătorilor acesteia	241
18	ILIUȚĂ LUMINIȚA	Sănătatea și securitatea ocupațională în unitățile școlare	244
19	MARINESCU MIHAELA DANA	Managementul protecției muncii în practica din atelierele școală sau alte unități contractuale	247
20	MEETESCU NICOLETA	Fericit și în siguranță la școală	253
	PREDATU LILIANA CARMEN		

21	NEAMȚU MARILENA	Securitatea și sănătatea muncii în unitățile de învățământ	257
	ONOFREICIUC CARMEN		
22	PĂDUREȚU MĂDĂLINA CARMEN	Factori de risc în școala contemporană-fenomenul discriminării	259
23	PĂUN ROXANA GABRIELA	Sănătatea și inteligența emoțională	261
	VENETE ELENA ADELINA		
24	PICU EMILIA MĂDĂLINA	Managementul securității și sănătății muncii în unitățile de învățământ	264
25	POP ELENA	Sănătate și educație în natură	269
26	ROȘCA DIANA	Managementul sănătății și securității ocupaționale în unitățile școlare	271
27	STOIAN CARMEN	Factorii de succes privind integrarea SSM în învățământ	275
28	TRAȘCĂ VIOLETA	Managementul sănătății și securității ocupaționale în unitățile școlare	279
29	VĂRUICU LUMINIȚA ELISABETA	Sănătatea și securitatea muncii în laboratoarele școlare	282
	VĂRUICU MARIAN		

FUNCȚIONAREA CORECTĂ A LABORATOARELOR DE FIZICĂ ȘI DE CHIMIE ÎN ȘCOLI

Prof. Aldea Cosmina-Valeria
Șc. Gimn. „Basarab I”, Curtea de Argeș, Argeș

Deoarece în laboratoarele cu profil de chimie și de fizică se execută o gamă foarte variată de experimente, în condiții specifice de lucru, se impune luarea unor măsuri în vederea evitării accidentelor. Astfel, se impun instructaje temeinice, ce trebuie respectate de toți participanții la procesul didactic. Răspunderea pentru nerespectarea acestor prescripții generale cu caracter normativ, după ce instructajul a fost făcut și procesul-verbal semnat, revine fiecărei persoane în parte.

Pentru prevenirea accidentelor care pot avea loc în laboratoarele unde se manipulează *substanțe chimice*, se vor lua măsuri de: protecție, indiferent de gradul lor de pericol, înlăturare a posibilităților de accidentare prin schimbarea etichetelor sau utilizarea de ustensile contaminate, verificarea etanșeității utilajelor și de funcționare a aparatelor de măsură și control, interzicerea apropierei de amestecuri explozive cu flăcări deschise sau alte surse de căldură, depozitarea cu atenție a substanțelor pulverulente care prezintă pericol de autoaprindere și explozie, cât și acumulării lor în diverse locuri în cursul desfășurării procesului tehnologic.

Vasele și aparatele de laborator trebuie să fie bine întreținute și verificate înainte de întrebuințare. Totodată este obligatoriu ca fiecare vas cu substanțe chimice să poarte o etichetă cu conținutul său. După terminarea lucrărilor toate vasele vor fi golite și spălate. La încălzirea vaselor și aparatelor se va manifesta o grijă deosebită pentru a asigura încălzirea cu precauție a vaselor de sticlă cu pereți subțiri, agitându-le continuu. Se are grijă la încălzirea uniformă sau la încălzirea pe sită de azbest a baloanelor și paharelor mici cu lichid și nu direct, în flacără. Manipularea vaselor și aparatelor de laborator în timpul experiențelor, trebuie să evite producerea intoxicărilor și arsurilor. Nu este permisă aplecarea asupra vaselor în care sunt încălzite lichide, mai ales caustice. Măsurarea lichidelor se face cu pipeta, mai ales a celor caustice, se va face cu ajutorul parei de cauciuc și, eventual cu un vas de siguranță. Ochiul trebuie protejat cu ochelari de protecție în timpul experiențelor care decurg cu degajare de gaze, exoterme sau în timpul lucrului cu acizi tari. Aceștia se poartă și la experiențele care folosesc vidul.

Pentru efectuarea în bune condiții a lucrărilor de laborator cu substanțe toxice sub formă de pulberi, vapori, gaze, soluții care pot pătrunde în aerul din încăperea este necesar ca ele să se realizeze în nișe special amenajate, închise, fiind interzisă băgarea capului în nișă. În timpul lucrărilor să se evite formarea în aerul încăperilor a gazelor inflamabile, a amestecurilor explozive etc., iar aprinderea gazelor inflamabile se va face cu multă precauție. Întrebuințarea rețelei de gaze în laboratoare trebuie să se facă cu deosebită precauție. De aceea, deschiderea becurilor de gaz se

face treptat, având în prealabil flacăra adusă la gura becului, iar la părăsirea laboratorului, chiar pentru scurt timp, să se stingă becul, lampa sau aparatul de încălzire. Când se observă scurgeri de gaze, să se stingă becurile de gaz, să se deschidă ferestrele, iar la terminarea lucrărilor să se verifice închiderea tuturor becurilor de gaz. În cazul producerii unei mari cantități de gaze sau vapori toxici, se deschid imediat ferestrele, se părăsește încăperea și nu se intră decât după completa aerisire a încăperii.

Experiențele în care sunt utilizate lichide inflamabile și volatile, cum sunt alcoolul, eterul, benzenul etc. trebuie efectuate cu mare atenție. În acest scop pe mesele de lucru nu se vor așeza cantități prea mari de lichide inflamabile și volatile, ele se vor păstra în vase închise, evitându-se vărsarea lor pe mese, pardoseală sau în chiuvetă. Cu substanțele toxice se va lucra obligatoriu sub nișă. Păstrarea substanțelor toxice se face în dulapuri încuiate. La distilări în vid, lucrări cu sodiu etc. se vor folosi ochelari de protecție. Nu se vor arunca în canal metale alcaline, amidură de sodiu, mercur, acizi concentrați etc. În fața meselor unde sunt instalate aparate electrice, se va așterne un covor de cauciuc sau de vinilin. Când se execută operații mai periculoase, nu este permis niciodată ca cineva să fie singur în laborator, elevii nu au voie să lucreze nesupravegheați în laborator. Trusa de prim ajutor trebuie să fie întotdeauna completă. Înainte de plecarea din laborator, se vor închide toate robinetele de gaz, apă și se vor deconecta aparatele electrice.

În *laboratoarele de fizică*, experimentele la care se utilizează curent electric, la tensiuni ce pot fi periculoase, vor fi efectuate numai de către profesorul de specialitate. Planul de desfășurare a experimentelor va fi dinainte stabilit, iar elevii vor fi instruiți în prealabil. De pe locul unde se desfășoară experimentele se vor îndepărta toate obiectele care nu sunt necesare. Pardoseala din jurul locului unde se desfășoară experimentele trebuie să fie uscată sau acoperită cu un covor izolant. Masa de lucru trebuie să fie suficient de mare pentru a permite plasarea în bune condiții a întregului aparataj. Alimentarea de la rețea se va face de la un tablou cu siguranțe fuzibile calibrate sau întrerupătoare automate. În cazul când se folosește o priză, aceasta va fi în prealabil verificată și asigurată prin siguranțe fuzibile. Părțile metalice ale aparatelor care ar putea intra accidental sub tensiune vor fi legate la pământ.

Racordurile dintre părțile componente ale montajului se vor face, în mod obligatoriu, prin cordoane în bună stare, perfect izolate și corespunzătoare tensiunilor folosite în experiența respectivă. Uneltele de lucru (șurubelniță, clește) vor fi prevăzute cu mânere izolante, rezistente la tensiunile care se află în instalație. Pentru controlul tensiunii și intensității, se vor introduce în circuite aparate de măsurat. Realizarea montajului sau a oricărei modificări a montajului existent precum și introducerea sau scoaterea instrumentelor de măsurat din circuit se va face cu întregul aparataj scos de sub tensiune. Înainte de conectarea instalației la sursa de curent electric, se va face o ultimă verificare generală a aparatelor, legăturilor, izolației etc. sub supravegherea profesorului coordonator. Pentru alimentarea cu energie electrică se va utiliza de preferință un întrerupător

special al montajului, plasat pe masa de lucru; scoaterea montajului de sub tensiune trebuie să poată fi efectuată cu ușurință printr-o singură manevră.

Elevii intrați în laborator vor rămâne tot timpul la masa lor de lucru. Elevii nu vor face legături la priză fără controlul profesorului. Orice modificare în montajul electric se va face numai după ce a fost întreruptă alimentarea electrică a montajului. Nu vor conecta montajele decât după ce au fost verificate. Este interzisă schimbarea legăturilor în montajele aflate sub tensiune. Pentru înlăturarea greșelilor, montajul se deconectează de la sursa de alimentare. Nu se pune mâna pe părțile metalice ale montajelor când acestea sunt sub tensiune. Montajele se conectează la rețeaua de alimentare numai prin intermediul prizelor indicate de profesor. Nu se vor utiliza în montaje conductori cu izolație deteriorată și legături de proastă calitate. Nu se schimbă tensiunile surselor de alimentare cu montajul în funcțiune. Este interzisă părăsirea unui montaj aflat sub tensiune. În timpul funcționării montajului, este interzisă atingerea părților neizolate (schimbarea legăturilor, atingerea becurilor, intercalarea aparatelor de măsură). Pentru prevenirea accidentelor după terminarea experiențelor, montajul va fi scos obligatoriu de sub tensiune. Activitatea este coordonată de profesor.

Tot pe linie de protecția muncii se recomandă ca în timpul efectuării unei lucrări de laborator să nu se mănânce sau să se bea. Îmbrăcămintea elevului să fie adecvată muncii în laborator: părul strâns, mânecile să nu fie largi, îmbrăcămintea trebuie uscată. Pentru asigurarea condițiilor de igienă a muncii se va păstra curățenia la locul de muncă, iar la începutul și sfârșitul orei de laborator se va aerisi bine laboratorul de fizică sau de chimie. Pentru a putea urmări ușor sau verifica schemele de montaj electric, se recomandă ca toate elementele din montaj să fie așezate într-o ordine corespunzătoare spre a avea acces la nevoie. Nu în ultimul rând, în timpul lucrării se va respecta disciplina în muncă și se va păstra liniștea, interzicându-se convorbiri străine de lucrare. Se interzice deplasarea de la o masă de lucru la alta pentru a evita evenimentele nedorite.

Sperăm într-o viitoare utilare și modernizare a laboratoarelor de fizică și de chimie, astfel încât ceea ce prezentăm copiilor în mod teoretic/ ceea ce urmăresc ei din diverse tutoriale să poată fi repetat în laboratoarele proprii școli, de ei înșiși.

NORME DE SECURITATE ÎN UNITĂȚILE ȘCOLARE

prof. înv. primar: Anuți Lenuța

Școala Gimnazială „George Enescu” Năvodari, Constanța

Integrarea SSM (Securitate și sănătate în muncă) în sistemul de învățământ constituie, cu siguranță, un element important în dezvoltarea culturii școlare și previne riscurile care apar, oferind copiilor și profesorilor posibilitatea de a-și desfășura activitatea în siguranță.

Din punct de vedere teoretic, o instituție de învățământ este un mediu de muncă sigur, sănătos propice educației care contribuie la reducerea manifestărilor de tip violent ale elevilor. În acest sens, aplicarea normelor de protecția muncii în școli, este o măsură de bază ce aduce un aport condițiilor de sănătate și securitate.

Atât profesorii cât și elevii pot petrece în medie 8 ore pe zi în interiorul școlii, ceea ce solicită o foarte bună organizare a instituției de învățământ pentru asigurarea condițiilor care susțin desfășurarea proceselor ce au loc aici, în condiții eficiente.

În conformitate cu reglementările în vigoare, obligația de a asigura securitatea și sănătatea, în toate aspectele referitoare la muncă, revine conducătorului unității iar obligațiile angajaților și elevilor nu afectează principiul responsabilității angajatorului.

Măsurile cuprinse în normele generale de protecție a muncii conțin cadrul general de securitate a muncii pe baza cărora se stabilesc normele specifice de protecția muncii, obligatorii pentru toate instituțiile de învățământ.

Amenajarea și dotarea spațiilor trebuie să aibă în vedere evitarea și reducerea accidentării și folosirea necorespunzătoare a aparaturii. Astfel, se vor stabili instrucțiuni proprii de protecție a muncii în funcție de nivelul tehnic al dotărilor, de specificul lucrărilor care se desfășoară în laborator sau în atelier:

- sala de clasă, cancelaria sau laboratorul, trebuie să fie ventilate și iluminate corespunzător, să aibă un nivel adecvat de umiditate, spațiu suficient și să fie curate;

- pardoselile trebuie bine întreținute, păstrate curate pentru reducerea riscurilor de alunecare și împiedicare;

- se va acorda o atenție specială protecției împotriva căderilor de la înălțime în zone cum ar fi balcoanele și casa scărilor;

- ușile și ferestrele transparente trebuie marcate clar și realizate dintr-un material corespunzător.

În ceea ce îi privește pe elevi, aceștia trebuie să cunoască și să respecte normele de securitate și sănătate a muncii, scopul principal este evitarea producerii accidentelor de muncă și a îmbolnăvirilor. Iată câteva dintre acestea:

- elevii și/sau studenții în practică trebuie:

- să-și însușească și să respecte normele și instrucțiunile de protecție a muncii și măsurile de aplicare a acestora;
- să utilizeze corect echipamentele tehnice, substanțele periculoase și celelalte mijloace de producție;
- să nu procedeze la deconectarea, schimbarea sau mutarea arbitrară a dispozitivelor de securitate ale echipamentelor tehnice și ale clădirilor, precum și să utilizeze corect aceste dispozitive;
- să aducă la cunoștința conducătorului locului de muncă orice defecțiune tehnică sau altă situație care constituie un pericol de accidentare sau îmbolnăvire profesională;
- să aducă la cunoștința conducătorului locului de muncă în cel mai scurt timp posibil accidentele de muncă suferite de persoana proprie, de alți angajați sau de ucenicii, elevii și/sau studenții în practică;
- să oprească lucrul la apariția unui pericol iminent de producere a unui accident și să informeze de îndată conducătorul locului de muncă;
- să refuze întemeiat executarea unei sarcini de muncă dacă aceasta ar pune în pericol de accidentare sau îmbolnăvire profesională persoana sa sau a celorlalți participanți la procesul de muncă;
- să utilizeze echipamentul individual de protecție din dotare, corespunzător scopului pentru care a fost acordat;
- să coopereze cu angajatorul și/sau cu angajații cu atribuții specifice în domeniul securității și sănătății în muncă, atâta timp cât este necesar, pentru a da angajatorului posibilitatea să se asigure că toate condițiile de muncă sunt corespunzătoare și nu prezintă riscuri pentru securitate și sănătate la locul său de muncă;
- să dea relații din proprie inițiativă sau la solicitarea organelor de control și de cercetare în domeniul protecției muncii.

Bibliografie

- Darabonț, Al., Pece, Șt., Dăscălescu, Aurelia, Managementul securității și sănătății în muncă – Ed. Agir, 2001
- Prof. Dr. Toma Niculescu, Conf. dr. Ion Toma, Dr. Duca Pavel, „Medicina Muncii”, ed. MEDMUN, 1999

MANAGEMENTUL SĂNĂTĂȚII ȘI SECURITĂȚII OCUPAȚIONALE ÎN UNITĂȚILE ȘCOLARE

Prof. Ardelean Luminița Doina

Școala Gimnazială „Dimitrie Cantemir” Baia Mare, Maramureș

Integrarea securității și sănătății în muncă în învățământ constituie, la nivel european, o componentă esențială a dezvoltării culturii de prevenire a riscurilor. Nu de alta, dar acordă posibilitatea tuturor, de la profesori până la copii, de a învăța să trăiască și să lucreze în siguranță.

Ar fi interesant de aflat, de pildă, câți știu că existența unor condiții decente de lucru și învățare într-o școală contribuie în mod decisiv la reducerea spre minimum a manifestărilor violente ale elevilor!

Teoretic și practic, o instituție de învățământ ar trebui să fie un mediu de muncă sigur și sănătos și propice educației. Pentru a realiza acest lucru, evaluarea riscurilor trebuie să ia în considerare proiectarea, organizarea și constituirea mediului de muncă.

Trebuie să se țină cont în mod special de prezența unor grupuri vulnerabile (de exemplu elevi foarte tineri-vezi clasele pregătitoare la ciclul primar) și trebuie luate în considerare nevoile persoanelor cu dizabilități. Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă a identificat cinci chestiuni elementare ce trebuie luate în considerare:

1. Locurile de muncă interioare, fie că este vorba de sala de clasă, de cancelarie sau de o bucătărie, trebuie să fie ventilate și iluminate corespunzător, să aibă un nivel adecvat de umiditate, spațiu suficient și să fie curate;
2. Dacă în incinta instituției intră vehicule, trebuie ca semnalizarea să fie clară și, acolo unde este posibil, să se facă delimitarea între zona carosabilă și cea pietonală;
3. Pardoselile trebuie bine întreținute, păstrate curate pentru reducerea riscurilor de alunecare și împiedicare;
4. Se va acorda o atenție specială protecției împotriva căderilor de la înălțime în zone cum ar fi balcoanele și casa scărilor. Ar putea fi necesară o protecție suplimentară a balustradelor pentru copiii foarte mici;
5. Ușile și ferestrele transparente trebuie marcate clar și realizate dintr-un material corespunzător. În condițiile în care, în România, cam 35-40% dintre școli obțin anual cel mult avize sanitare provizorii de funcționare, mai are sens să ne întrebăm dacă lucrurile acestea sunt respectate și în ce proporție? Situația în sine are o primă explicație la nivel administrativ: în Regulamentul de organizare și funcționare a unităților de învățământ din România, elaborat de minister în 2022, sintagma „protecția muncii“ apare o singură dată, mai exact în articolul 21, alin 1 litera f:

(1) În exercitarea funcției de conducere executivă, directorul are următoarele atribuții: a) este reprezentantul legal al unității de învățământ și realizează conducerea executivă a acesteia; b)

organizează întreaga activitate educațională; c) răspunde de aplicarea legislației în vigoare, la nivelul unității de învățământ; d) asigură corelarea obiectivelor specifice unității de învățământ cu cele stabilite la nivel național și local; e) coordonează procesul de obținere a autorizațiilor și avizelor legale necesare funcționării unității de învățământ; f) asigură aplicarea și respectarea normelor de sănătate și de securitate în muncă

Și atunci, nu cumva e cel puțin hilară introducerea, în contractual educațional secțiunea „îndatoririle elevilor“ din același document, a prevederilor conform cărora ei trebuie să cunoască și să respecte normele de tehnica securității muncii, de prevenire și de stingere a incendiilor și cele de protecție civilă. Cazurile în care securitatea și sănătatea constituie parte integrantă a programei școlare nu sunt limitate la o singură disciplină. Securitatea și sănătatea sunt integrate ca „teme transversale“, adică la toate nivelurile de învățământ și în discipline diferite, cum sunt limbile și literatura.

Astfel, „O școală sigură“ în Italia asigură un cadru conceptual și metodologic pentru profesori privind modul de introducere a SSM în programa analitică. Tot în spațiul italian au fost găsite „Exemple de bune practici în școala primară“ axate pe dezvoltarea și diseminarea instrumentelor didactice pe plan național în scopul promovării culturii de prevenire. „Joaca în deplină siguranță, în orice moment“ (Anglia) urmărește sensibilizarea la nivelul școlii primare cu privire la aspectele de securitate întâlnite în localul instituției și dezvoltarea pachetelor de resurse de învățare pentru diferite discipline din programa școlară națională.

Proiectul danez Armi este focusat pe dezvoltarea comportamentului, cunoștințelor fundamentale și utilizarea lor în mod pozitiv pentru a asigura sănătatea și securitatea celor din jur. Cazurile relevante ale acestei ultime și celei mai importante etape a procesului educațional, tranziția de la școală la viața activă, sunt consacrate integrării la locul de muncă, etapelor care conduc spre viața profesională și riscurilor care vor trebui luate în considerare. Aceste cazuri prezintă genuri de teme la scară globală sau sectorială. Programul irlandez „Prevenirea accidentelor care implică elevi și tineri în sectorul agricultură“ vizează dezvoltarea și introducerea declarațiilor de securitate care stabilesc modul în care SSM urmează să fie gestionate într-o fermă.

„Mașini mai sigure datorită elevilor“ (Belgia) e un exemplu specific de participare a elevilor la îmbunătățirea securității echipamentelor, iar pe baza acestor exemple de bune practici, raportul prezintă un model în șase pași, care ilustrează elementele cele mai importante ale integrării securității și sănătății în muncă în învățământ. Acesta poate fi implementat în mod autonom prin redactarea unui proiect eligibil pentru finanțare din fonduri structurale.

Etapa 1: informarea

Culegeți informațiile necesare înainte de demararea proiectului, de exemplu date cu privire la accidentele copiilor și tinerilor, numărul de lecții de securitate ținute în școli sau condițiile de lucru în școli și în alte instituții de învățământ. Țineți cont, de asemenea, de experiența acumulată în proiecte similare.

Etapa a 2-a: planificarea

Identificați, încă din faza de început, partenerii care trebuie să participe la proiect. Experiențele și structurile deja existente pot fi folositoare pentru proiectul vostru, de exemplu rețelele de promovare a sănătății, cooperarea cu autoritățile din domeniul securității și sănătății în muncă și cu centrele de formare.

Etapa a 3-a: decizia

Dacă aceste prime două etape au fost îndeplinite, puteți să decideți realizarea unui studiu-pilot al proiectului. Definiți scopul general al proiectului și scopurile operaționale ale acestuia. Stabiliți un plan de acțiune cu termene și responsabilități concrete.

Etapa a 4-a: realizarea

În faza de implementare a proiectului, succesul va depinde, cel mai probabil, de următorii factori: recunoașterea securității și sănătății în muncă ca parte integrantă a procesului de învățare de-a lungul vieții, înțelegerea cuprinzătoare a aspectelor de securitate și sănătate inclusiv a stării de bine din punct de vedere fizic, mental și social, relația directă a măsurilor educative la locul de muncă și implicarea unor profesori cu experiență în dezvoltarea programului și a materialelor didactice.

Etapa a 5-a: evaluarea

Evaluarea trebuie să fie parte integrantă a proiectului : măsurile de evaluare trebuie să însoțească și să îmbunătățească procesul de integrare. În plus, rezultatele proiectului vostru vor fi evaluate în raport cu durabilitatea lor și cu capacitatea de a fi transferate către alte instituții și alt context cultural.

Etapa a 6-a: continuarea

Dezvoltați un program de promovare înainte de finalizarea proiectului și stabiliți planuri pentru o continuare activă cât de repede posibil.

Bibliografie

- Darabonț, Al., Pece, Șt., Dăscălescu, Aurelia, *Managementul securității și sănătății în muncă*– Editura Agir, Bucuresti, 2001
- Prof. Dr. Toma Niculescu, Conf. dr. Ion Toma, Dr. Duca Pavel , *Medicina Muncii* , Editura Medmun, Bucuresti,1999
- dr. ing. Steluța Nisipeanu, ing. Raluca Stepa, *Implementarea managementului securității și sănătății în muncă* , editura Libra,Arad, 2003

INSTITUȚIA DE ÎNVĂȚĂMÂNT – MEDIU SIGUR ȘI SĂNĂTOS AL ÎNVĂȚĂRII

Prof. Barbu Mirela

Prof. Popescu Monica

Liceul „Matei Basarab”, Craiova

Integrarea securității și sănătății în muncă (SSM) în învățământ constituie, la nivel european, o componentă esențială a dezvoltării culturii de prevenire a riscurilor. Nu de alta, dar acordă posibilitatea tuturor, de la profesori până la copii, de a învăța să trăiască și să lucreze în siguranță. Ar fi interesant de aflat, de pildă, câți știu că existența unor condiții decente de lucru și învățare într-o școală contribuie în mod decisiv la reducerea spre minimum a manifestărilor violente ale elevilor! Teoretic și practic, o instituție de învățământ ar trebui să fie un mediu de muncă sigur și sănătos și propice educației. Cazurile în care securitatea și sănătatea constituie parte integrantă a programei școlare nu sunt limitate la o singură disciplină. Securitatea și sănătatea sunt integrate ca „teme transversale“, adică la toate nivelurile de învățământ și în discipline diferite, cum sunt limbile și literatura.

Astfel, „O școală sigură“ în Italia asigură un cadru conceptual și metodologic pentru profesori privind modul de introducere a SSM în programa analitică. Tot în spațiul italian au fost găsite „Exemple de bune practici în școala primară“ axate pe dezvoltarea și diseminarea instrumentelor didactice pe plan național în scopul promovării culturii de prevenire. „Joaca în deplină siguranță, în orice moment“ (Anglia) urmărește sensibilizarea la nivelul școlii primare cu privire la aspectele de securitate întâlnite în localul instituției și dezvoltarea pachetelor de resurse de învățare pentru diferite discipline din programa școlară națională.

Proiectul danez Armi este focusat pe dezvoltarea comportamentului, cunoștințelor fundamentale și utilizarea lor în mod pozitiv pentru a asigura sănătatea și securitatea celor din jur.

Cazurile relevante ale ultimei și celei mai importante etape a procesului educațional, tranziția de la școală la viața activă, sunt consacrate integrării la locul de muncă, etapelor care conduc spre viața profesională și riscurilor care vor trebui luate în considerare. Aceste cazuri prezintă genuri de teme la scară globală sau sectorială. Programul irlandez „Prevenirea accidentelor care implică elevi și tineri în sectorul agricultură“ vizează dezvoltarea și introducerea declarațiilor de securitate care stabilesc modul în care SSM urmează să fie gestionate într-o fermă. „Mașini mai sigure datorită elevilor“ (Belgia) e un exemplu specific de participare a elevilor la îmbunătățirea securității echipamentelor, iar „Controlați“ (Anglia) e o resursă pedagogică multimedia cu exemple concrete de riscuri la locul de muncă. Nu în ultimul rând, în Italia, „SSM integrată în modele de

programe școlare“ are ca obiective planificarea și testarea de module standard de instruire cu privire la securitatea în școli și în centrele de formare profesională.

În instituțiile școlare din sistemul nostru de învățământ, securitatea și sănătatea în muncă se constituie ca sarcină didactică pentru personalul didactic care organizează procese de muncă și ca obligație pentru toate cadrele din școli sau din unitățile economice care conduc procese de muncă și de producție desfășurate cu elevii.

Personalul didactic de conducere și de predare, personalul ajutător, tehnic, economic, administrativ și de alte specialități au obligația de a cunoaște și aplica normele generale și specifice de protecție a muncii corespunzătoare tipului și profilul fiecărei unități de învățământ, să stabilească și să întocmească instrucțiuni proprii de protecția muncii în funcție de nivelul tehnic al dotărilor, de specificul lucrărilor de laborator, de atelier și de la alte locuri de muncă în care se desfășoară munca și activitățile școlare și extrașcolare.

Condițiile în care se desfășoară procesul de învățământ în școlile de toate gradele, complexitatea dotărilor tehnice din spațiile didactice de instruire (săli de clasă, laboratoare, cabinete, ateliere, săli de gimnastică și baze sportive, poligoane, șantiere, ferme și loturi agricole s.a.), munca productivă din școli, participarea elevilor la procese de producție industriale și agricole necesită organizarea și desfășurarea muncii și a activităților școlare și extrașcolare pe baza cunoașterii, înțelegerii și aplicării normelor de securitate și sănătate a muncii.

Protecția muncii în unitățile școlare are ca scop asigurarea celor mai bune condiții de muncă, prevenirea accidentelor și a îmbolnăvirilor profesionale în rândul elevilor, cadrelor didactice, nedidactice și ținerea pasului cu progresul științei și tehnicii.

Trebuie avute în vedere următoarele aspecte

- Locurile de muncă interioare, fie că este vorba de sala de clasă, de cancelarie sau de o bucătărie, trebuie să fie ventilate și iluminate corespunzător, să aibă un nivel adecvat de umiditate, spațiu suficient și să fie curate.
- Dacă în incinta instituției intră vehicule, trebuie ca semnalizarea să fie clară și acolo unde este posibil să se facă delimitarea între zona carosabilă și cea pietonală.
- Pardoselile trebuie bine întreținute, păstrate curate pentru reducerea riscurilor de alunecare și împiedicare.
- Se va acorda o atenție specială protecției împotriva căderilor de la înălțime în zone cum ar fi balcoanele și casa scărilor. Ar putea fi necesară o protecție suplimentară a balustradelor pentru copiii foarte mici. Ușile și ferestrele transparente trebuie marcate clar și realizate dintr-un material corespunzător.

Laboratoarele și atelierele școlare sunt locurile în care elevii sunt cel mai mult expuși riscurilor cauzate de substanțe toxice și mașini periculoase.

Nivelul de educație va influența semnificativ tipul de pericol și nivelul de risc, dar există câteva puncte comune:

- Instrucțiunile scrise trebuie afișate la loc vizibil și regulile de securitate evidențiate ;
- Instrucțiunile de securitate trebuie prezentate verbal și comunicate la începutul fiecărui experiment;
- Profesorii trebuie să aibă un comportament exemplar din punct de vedere al securității;
- Trebuie să existe o supraveghere suficientă în orice moment ;
- Orice persoană care lucrează cu un echipament tehnic trebuie să cunoască în întregime instrucțiunile de utilizare și întreținere, și cerințele de securitate și sănătate;
- Trebuie purtat echipamentul individual de protecție și îmbrăcămintea de lucru adecvate ;
- Echipamentele și uneltele trebuie verificate și întreținute în mod regulat ;
- Substanțele periculoase, uneltele și echipamentele trebuie depozitate în locuri sigure pentru a preveni utilizarea lor neautorizată ;
- Laboratorul sau atelierul școlar trebuie să fie curate, având echipamentul bine întreținut ;
- Trebuie asigurată dotarea corespunzătoare pentru prim ajutor, de exemplu dușuri, pentru utilizare în cazul unui eveniment sau situație de urgență

În țara noastră protecția muncii constituie o problemă de stat și este reglementată prin Constituția României (art. 41), Codul muncii (Titlul V), Legea protecției muncii Nr. 90 / 1996 republicată, precum și prin alte acte normative.

În conformitate cu aceste reglementări, obligația de a asigura securitatea și sănătatea, în toate aspectele referitoare la muncă, revine conducătorului unității iar obligațiile angajaților și elevilor nu afectează principiul responsabilității angajatorului.

Măsurile cuprinse în normele generale de protecție a muncii conțin cadrul general de securitate a muncii pe baza cărora se stabilesc normele specifice de protecția muncii, obligatorii pentru toate persoanele juridice și fizice, inclusiv pentru instituțiile de învățământ.

Reglementările privind securitatea și sănătatea în muncă aplică în toate locurile de muncă. Se aplică tuturor angajaților și ucenicilor, elevilor, studenților în perioada efectuării practicii profesionale.

Personalul didactic de conducere și de predare, personalul ajutător, tehnic, economic, administrativ și de alte specialități au obligația de a cunoaște și aplica normele generale și specifice de protecție a muncii corespunzătoare tipului și profilul fiecărei unități de învățământ, să stabilească și să întocmească instrucțiuni proprii de protecția muncii în funcție de nivelul tehnic al dotărilor, de specificul lucrărilor de laborator, de atelier și de la alte locuri de muncă în care se desfășoară munca și activitățile școlare și extrașcolare.

Obiectivele securității și sănătății în unitățile de învățământ sunt:

- cunoașterea și respectarea normelor de securitate și sănătate a muncii în amenajarea, dotarea și folosirea spațiilor didactice de instruire în scopul evitării producerii accidentelor de muncă și a îmbolnăvirilor profesionale ;

- pregătirea sistematică a ucenicilor, elevilor și/sau studenților urmărind ca, odată cu însușirea viitoarei profesii, aceștia să-și formeze deprinderile necesare exercitării corecte a oricăror operații din domeniul specialității, în deplină securitate a muncii;
- aplicarea unor măsuri specifice de protecție a muncii și de prevenire a accidentelor de muncă și îmbolnăvirilor profesionale cu prilejul organizării unor activități școlare și extrașcolare, cu precădere în timpul efectuării practicii de producție în școală sau direct în unitățile economice industriale, de construcții, agricole etc.

Pentru a asigura securitatea și sănătatea muncii în unitățile de învățământ, conducătorii unităților trebuie să implementeze un sistem de management al securității și sănătății în muncă, ce constituie o parte componentă a sistemului general de management.

Bibliografie

1. Ioan Popa, Radu Filip, "Managementul internațional", Ed. Economică, București, 1999.
2. Dr. ing. Ștefan Pece, Ec Aurelia dascalescu, „Metoda de evaluare a riscurilor de accidentare și îmbolnăvire profesională la locurile de muncă, Ed. Economică, 2008
3. Dr. ing. Al. Darabont, Dr. ing. St. Kovacs, Ing. D. Darabont, „Ghid pentru autoevaluarea securității în muncă la nivelul unităților mici și mijlocii”, Ed. Cărturești, 2008
4. Darabont, Al., Pece, Șt., Dăscălescu, Aurelia, Managementul securității și sănătății în muncă – Ed. Agir, 2001

SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT ÎN VIZIUNEA EUROPEANĂ

Prof. Bărbuceanu Nicolae, Colegiul Tehnic „Armand Călinescu”, Pitești

Cazurile în care securitatea și sănătatea constituie parte integrantă a programei școlare nu sunt limitate la o singură disciplină. Securitatea și sănătatea sunt integrate ca „teme transversale”, adică la toate nivelurile de învățământ și în discipline diferite, cum sunt limbile și literatura. Astfel, „O școală sigură” în Italia asigură un cadru conceptual și metodologic pentru profesori privind modul de introducere a SSM în programa analitică. Tot în spațiul italian au fost găsite „Exemple de bune practici în școala primară” axate pe dezvoltarea și diseminarea instrumentelor didactice pe plan național în scopul promovării culturii de prevenire. „Joaca în deplină siguranță, în orice moment” (Anglia) urmărește sensibilizarea la nivelul școlii primare cu privire la aspectele de securitate întâlnite în localul instituției și dezvoltarea pachetelor de resurse de învățare pentru diferite discipline din programa școlară națională.

Strategia Uniunii Europene în domeniul securității și sănătății în muncă a nominalizat educația și cultura preventivă ca factori-cheie pentru menținerea și îmbunătățirea calității muncii. În scopul susținerii acestei strategii, Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă a publicat un raport intitulat Integrarea securității și sănătății în muncă în sectorul învățământ: Bune practici în școală și în învățământul profesional, care prezintă, de o manieră globală, exemple de bune practici din Europa și evidențiază etapele care conduc la o strategie sistematică în vederea integrării securității și sănătății în muncă (SSM) în domeniul educației și formării. Vom prezenta mai jos o sinteză a acestui raport, structurată pe trei tipuri de abordare: „holistică”, pe baza programei școlare și pe baza locului de muncă. Exemplele de bune practici sunt repartizate în funcție de acestea.

Raportul conține 36 exemple de bune practici, din care 14 sunt prezentate ca studii de caz. În prima categorie întâlnim o viziune globală asupra securității și sănătății în muncă și dimensiunea stării de bine fizice, mentale și sociale. Aceste cazuri sunt orientate spre ansamblul sistemului educațional în vederea îmbunătățirii mediului de muncă și de învățare. În Anglia, „Standardul național pentru o școală sănătoasă” este un program național care prevede un proces de acreditare pentru parteneriatele din domeniile învățământ și sănătate. „O școală în deplină securitate” este o inițiativă identificată în sistemul olandez de educație, orientată spre lărgirea comunicării cu privire la securitate și violență în cadrul școlilor și în jurul acestora. În același sens, Grecia a adoptat dezvoltarea de proceduri globale pentru evaluarea securității zilnice în școală și în mediul înconjurător școlii, prin dezvoltarea unui parteneriat public-privat intitulat „Lumină asupra securității în școală”. La acesta se adaugă „Cercul școlar”, un concept referitor la conceperea mediului de muncă și de învățare în școlile suedeze.

Proiectul danez Armi este focusat pe dezvoltarea comportamentului, cunoștințelor fundamentale și utilizarea lor în mod pozitiv pentru a asigura sănătatea și securitatea celor din jur.

Cazurile relevante ale acestei ultime și celei mai importante etape a procesului educațional, tranziția de la școală la viața activă, sunt consacrate integrării la locul de muncă, etapelor care conduc spre viața profesională și riscurilor care vor trebui luate în considerare. Aceste cazuri prezintă genuri de teme la scară globală sau sectorială. Programul irlandez „Prevenirea accidentelor care implică elevi și tineri în sectorul agricultură“ vizează dezvoltarea și introducerea declarațiilor de securitate care stabilesc modul în care SSM urmează să fie gestionate într-o fermă. „Mașini mai sigure datorită elevilor“ (Belgia) e un exemplu specific de participare a elevilor la îmbunătățirea securității echipamentelor, iar „Controlați“ (Anglia) e o resursă pedagogică multimedia cu exemple concrete de riscuri la locul de muncă. Nu în ultimul rând, în Italia, „SSM integrată în modele de programe școlare“ are ca obiective planificarea și testarea de module standard de instruire cu privire la securitatea în școli și în centrele de formare profesională.

Pe baza acestor exemple de bune practici, raportul prezintă un model în șase pași, care ilustrează elementele cele mai importante ale integrării securității și sănătății în muncă în învățământ. Acesta poate fi implementat în mod autonom prin redactarea unui proiect eligibil pentru finanțare din fonduri structurale.

Culegeți informațiile necesare înainte de demararea proiectului, de exemplu date cu privire la accidente de copii și tinerilor, numărul de lecții de securitate ținute în școli sau condițiile de lucru în școli și în alte instituții de învățământ. Țineți cont, de asemenea, de experiența acumulată în proiecte similare.

Identificați, încă din faza de început, partenerii care trebuie să participe la proiect. Experiențele și structurile deja existente pot fi folosite pentru proiectul vostru, de exemplu rețelele de promovare a sănătății, cooperarea cu autoritățile din domeniul securității și sănătății în muncă și cu centrele de formare.

Dacă aceste prime două etape au fost îndeplinite, puteți să decideți realizarea unui studiu-pilot al proiectului. Definiți scopul general al proiectului și scopurile operaționale ale acestuia. Stabiliți un plan de acțiune cu termene și responsabilități concrete.

În faza de implementare a proiectului, succesul va depinde, cel mai probabil, de următorii factori: recunoașterea securității și sănătății în muncă ca parte integrantă a procesului de învățare de-a lungul vieții, înțelegerea cuprinzătoare a aspectelor de securitate și sănătate inclusiv a stării de bine din punct de vedere fizic, mental și social, relația directă a măsurilor educative la locul de muncă și implicarea unor profesori cu experiență în dezvoltarea programului și a materialelor didactice.

Evaluarea trebuie să fie parte integrantă a proiectului: măsurile de evaluare trebuie să însoțească și să îmbunătățească procesul de integrare. În plus, rezultatele proiectului vostru vor fi

evaluate în raport cu durabilitatea lor și cu capacitatea de a fi transferate către alte instituții și alt context cultural.

Dezvoltați un program de promovare înainte de finalizarea proiectului și stabiliți planuri pentru o continuare activă cât de repede posibil.

Angajatorii sunt solicitați să evalueze riscurile pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor și să acționeze în vederea prevenirii sau controlului acestor riscuri.

Acest proces poate fi desfășurat într-o succesiune de etape:

- planificarea evaluării prin consultare cu lucrătorii;
- identificarea riscurilor;
- identificarea persoanelor care pot fi vătămate, în ce mod și unde;
- evaluarea nivelului de risc și decizia privind modul de acțiune;
- luarea măsurilor în vederea eliminării sau reducerii riscului;
- monitorizarea și analiza acțiunilor.

Această fișă informativă descrie pericolele și riscurile obișnuite dintr-o instituție de învățământ și aduce câteva sugestii privind prevenirea acestora dar, ținând cont de anvergura sectorului și de dimensiunea acestei fișe, nu pot fi cuprinse toate pericolele. Activități precum excursiile școlare și activitățile recreative (de exemplu, activități sportive) nu sunt analizate în această fișă informativă, dar poate ar trebui incluse în evaluarea riscurilor.

O instituție de învățământ ar trebui să fie un mediu de muncă sigur și sănătos și propice educației. Pentru a realiza acest lucru, evaluarea riscurilor trebuie să ia în considerare proiectarea, organizarea și constituirea mediului de muncă. Trebuie să se țină cont în mod special de prezența unor grupuri vulnerabile (de exemplu elevi foarte tineri) și trebuie luate în considerare nevoile persoanelor cu dizabilități.

Bibliografie:

- Dr. ing. Al. Darabont, Dr. ing. St. Kovacs, Ing. D. Darabont, „Ghid pentru autoevaluarea securității în muncă la nivelul unităților mici și mijlocii” – 1998
- Dr. ing. Al. Darabont, „Risc și securitate în muncă”, vol. 3-4, ed. 1996
- Darabont, Al., „*Valori limită de expunere la agenții fizici la locul de muncă – Risc și securitate în muncă*”, I.C.S.P.M., București, nr. 1-2/1994
- Darabont, Al., Pece, Șt., Dăscălescu, Aurelia, Managementul securității și sănătății în muncă – Ed. Agir, 2001
- http://europe.osha.eu.int/good_practice/sector/osheducation/rome.stm
- www.ilpi.com/msds/index.html

MANAGEMENTUL SĂNĂTĂȚII ȘI SECURITĂȚII OCUPAȚIONALE ÎN UNITĂȚILE ȘCOLARE

**Prof. înv. preșcolar Bușe Ionela
Grădinița cu Program Prolungit Nr.7, Dr. Tr. Severin, Mehedinți**

Condițiile în care se desfășoară procesul de învățământ în școlile de toate gradele, complexitatea dotărilor tehnice din spațiile didactice de instruire (săli de clasă, laboratoare, cabinete, ateliere, săli de gimnastică și baze sportive, poligoane, șantiere, ferme și loturi agricole s.a.), munca productivă din școli, participarea elevilor la procese de producție industriale și agricole necesită organizarea și desfășurarea muncii și a activităților școlare și extrașcolare pe baza cunoașterii, înțelegerii și aplicării normelor de securitate și sănătate a muncii.

Protecția muncii în unitățile școlare are ca scop asigurarea celor mai bune condiții de muncă, prevenirea accidentelor și a îmbolnăvirilor profesionale în rândul elevilor, cadrelor didactice, nedidactice și ținerea pasului cu progresul științei și tehnicii.

În țara noastră protecția muncii constituie o problemă de stat și este reglementată prin Constituția României (art. 41), Codul muncii (Titlul V), Legea protecției muncii Nr. 90 / 1996 republicată, precum și prin alte acte normative.

În conformitate cu aceste reglementări, obligația de a asigura securitatea și sănătatea, în toate aspectele referitoare la muncă, revine conducătorului unității iar obligațiile angajaților și elevilor nu afectează principiul responsabilității angajatorului.

Măsurile cuprinse în normele generale de protecție a muncii conțin cadrul general de securitate a muncii pe baza cărora se stabilesc normele specifice de protecția muncii, obligatorii pentru toate persoanele juridice și fizice, inclusiv pentru instituțiile de învățământ.

Unde și cui se aplică reglementările privind securitatea și sănătatea în muncă?

În toate locurile de muncă. Se aplică tuturor angajaților și ucenicilor, elevilor, studenților în perioada efectuării practicii profesionale.

Cum este organizată activitatea de protecție a muncii în unitățile de învățământ?

În instituțiile școlare din sistemul nostru de învățământ, securitatea și sănătatea în muncă se constituie ca sarcină didactică pentru personalul didactic care organizează procese de muncă și ca obligație pentru toate cadrele din școli sau din unitățile economice care conduc procese de muncă și de producție desfășurate cu elevii.

Personalul didactic de conducere și de predare, personalul ajutător, tehnic, economic, administrativ și de alte specialități au obligația de a cunoaște și aplica normele generale și specifice de protecție a muncii corespunzătoare tipului și profilul fiecărei unități de învățământ, să stabilească și să întocmească instrucțiuni proprii de protecția muncii în funcție de nivelul tehnic al dotărilor, de

specificul lucrărilor de laborator, de atelier și de la alte locuri de muncă în care se desfășoară munca și activitățile școlare și extrașcolare.

Care sunt sarcinile și obligațiile conducătorului unității privind securitatea și sănătatea în muncă (art. 11, NGPM1/2002)?

Directorul, în calitate de conducător al unității de învățământ trebuie:

- să asigure *evaluarea riscurilor* pentru securitatea și sănătatea angajaților în vederea stabilirii măsurilor de prevenire, incluzând alegerea echipamentului tehnic, a substanțelor chimice și a preparatelor utilizate, amenajarea locurilor de muncă etc.;
- să dispună *evaluarea riscurilor* de accidentare și îmbolnăvire profesională pentru toate locurile de muncă, inclusiv pentru acele grupuri de angajați care sunt expuși la riscuri particulare; în urma acestei evaluări, măsurile preventive și metodele de lucru stabilite de către angajator trebuie să asigure o îmbunătățire a nivelului de protecție a angajaților și să fie integrate în toate activitățile unității respective, la toate nivelurile ierarhice;
- să asigure *auditarea* de securitate și sănătate în muncă a unității, cu ajutorul instituțiilor abilitate;
- să stabilească măsurile tehnice și organizatorice de protecție a muncii, în concordanță cu mediul de muncă și factorilor de risc evaluați la fiecare loc de muncă, pentru asigurarea securității și sănătății angajaților;
- să stabilească în *fișa postului* atribuțiile și răspunderea angajaților și a celorlalți participanți la procesul de muncă în domeniul protecției muncii, corespunzător funcțiilor exercitate;
- să elaboreze *instrucțiuni proprii* de securitate a muncii, care să detalieze și să particularizeze prezentele norme și normele specifice de securitate a muncii, în raport cu activitatea care se desfășoară;
- să asigure și să controleze, prin personal propriu sau prin personal extern abilitat, *cunoașterea și aplicarea* de către toți angajații a măsurilor tehnice și organizatorice stabilite, precum și a prevederilor legale în domeniul protecției muncii;
- să ia în considerare din punctul de vedere al securității și sănătății în muncă capacitatea angajaților de a executa sarcinile de muncă repartizate;
- să asigure, pentru angajații care au o relație de muncă cu durată determinată sau cu caracter interimar, același nivel de protecție de care beneficiază ceilalți angajați ai unității;
- să ia măsuri pentru asigurarea de materiale necesare informării și educării angajaților;
- să asigure informarea fiecărei persoane, anterior angajării, asupra riscurilor la care aceasta va fi expusă la locul de muncă, precum și asupra măsurilor tehnice și organizatorice de prevenire necesare, inclusiv cele referitoare la primul ajutor, prevenirea și stingerea incendiilor și evacuarea personalului în caz de pericol iminent;

- să asigure măsurile necesare pentru informarea angajatorilor din orice unitate exterioară, ai căror angajați lucrează în unitatea sa, referitor la riscurile pentru securitate și sănătate la care aceștia din urmă pot fi expuși, precum și la măsurile de prevenire și protecție adoptate la nivel de unitate și loc de muncă, inclusiv cele referitoare la primul ajutor, prevenirea și stingerea incendiilor și evacuarea în caz de urgență;
- să asigure resurse pentru *instruirea, testarea, formarea și perfecționarea* personalului cu atribuții în domeniul protecției muncii;
- să ia măsuri pentru *autorizarea exercitării meseriilor* și a profesiilor conform reglementărilor în vigoare;
- să angajeze numai persoane care, în urma *controlului medical* și a verificării aptitudinilor psihoprofesionale, corespund sarcinilor de muncă pe care urmează să le execute;
- să se asigure că sunt *consultați* angajații și/sau reprezentanții lor în problemele referitoare la măsurile și consecințele privind securitatea și sănătatea în muncă la introducerea de noi tehnologii, alegerea echipamentului tehnic, îmbunătățirea condițiilor și a mediului de muncă, la desemnarea persoanelor cu atribuții specifice sau la angajarea, când este cazul, a instituțiilor specializate sau persoanelor juridice și fizice abilitate pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii, la desemnarea persoanelor cu atribuții privind primul ajutor, prevenirea și stingerea incendiilor, evacuarea angajaților, precum și la modul de desfășurare a activității de prevenire și protecție împotriva riscurilor profesionale, inclusiv a celei de instruire în domeniu;
- să acorde reprezentanților angajaților cu atribuții privind securitatea și sănătatea în muncă un timp adecvat, care va fi considerat timp de muncă, și să le furnizeze mijloacele necesare pentru a-și putea exercita drepturile și atribuțiile prevăzute în prezentele norme;
- să ia măsuri corespunzătoare pentru ca numai angajații care au fost *instruiți* adecvat să poată avea acces la locurile de muncă unde există riscuri pentru securitatea și sănătatea acestora;
- să asigure periodic sau ori de câte ori este cazul, *verificarea încadrării nivelului noxelor* în limitele admise, prin măsurători efectuate de către organisme abilitate sau laboratoare proprii abilitate;
- să stabilească și să țină evidența locurilor de muncă cu pericol deosebit și să identifice locurile de muncă unde pot apărea stări de pericol iminent;
- să comunice, cerceteze, înregistreze, declare și să țină evidența accidentelor de muncă, a bolilor profesionale, a accidentelor tehnice și a avariilor;
- să asigure funcționarea permanentă și corectă a *sistemelor și dispozitivelor de protecție*, a aparaturii de măsură și control, precum și a instalațiilor de captare, reținere și neutralizare a substanțelor nocive degajate în procesele tehnologice;
- să prezinte documentele și să dea *relațiile solicitate de către inspectorii de muncă* în timpul controlului sau al cercetării accidentelor de muncă;

- să asigure *realizarea măsurilor stabilite* de inspectorii de muncă, cu ocazia controalelor și a cercetării accidentelor de muncă;
- să desemneze, din oficiu sau la solicitarea inspectorului de muncă, persoanele care participă la efectuarea controlului sau la cercetarea accidentelor de muncă;
- să ia măsuri pentru *a nu se modifica starea de fapt* rezultată din producerea unui accident de muncă mortal sau colectiv,;
- să *anunțe imediat* producerea unor avarii tehnice, evenimente, accidente de muncă sau îmbolnăviri profesionale la inspectoratul teritorial de muncă și organele de urmărire penală competente, potrivit legii;
- să asigure dotarea, întreținerea, verificarea *echipamentelor individuale de protecție* și a echipamentelor individuale de lucru și să nu permită desfășurarea nici unei activități de către angajații săi fără utilizarea corectă de către aceștia a echipamentului din dotare;
- să acorde, la recomandarea medicului, *materiale igienico-sanitare* și alimentație de protecție;
- să asigure *supravegherea medicală* corespunzătoare a riscurilor pentru sănătate la care angajații sunt expuși în timpul lucrului;
- să asigure *întocmirea fișei de expunere la riscuri profesionale* pentru fiecare angajat,
- să întocmească *evidența nominală* a angajaților cu handicap și a celor cu vârsta sub 18 ani.

Bibliografie

- Darabonț, Al., Pece, Șt., Dăscălescu, Aurelia, Managementul securității și sănătății în muncă – Ed. Agir, 2001
- „Medicina Muncii”, Prof. Dr. Toma Niculescu, Conf. dr. Ion Toma, Dr. Duca Pavel, ed. MEDMUN, 1999
- „Implementarea managementului securității și sănătății în muncă”, dr. ing. Steluța Nisipeanu, ing. Raluca Stepă, ed. Libra 2003
- www.scoalaromaneasca.ro

O ȘCOALĂ SIGURĂ ȘI SĂNĂTOASĂ

Prof. ing. Emciuc Natalia

Prof. Butușină Gabriela

Colegiul Tehnic P. Tc. „Gh. Airinei”, București

Gândirea din spatele acestui lucru este că un mediu de învățare sigur și sănătos le permite elevilor și tinerilor să dobândească conștientizarea riscurilor și competențe cât mai curând posibil pentru a-și modela propria viitoare viață profesională făcând-o sigură și sănătoasă.

Crearea și asigurarea unui mediu educațional sigur pentru elevi, întărirea și menținerea sănătății acestora sunt principalele obiective ale unui angajat al instituției de învățământ. În același timp, este necesar să se creeze astfel de condiții încât elevul din clasa să se simtă confortabil din punct de vedere psihologic. Elevii își petrec cea mai mare parte a timpului în școală. Profesorul este responsabil pentru fiecare elev și trebuie să creeze un mediu educațional plăcut și sigur. Principalele sarcini de asigurare a siguranței educaționale în instituțiile de învățământ sunt:

- studiul și implementarea principalelor direcții ale legislației în vigoare pe probleme de protecția muncii;
- siguranța muncii, elaborarea și implementarea actelor de reglementare, metodologice și alte acte locale, instrucțiuni pentru formarea unui spațiu educațional sigur;
- crearea unor condiții speciale, medicale și sociale, pedagogice, organizatorice și tehnice care să asigure securitatea și sănătatea tuturor participanților la procesul educațional;
- să asigure un mediu educațional sigur din punct de vedere psihologic;
- prevenirea accidentelor cu copii și angajați în cursul procesului de învățământ;
- prevenirea vătămărilor;
- respectarea și implementarea regulilor de securitate la incendiu și a regimului de stingere a incendiilor;
- formarea abilităților durabile de comportament în siguranță la elevii și angajații instituțiilor de învățământ în caz de urgență;
- dotarea școlii cu echipamente de protecție și stingere a incendiilor;
- îmbunătățirea eficienței măsurilor de prevenire a accidentelor rutiere ale elevilor;
- asigurarea funcționării în siguranță a clădirii, a echipamentelor și a mijloacelor didactice.

Pentru evitarea accidentelor este necesar ca personalul însărcinat cu îndrumarea lucrărilor practice să urmărească dacă s-a efectuat instructajul la locul de muncă, dacă uneltele, mesele de lucru, mașinile, instalațiile, aparatele etc. sunt în bună stare de funcționare, locurile de lucru sunt la înălțimile optime pentru elevi, echipamentul de protecție pentru fiecare loc de muncă repartizat elevilor este în stare bună, dacă elevii poartă echipamentul individual de protecție stabilit pentru fiecare loc de muncă etc. De asemenea, este foarte importantă crearea la locurile de muncă a tuturor condițiilor igienico-sanitare, iar la terminarea activităților, persoana responsabilă să aibă grijă de deconectarea mașinilor, uneltelor de la priza de forță, curățirea de către elevi a locului de muncă, a echipamentului, uneltelor, mașinilor etc. și așezarea uneltelor, sculelor în sertare sau dulapuri, respectarea tuturor măsurilor de igienă, prevenire și stingere a incendiilor prevăzute în normativele în vigoare pentru locurile de muncă respective.

Securitatea unei instituții depinde nu numai de:

- dotarea cu cea mai modernă tehnologie și echipamente speciale, dar și într-o mai mare măsură de factorul uman, de competența profesională a cadrelor didactice care răspund de siguranța instituției de învățământ și a procesului de învățământ;
- de coerența muncii în comun a administrației și a profesorilor, de nivelul de pregătire a elevilor și angajaților instituției de învățământ pentru a acționa în situații de urgență.

Profesorul ar trebui să acorde atenție lumii sociale a elevului și a siguranței lui psihologice. Dacă elevul nu simte securitatea sa în comunicarea cu ceilalți, ulterior se dezvoltă sentimentul de singurătate și neîncredere, credința în forțele proprii și dorința pentru diferite tipuri de activități dispăre, este posibilă manifestarea agresivității. Un mediu educațional sigur din punct de vedere psihologic la vârsta școlară este important pentru dezvoltarea deplină a elevilor, păstrarea și menținerea sănătății lor mintale, precum și pentru prevenirea traumei psihologice la elevi.

Pentru a asigura siguranța psihologică, este necesar să se ia în considerare mai multe caracteristici, cum ar fi valorile individului, adaptabilitatea acestuia; conservarea psihicului uman, funcționarea normală și dezvoltarea umană durabilă în interacțiunea cu mediul.

Crearea unui mediu educațional sigur din punct de vedere psihologic pentru elevi presupune:

- formarea unei culturi comune;
- dezvoltarea calităților morale, estetice și personale;
- dezvoltarea versatilă a elevilor ținând cont de vârsta și caracteristicile individuale;
- organizarea activităților pe baza unei abordări individuale;
- utilizarea activităților specifice elevilor;
- conservarea și promovarea sănătății.

Una dintre condițiile importante pentru asigurarea siguranței unui elev în condițiile educației școlare este atitudinea profesorilor și a părinților față de aceasta. Atât părinții, cât și profesorii ar

trebui să înțeleagă dependența completă de ei a copilului, de aceea nu numai profesorii, ci și părinții ar trebui să fie competenți în materie de dezvoltare și educație, protecția și întărirea sănătății copiilor și punerea în aplicare a siguranței acestora.

Bibliografie

1. Pliant Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în muncă
2. Educația pentru sănătate în școala – manual orientativ ; Ed. Fiat Lux -1999
3. Baryshnikova E.V. Siguranța psihologică a mediului de dezvoltare a subiectului în organizația educațională // ANI: Pedagogie și Psihologie. – 2018.

ALIMENTAȚIA SĂNĂTOASĂ A ȘCOLARULUI

Prof. Enea Nuța, Șc. Gimnazială „Gheorghe Țițeica” Craiova

Prof. Cărășel Constantin, Șc. Gimnazială „Aurel Teodorescu” Stejari Gorj

Echilibrul alimentar se construiește zilnic, oferindu-i organismului tău toate substanțele de care acesta are nevoie, în proporții corecte.

Alimentele sunt grupate în funcție de importanța anumitor grupe în dieta noastră. Cu cât se urcă spre vârful piramidei, cu atât acele alimente trebuie consumate mai rar și în cantități mai mici!

Piramida alimentelor:

1. Dulciurile - Grăsimile, dulciurile, untul, carnea grasă, biscuiții, prăjiturile, zahărul. Toate acestea se află în vârful piramidei pentru că trebuie să fie consumate foarte rar.

2. Carnea - Carnea de pui, peștele, carnea roșie trebuie consumate moderat, pentru o dietă echilibrată.

3. Lactatele - Laptele și produsele din lapte (brânză, iaurt) sunt importante pentru sănătatea noastră și este bine să le consumăm în mod regulat.

4. Fructele - Fructele proaspete au toate vitaminele de care avem nevoie, așa că este indicat să le consumăm de câte ori avem ocazia. Trebuie însă să ne ferim de cele în conserve, pentru că acelea conțin zahăr, iar zahărul, în cantități mari, ne poate afecta sănătatea.

5. Legumele - nu ar trebui să lipsească din dieta noastră zilnică!

6. Cerealele - Pâinea, cerealele integrale, orezul, cartofii - sunt de nelipsit din alimentația noastră zilnică.

De ce sunt aceste grupe alimentare atât de importante pentru sănătatea noastră?

În primul rând cerealele, alimentele de la baza piramidei, sunt bogate în fibre. Fibrele sunt caracterizate în principal prin prezența glucidelor complexe cum ar fi amidonul, care este o sursă de energie.

Cu ajutorul unei cantități reduse de amidon este furnizată organismului glucoza de care are nevoie și ne va fi mai ușor să rezistăm până la următoarea masă datorită absorbției lente, care dă sațietate.

Fructele și legumele sunt ideale și indispensabile într-o dietă sănătoasă. Proaspete sau congelate, gătită sau crude, ele sunt bogate în apă, vitamine, antioxidanți, minerale și fibre.

Pentru că aportul lor în nutrienți variază de la un sortiment la altul, unii medici ne recomandă să le mâncăm ținând cont chiar și de culoarea lor.

Putem consuma așadar mere verzi, căpșuni, pepene galben, portocale și, în general, cam orice fruct de sezon.

Legumele pot fi consumate fie la prânz, fie seara, iar cantitățile de legume proaspete și gătite pe care le consumăm, ar trebui să fie egale.

Lactatele și carnea sunt bogate în proteine, minerale și vitamine.

Pentru o bună funcționare a organismului nostru este recomandat să consumăm zilnic anumite produse alimentare din aceste grupe.

Încercăm să alegem lactatele degresate și carnea cât mai slabă. Optăm pentru carnea albă în locul celei roșii.

Dulciurile au și ele rolul lor în dietă, însă trebuie să le consumăm rar, în cantități mici, cu moderație.

În această categorie intră biscuiții, ciocolata, napolitanele, prăjiturile, sucurile și toate produsele similare acestora.

Putem consuma o bucațică de ciocolată, după masă, deoarece aceasta este un aliment bogat în fier și magneziu, însă nu trebuie să exagerăm.

Alimentația, ca factor important al creșterii, dezvoltării și menținerii stării de sănătate a copiilor, a devenit astăzi o știință, cunoscându-se cu exactitate cu ce și cum trebuie să se hrănească aceștia, în funcție de vârstă și de natura activităților zilnice.

În multe cazuri, părinții și în special mamele asociază noțiunea de copil sănătos cu cea de copil gras și frumos. Pentru a-și vedea copilul gras, unele mame sunt în stare să se abată în fel și chip de la alimentația cumpătată pe care ar trebui să-o primească copilul în funcție de vârstă, sex, efortul fizic și intelectual solicitat, precum și de sezon. Suntem în total dezacord cu punctul de vedere al acestora, deoarece noțiunea de «gras» o exclude pe cea de «sănătos».

Pentru menținerea sănătății copilului și pentru creșterea capacității sale de muncă fizică sau intelectuală este important ca alimentația zilnică, denumită mai corect rație alimentară, să conțină toate cele 3 principii alimentare de bază – proteine, glucide, grăsimi – dar și vitamine, săruri minerale, fibre celulozice și apă, în cantități suficiente și într-un anumit raport între ele.

Igiena alimentației poate fi definită ca ramura igienei care se ocupă de prevenirea îmbolnăvirilor determinate de o alimentație necorespunzătoare și de promovarea sănătății pe baza unei alimentații raționale în funcție de necesitățile fiecărui organism. Organismul uman prin procesul de alimentație preia din mediul înconjurător substanțele nutritive de care are nevoie și pe care le transformă pentru o desfășurare normală a activității metabolice.

Omul modern, datorită multiplelor activități desfășurate zilnic, acordă o importanță redusă alimentației, mulțumindu-se cu mese nesănătoase, constituite din semipreparate și servite în cea mai mare grabă. Uită astfel că nevoia organismului de substanțe nutritive este continuă și că lipsa acestora provoacă apariția unor grave probleme de sănătate și de luare în greutate.

Bibliografie:

- Ileana Dumitru și Emilia Păunescu „Educație pentru sănătate”, Clasele I-II, Editura Carminis, Pitești, 2005;
- Marcela Peneș – „Învățăm pe teme – activități transdisciplinare”, Editura ANA, București, 2003.

PROFESORUL DIRIGINTE - PROMOTOR AL MANAGEMENTULUI SĂNĂTĂȚII ȘI SECURITĂȚII LA CLASĂ

Prof. Cătănescu Adela Eugenia

Liceul Tehnologic „Domnul Tudor” Drobeta Turnu Severin

Fiecare clasă de elevi reprezintă un grup social cu o anumită omogenitate, cu o structură și caracteristici proprii. Chiar dacă membrii grupului se aseamănă datorită caracteristicilor psihofizice specifice vârstei, ei se deosebesc prin anumite particularități individuale ce sunt legate de nivelul dezvoltării intelectuale, aptitudini, motivația de învățare, nivelul pregătirii anterioare, starea de sănătate, mediul familial sau starea emoțională. Profesorul, cel desemnat să managerieze acest colectiv, are o sarcină complexă, pentru că trebuie să îndeplinească mai multe roluri concomitent: sursă de informații, evaluator, consilier, mediator, organizator, coordonator, manager și leader.

Pentru a putea îndeplini cu succes aceste roluri este necesar ca fiecare dintre noi să conștientizeze importanța cunoașterii personalității și a potențialului fiecărui elev, a factorilor care pot influența reușita școlară, pentru a putea adapta metodele și procedeele în funcție de particularitățile și situația cu care ne confruntăm. De asemenea, ar trebui să realizăm că putem influența semnificativ grupul de elevi unde predăm, unde suntem profesor diriginte, și că relația cu elevii trebuie să fie una deschisă, participativă, bazată pe comunicare sinceră și empatie.

Profesorul diriginte este cu siguranță promotorul activităților de la clasă, el fiind cel care organizează și coordonează activitatea la clasă dar și pe cea extra curriculară, cel care monitorizează situația la învățătură și frecvența la ore a elevilor precum și participarea la competiții și proiecte. De asemenea, intră în atribuțiile dirigintelui să desfășoare activități de orientare școlară și profesională și să colaboreze cu profesorii și alți parteneri educaționali pentru soluționarea unor situații specifice activităților școlare. Mai mult decât atât, dirigințele informează elevii, profesorii și părinții cu privire la situațiile specifice apărute, despre prevederile regulamentului de organizare și funcționare a unităților de învățământ sau despre reglementările referitoare la evaluări, examene și cu privire la alte documente care reglementează activitatea și parcursul școlar.

Sănătatea și securitatea în cadrul unității de învățământ, a constituit întotdeauna una dintre componentele activității de consiliere și educare, iar în ultimii ani, din cauza situației pandemice, au existat numeroase protocoale și reguli noi care au fost introduse pentru desfășurarea în condiții de siguranță a cursurilor. Această sarcină a intrat în responsabilitățile profesorului diriginte, cel care manageriază activitatea colectivului, fiind cel desemnat să se ocupe de planificarea, monitorizarea și evaluarea transformărilor pentru a asigura eficiența activității la clasă.

Una din principalele activități legate de sănătatea și securitatea realizată de către profesorul diriginte la școală este prelucrarea regulamentului de ordine interioară și a normelor de siguranță în

unitatea de învățământ. Există în acest sens procese verbale semnate la fiecare început de an școlar, de părinți dar și de elevi, aceștia fiind informați cu privire la regulile care trebuie respectate în cadrul școlii, atât în sala de clasă, pe coridoare, în laboratoare, dar și în curtea școlii, pentru a preîntâmpina posibile accidente. Așa cum am menționat, alături de aceste norme privind siguranța în școală, au fost introduse cele privind regulile de igienă, de purtare a măștii de protecție, de acces în unitate și poziționare în bancă. Profesorul diriginte a fost din nou cel desemnat să se ocupe de informarea corectă a elevilor și părinților, fiind cel care supraveghea respectarea lor.

De asemenea, au fost distribuite elevilor (de către profesorii diriginți) teste de salivă pentru a preîntâmpina posibilele contaminări și a putea identifica din timp elevii care trebuiau să meargă la doctor, dacă erau pozitivi Covid. Astfel, în fiecare săptămână, dirigințele primea fie o poză a testului efectuat, fie o confirmare, a stării de sănătate a elevilor, monitorizând prezența la clasă și reintrarea acestora în colectivitate, acționând ca un mediator între familiile elevilor și autorități, oferind informații părților implicate, promovând respectarea normelor în vigoare.

Așa cum am arătat mai sus, complexitatea muncii în domeniul educațional ne sugerează faptul că un cadru didactic trebuie să fie de fapt un bun manager și un lider eficient, dovedind calități și abilități deosebite, cu sarcini variate de la managementul cunoașterii și învățării, al schimbării, al comunicării și cooperării, al conflictelor și negocierii până la managementul financiar, al riscului și al timpului. Astfel cadrul didactic văzut în rolul de manager al clasei trebuie să fie un foarte bun strateg, care dispune de capacitatea de a reacționa rapid, profesionist și eficient la diferite solicitări, dar și empatic, un bun ascultător, o persoană onestă, dedicată activității de formare a tinerilor, un model demn de urmat.

În concluzie, activitatea la catedră, presupune dobândirea și punerea în aplicare a unor reale abilități de manager, fie prin găsirea unor strategii eficiente de motivare a elevilor, prin eficientizarea comunicării sau abordarea și rezolvarea conflictelor, fie prin prevenirea riscurilor și a îmbolnăvirilor, poziționarea adecvată în clasă și îmbunătățirea condițiilor învățării. Profesorul diriginte este atunci cel care vine să modeleze grupuri de elevi cu păreri și experiențe diferite, promotorul activităților la clasă, fiind preocupat atât de dezvoltarea armonioasă a personalității tinerilor, de obținerea performanțelor cât și de utilizarea eficientă a resurselor și asigurarea unui climat sigur, cu mai puține riscuri, favorabil învățării.

Bibliografie

1. Stan, Emil (2003) - *Managementul clasei*, Editura Aramis, București;
2. Iucu, Romiță (2005) - *Formarea personalului didactic – sisteme, politici, strategii*, Editura Humanitas, București
3. Băban, A., (2001 și 2009) - *Consiliere educațională*, Editura ASCR, Cluj-Napoca
4. Nicola, Ioan (1974) - *Microsociologia grupului de elevi*, EDP, București

STUDIU PRIVIND ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII DE INSTRUIRE PRACTICĂ A ELEVILOR ÎN CONDIȚIILE ASIGURĂRII SĂNĂTĂȚII ȘI SECURITĂȚII MUNCII

Prof. Ceucă-Diaconescu Monica
Prof. Cealțcu Isabela
Colegiul „Ștefan Odobleja” Craiova

În instituțiile școlare din sistemul nostru de învățământ, securitatea și sănătatea în muncă se constituie ca sarcină didactică pentru personalul didactic care organizează procese de muncă și ca obligație pentru toate cadrele din școli sau din unitățile economice care conduc procese de muncă și de producție desfășurate cu elevii.

Personalul didactic de conducere și de predare, personalul ajutător, tehnic, economic, administrativ și de alte specialități au obligația de a cunoaște și aplica normele generale și specifice de protecție a muncii corespunzătoare tipului și profilul fiecărei unități de învățământ, să stabilească și să întocmească instrucțiuni proprii de protecția muncii în funcție de nivelul tehnic al dotărilor, de specificul lucrărilor de laborator, de atelier și de la alte locuri de muncă în care se desfășoară munca și activitățile școlare și extrașcolare.

➤ **Măsuri de protecție a muncii care se pot lua în cazul elevilor care lucrează la mașini-unelte.**

La mașini-unelte nu se poate lucra decât cu aprobarea profesorului sau a maestrului-instructor.

Nu se începe munca la mașini-unelte înainte de a se cunoaște construcția acestora, dispozitivele de comandă și regulile de securitate a muncii.

Înainte de a începe munca se verifică dacă mașina-unealtă este în stare bună de funcționare, dacă manetele și butoanele de comandă funcționează bine, dacă există aparatoare de siguranță în stare bună, dacă utilajul electric este bine legat la pământ.

Înainte de a începe lucrul elevii sunt obligați să-și încheie manșetele mânecilor sau să le lege cu șiret. Se strâng capetele șireturilor și poalele hainelor, precum și părul prea lung.

Înainte de a porni mașina-unealtă se verifică dacă piesa care urmează să fie prelucrată și scula de așchiere sunt bine fixate.

Înainte de a porni mașina-unealtă se verifică dacă nu există obiecte străine pe piesele care se rotesc. Nu se pornește mașina-unealtă înainte de a se convinge că a fost scoasă din mandrină cheia tubulară.

În timpul funcționării *mașinii-unelte* trebuie urmărit ca:

- să nu se execute măsurători;
- să nu se curețe și să nu se ungă mașina-unealtă;
- să se apropie cu atenție scula de așchiere de piesa care se prelucrează;

- să nu se pună la loc cureaua de transmisie atunci când aceasta cade de pe roțile de transmisie;
- după întreruperea comenzii de rotație să nu se frâneze rotirea părților mașinii cu mâna (roata de transmisie, cureaua de transmisie, axul principal).

Când se lucrează cu *mașina de găurit* trebuie urmărit ca:

- să nu se țină piesa cu mâna;
- dacă burghiul se gripează, se oprește imediat mașina de găurit și se scoate burghiul din gaură;
- găurirea pătrunsă se execută cu atenție sporită întrucât burghiile se rup când ies din piesă;
- în timpul lucrului se vor purta ochelari de protecție pentru a feri ochii de așchii.

Când se lucrează la *polizor* trebuie urmărit ca:

- să nu se staționeze în planul de rotire a pietrei polizorului;
- să nu se apese cu putere piesa sau scula care se ascute pe piatra de polizor;
- să nu se ascute piesele pe suprafețele laterale ale pietrei ;
- să nu se lucreze fără suport și fără ecran de protecție;
- să se fixeze suportul la nivelul centrului pietrei de polizor;
- să nu se lucreze la polizor fără ochelari de protecție.

Nu se strâng cu mâna așchiile rezultate în timpul prelucrării. În acest scop se folosește o perie și un cârlig.

Elevii au obligația să anunțe imediat pe profesor sau pe maestrul-instructor în cazul când constată un defect la mașina-unealtă sau o funcționare anormală a acesteia.

La întreruperea curentului în rețeaua de forță se deconectează imediat mașina-unealtă și nu se conectează la loc decât cu aprobarea profesorului sau a maestrului-instructor.

Nu se încredințează nimănui munca la mașina-unealtă fără aprobarea profesorului sau a maestrului-instructor.

➤ **Măsuri de protecție a muncii care se pot lua în cazul elevilor care execută lucrări cu unelte de mână.**

Locul de muncă se ține în ordine. Sculele, materialele, prefabricatele și produsele finite se așază pe locurile care le sunt rezervate. Nu se încarcă locul de muncă (bancul de lucru și trecerile din jurul lui) cu obiecte inutile.

Nu se lucrează cu scule stricate și la menghine defecte. Piesa care se prelucrează se fixează bine în menghină. Piese mari, grele sau lungi, precum și piesele care pot scăpa din menghină în timpul prelucrării se prind și se scot din menghină cu atenție.

Piese cu margini ascuțite sau cu bavuri nu se apucă cu mâna neprotejată (fără mănuși). Suprafața prelucrată nu se încearcă cu degetul deoarece ea are bavuri.

Când se îndreaptă o piesă metalică, aceasta se ține cu mâna protejată cu mănuși.

Nu se taie metalul cu dalta fără ochelari și plasă de protecție sau fără apărători.

La pilirea unei piese, aceasta nu se lovește cu coada pilei deoarece poate scăpa; la cursa de întoarcere nu se apasă pila cu degetele mâinii stângi.

Așchiile nu se îndepărtează prin suflare deoarece pot să intre în ochi.

Când se assemblează sau se demontează îmbinări cu piulițe, se aleg chei cu dimensiuni potrivite. Asupra cheii se aplică numai forța mâinii și nu a corpului întreg.

Când se lucrează cu scule acționate electric (bormașini, fierăstraie, foarfeci, vibratoare ș.a.) se va avea grijă:

- să se folosească scule în perfectă stare și neapărat legate la centura de împământare;
- elevii să nu conecteze și să nu încerce sculele acționate electric singuri, fără concursul maestrului-instructor și să nu atingă conductorul la care este conectată scula;
- să nu se lucreze fără mănuși de cauciuc și fără preșuri de cauciuc (sau alt material izolant);
- să se reamintească permanent că acțiunea curentului electric poate fi mortală.

Elevii au obligația de a înștiința imediat pe profesor sau pe conducătorul practicii despre orice accident, precum și despre orice încălcare a regulilor tehnicii securității pe care le observă.

➤ **Măsuri de protecție a muncii care se pot lua în cazul instalațiilor mecanice sub presiune**

La construirea, repararea, instalarea, verificarea și exploatarea instalațiilor mecanice sub presiune vor fi respectate prevederile instrucțiunilor tehnice ale Inspecției pentru cazane, recipiente sub presiune și instalații de ridicat (ISCIR).

Instalațiile mecanice sub presiune vor fi prevăzute cu dispozitivele de siguranță și aparatele de măsură și control necesare, care să permită exploatarea acestor instalații în condiții de securitate a muncii.

Materialele folosite pentru construirea și repararea elementelor instalațiilor mecanice sub presiune vor corespunde, în privința condițiilor tehnice, a regulilor pentru verificarea calității, marcării și livrării, instrucțiunilor tehnice ale inspecției pentru cazane, recipiente sub presiune și instalații de ridicat, precum și standardelor de stat în vigoare.

În concluzie!

Procesele tehnologice, inclusiv operațiile de control ce trebuie respectate la construirea și repararea instalațiilor mecanice sub presiune, vor fi precizate în proiectele respective.

Recipientele, buteliile transportabile și conductele prin care se transportă fluide sub presiune se vor vopsi în culorile convenționale pentru fluidele pe care le conțin sau le transportă conform prevederilor din instrucțiunile tehnice de specialitate și din standardele de stat în vigoare.

Conductele îmbinate cu flanșe, prin care se transportă fluide sub presiune, care pot provoca arsuri, vor fi prevăzute cu manșoane de protecție.

Amplasarea instalațiilor mecanice sub presiune se va face în conformitate cu prevederile normelor de protecție a muncii corespunzător specificului activității locurilor de muncă respective și

cu prevederile normativului republican pentru proiectarea și executarea construcțiilor din punct de vedere al prevenirii incendiilor.

Personalul de supraveghere și exploatare a instalațiilor mecanice sub presiune trebuie să aibă pregătirea corespunzătoare și să fie instruit în acest scop pentru cazanele de aburi, fochiștii trebuie să îndeplinească condițiile cerute de instrucțiunile tehnice ale inspecției pentru cazane, recipiente sub presiune și instalații de ridicat.

Accesul în instalațiile de hidrofoare, prepararea apei calde, stații de pompare, perimetrul rezervoarelor de apă, este permis numai personalului de exploatare instruit special în acest scop.

Bibliografie

1. Al. Darabonț, “Risc și securitate în muncă”, vol. 3-4, ed. 1996
2. Al. Darabonț, “*Valori limită de expunere la agenții fizici la locul de muncă – Risc și securitate în muncă*”, I.C.S.P.M., București, nr. 1-2/1994
3. H.G. nr. 1425/2006 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 319/2006

MANAGEMENTUL SECURITĂȚII ȘI SĂNĂTĂȚII ÎN MUNCĂ

Prof. Cojocaru Luciana
Prof. Săseanu Maria Daniela
L. T. T. Auto, Craiova

Pentru a asigura securitatea și sănătatea muncii în unitățile de învățământ, conducătorii unităților trebuie să implementeze un sistem de management al securității și sănătății în muncă, ce constituie o parte componentă a sistemului general de management. Acest sistem include următoarele elemente:

- elaborarea unei politici de securitate și sănătate în muncă;
- organizarea unui sistem de management cu alocarea clară a responsabilităților în domeniul securității muncii;
- evaluarea riscurilor pentru securitatea și sănătatea în muncă care va fi revizuită ori de câte ori condițiile se modifică;
- auditarea de securitate și sănătate în muncă;
- formarea, informarea și instruirea în domeniul securității și sănătății în muncă;
- proceduri pentru cazuri de urgență;
- analizarea periodică a sistemului pentru a se asigura că este eficient;
- menținerea documentației și înregistrărilor pentru a asigura continuitatea activității

Pentru prevenirea accidentelor de muncă și îmbolnăvirilor profesionale în laboratoarele școlare se pot lua următoarele măsuri:

a) Înainte de începerea experiențelor :

- experiențele la care se utilizează curent electric, la tensiuni ce pot fi periculoase, vor fi efectuate numai de către profesorul de specialitate, ajutat eventual de un laborant, cunoscător al lucrărilor de laborator și al normelor de protecție a muncii;
- planul de desfășurare a experiențelor va fi dinainte stabilit iar personalul va fi instruit în prealabil;
- de pe locul unde se desfășoară experiențele se vor îndepărta toate obiectele care nu sunt necesare;
- pardoseala din jurul locului unde se desfășoară experiențele trebuie să fie uscată sau acoperită cu un covor izolant;
- masa de lucru trebuie să fie suficient de mare pentru a permite plasarea în bune condiții a întregului aparataj;

- alimentarea de la rețea se va face de la un tablou cu siguranțe fuzibile calibrate sau întrerupătoare automate; în cazul când se folosește o priză, aceasta va fi în prealabil verificată și asigurată prin siguranțe fuzibile;
- părțile metalice ale aparatelor care ar putea intra accidental sub tensiune vor fi legate la pământ;
- racordurile dintre părțile componente ale montajului se vor face, în mod obligatoriu, prin cordoane în bună stare, perfect izolate și corespunzătoare tensiunilor folosite în experiența respectivă;
- uneltele de lucru (șurubelniță, clește etc.) vor fi prevăzute cu mânere izolante, rezistente la tensiunile care se află în instalație;
- pentru controlul tensiunii și intensității, se vor introduce în circuite aparate de măsurat;
- realizarea montajului sau a oricărei modificări a montajului existent precum și introducerea sau scoaterea instrumentelor de măsurat din circuit se va face cu întregul aparat scos de sub tensiune;
- înainte de conectarea instalației la sursa de curent electric, se va face o ultimă verificare generală a aparatelor, legăturilor, izolației etc.;
- pentru alimentarea cu energie electrică se va utiliza de preferință un întrerupător special al montajului, plasat pe masa de lucru; scoaterea montajului de sub tensiune trebuie să poată fi efectuată cu ușurință printr-o singură manevră;
- dacă se lucrează cu tensiuni periculoase, se va așeza pe masa de lucru, la loc vizibil, o placă avertizoare a pericolului de electrocutare, iar elevii vor fi opriți să se apropie.

b) În timpul desfășurării experiențelor :

- în timpul experiențelor, pe masa de lucru nu se va găsi, în afara părților componente ale montajului, nici un obiect care ar putea, accidental, antrena legăturile montajului sau ar putea stabili contactul cu părțile aflate sub tensiune;
- cei care efectuează experiențele vor avea o îmbrăcăminte adecvată (strânsă pe corp, mâneci bine încheiate), de preferință halate de laborator;
- este interzisă părăsirea sau lăsarea fără supraveghere a montajului de tensiune;
- se recomandă ca, la instalația aflată sub tensiune, toate manevrele să se facă cu o singură mână;
- în timpul funcționării montajului, este interzisă atingerea părților neizolate (schimbarea legăturilor, atingerea becurilor, intercalarea aparatelor de măsură);
- pentru prevenirea accidentelor după terminarea experiențelor, montajul va fi scos obligatoriu de sub tensiune; orice intervenție asupra instalației electrice trebuie să fie făcută de un electrician autorizat iar lucrarea să aibă caracter definitiv.

c) La lucrările de laborator unde se folosesc substanțe chimice :

- lucrările de laborator și aplicațiile practice se efectuează cu cantitățile de substanță, cu concentrațiile, cu vasele și aparatele indicate în proceduri, în manuale și în instrucțiunile de folosire a materialelor respective, după ce în prealabil profesorul sau maistrul-instructor a verificat exactitatea datelor;
- efectuarea experiențelor este permisă numai după verificarea prealabilă a aparaturii respective;
- efectuarea experiențelor în vase murdare este interzisă; imediat după terminarea experienței, vasele utilizate trebuie să fie spălate;
- vasele de laborator se spală cu amestecuri oxidante sau detergenți și apă distilată fără a se utiliza nisipul, care provoacă fisuri și la încălzire sticla se va sparge ușor;
- vasele care conțin substanțe toxice vor purta etichete avertizoare și vor fi păstrate la locuri sigure, sub cheie. Nu este permisă depozitarea alăturată a vaselor cu substanțe care produc reacții violente prin contact; nu este permisă păstrarea substanțelor în vase neetichetate;
- la identificarea substanțelor pentru experiențe, se citește cu atenție eticheta; dacă există cea mai mică îndoială asupra conținutului unui vas, acesta se va trimite laboratorului de analize chimice, pentru identificare;
- trebuie să existe la îndemână un set de *Fișe tehnice de securitate* (OUG 200/2000) pentru toate substanțele și preparatele chimice periculoase folosite astfel încât proprietățile fizico-chimice și toxicologice, efectele asupra sănătății, măsurile de protecție necesare la manipularea lor și procedurile în caz de urgență să fie cunoscute;
- elevilor le este interzis să guste sau să miroasă substanțele, să se aplece asupra vaselor fără avizul profesorului de specialitate, deoarece acțiunea multor substanțe este puternic toxică, chiar dacă aceasta nu se manifestă imediat;
- toate substanțele chimice se păstrează în dulapuri încuiate; nu este permisă înstrăinarea substanțelor din laborator;
- purtarea ochelarilor de protecție este obligatorie la toate experiențele cu substanțe chimice agresive.
- eprubeta în care se încălzește un lichid se ține înclinată (nu spre cel care lucrează, sau spre vecin); de asemenea, eprubeta nu trebuie încălzită numai la partea de jos, ci pe toată lungimea ocupată de substanță; susținerea eprubetei se va face cu un suport special construit, nu improvizat;
- rămășițele substanțelor periculoase (metale alcaline, fosfor, baze, substanțe caustice) nu trebuie aruncate la întâmplare, ci separat în vase destinate acestui scop, pentru a fi apoi cât mai repede neutralizate (făcute inofensive prin metode corespunzătoare);

- în cazul efectuării unor experiențe cu aparate în care se pot iniția substanțe gazoase, se va face, în prealabil, verificarea tuburilor de legătură (etanșeități, îndoire sau lipire), pentru a nu se produce vreo scăpare de gaze din cauza unor suprapresiuni.

d) La mânărea substanțelor chimice :

- experiențele în care se produc substanțe gazoase sau vapori trebuie făcute sub nișă;
- fărâmițarea alcaliilor, a calcei sodate, a iodului, a sărurilor acidului cronic, ca și a altor substanțe care dau o pulbere toxică, se va face de asemenea, sub nișă. Totodată, după caz, este obligatorie și folosirea ochelarilor de protecție.

e) La depozitarea substanțelor chimice :

- depozitarea se face într-o încăpere separată și nu în laborator; depozitul trebuie semnalizat cu semne grafice de avertizare;
- magazia trebuie să fie bine ventilată;
- depozitul trebuie să fie dotat cu mijloace adecvate și suficiente de stingere a incendiilor;
- substanțele/ produsele chimice periculoase trebuie să fie etichetate și ambalate în recipiente corespunzătoare;
- la depozitare se va ține cont de incompatibilitățile la depozitare ;
- toate chimicalele împrăștiate accidental trebuie să fie curățate imediat; trebuie să existe la îndemână mijloace de neutralizare, curățare și EIP adecvat;
- instrucțiunile de securitate și sănătate în muncă trebuie să fie afișate în loc vizibil pentru a avertiza personalul didactic și elevii cu privire la măsurile de securitate necesare.

Bibliografie:

1. Razvan Anghel, Georgiana Anghel-Tudor, Daniel Nicola-Gheorghiu „Sanatatea si securitatea in munca”, Editura C.H. Beck, 2019
2. Antonio Serrano „Manual de securitate si sanatate in laborator” , Editura FREMAP, 2013

DEZVOLTAREA SĂNĂTĂȚII ȘI SECURITĂȚII MUNCII CA PARTE A SISTEMULUI EDUCAȚIONAL

Prof. Coman Elena Alina

Colegiul Tehnic de Poștă și Telecomunicații „Ghe. Airinei” București

Scopul sănătății și securității muncii este de a preveni îmbolnăvirile profesionale, accidentele de muncă precum și gestionarea situațiilor de urgență prin promovarea continuă a unei culturi responsabile în cadrul organizațiilor. Accelerarea schimbărilor pe piața muncii datorită economiei sustenabile, au dus la apariția unor noi locuri de muncă și implicit la noi reguli în ceea ce privește sănătatea și securitatea muncii.

În acest context, școala trebuie să se adapteze și să formeze acele competențe specifice necesare noilor schimbări. Conștientizarea implică recunoașterea complexității unei astfel de sarcini în educația cetățenilor participativi, conștienți și critici.

Dacă elevii vor lua contact și vor fi instruiți de la o vârstă fragedă în ceea ce privește sănătatea și securitatea muncii, aceasta va deveni o parte integrantă, firească a modului în care se dezvoltă, învață, trăiesc. Ei își dezvoltă o atitudine pozitivă față de acest domeniu care îi va însoți pe tot parcursul vieții profesionale.

Integrarea sănătății și securității muncii în sistemul educațional trebuie să se bazeze pe o perspectivă cuprinzătoare și integratoare, luând în considerare contribuția acestuia la atingerea obiectivelor de reducere a accidentelor de muncă și a bolilor profesionale. Alături de educația inițială actualizată este important să se ofere profesorilor oportunități relevante și de dezvoltare profesională care să le permită să adauge o anumită valoare în ceea ce privește sănătatea și securitatea în muncă.

Un model integrat de abordare sănătății și securității muncii pentru întreaga școală (EU-OSHA) este reprezentat în figura de mai jos.

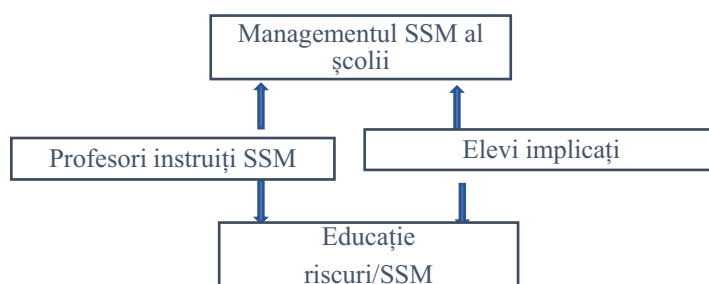

Fig. 1 Model de abordare SSM (EU-OSHA)

Abordarea incluzivă și colaborativă pentru integrarea sănătății și securității muncii în sistemul educațional înseamnă depășirea rolului școlar tradițional. Eficiența sănătății și securității muncii în școli are la bază dialogul dintre diferiți factori educaționali și non educaționali, practicile de colaborare, răspunzând diferitelor contexte și nevoi, incluzând strategii și competențe diferite.

Obiectivele generale ale programelor de instruire în ceea ce privește sănătatea și securitatea muncii

Scopul programelor de formare constă în facilitarea dezvoltării cunoașterii, aptitudinilor, valorilor și comportamentelor privind conștientizarea necesității securității în muncă, în context școlar.

Obiectivele generale ale unui program de formare sunt:

- promovarea conștientizării necesității sănătății și securității muncii;
- îmbunătățirea învățării în domeniul sănătății și securității muncii într-un mod colaborativ;
- dezvoltarea unei culturi pozitive de securitate în școală;
- stimularea schimbării în procesul educațional.

După publicarea strategiei globale privind sănătatea și securitatea muncii de către Organizația internațională a muncii, prioritățile au fost identificate de către Comisia Europeană în ceea ce privește domeniile de cercetare și intervenție care trebuie urmate de strategiile europene și naționale privind sănătatea și securitatea în muncă.

Punctul de plecare îl reprezintă stimularea cercetării conceptelor sănătății și securității muncii în diverse contexte de muncă:

- concepte fundamentale: muncă, securitate, sănătate ocupațională, prevenție, pericol și risc;
- referințe SSM;
- principii generale de prevenire;
- concepte specifice (ex. semne de siguranță, echipament de protecție, pericole chimice, fizice, biologice, procese de lucru, condiții ergonomice, etc).

O modalitate eficientă de învățare este combinarea activităților de învățare în interiorul și în afara școlii într-un mod colaborativ care să permită schimbul de experiență, partajarea aspectelor problematice, partajarea resurselor, testarea și experimentarea diferitelor situații, găsirea soluțiilor.

Învățarea noțiunilor de sănătate și securitatea muncii va permite elevilor să se dezvolte, să dobândească cunoștințe necesare pentru viitor. Aspectele legate de sănătatea și securitatea muncii au un caracter integrat, soluționarea situațiilor de criză realizându-se făcând apel la cunoștințe, deprinderi, competențe care nu pot fi încadrate strict în contextul unui obiect de studiu sau altul.

Pentru o integrare reușită a sănătății și securității muncii trebuie avute în vedere următoarele aspecte:

- instruirea profesorilor;
- crearea de rețele între școli;
- cooperarea între autoritățile din domeniul sănătății și securității muncii și autoritățile din învățământ;
- adoptarea unei abordări practice a sănătății și securității muncii.

Studierea noțiunilor specifice va realiza o apropiere a școlii de viața reală, formându-se competențe necesare vieții și muncii.

Bibliografie:

1. <https://incdpmerasmus.files.wordpress.com/2018/07/o1-ghid.pdf>
2. <https://www.rasfoiesc.com/educatie/didactica/NECESITATEA-INTEGRARII-SANATAT43.php>
3. <https://alexanderconsulting.ro/integrarea-ssm-in-educatie/>

METODE DE COMBATERE A STRESULUI OCUPAȚIONAL ÎN PROCESUL INSTRUCTIV-EDUCATIV

Prof. Dascălu Mihaela

Școala Gimnazială "Nicolae Bălcescu" Craiova

Pentru a evita situațiile stresante la locul de muncă, profesorul asigură eficiența procesului educațional prin competențele manageriale și însușirile de personalitate cu repercusiuni profunde asupra calității educației și satisfacției în muncă. În contextul exigențelor menționate, considerăm necesar a orienta profesorul spre învățarea strategiilor de adaptare și de înlăturare/diminuare a factorilor stresogeni.

În contextul discursului despre formarea cadrelor didactice pentru abordarea corectă a stresului ocupațional condiționat de rezistența la educație a elevilor, N. Andreescu (2002) atrage atenția că pedagogii și psihologii practicieni, managerii de resurse umane trebuie orientați în scopul structurării unor strategii de intervenție în vederea prevenirii/atenuării sau eliminării efectelor negative ale manifestării unor emoții ce afectează individul și organizația, în sensul de a controla efectele surselor de stres, a limitării consecințelor nocive individuale și instituționale, contribuind semnificativ la crearea unui mediu stimulatив pentru dezvoltarea personală și organizațională.

Printre calitățile pedagogului ce asigură realizarea cu succes a funcțiilor profesionale remarcăm următoarele: toleranța și rezistența la stres, comunicarea democratică, răbdarea, dragostea, compasiunea, tactul pedagogic, credința în valorile socioculturale, responsabilitatea față de elevi și față de întreaga umanitate. Se afirmă, de obicei, că învățătorii eficienți sunt prietenoși, veseli, înțelegători și virtuoși din punct de vedere moral, mai degrabă decât cruzi, deprimați, neîngăduitori, dacă avem în vedere un comportament deontologic „bun” se menționează – sociabilitatea, relațiile personale optime, eficienți fiind considerați profesorii, care evită cu succes situațiile stresante. Pedagogia modernă evidențiază componentele esențiale ale unui management al clasei de elevi, realizarea eficientă a cărora poate contribui la evitarea stresului ocupațional și la diminuarea rezistenței la educație a elevilor: managementul comportamentului se referă la competențele manageriale pe care trebuie să le posede profesorii pentru soluționarea problemelor de disciplină la clasă; managementul conținutului se referă la competențele manageriale necesare pentru educație; managementul acordului se referă la competențele de management interpersonal.

Un management consecvent și de calitate, lipsit de stres, centrat pe elev, presupune că relația constructivă între elev și profesor este o condiție necesară pentru realizarea intențiilor educaționale. Astăzi este necesar de a reevalua relația profesor-elev în conformitate cu valorile societății contemporane: libertate, responsabilitate, cooperare, toleranță. De real folos pentru gestionarea stresului ocupațional în condițiile rezistenței la educație a elevilor sunt strategiile de management al stresului ocupațional, descrise de A. Băban (2003):

- strategii referitoare la cerințe: manipularea percepției și a cerințelor față de elevii, aceasta presupunând influențarea cerințelor de către cadrul didactic, indicarea modalităților de realizare a lor (formularea cerinței, dar și acordarea de indicații asupra modului de rezolvare), dozarea creșterii

dificultății cerințelor, negocierea alocării resurselor pentru îndeplinirea unor sarcini, schimbarea sarcinii sau a procedurii de realizare, dacă situația impune aceasta, utilizarea comunicării adecvate în formularea cerințelor;

- strategii referitoare la capacități: evaluarea și îmbunătățirea percepției asupra acestora. Se urmărește motivarea pentru activitate și pregătirea sau antrenamentul; trebuie să învățăm să facem față stresului în diferite situații, pentru că frica de a nu reuși conduce la descreșterea performanțelor individuale;

- strategii referitoare la răspunsuri: se urmărește atenuarea răspunsurilor disfuncționale ale elevilor la solicitări; pot fi răspunsuri fiziologice, psihologice și comportamentale.

În concluzie, soluțiile profesionale recomandate în scopul depășirii, prevenirii, înlăturării surselor, efectelor stresului ocupațional condiționat de fenomenul rezistenței la educație a elevilor pot fi: învățarea unor strategii de relaxare, de rezolvare a problemelor de management al clasei de elevi și luare de decizii, dezvoltarea unor strategii de identificare și rezolvare a situațiilor conflictuale ce apar în grupul de copii pe care-i monitorizăm, menținerea echilibrului emoțional, dezvoltarea unor relații profesor-elev bazate pe stimă și respect reciproc, stabilirea și menținerea unui suport social adecvat, menținerea unei imagini de sine pozitive – dezvoltarea stimei de sine, valorizarea performanțelor, valorificarea gândirii pozitive, dezvoltarea unui stil de viață sănătos, învățarea unor strategii de adaptare la stres, de gestionare eficientă a acestuia prin reducerea condițiilor stresante din mediul educațional, informarea privind posibile surse de stres, conștientizarea reacțiilor la stres, aplicarea tehnicilor de dezvoltare a toleranței la stres.

Referințe bibliografice:

1. ANDREESCU, A. ș.a. Managementul stresului profesional. Ghid pentru personalul din domeniul ordinii și siguranței publice. București: Ministerului Administrației, 2006. ISBN 978-745-012-8.
2. BĂBAN, A. Stres și personalitate. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană, 1998. ISBN 973-9354-35-1.
3. BENEĂ, M. C. Managementul stresului profesional. Deva: Emia, 2000. 76 p. 4. CARAMETE, C. Studiu privind stresul organizațional și climatul muncii. București: ASE, 2002. 137 p. ISBN 973-5941-25-2. 5. CHICU, V. ș.a. Psihopedagogia centrată pe copil. Coord. Guțu Vl. Chișinău: CEP USM, 2008. 175 p. ISBN 078-9975-70-810-4.

MANAGEMENTUL SĂNĂTĂȚII ȘI SECURITĂȚII OCUPAȚIONALE ÎN UNITĂȚILE ȘCOLARE

Prof. Duica Tatiana, Școala Gimnaziala Giurgita, Dolj

Integrarea securității și sănătății în muncă (SSM) în învățământ constituie, la nivel european, o componentă esențială a dezvoltării culturii de prevenire a riscurilor. Nu de alta, dar acordă posibilitatea tuturor, de la profesori până la copii, de a învăța să trăiască și să lucreze în siguranță.

Ar fi interesant de aflat, de pildă, câți știu că existența unor condiții decente de lucru și învățare într-o școală contribuie în mod decisiv la reducerea spre minimum a manifestărilor violente ale elevilor!

Teoretic și practic, o instituție de învățământ ar trebui să fie un mediu de muncă sigur și sănătos și propice educației. Pentru a realiza acest lucru, evaluarea riscurilor trebuie să ia în considerare proiectarea, organizarea și constituirea mediului de muncă. Trebuie să se țină cont în mod special de prezența unor grupuri vulnerabile (de exemplu elevi foarte tineri) și trebuie luate în considerare nevoile persoanelor cu dizabilități. Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă a identificat cinci chestiuni elementare ce trebuie luate în considerare:

1. Locurile de muncă interioare, fie că este vorba de sala de clasă, de cancelarie sau de o bucătărie, trebuie să fie ventilate și iluminate corespunzător, să aibă un nivel adecvat de umiditate, spațiu suficient și să fie curate;
2. Dacă în incinta instituției intră vehicule, trebuie ca semnalizarea să fie clară și, acolo unde este posibil, să se facă delimitarea între zona carosabilă și cea pietonală;
3. Pardoselile trebuie bine întreținute, păstrate curate pentru reducerea riscurilor de alunecare și împiedicare;
4. Se va acorda o atenție specială protecției împotriva căderilor de la înălțime în zone cum ar fi balcoanele și casa scării.

Ar putea fi necesară o protecție suplimentară a balustradelor pentru copiii foarte mici;

5. Ușile și ferestrele transparente trebuie marcate clar și realizate dintr-un material corespunzător.

În condițiile în care, în România, cam 35-40% dintre școli obțin anual cel mult avize sanitare provizorii de funcționare, mai are sens să ne întrebăm dacă lucrurile acestea sunt respectate și în ce proporție? Nu mi-am propus să arăt cu degetul pe cineva, cu atât mai puțin să fiu tezist, dar nu pot să nu remarc faptul că situația în sine are o primă explicație la nivel administrativ: în Regulamentul de organizare și funcționare a unităților de învățământ din România, elaborat de minister în 2005, sintagma „protecția muncii“ apare o singură dată, mai exact în articolul 23, litera j: „Directorul unității de învățământ îndeplinește și următoarele atribuții: răspunde de respectarea condițiilor și a exigențelor privind normele de igienă școlară, de protecție a muncii, de protecție civilă și de pază

contra incendiilor, în unitatea de învățământ“. Și atunci, nu cumva e cel puțin hilară introducerea, în secțiunea „îndatoririle elevilor“ din același document, a prevederilor stipulate de art. 111, pct. 2, alin. d și e, conform cărora ei trebuie să cunoască și să respecte normele de tehnica securității muncii, de prevenire și de stingere a incendiilor și cele de protecție civilă.

Cazurile în care securitatea și sănătatea constituie parte integrantă a programei școlare nu sunt limitate la o singură disciplină. Securitatea și sănătatea sunt integrate ca „teme transversale“, adică la toate nivelurile de învățământ și în discipline diferite, cum sunt limbile și literatura. Astfel, „O școală sigură“ în Italia asigură un cadru conceptual și metodologic pentru profesori privind modul de introducere a SSM în programa analitică. Tot în spațiul italian au fost găsite „Exemple de bune practici în școala primară“ axate pe dezvoltarea și diseminarea instrumentelor didactice pe plan național în scopul promovării culturii de prevenire. „Joaca în deplină siguranță, în orice moment“ (Anglia) urmărește sensibilizarea la nivelul școlii primare cu privire la aspectele de securitate întâlnite în localul instituției și dezvoltarea pachetelor de resurse de învățare pentru diferite discipline din programa școlară națională. Proiectul danez Armi este focusat pe dezvoltarea comportamentului, cunoștințelor fundamentale și utilizarea lor în mod pozitiv pentru a asigura sănătatea și securitatea celor din jur.

Cazurile relevante ale acestei ultime și celei mai importante etape a procesului educațional, tranziția de la școală la viața activă, sunt consacrate integrării la locul de muncă, etapelor care conduc spre viața profesională și riscurilor care vor trebui luate în considerare. Aceste cazuri prezintă genuri de teme la scară globală sau sectorială. Programul irlandez „Prevenirea accidentelor care implică elevi și tineri în sectorul agricultură“ vizează dezvoltarea și introducerea declarațiilor de securitate care stabilesc modul în care SSM urmează să fie gestionate într-o fermă. „Mașini mai sigure datorită elevilor“ (Belgia) e un exemplu specific de participare a elevilor la îmbunătățirea securității echipamentelor, iar pe baza acestor exemple de bune practici, raportul prezintă un model în șase pași, care ilustrează elementele cele mai importante ale integrării securității și sănătății în muncă în învățământ. Acesta poate fi implementat în mod autonom prin redactarea unui proiect eligibil pentru finanțare din fonduri structurale.

Etapa 1: informarea

Culegeți informațiile necesare înainte de demararea proiectului, de exemplu date cu privire la accidentele copiilor și tinerilor, numărul de lecții de securitate ținute în școli sau condițiile de lucru în școli și în alte instituții de învățământ. Țineți cont, de asemenea, de experiența acumulată în proiecte similare.

Etapa a 2-a: planificarea

Identificați, încă din faza de început, partenerii care trebuie să participe la proiect. Experiențele și structurile deja existente pot fi folositoare pentru proiectul vostru, de exemplu rețelele de promovare a sănătății, cooperarea cu autoritățile din domeniul securității și sănătății în muncă și cu centrele de formare.

Etapa a 3-a: decizia

Dacă aceste prime două etape au fost îndeplinite, puteți să decideți realizarea unui studiu-pilot al proiectului. Definiți scopul general al proiectului și scopurile operaționale ale acestuia. Stabiliți un plan de acțiune cu termene și responsabilități concrete.

Etapa a 4-a: realizarea

În faza de implementare a proiectului, succesul va depinde, cel mai probabil, de următorii factori: recunoașterea securității și sănătății în muncă ca parte integrantă a procesului de învățare de-a lungul vieții, înțelegerea cuprinzătoare a aspectelor de securitate și sănătate inclusiv a stării de bine din punct de vedere fizic, mental și social, relația directă a măsurilor educative la locul de muncă și implicarea unor profesori cu experiență în dezvoltarea programului și a materialelor didactice.

Etapa a 5-a: evaluarea

Evaluarea trebuie să fie parte integrantă a proiectului : măsurile de evaluare trebuie să însoțească și să îmbunătățească procesul de integrare. În plus, rezultatele proiectului vostru vor fi evaluate în raport cu durabilitatea lor și cu capacitatea de a fi transferate către alte instituții și alt context cultural.

Etapa a 6-a: continuarea

Dezvoltați un program de promovare înainte de finalizarea proiectului și stabiliți planuri pentru o continuare activă cât de repede posibil.

Bibliografie

- Darabonț, Al., Pece, Șt., Dăscălescu, Aurelia, Managementul securității și sănătății în muncă – Ed. Agir, 2001
- „Medicina Muncii”, Prof. Dr. Toma Niculescu, Conf. dr. Ion Toma, Dr. Duca Pavel, ed. MEDMUN, 1999
- „Implementarea managementului securității și sănătății în muncă”, dr. ing. Steluța Nisipeanu, ing. Raluca Stepa, ed. Libra 2003

CYBERBULLYING-UL ÎNTRE REALITATE ȘI STATISTICĂ

-STUDIU DE CAZ-

Prof. Dumitrescu Gabriela Codruța

Liceul Tehnologic „Domnul Tudor” Drobeta Turnu Severin, Mehedinți

Evoluția tehnologică din ultima perioadă a adus cu sine nu doar beneficii, ci și o mulțime de amenințări în mediul online, în special la adresa adolescenților care se confruntă cu fenomene tip cyberbullying din ce în ce mai des. Pornind de la etimologia acestui cuvânt (care îmbină doi termeni preluați din limba engleză – cyber și bullying) găsim că este mai mult decât necesar să definim mai întâi cât mai clar legătura dintre cyberbullying și social media.

După cum o arată chiar denumirea, social media reprezintă o formă de interacțiune socială care utilizează instrumente ușor de folosit în mediul online. Avem în vedere aici softuri și site-uri web care devin funcționale prin conectarea unui dispozitiv tip telefon smart, laptop, computer la internet și care permit astfel schimbul de conținuturi între membrii unor grupuri sociale din cele mai variate familii, colegi, prieteni, etc. În prezent, internetul abundă în tipuri de media de socializare care permit fiecărui membru de grup să-și exprime liber ideile și, totodată, să-și valorifice potențialul creativ. Fie că este vorba de bloguri, site-uri web sau rețele de socializare (tip Instagram, Facebook, TikTok, Twitter, Messenger etc.) mare parte din timpul liber al utilizatorilor se desfășoară pe internet. Experții în cybersecurity își doresc și pentru aceasta lucrează în permanență pentru a crea un mediu virtual cât mai sigur pentru utilizatori (lecții și tutorial pentru utilizatorii începători, recomandări pentru crearea unor parole puternice, instalare firewall și a altor programe de protecție).

În acest context al siguranței în mediul virtual, cyberbullying-ul nu este altceva decât o formă de agresiune, de hărțuire cu ajutorul calculatorului sau telefonului mobil. Din păcate, această hărțuire constantă afectează dreptul la viață privată a victimei, deoarece uneori agresorul se dă drept victimă și accesează ilegal conținutul acesteia. Din păcate, situațiile neplăcute cu care tinerii și copiii se întâlnesc în mediul online au un impact major asupra psihicului lor putând avea sechele pentru tot restul vieții. Este extrem de important în primul rând pentru părinți să reușească să comunice eficient cu copiii lor în permanență pentru a fi informați cu privire la tot ceea ce li se întâmplă acestora în mediul online și pentru a putea acționa în consecință în astfel de situații. Comunicarea permanentă rămâne o variantă optimă, dar se mai pot folosi ca alternativă și programe de control parental (este drept că acestea funcționează cu succes până la o anumită vârstă, căci o dată cu trecerea spre adolescență copiii devin mai abili în “fentarea” unor astfel de programe).

Psihologii și psihoterapeuții insistă de asemenea asupra importanței pe care părinții, rudele, dar și profesorii trebuie să o acorde oricărei schimbări comportamentale pe care o

identifică la copiii sau elevii lor. Orice semn care indică modificări ale stării psihologice cum ar fi depresia, anxietatea socială, izolarea, stima de sine scăzută, reacții negative și stres în privința utilizării dispozitivelor trebuie chestionate și verificate. În astfel de situații este recomandat ca victima să-și schimbe parolele și conturile de pe rețelele de socializare și totodată să impună anumite limite fără a da de înțeles agresorului că a fost în vreun fel afectată.

La nivelul anului 2017, un studiu realizat de Tribal Worldwide România pentru Bitdefender demonstra statistic amploarea pe care cyberbullyingul a căpătat-o în țara noastră. Pe baza unui chestionar online completat în perioada septembrie-octombrie 2017, pe un eșantion reprezentativ de 800 de respondenți din rândul tinerilor sub 18 ani, se arată că nu mai puțin de 65% au fost direct marcați de hărțuirea suferită online și au observat inclusiv schimbări comportamentale involuntare ce au urmat agresiunii. Dintre cauzele cele mai des citate care au stat la baza agresiunii victimelor au fost menționate: înfățișarea și felul în care se îmbracă, hobby-urile și preocupările de zi cu zi, situația materială a familiei din care provin, rezultatele de la școală și orientarea sexuală. Ca efecte negative ale acestor incidente de hărțuire virtuală: scăderea încrederii în sine, izolarea de ceilalți, stres, depresie, etc.

Din păcate, consecințele expunerii crescute la activități derulate în mediul online și virtual în perioada pandemiei s-au reflectat în datele statistice publicate de diverse organizații și instituții abilitate. Astfel, conform datelor publicate pe site-ul <https://www.security.org/resources/cyberbullying-facts-statistics/> în SUA, de exemplu, activitatea pe rețelele sociale a crescut cu 20% în perioada pandemiei, iar procentul adolescenților care au stat pe calculator mai mult de 4 ore s-a modificat ajungând la 70% față de 60% înainte de 2019. Cu referire strictă la ceea ce privește cyberbullyingul în SUA în perioada amintită, același site menționează că 21% dintre adolescenții cu vârsta între 10-18 au fost expuși unor astfel de situații. De asemenea, doar la nivelul lunii ianuarie 2020, 44% dintre toți utilizatorii de internet nord-americani au fost hărțuiți în mediul online. În România, în perioada pandemiei, conform datelor publicate pe <https://www.statista.com/statistics/1115394/romania-cyberbullying-during-online-classes/>, nivelul de bullying în timpul orelor derulate online a crescut cu 5%.

Dar, dincolo de datele statistice înregistrate, ce măsuri pot fi luate pentru a preveni acest fenomen? Elevii și tinerii în general sunt încurajați să ceară ajutorul unei persoane de încredere (membru al familiei, un profesor preferat, dirigintele clasei, consilierul școlar) sau să se adreseze unui serviciu de asistență telefonică unde poate lua legătura cu un consilier profesionist. De asemenea, dacă agresiunea se realizează în mediul online, pe o platformă socială, agresorul poate fi blocat și comportamentul său raportat. Atât pe Facebook, cât și pe Instagram există echipe care verifică aceste rapoarte (întotdeauna anonime) 24/7 în toată lumea și pot șterge orice raportare pe care o consideră abuzivă. În cazul utilizatorilor platformei Twitter, nerespectările regulilor impuse pot fi raportate cu un simplu click pe opțiunea "Raportează un Tweet". În cazul companiei Bitdefender, pasul important pe care l-au făcut la nivelul anului 2017 în direcția creșterii gradului de

conștientizare a tinerilor cu privire la acest fenomen alarmant a fost demararea campaniei intitulată sugestiv #nutastaură constând în strângerea a 50.000 de semnături pentru lansarea butonului de Facebook reactions – Butonul contra cyberbullyingului.În plus,în școlile din Romania după pandemie au început să fie derulate mai multe acțiuni de prevenire a violenței,culminând cu manifestări ample în data de 30 ianuarie,Ziua Internațională pentru Nonviolență în școală.

„Cyberbullyingul este unul dintre acele fenomene de masă insidioase în fața căruia nu există strategii de apărare optime. În ciuda amploarei, gravitatea acestuia scapă de multe ori atenției publice. Tinerii învață din proprie experiență cum arată ura celorlalți față de ei, iar numărul victimelor poate fi chiar mai mare căci persoanele cele mai traumatizate refuză de multe ori să recunoască, uneori chiar față de sine, ceea ce li s-a întâmplat. Adolescenții încep viața crezând că societatea reprezintă un spațiu al urii îndreptate împotriva lor, iar efectele psihologice și sociale sunt severe și de lungă durată”, declara lector univ. dr. Nansi Lungu, analist comportamental la Bitdefender.

Până la urmă, este de preferat ca toate părțile implicate în educație(fie că avem în vedere aici factorii de decizie din domeniul educației,profesorii,elevii,părinții,comunitatea reprezentată prin diverse ONG-uri,etc)să conștientizeze importanța siguranței în mediul școlar și online și să se pună de acord în așa fel încât să poată face față mult mai bine în cazul incidentelor de tip cyberbullying.

Bibliografie:

1. <https://start-up.ro/cyberbullying-in-romania-cati-copii-sunt-hartuiti-pe-internet/>
2. <https://www.stopbullying.gov/cyberbullying/what-is-it/index.html>
3. <https://en.wikipedia.org/wiki/Cyberbullying>
4. <https://www.unicef.org/romania/ro/povesti/cyberbullying-ce-este-si-cum-i-punem-capat>

STRATEGII DE EVALUARE A RISCURILOR ÎN UNITĂȚILE ȘCOLARE

Prof. Urucu Adriana-Roxana
Liceul Tehnologic „Domnul Tudor” Dr. Tr. Severin, Mehedinți
Prof. Grecu Ana –Maria
Colegiul Național Pedagogic „Ștefan Odobleja” , Dr.Tr.Severin, Mehedinți

Evaluarea riscurilor este definită ca identificarea pericolelor și riscurilor pentru sănătatea și securitatea tuturor persoanelor implicate în domeniul de activitate vizat. Înscrisă într-un demers de prevenire , evaluarea riscurilor la care sunt supuși toți actorii implicați în actul educațional, permite găsirea unor soluții potrivite pentru riscurile identificate. Pentru a controla riscurile, trebuie identificate amenințările. Reușita demersului de evaluare și de punere în practică a măsurilor de prevenire necesită implicarea directă a echipei manageriale și participarea fiecărui membru al personalului angajat. Managementul riscului reprezintă un element al sistemului de control intern, cu ajutorul căruia sunt descoperite riscurile semnificative din cadrul unei unități școlare , scopul final fiind înlăturarea acestora sau menținerea la un nivel acceptabil.

Înainte de începerea anului școlar trebuie făcută o verificare a afișării instrucțiunilor de siguranță și a riscurilor prezentate de spații și echipamente, pentru a le rectifica sau completa. Riscurile sunt evaluate și ierarhizate în funcție de frecvență, probabilitate de înfăptuire, gravitate.

Acțiunile de evaluare și prevenire a riscurilor urmăresc trei aspecte :

- Organizațional, prezența unui grup de lucru, special constituit în acest sens și a unui Registru ce trebuie să conțină un inventar al riscurilor din unitatea respectivă, etc.
- Tehnic – echipamente de lucru și de protecție, natura produselor, materialelor și deșeurilor, instalații, verificări periodice
- Uman - calificarea și statutul persoanelor implicate în aceste acțiuni,dar și aspecte ce țin de formare, informare, competențe.

Prevenirea are la bază principii generale, precum :

- Suprimarea riscului
- Reducerea frecvenței sau a efectelor
- Informarea persoanelor supuse riscului

Evaluarea comportă un inventar al riscurilor identificate în fiecare unitate de învățământ, incluzând procedee de fabricație, echipamente de lucru, substanțe sau diverse preparate chimice, asigurarea instalațiilor electrice, a aparatelor și echipamentelor sportive, a utilajelor în cazul elevilor de la licee și școli profesionale, etc. Măsurarea riscurilor are la bază următoarele criterii :

- Aprecierea controlului intern, care evaluează funcționalitatea sistemului de control
- Probabilitatea de apariție a riscului

- Nivelul impactului, apreciat prin gravitatea consecințelor și durată

Directorul unității de învățământ se sprijină în această inițiativă pe un grup de lucru , care va avea ca principală sarcină să evalueze riscurile, să identifice măsurile de prevenire și să asigure punerea în practică a acțiunilor necesare. Pentru o identificare corespunzătoare a riscurilor, este absolut necesară existența unui document care să conțină obiectivele asumate la nivelul unității. Acesta poate fi un plan de management, un plan strategic instituțional sau un alt document care să includă : obiectivele generale, obiectivele specifice, activitățile care contribuie la atingerea obiectivelor. Se recomandă ca strategia de evaluare a riscurilor să parcurgă următoarele etape :

1) Pregătirea demersului

Echipa de lucru, însărcinată cu pregătirea acestui demers, trebuie să aleagă metodologia pe care se bazează întreaga acțiune, să organizeze și să planifice redactarea sau actualizarea Registrului de riscuri ce stă la baza evaluării riscurilor, să informeze personalul, precizând atât obiectivele cât și etapele acțiunii, să verifice ca documentele ce reglementează modul de folosire al echipamentelor de lucru, agenților chimici periculoși, instalațiilor electrice sau de gaz , să fie actualizate.

2) Evaluarea riscurilor și propunerea acțiunilor de prevenire

În această etapă se identifică riscurile legate de echipamente, instalații, mediul de lucru, se face o analiză a activităților în cadrul unui demers de evaluare participativă și o identificare a măsurilor de prevenire existente și a măsurilor de prevenire ce pot fi anticipate, pentru a reduce riscul la un nivel minimal, pentru îmbunătățirea condițiilor de lucru.

O analiză prealabilă, documentată a tuturor expunerilor la risc, identificarea surselor de risc, care pot afecta eficacitatea și eficiența activităților aferente obiectivelor specifice, evaluarea probabilității ca riscul să se materializeze, stabilirea tipului de răspuns la risc, sunt măsuri necesare pentru un management coerent al riscurilor într-o unitate școlară.

Nu trebuie să ne limităm doar la a trata de fiecare dată consecințele unor evenimente care s-au produs, deoarece acest lucru nu ameliorează cauzele. Prin urmare, trebuie adoptat un management proactiv, ceea ce înseamnă că este necesară conceperea și implementarea unor măsuri axate pe identificarea riscurilor posibile, înainte ca ele să se materializeze și să producă efecte grave asupra obiectivelor și activităților stabilite.

Bibliografie

Anghel, R., (coord), *Sănătatea și securitatea în muncă*, Editura C.H.Beck, București, 2019
Metodologia de management al riscurilor, SGG, 2018

SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA ÎN ȘCOALĂ DIN PERSPECTIVA CONDUCĂTORILOR ACESTEIA

Prof. Iliana Anda Liana, Colegiul Tehnic „Armand Călinescu”, Pitești

O școală ar trebui să fie un loc de muncă și un mediu de studiu sigur și sănătos. Pentru a atinge acest obiectiv, evaluarea riscurilor ar trebui să țină seama de proiectarea, distribuția și construirea mediului de lucru. O atenție deosebită ar trebui acordată școlilor unde există grupuri vulnerabile și să se țină cont de necesitățile lor.

Loviturile și căzăturile sunt printre cele mai frecvente accidente și în școli. Acestea sunt spații relativ mici unde există un trafic mare de tineri și un risc mai mare decât în alte locuri de muncă. Cauzele loviturilor și căzăturilor trebuie incluse în evaluarea riscuri. Factorii de risc pot avea specific diferit:

- mediul (de exemplu, solurile, atmosfera);
- acțiunea umană (de exemplu, apa vărsată);
- organizarea;
- încălțăminte neadecvată;
- factorii ce țin de echipamentele de muncă (de exemplu cele din laboratoarele școlare).

Angajatorii trebuie să evalueze riscurile privind securitatea și sănătatea lucrătorilor și să ia măsuri pentru prevenirea sau controlul acestor riscuri.

Acest proces este împărțit în mai multe etape:

- planificarea evaluării după consultarea lucrătorilor;
- identificarea pericolelor;
- luarea deciziei cu privire la cine poate fi rănit, cum și unde;
- evaluarea nivelului riscurilor și stabilirea acțiunilor ce trebuie întreprinse;
- luarea măsurilor necesare pentru a elimina sau a reduce riscurile;
- urmărirea și revizuirea măsurilor.

Întreținerea și lucrările efectuate în școli pot fi realizate de companii externe. Comunicarea dintre conducerea școlii și compania angajată să facă diverse lucrări, ar trebui să fie adecvată pentru a asigura siguranța atât a cadrelor didactice și a personalului auxiliar, cât și a elevilor.

Contractorul ar trebui să fie conștient de riscurile suplimentare care pot exista în școli din cauza lucrărilor efectuate.

Personalul didactic ar trebui să primească instrucțiuni cu privire la măsurile care trebuie luate pentru a ține elevii departe de zonele aflate în construcție.

Pentru a reduce riscul accidentelor cauzate de autovehicule, livrările trebuie făcute într-un anumit interval de timp, care nu coincide cu intrarea și ieșirea elevilor din școală.

Activitățile de întreținere zilnică, cum ar fi curățenia și reparațiile mici ar trebui, de asemenea, luate în considerare și efectuate în afara orelor de curs.

Lucrătorii și elevii ar trebui să fie protejați împotriva pericolelor specifice (de exemplu, produse de curățenie toxice).

Este deosebit de important să se păstreze produsele și instrumentele folosite în locuri sigure.

Fiecare școală trebuie să ia măsuri de protecție contra incendiilor, trebuie efectuate exerciții periodice de evacuare, semnalizate în mod corect ieșirile de urgență și verificate stingătoarele de incendiu și echipamentele similare.

Ar trebui să fie planuri de urgență pentru cazuri specifice, cum ar fi accidente care se pot produce în atelierele din școli sau în zonele de recreere.

Substanțele periculoase și mașinile de care dispun laboratoarele și atelierele fac ca aceste locuri să fie cele mai periculoase pentru elevi. În timp ce caracteristicile școlilor influențează decisiv tipul și gradul de pericol, există câteva aspecte comune pentru toate școlile:

- Instrucțiunile scrise trebuie să fie clar vizibile și trebuie evidențiate standardele de siguranță.

- Instrucțiunile de siguranță trebuie explicate oral și în scris, înainte de a începe fiecare experiment.

- Profesorii ar trebui să dea un exemplu în ceea ce privește siguranța cu comportamentul său.

- Ar trebui să existe o atenție constantă.

- Fiecare persoană care operează o mașină trebuie să fie informată cu privire la instrucțiunile de utilizare și întreținere și cerințele în ceea ce privește siguranța și sănătatea.

- Trebuie purtat întotdeauna echipament și îmbrăcăminte de protecție.

- Mașinile și uneltele trebuie să fie supuse unor inspecții și întrețineri periodice.

- Substanțele, uneltele și echipamentele periculoase ar trebui să fie depozitate în locuri sigure cu acces restrâns.

- Laboratorul și atelierele trebuie să fie întotdeauna curate și echipamentele în stare perfectă.

- Trebuie să fie disponibile echipamente și facilități de prim ajutor, cum ar fi dușuri pentru situații de urgență.

Bibliografie:

1. Legea nr. 319 din 2006 privind sănătatea și securitatea muncii cu modificările și completările ulterioare – Cap.IV; cap. VI secțiunea I

2. Ordin 119/04.02.2014 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației cu modificările și completările ulterioare, cap VI
3. Legea 307/2006 privind apărarea împotriva incendiilor cu modificările și completările ulterioare, art 21 și 22;
4. Legea nr. 53 din 2003 – Codul Muncii, republicată – Titlul XI, Cap. II – Răspunderea disciplinară art. 263-268, cu modificările și completările ulterioare.

SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA OCUPAȚIONALĂ ÎN UNITĂȚILE ȘCOLARE

Pip. Iliuță Luminița, Școala Gimnazială Nr. 1 , Dăbuleni

În școli pot fi aceleași pericole ca în orice loc de muncă. Cu toate acestea, în acest caz, locul de muncă se împarte cu elevii. Elevii pot fi foarte vulnerabili din cauza vârstei fragede, lipsa de experiență și lipsa de conștientizare a pericolelor pentru siguranță și sănătate. Câteodată, pericolele la care sunt expuși provin de la ei înșiși, din cauza unor comportamente neadecvate.

O școală ar trebui să fie un loc de muncă și un mediu de studiu sigur și sănătos. Pentru a atinge acest obiectiv, evaluarea riscurilor ar trebui să țină seama de proiectarea , distribuția și construirea mediului de lucru. O atenție deosebită ar trebui acordată școlilor unde există grupuri vulnerabile și să se țină cont de necesitățile lor.

Integrarea securității și sănătății în muncă (SSM) în învățământ constituie, la nivel european, o componentă esențială a dezvoltării culturii de prevenire a riscurilor. Nu de alta, dar acordă posibilitatea tuturor, de la profesori până la copii, de a învăța să trăiască și să lucreze în siguranță.

Teoretic și practic, o instituție de învățământ ar trebui să fie un mediu de muncă sigur și sănătos și propice educației. Pentru a realiza acest lucru, evaluarea riscurilor trebuie să ia în considerare proiectarea, organizarea și constituirea mediului de muncă. Trebuie să se țină cont în mod special de prezența unor grupuri vulnerabile (de exemplu elevi foarte tineri) și trebuie luate în considerare nevoile persoanelor cu dizabilități. Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă a identificat cinci chestiuni elementare ce trebuie luate în considerare:

1. Locurile de muncă interioare, fie că este vorba de sala de clasă, de cancelarie sau de o bucătărie, trebuie să fie ventilate și iluminate corespunzător, să aibă un nivel adecvat de umiditate, spațiu suficient și să fie curate;
2. Dacă în incinta instituției intră vehicule, trebuie ca semnalizarea să fie clară și, acolo unde este posibil, să se facă delimitarea între zona carosabilă și cea pietonală;
3. Pardoselile trebuie bine întreținute, păstrate curate pentru reducerea riscurilor de alunecare și împiedicare;
4. Se va acorda o atenție specială protecției împotriva căderilor de la înălțime în zone cum ar fi balcoanele și casa scărilor. Ar putea fi necesară o protecție suplimentară a balustradelor pentru copiii foarte mici;
5. Ușile și ferestrele transparente trebuie marcate clar și realizate dintr-un material corespunzător.

Directorul unității de învățământ îndeplinește și următoarele atribuții: răspunde de respectarea condițiilor și a exigențelor privind normele de igienă școlară, de protecție a muncii, de

protecție civilă și de pază contra incendiilor, în unitatea de învățământ. Elevii trebuie să cunoască și să respecte normele de tehnica securității muncii, de prevenire și de stingere a incendiilor și celor de protecție civilă. Cazurile în care securitatea și sănătatea constituie parte integrantă a programei școlare nu sunt limitate la o singură disciplină. Securitatea și sănătatea sunt integrate ca „teme transversale“, adică la toate nivelurile de învățământ și în discipline diferite, cum sunt limbile și literatura. Astfel, „O școală sigură“ în Italia asigură un cadru conceptual și metodologic pentru profesori privind modul de introducere a SSM în programa analitică. Tot în spațiul italian au fost găsite „Exemple de bune practici în școala primară“ axate pe dezvoltarea și diseminarea instrumentelor didactice pe plan național în scopul promovării culturii de prevenire. „Joaca în deplină siguranță, în orice moment“ (Anglia) urmărește sensibilizarea la nivelul școlii primare cu privire la aspectele de securitate întâlnite în localul instituției și dezvoltarea pachetelor de resurse de învățare pentru diferite discipline din programa școlară națională. Proiectul danez Armi este focusat pe dezvoltarea comportamentului, cunoștințelor fundamentale și utilizarea lor în mod pozitiv pentru a asigura sănătatea și securitatea celor din jur.

Cazurile relevante ale acestei ultime și celei mai importante etape a procesului educațional, tranziția de la școală la viața activă, sunt consacrate integrării la locul de muncă, etapelor care conduc spre viața profesională și riscurilor care vor trebui luate în considerare. Aceste cazuri prezintă genuri de teme la scară globală sau sectorială. Programul irlandez „Prevenirea accidentelor” care implică elevi și tineri în sectorul agricultură, vizează dezvoltarea și introducerea declarațiilor de securitate care stabilesc modul în care SSM urmează să fie gestionate într-o fermă. „Mașini mai sigure datorită elevilor“ (Belgia) e un exemplu specific de participare a elevilor la îmbunătățirea securității echipamentelor, iar pe baza acestor exemple de bune practici, se prezintă un model în șase pași, care ilustrează elementele cele mai importante ale integrării securității și sănătății în muncă în învățământ. Acesta poate fi implementat în mod autonom prin redactarea unui proiect eligibil pentru finanțare din fonduri structural.

Etapa 1 Informarea

Culegeți informațiile necesare înainte de demararea proiectului, de exemplu date cu privire la accidente de copii și tinerilor, numărul de lecții de securitate ținute în școli sau condițiile de lucru în școli și în alte instituții de învățământ. Țineți cont, de asemenea, de experiența acumulată în proiecte similare.

Etapa 2 Planificarea

Identificați, încă din faza de început, partenerii care trebuie să participe la proiect. Experiențele și structurile deja existente pot fi folositoare pentru proiectul vostru, de exemplu rețelele de promovare a sănătății, cooperarea cu autoritățile din domeniul securității și sănătății în muncă și cu centrele de formare.

Etapa 3 Decizia

Dacă aceste prime două etape au fost îndeplinite, puteți să decideți realizarea unui studiu-pilot al proiectului. Definiți scopul general al proiectului și scopurile operaționale ale acestuia. Stabiliți un plan de acțiune cu termene și responsabilități concrete.

Etapa 4 Realizarea

În faza de implementare a proiectului, succesul va depinde, cel mai probabil, de următorii factori: recunoașterea securității și sănătății în muncă ca parte integrantă a procesului de învățare de-a lungul vieții, înțelegerea cuprinzătoare a aspectelor de securitate și sănătate inclusiv a stării de bine din punct de vedere fizic, mental și social, relația directă a măsurilor educative la locul de muncă și implicarea unor profesori cu experiență în dezvoltarea programului și a materialelor didactice.

Etapa 5 Evaluarea

Evaluarea trebuie să fie parte integrantă a proiectului : măsurile de evaluare trebuie să însoțească și să îmbunătățească procesul de integrare. În plus, rezultatele proiectului vostru vor fi evaluate în raport cu durabilitatea lor și cu capacitatea de a fi transferate către alte instituții și alt context cultural.

Etapa 6 Continuarea

Dezvoltați un program de promovare înainte de finalizarea proiectului și stabiliți planuri pentru o continuare activă cât de repede posibil.

Bibliografie

- Darabonț, Al., Pece, Șt., Dăscălescu, Aurelia, *Managementul securității și sănătății în muncă*– Ed. Agir, 2001
- Prof. Dr. Toma Niculescu, Conf. dr. Ion Toma, Dr. Duca Pavel, *Medicina Muncii*, Ed. MEDMUN, 1999
- Dr. ing. Steluța Nisipeanu, ing. Raluca Stepă, *Implementarea managementului securității și sănătății în muncă*, Ed. Libra 2003

MANAGEMENTUL PROTECȚIEI MUNCII ÎN PRACTICA DIN ATELIERELE ȘCOALĂ SAU ALTE UNITĂȚI CONTRACTUALE

Prof. Marinescu Mihaela Dana

Liceul Tehnologic „Dimitrie Filiașanu”, Filiași, Dolj

Dotarea atelierelor cu echipamente individuale de protecție va fi cea prevăzută în normativul cadru de acordare a EIP, în funcție de meseria în care se pregătesc elevii.

Dimensionarea echipamentului tehnic (bancuri de lucru, scaune, mobilier, mașini-unelte etc.), din dotarea atelierelor școlare va fi în concordanță cu dimensiunile statice și dinamice (antropometrice) ale elevilor.

Uneltele de mână vor fi adaptate la dimensiunile antropometrice (formă, lungime, grosime) ale mâinii și posibilităților efortului fizic mediu al elevilor.

Uneltele de mână acționate electric sau pneumatic vor fi prevăzute cu dispozitive pentru fixarea sculei, precum și cu dispozitive care să împiedice funcționarea lor necomandată.

Dispozitivul de comandă va fi astfel conceput încât, după încetarea acțiunii acestuia, funcționarea de mână să înceteze imediat.

Dacă uneltele de mână cu acționare electrică sau pneumatică sunt dotate cu piese active (pietre de polizor, pânze de fierăstrău etc.) ce prezintă pericol de accidentare, acestea vor fi protejate împotriva atingerii.

Tuburile flexibile de aer comprimat trebuie să corespundă debitului și presiunii de lucru. Fixarea lor pe racordul uneltei va fi asigurată de coliere metalice.

Uneltele de mână rotative, cu acționare pneumatică vor fi dotate cu dispozitive de reglare a presiunii și debitului în vederea limitării turației.

Pentru prevenirea accidentelor prin electrocutare, uneltele de mână acționate electric trebuie să corespundă normativelor în vigoare și vor fi verificate periodic de către personalul de specialitate.

Cozile și mânerele de mână vor fi netede, bine fixate și vor avea dimensiuni care să permită prinderea lor sigură și comodă. La folosirea cozilor și mânerelor din lemn, se va alege lemn de esență tare cu fibrele axiale drepte, fără noduri și așchii desprinse.

Pentru fixarea cozilor și mânerelor în scule se vor folosi pene metalice corespunzătoare. Utilizarea aceluiași mâner la mai multe unelte de mână se admite numai pentru trusele de scule construite în mod special cu mâner detașabil.

Uneltele de mână din oțel (ciocănelele, dălțile, foarfecile, dornurile, căpuitoarele și alte unelte de mână similare vor fi executate conform standardelor de stat și normelor în vigoare, din oțeluri corespunzătoare, tratate termic în așa fel încât sub acțiunea eforturilor la care sunt supuse în

timpul lucrului să nu permită deformări permanente, fisuri sau desprinderi de aşchii. Folosirea uneltelor de mână cu suprafaţa activă deformată, înflorită sau ştirbită, precum şi a uneltelor de mână improvizate este interzisă.

Uneltele de mână folosite în mediu de gaze şi vapori explozibili vor fi confecţionate din materiale care nu produc scântei prin lovire.

Uneltele de mână prevăzute cu articulaţii (foarfeci, cleşti etc.) vor avea o construcţie robustă şi nu vor prezenta frecări mari sau articulaţie care ar duce la eforturi suplimentare pentru cel care le acţionează şi în acelaşi timp la nesiguranţă în timpul lucrului. Braţele de acţionare ale acestor unelte vor fi astfel executate încât la închidere să existe un spaţiu suficient între ele, pentru a se preveni prinderea lor.

Uneltele de mână vor fi păstrate, după caz, în dulapuri, lăzi, sau alte suporturi speciale, în apropierea locurilor de muncă şi vor fi astfel aşezate încât să aibă orientată spre exterior partea de prindere pentru a exclude contactul cu părţile ascuţite sau tăietoare.

La executarea lucrărilor la înălţime, uneltele de mână vor fi aşezate în genţi rezistente şi vor fi fixate în mod corespunzător, pentru a fi asigurate împotriva căderii.

În timpul transportului, părţile periculoase ale uneltelor de mână (tăişuri, vârfuri etc.) vor fi protejate cu teci sau apărători adecvate.

În timpul lucrului cu unelte de mână, la operaţii la care se pot produce scântei, aşchii metalice etc., se vor purta ochelari de protecţie iar zona de muncă va fi protejată pentru a împiedica accidentarea persoanelor din apropiere.

Toate uneltele de mână vor fi verificate cu atenţie la începutul schimbului. Periodic, în funcţie de frecvenţa de utilizare, uneltele de mână vor fi controlate sistematic. Uneltele de mână care nu corespund condiţiilor normale de lucru vor fi înlocuite imediat cu altele corespunzătoare.

Pârghiile, manetele de comandă, butoanele de pornire şi oprire etc. vor fi amplasate astfel încât să fie vizibile de la locul de muncă şi să fie posibilă manevrarea lor fără deplasarea elevilor de la locul de muncă. Amplasarea lor trebuie să excludă posibilitatea manevrării lor involuntare.

Construcţia butoanelor trebuie să fie astfel făcută încât să se distingă uşor butonul de pornire şi cel de oprire.

Se recomandă ca sensul de mişcare al pârghiilor şi manetelor să corespundă cu sensul mişcării organului comandat.

Pârghiile şi manetele vor fi prevăzute cu plăcuţe sau cu inscripţii care indică comenzile.

Pârghiile şi manetele de comandă trebuie să fie prevăzute cu dispozitive de blocare care să nu permită deplasarea liberă a acestora după fixare într-o anumită poziţie sau cuplarea sau decuplarea necomandată.

La exploatarea maşinii, manipularea manetelor, pârghiilor, roţilor manuale şi butoanelor trebuie să fie comandată. Înlăturarea comenzilor greşite trebuie asigurată prin introducerea

comutărilor automate. Organele de comandă ale mașinilor-unelte trebuie așezate la o înălțime comodă pentru cel care le mănuieste.

Pentru ca elevii de statură mică să nu obosească întinzându-se spre organele de comandă, se va amenaja un postament corespunzător (grătar etc.).

Construcția sistemului de frână trebuie să fie simplă și să prezinte securitate în muncă astfel:

- în cazurile posibile, frânele trebuie comandate hidraulic, pneumatic sau electric;
- pentru oprirea rapidă a mecanismului, frânele trebuie legate de dispozitivul de pornire al motorului sau al mașinii, astfel ca la deconectarea motorului să acționeze automat frâna.

Pentru asigurarea securității muncii dispozitivele de comandă ale oricăror mecanisme trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- să fie așezate în locuri unde poziția lor să asigure o manevrare comodă și să permită utilizarea fără pericol a dispozitivelor de pornire;
- să oprească repede mecanismul și să-l fixeze rigid în poziția necesară;
- să excludă posibilitatea pornirii întâmplătoare a mecanismului.

La mașinile și locurile de muncă unde este posibilă efectuarea operațiilor în poziție șezând, comenzile vor fi astfel amplasate încât să fie asigurată o poziție comodă în timpul lucrului.

Toate agregatele, instalațiile și mașinile vor fi prevăzute cu dispozitive de siguranță, supraveghere, securitate și control, astfel încât să se asigure funcționarea lor corectă și fără pericol de accidente.

Organele de mașini, care în timpul exploatării pot fi suprasolicitate din anumite cauze, vor fi prevăzute cu sisteme de siguranță care să prevină deteriorarea sau desprinderea organului în cauză și, prin urmare, a accidentelor.

Dispozitivele de ungere vor fi astfel dispuse încât să se excludă pericolele de accidentare. Se interzice ungerea manuală în timpul funcționării utilajului. Se recomandă să se introducă dispozitivele pentru ungere automată.

Pornirea instalațiilor și agregatelor care nu pot fi supravegheate din locul de amplasare al pupitrului de comandă se poate face numai după confirmarea semnalului de pornire de la posturile de supraveghere.

La instalațiile și agregatele care nu pot fi supravegheate dintr-un singur loc, trebuie să existe un sistem de semnalizare în ambele sensuri, între locul de comandă și locurile de muncă sau de supraveghere, de la instalație.

Mașinile și agregatele mobile care se deplasează pe șine trebuie prevăzute în fața roților, în sensul de mișcare, cu dispozitive care să înlăture orice obiecte sau materiale de pe calea de rulare.

Mașinile și instalațiile de la care se degajă în timpul lucrului așchii sau alte particule solide sau lichide vor fi prevăzute cu ecrane de protecție sau paravane care să oprească proiectarea lor.

Pentru asigurarea condițiilor sigure de muncă și de acces la înălțime se vor prevedea scaune, platforme și treceri rigide și rezistente, prevăzute cu balustrade de cel puțin un metru înălțime.

Toate părțile mobile, roți dințate, axe, piese în mișcare de rotație, articulații, transmisii prin lanț și curele, precum și orice alte părți care prezintă pericol în timpul muncii, trebuie protejate prin apărători. În unele cazuri, apărătorii trebuie să fie un mijloc de protecție contra stropilor lichidului de răcire. Construcția apărătorilor trebuie să fie rigidă, rezistentă, legată constructiv de mașină.

Toate apărătorii sau capacele de protecție, acolo unde este posibil, trebuie să fie prevăzute cu dispozitive de zăvorâre care să nu permită deschiderea acestora decât după oprirea organelor de mișcare.

Locurile periculoase de la mașini care nu pot fi protejate cu apărători vor fi îngrădite cu balustrade amplasate la distanțe corespunzătoare.

La mașinile prevăzute cu transmisii prin curele se vor lua următoarele măsuri:

- locul cusăturii capetelor curelei trebuie să fie rezistent, neted, flexibil;
- pentru o bună rezistență, cureaua se coase după lipire cu curele noi;
- îmbinarea prin suprapunerea curelelor cu margini proeminente, în special a celor prinse prin șuruburi, sunt periculoase, nu se recomandă.

Culoarea mașinii trebuie astfel aleasă, încât fondul mașinii să facă un contrast puternic cu piesele de prelucrat, asigurându-se astfel îmbunătățirea condițiilor de vizibilitate. Prin vopsire se vor scoate în evidență organele de comandă și părțile mobile ale utilajului.

Instalațiile și echipamentele electrice vor fi construite, montate, întreținute și exploatate în așa fel încât să fie prevenite electrocutările prin atingerea directă sau indirectă, arsurile, incendiile, exploziile și arderile neprevăzute ale capselor electrice provocate de curenți de dispersie sau de curenți vagabonzi din instalațiile energetice sau datorate descărcărilor atmosferice. În acest scop, pe lângă măsurile de securitate a muncii privind instalațiile și echipamentele electrice prevăzute în normele de protecția muncii se va ține seama și de instrucțiunile proprii elaborate de unitate pentru fiecare loc de muncă.

Defectele care se ivesc în instalațiile electrice trebuie descoperite la timp și îndepărtate de personalul calificat pentru aceasta.

Se va acorda o atenție deosebită utilajului electric și rețelelor electrice din ateliere cu umiditate și cu temperatură ridicată, precum și încăperile în care se găsesc gaze, vapori sau praf, inflamabile și explozibile pentru a preveni electrocutările sau incendiile datorită șocurilor electrice, pieselor încălzite sau incandescente prin care trece curentul și scurtcircuitul.

Conductele îmbinate cu plane prin care se transportă fluide sub presiune sau fluide care pot provoca arsuri trebuie prevăzute cu ecrane de protecție.

Conductele instalațiilor și utilajelor vor fi vopsite pentru a permite identificarea ușoară a fluidului transportat. Culorile vor fi alese în funcție de caracteristicile fluidului, conform normativelor în vigoare, indicându-se sensul de curgere al acestuia.

Agregatele la care se degajă praf trebuie să fie carcasate și prevăzute cu o instalație de absorbție.

Sursele de radiații calorice trebuie să fie protejate cu paravane izolante.

Pentru evitarea accidentelor este necesar ca personalul însărcinat cu îndrumarea lucrărilor practice să urmărească:

- ***înainte de începerea lucrului dacă***

- s-a efectuat instructajul la locul de muncă;
- uneltele, mesele de lucru, mașinile, instalațiile, aparatele etc. sunt în bună stare de funcționare, bancurile de lucru sunt la înălțimile optime pentru elevi;
- echipamentul de protecție pentru fiecare loc de muncă repartizat elevilor este în bună stare, există plăci avertizoare de protecție la locurile unde se pot produce accidente sau asigurat măsurile de siguranță impuse de normele de protecție a muncii.

- ***în timpul lucrului:***

- dacă elevii poartă echipamentul individual de protecție stabilit pentru fiecare loc de muncă, halatele de lucru sunt strânse pe corp și încheiate la mâneci, părul elevilor este strâns și acoperit cu basma sau bască;
- folosirea și mânuirea corectă a sculelor, uneltelor, mașinilor, materialului de prelucrat etc. și poziția normală (neforțată) în timpul lucrului;
- păstrarea ordinii și curățeniei la locul de muncă;
- purtarea ochelarilor de protecție atunci când se lucrează la polizor sau la mașinile-unelte la care este prevăzută utilizarea acestora, precum și la executarea diferitelor lucrări în construcții;
- elevii să nu lucreze la mașini, utilaje, aparate etc. fără aprobarea personalului însărcinat cu îndrumarea și supravegherea lucrărilor practice;
- asigurarea la locurile de muncă a tuturor condițiilor igienico-sanitare;
- să nu se consume sau păstreze alimente proprii în atelierele de lucru; orice aliment se va consuma numai la locurile special amenajate respectându-se regulile de igienă.

- ***la terminarea lucrului:***

- deconectarea mașinilor unelte de la priza de forță, curățirea de către elevi a locului de muncă, a echipamentului, uneltelor, mașinilor etc. și așezarea uneltelor, sculelor în sertare sau dulapuri;
- respectarea tuturor măsurilor de igienă, prevenire și stingere a incendiilor prevăzute în normativele în vigoare pentru locurile de muncă respective.

Bibliografie:

1. dr. ing. Pece Ștefan, „Evaluarea riscurilor în sistemul om-mașină”, ed. Atlas Press, 2003
2. dr. ing. Aurelia Dăscălescu, „Costul accidentelor de muncă”, ed. Atlas Press, 2003
3. dr. ing. Steluța Nisipeanu, ing. Raluca Stepa, „Implementarea managementului securității și sănătății în muncă”, ed. Libra 2003
4. Dr. ing. Ștefan PECE, Ec Aurelia DASCALESCU, ”Metoda de evaluare a riscurilor de accidentare și îmbolnăvire profesională la locurile de muncă,1998
5. Dr. ing. Al. DARABONT, Dr. ing. St. KOVACS, Ing. D. DARABONT, “Ghid pentru autoevaluarea securității în muncă la nivelul unităților mici și mijlocii” – 1998
6. OHSAH 18001:1999 – Sisteme de managementul securității și sănătății ocupaționale – Specificații

FERICIT ȘI ÎN SIGURANȚĂ LA ȘCOALĂ

Prof. Predatu Liliana

Prof. Meetescu Nicoleta

Colegiul „Ștefan Odobleja” Craiova, Dolj

„Succesul, bucuria și liniștea interioară nu apar din senin, ci se crează.” (Robin Sharma)

Despre starea de bine în școală se vorbește deja de un deceniu în sistemele de învățământ avansate. În ultima perioadă, interesul pentru sănătatea fizică și mintală a personalului didactic și a elevilor a crescut foarte mult. Există state în care s-au dezvoltat și implementat politici educaționale substanțiale pe acest subiect, s-au dezvoltat strategii, metodologii, ghiduri și alte materiale-resursă pentru profesori și echipele

de management ale școlilor, starea de bine devenind un standard al unei educații de calitate. Din fericire, această temă a început să devină una de interes și pentru domeniul educației din România.

Starea de bine este strâns legată de învățare și motivație. Nimeni nu poate fi bun în ceea ce face dacă nu e într-o stare bună. Contextele în care trăim pot stimula sau, dimpotrivă, deteriora starea de bine. Este un lucru valabil și pentru locul în care un copil își petrece o foarte mare parte din timp: ȘCOALA.

Copiii își petrec o bună parte din timp la școală, prin urmare, aceasta trebuie să fie un loc esențial pentru conturarea stării lor generale de bine, cu toate aspectele sociale, fizice și emoționale. Starea de bine a elevilor le influențează capacitatea de a-și atinge întregul potențial școlar. Calitatea relațiilor pe care le au copiii între ei, pe care le au cu adulții, precum și calitatea mediului de învățare, influențează fundamental progresele lor școlare.

În literatura de specialitate, există multe abordări și definiții ale ”stării de bine”, din foarte multe perspective. De exemplu, starea de bine este asociată cu bunăstarea materială, cu bunăstarea spirituală, cu calitatea vieții, cu starea de sănătate (fizică și psihică), cu fericirea. Ca urmare, și conceptele sau teoriile (descriptive și explicative) sunt foarte numeroase. De exemplu, există teorii:

- centrate pe utilitate, care definesc starea de bine în termeni de satisfacere a nevoilor, fericire, preferințe personale;
- focalizate pe bunăstarea materială, care, pornind de la necesitatea satisfacerii prioritare a nevoilor fundamentale, se concentrează pe venituri și pe resursele disponibile la nivel individual;
- ”factoriale”, care listează nevoi, drepturi, capacități.

Indiferent de teoria adoptată, ”stare de bine este, evident, un concept multidimensional, cuprinzând elemente ce țin, printre multe altele, de dezvoltarea fizică, psihologică și emoțională a copiilor (identitate și încredere, autogestionare, inițiativă, rezistență), de comportamentul social (empatie,

grijă și respect față de sine și de alteritate, implicare civică), de relaționare (prietenie, echitate, atitudini prosociale, respect) sau de capacitatea mediului de învățare de a fi prietenos, suportiv, de a promova colaborarea, diversitatea sau disponibilitatea pentru dezvoltare”.

În 2013 UNICEF a publicat un raport care a inclus o analiză a celor mai recente date privind starea de bine a copilului în 29 de țări cu cele mai avansate economii, între care a fost inclusă și România. Au fost luate în considerare cinci dimensiuni ale vieții copiilor: bunăstarea materială, sănătatea și siguranța, condițiile de locuit și de mediu, educația, comportamentele cu risc. Dacă primele trei sunt sistemice și sunt influențate de nivelul de dezvoltare economică a unei țări, ultimele două sunt dimensiuni asupra cărora se pot aduce nu doar reforme de sistem, ci și schimbări punctuale, la nivel instituțional.

A fost demonstrat faptul că mediul fizic, social și emoțional în care personalul și elevii petrec o mare parte din fiecare zi, poate afecta sănătatea lor fizică, emoțională și mentală și starea de bine, precum și rata abandonului școlar. Se apreciază că mediul școlar poate îmbunătăți bunăstarea socială, emoțională și capacitatea de învățare când:

- este cald, prietenos și recompensează învățarea;
- promovează în special cooperarea și mai puțin competiția;
- oferă susținere și facilitează comunicarea deschisă;
- încurajează activitățile creative;
- încurajează dezvoltarea de proceduri și regulamente care interzic pedeapsa fizică și promovează interacțiunea non-violentă pe terenul de joacă, în clasă și între personalul școlii și elevi prevenind în felul acesta pedeapsa fizică, agresivitatea, hărțuirea și violența.

Dacă școala nu poate interveni direct, în familie și în comunitate, pentru a stopa violența, ea poate iniția sau participa la activități care vizează acest aspect:

- programe de educație parentală și alte activități dedicate părinților pentru cunoașterea copiilor, relațiile cu ei, combaterea violenței;
- activități interculturale, care promovează ”norme sociale pozitive” și valori precum diversitatea sau toleranța;
- găzduirea unor evenimente comunitare;
- diversificarea activităților extracurriculare și recreative oferite de școală.

Există numeroase dovezi și bune practici, care demonstrează o legătură strânsă între participare și rezultatele învățării, pe de o parte, și starea de bine a copilului / tânărului, pe de altă parte. Este descris, chiar, un ”cerc virtuos”, de potențare reciprocă: când copilul sau tânărul se simte bine (în pielea lui și la școală), obține rezultate mai bune; cu cât rezultatele sunt mai bune, cu atât copilul / tânărul se simte mai bine la școală și este mai fericit cu sine.

Totodată, starea de bine la școală este esențială pentru dezvoltarea unei atitudini favorabile învățării pe tot parcursul vieții: un adult cu amintiri negative despre școală, despre foștii colegi,

despre profesori și despre experiențele de învățare trăite este de așteptat că nu va fi favorabil învățării: toți vom evita repetarea unor experiențe care ne-au produs numai emoții negative - frustrare, teama de eșec și de ridicol, frica de reacția celorlalți, etc.

Ca urmare, sistemele de învățământ se arată tot mai interesate de modul în care școala poate asigura un climat școlar pozitiv, care dezvoltă și întreține starea de bine și, în subsidiar, de modul în care experiențele oferite pot fi folosite și pentru învățarea socială și emoțională.

În ultimii 20 de ani, conceptul de "stare de bine" a început să fie analizat și operaționalizat în vederea "infuzării" lui în curriculum și, mai ales, în practicile concrete din școală. Astfel, învățarea socială și emoțională a devenit o componentă curriculară importantă pentru toate nivelurile de învățământ, în curriculumul scris, în cel predat (activitățile de învățare proiectate și realizate efectiv) și, nu în ultimul rând, în cel evaluat. Mai mult decât atât: în prezent, în contextul unor schimbări dramatice la nivelul școlii și al societății, induse de globalizare, de digitalizare, de dezvoltarea exponențială a tehnologiei și, nu în ultimul rând, de evenimente neașteptate (cum ar fi pandemia de COVID-19), au ieșit în evidență problemele de natură socială și emoțională cu efecte negative asupra rezultatelor învățării. De exemplu: nesatisfacerea nevoilor fiziologice primare, starea de insecuritate fizică și psihică permanentă, izolarea, respingerea și bullying-ul, nerecunoașterea meritelor și a progresului (sau ducerea lor în derizoriu, prin comentarii sarcastice) și multe altele asemenea duc la diminuarea participării (copiii și tinerii încep să lipsească și chiar abandonează școala) și la înrăutățirea rezultatelor învățării. Desigur, școala nu poate interveni, direct, asupra tuturor factorilor care influențează, în bine sau în rău, starea de bine. Pe de altă parte, cunoașterea acestor factori, chiar dacă se află în afara ariei efective de influență, poate ajuta școala, în vederea adoptării unor acțiuni de prevenire, compensare și remediere.

Cel mai la îndemână factor (dar și cel care se poate măsura cel mai greu) este atitudinea cadrelor didactice, a întregului personal față de cel care învață, față de rezultatele sale, încurajând și susținând, astfel, procesul de învățare. Profesorii sunt factorul cel mai important în crearea unei atmosfere eficiente și inclusive.

Profesorii apreciază ca priorități pentru ameliorarea mediului psihosocial școlar:

- susținerea cooperării și învățării active;
- dezvoltarea activităților creative;
- asigurarea unei atmosfere prietenoase, recompensatoare și încurajatoare.

Elevii apreciază ca priorități pentru ameliorarea mediului psihosocial:

- susținerea cooperării și învățării active;
- dezvoltarea activităților creative;
- promovarea oportunităților egale și participarea la luarea deciziilor.

Concluzii

Avantajele unui mediu școlar pozitiv constau în:

- bunăstarea și fericirea, întărirea sentimentului de apartenență și o mai bună calitate a vieții celor implicați în procesul instructiv-educativ;
- performanțe academice mai bune;
- reducerea intimidării și hărțuirii, injuriilor și absenteismului școlar;
- potențial de a diminua stereotipiile, teama, anxietatea, depresia și pierderea motivației.

Starea de bine este un indicator al calității vieții și în funcție de durata și intensitatea stării de bine putem să caracterizăm modul în care existența noastră ca ființe umane este de o calitate mai bună sau mai puțin bună.

De ce depinde starea noastră de bine?

- 50% este ereditate, ține de moștenirea genetică;
- 10% este determinată de condițiile de viață, de factorii externi, de evenimentele anterioare;
- 40% ține de acțiunile individuale, de ceea ce faci.

În acest ultim rând stă tot secretul, rezolvarea, soluția!

Starea de bine se învață, se dezvoltă, se exersează!

Bibliografie:

1. <https://www.edumi.ro/wp-content/uploads/2021/10/Starea-de-bine.pdf>
2. <https://www.parintiicerschimbare.ro/ce-rol-joaca-scoala-in-starea-de-bine-a-copilului/>
3. <https://rodawell.fpse.unibuc.ro/resurse/educatie-cu-stare-de-bine/>

SECURITATEA ȘI SĂNĂTATEA MUNCII ÎN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Prof. Onofreiciuc Carmen
Prof. Neamțu Marilena
Liceul Tehnologic „Theodor Pallady”, București

În instituțiile școlare din sistemul de învățământ românesc, securitatea și sănătatea în muncă este sarcină didactică pentru personalul didactic care organizează procese de muncă și obligație pentru toate cadrele didactice din școli sau personalul din unitățile economice care conduc procese de producție desfășurate cu elevii.

Personalul didactic de conducere și de predare, personalul tehnic și administrativ au obligația de a cunoaște și aplica normele generale și specifice de protecție a muncii corespunzătoare profilului fiecărei unități de învățământ. Trebuie să întocmească instrucțiuni proprii de protecția muncii în funcție de dotări, de specificul lucrărilor de laborator, de atelier și de la alte locuri de muncă în care se desfășoară munca și activitățile școlare și extrașcolare.

Protecția muncii în unitățile școlare are ca scop asigurarea celor mai bune condiții de muncă, prevenirea accidentelor și a îmbolnăvirilor profesionale în rândul elevilor, cadrelor didactice și nedidactice.

Instituțiile de învățământ au obligația să întocmească anual un plan de măsuri, cu termene și responsabilități privind asigurarea condițiilor optime de prevenire a accidentelor și a îmbolnăvirilor profesionale, ținând seama de reglementările din normele generale de protecție a muncii și de măsurile stabilite la nivelul fiecărui loc de muncă.

Pentru a asigura securitatea și sănătatea muncii în unitățile de învățământ, directorii unităților trebuie să implementeze un sistem de management al securității și sănătății în muncă, ce constituie o parte componentă a sistemului general de management. Acest sistem include următoarele elemente:

- elaborarea unei politici de securitate și sănătate în muncă;
- organizarea unui sistem de management cu responsabilități în domeniul securității muncii;
- evaluarea riscurilor pentru securitatea și sănătatea în muncă care va fi revizuită ori de câte ori condițiile se modifică;
- auditarea de securitate și sănătate în muncă;
- formarea, informarea și instruirea în domeniul securității și sănătății în muncă;
- proceduri pentru cazuri de urgență;
- analizarea periodică a sistemului pentru a se asigura că este eficient;
- actualizarea documentației pentru a asigura continuitatea activității.

Directorul, în calitate de conducător al unității de învățământ trebuie:

- să asigure evaluarea riscurilor pentru securitatea și sănătatea angajaților în vederea stabilirii măsurilor de prevenire;
- să asigure auditarea de securitate și sănătate în muncă a unității, cu ajutorul instituțiilor abilitate;
- să stabilească în fișa postului atribuțiile și răspunderea angajaților și a celorlalți participanți la procesul de muncă în domeniul protecției muncii;
- să ia măsuri pentru asigurarea de materiale necesare informării și educării angajaților;
- să asigure resurse pentru instruirea, testarea, formarea și perfecționarea personalului cu atribuții în domeniul protecției muncii;
- să asigure funcționarea permanentă și corectă a sistemelor și dispozitivelor de protecție, a aparaturii de măsură și control;
- să asigure supravegherea medicală corespunzătoare a riscurilor pentru sănătate la care angajații sunt expuși în timpul lucrului.

Angajații și elevii în practică trebuie:

- să-și însușească și să respecte normele și instrucțiunile de protecție a muncii și măsurile de aplicare a acestora;
- să aducă la cunoștința conducătorului locului de muncă orice defecțiune tehnică sau altă situație care constituie un pericol de accidentare sau îmbolnăvire profesională;
- să oprească lucrul la apariția unui pericol iminent de producere a unui accident;
- să utilizeze echipamentul individual de protecție din dotare, corespunzător scopului pentru care a fost prevăzut.

Instructajul de protecție a muncii se efectuează persoanelor care lucrează în spații didactice de instruire sau în alte locuri de muncă unde există pericol de accidente sau îmbolnăviri profesionale.

Bibliografie

1. Darabonț, Al., Pece, Șt., Dăscălescu, Aurelia, Managementul securității și sănătății în muncă – Editura Agir, 2001
2. <https://www.sertifikasyon.net/ro/detay/ohsas-18001-isci-sagligi-ve-is-guvenligi-yonetim-sistemi-belgesi-ni-kimler-alabilir/>
3. <https://osha.europa.eu/ro/publications/occupational-safety-and-health-risks-handiwork-provided-through-digital-labour-platforms>
4. http://europe.osha.eu.int/good_practice/sector/education

FACTORI DE RISC ÎN ȘCOALA CONTEMPORANĂ-FENOMENUL DISCRIMINĂRII

Prof. Pădurețu Mădălina Carmen
Liceul Tehnologic „Domnul Tudor”, Drobeta-Turnu Severin

Unul dintre factorii de risc prezent, din păcate, în școala din zilele noastre îl constituie și fenomenul discriminării care poate genera, la rândul lui, alte fenomene idezirabile printre elevii noștri: bullyingul sau violența fizică și verbală.

Discriminarea se bazează pe o prejudecată, care nu este altceva decât o idee preconcepută, eronată, pe care și-a făcut-o o persoană despre altcineva.

Consider că romii sunt discriminați deoarece există numeroase prejudecăți legate de modul în care aceștia au reușit să supraviețuiască de-a lungul istoriei. Fie că este vorba de prejudecata că sunt cu toții niște necivilizați, needucați, „nеспălați”, „hoți” (și lista apelativelor discriminatorii poate continua), fie că este luată în calcul o anumită reticență în acceptarea necondiționată a conviețuirii, romii sunt, din păcate,ocoliți și tratați cu rezerve.

La nivelul comunităților vulnerabile, discriminarea este resimțită încă din primii ani de viață, iar mulți dintre ei au fost marginalizați și privați de educație din considerente de rasă.

Situația copiilor rromi este una critică, majoritatea aparținând unor familii extrem de sărace. Mulți dintre ei abandonează școala din cauza lipsurilor materiale, iar cei care continuă sunt deseori discriminați față de colegii lor: puși în ultimele bănci ale clasei, tratați cu indiferență, sau, mai rău câteodată, agresați verbal de către copii sau profesori. Educarea adulților (cadrelor didactice, a părinților) și a copiilor în spiritul toleranței și nediscriminării constituie o prioritate dacă dorim schimbarea mentalităților.

Istoria rromilor este un incredibil șir de persecuții și discriminare. Cauzele care au dus la situația economică și educațională a rromilor din ziua de astăzi, precum și cele care au dus la discriminarea cu care ei se confruntă sunt multe și complexe. Ele trebuie recunoscute și înțelese, atât de rromi cât și de restul românilor, pentru ca cercul vicios în care ne aflăm să fie întrerupt.

Integrarea populației rrome continuă la vârsta școlii, o școala căreia îi revine ca misiune promovarea printre profesorii și elevii celorlalte naționalități, valorile și cultura elevilor etnici. Trebuie încurajată dorința rromilor de integrare și explicat faptul că integrarea nu înseamnă pierderea culturii tradiționale. Teama etniei rrome de diversitatea culturală ar trebui să fie înlocuită de interesul mutual și de deschiderea către schimbul de experiențe cu ceilalți.

În multe țări, copiii rromi frecventează cele mai sărace școli sau se confruntă cu discriminarea în școli, în care ei reprezintă o minoritate. Unii copii sunt trimiși pe nedrept în centre de „educație specială” pentru elevi cu dificultăți de învățare. În alte cazuri, copiilor li se respinge

dreptul la educație din cauză că nu dețin documentația necesară. Sau, pur și simplu nu pot să se prezinte la ore, deoarece locuiesc departe de cea mai apropiată școală.

Exceptând aceste probleme, educația reprezintă principalul domeniu în care situația rromilor s-a îmbunătățit.

Măsuri pentru combaterea discriminării:

-prevenirea abandonului școlar prin oferirea de consiliere în cadrul cabinetelor școlare atunci când este necesar; implicarea în activități școlare și extrașcolare;

-oferirea de exemple de bune practici, modele de urmat pt rromi;

-organizarea de activități educaționale ce scot în evidență aspectele pozitive ale diversității culturale;

-colaborare strânsă cu familiile acestor copii și implicarea lor în diverse activități în cadrul cărora să se explice rolul educației și beneficiile aferente;

-facilitarea accesului la concursuri școlare etc.

Bibliografie:

1. Popovici Doru, „Elemente de psihopedagogia integrării”, Editura Pro Humanitate, 2000;
2. Introducere în educația incluzivă- ghid pentru cadrele didactice, 2005.

SĂNĂTATEA ȘI INTELIGENȚA EMOȚIONALĂ

Prof. Venete Elena-Adelina

Prof. Păun Roxana Gabriela,

Colegiul Național „Alexandru Ioan Cuza”, Municipiul Ploiești

MOTTO: Sub puterea emoțiilor, oamenii pot realiza cele mai eroice (la fel ca și cele mai barbare) acte. Într-un grad mai înalt, chiar și civilizația însăși poate fi definită ca o canalizare inteligentă a emoțiilor umane.

Jim Rohn

Până la vârsta de cel puțin 18 ani, școala reprezintă o a doua familie, o a doua casă pentru majoritatea dintre noi. În acest cadru, promovarea sănătății și inteligenței emoționale și a stării de bine în școală nu sunt un moft, un aspect fără însemnătate, ci o necesitate, un imperativ.

În orice organizație sau sistem relațiile dintre oameni sunt o prioritate, pentru că reprezintă cel mai important facilitator al stării de bine. Relația este „lipiciul” care favorizează fiecare pas al învățării, al descoperii și al auto-descoperii.

INTELIGENȚA EMOȚIONALĂ este capacitatea personală de identificare și gestionare eficientă a propriilor emoții în raport cu scopurile personale (carieră, familie, educație etc). Finalitatea ei constă în atingerea scopurilor noastre, cu un minim de conflicte inter și intra-personale.

Ne-am întrebât adeseori ce îi face pe unii oameni, cu un coeficient de inteligență mediu sau chiar scăzut, să reușească în carieră. Ce îi face pe alții, cu un IQ ridicat, să aibă eșecuri, să stagneze în carieră? Răspunsul la acest aparent paradox este modul în care fiecare dintre ei își folosește inteligența emoțională (EQ). Chiar dacă o persoană are suficiente cunoștințe și idei inteligente, dacă nu își cunoaște și nu reușește să-și gestioneze emoțiile și sentimentele, poate întâmpina dificultăți în încercarea de a-și construi relațiile cu ceilalți sau o carieră profesională de succes.

Persoanele cu un înalt grad de autocunoaștere își dau seama cum sentimentele lor îi afectează, atât pe ei, cât și pe cei din jur. Dezvoltarea inteligenței emoționale ne permite să ne punem în valoare aptitudinile intelectuale, creativitatea. Ne asigură reușita, atât în plan personal, cât și în cel profesional.

ELEMENTELE INTELIGENȚEI EMOȚIONALE:

1. Cunoașterea emoțiilor personale

Cunoașterea emoțiilor personale presupune identificarea și exprimarea lor coerentă, într-un context dat. În orice relație exprimăm informații, sentimente, fapte, amintiri. Uneori însă, ne este greu să exprimăm clar ceea ce vrem să spunem sau simțim - nu suntem

coerenți, iar altele ne este greu să înțelegem ceea ce ni se spune - intenția care se ascunde în spatele cuvintelor. Aceste situații sunt generatoare de conflict.

Pentru a le evita este important să putem codifica și decodifica mesajele transmise, la nivelul verbal sau non-verbal, astfel încât să transmitem și să înțelegem corect sensul mesajelor.

2. Gestionarea emoțiilor

Gestionarea emoțiilor se referă la capacitatea noastră de a alege modalitatea prin care ne vom exprima într-o anumită situație. Pentru a ne gestiona emoțiile este important să ținem cont de: Ce exprimăm? Cum exprimăm? Când exprimăm? Unde exprimăm? Cui exprimăm?

3. Direcționarea emoțiilor către scop

Scopul este criteriul după care ne gestionăm emoțiile. Este important să ținem cont de ceea ce vrem să facem sau să obținem, în mod concret: durata în timp - când vrem să atingem scopul; participanți - de cine avem nevoie; strategie - ce pași trebuie urmați; resurse - de ce avem nevoie.

4. Empatia

Este capacitatea de a intuit sau de a recunoaște emoțiile celorlalți. Empatia nu înseamnă să trăim emoțiile altor persoane, ci să le înțelegem pornind de la experiențele noastre.

5. Capacitatea de a construi relații interpersonale pozitive

Arta inteligenței emoționale se rezumă în cadrul acestei componente.

Astfel, avem posibilitatea de a ne crea propriile relații folosind elementele menționate până acum: ne fixăm scopurile, ne canalizăm energia și emoțiile în funcție de scop (folosind empatia ca instrument), ne exprimăm și identificăm emoțiile într-un mod coerent. Vom fi conștienți de responsabilitatea noastră și a celorlalți în relațiile interpersonale. Acest lucru ne va ajuta să reducem conflictele și să comunicăm eficient.

În concluzie acest atribut se împarte în cinci componente, conform teoriei emise de Daniel Goleman în „Inteligența emoțională”: autocunoașterea, stăpânirea de sine, motivația intrinsecă, empatia, abilitățile sociale. Cunoașterea de sine vine la pachet cu o încredere mai mare în forțele proprii, dar și cu o capacitate de a evalua atât impactul pe care comportamentul tău îl poate avea asupra altora, cât și pe cel al comportamentului altora asupra ta. Odată ce ești stăpân pe propriile emoții, beneficiile se vor reflecta în atitudinea ta optimistă, dar și în capacitatea de a te adapta unor situații noi. Astfel, motivația intrinsecă se bazează pe pasiunea de a-ți împlini propriile obiective și nevoi. În plus, empatia se referă la abilitatea de a recunoaște emoțiile celorlalți și este o componentă esențială a inteligenței emoționale, nelimitându-se la această identificare, ci include răspunsul sau reacția la acestea, iar abilitățile sociale includ mai degrabă capacitatea de a interacționa și de a comunica într-un mod coerent și productiv cu ceilalți.

Epilog

COPIII ÎNVAȚĂ CEEA CE TRĂIESC

De Dorothy Law Nolte

Dacă trăiesc în critică și cicăleală, copiii învață să condamne,

Dacă trăiesc în ostilitate, copiii învață să fie agresivi,

Dacă trăiesc în teamă, copiii învață să fie anxioși,

Dacă trăiesc înconjuțați de milă, copiii învață autocompatimirea,

Dacă trăiesc înconjuțați de ridicol, copiii învață să fie timizi.

Dacă trăiesc în gelozie, copiii învață să simtă invidia.

Dacă trăiesc în rușine, copiii învață să se simtă vinovați.

Dacă trăiesc în încurajare, copiii învață să fie încrezători.

Dacă trăiesc în toleranță, copiii învață răbdarea.

Dacă trăiesc în laudă, copiii învață prețuirea.

Dacă trăiesc în acceptare, copiii învață să iubească.

Dacă trăiesc în aprobare, copiii învață să se placă pe sine.

Dacă trăiesc înconjuțați de recunoaștere, copiii învață că este bine să ai un tel.

Dacă trăiesc împărțind cu ceilalți, copiii învață generozitatea.

Dacă trăiesc în onestitate, copiii învață respectul pentru adevăr.

Dacă trăiesc în corectitudine, copiii învață să fie drepecți.

Dacă trăiesc în bunavoință și considerație, copiii învață respectul.

Dacă trăiesc în siguranță, copiii învață să aibă încredere în ei și în ceilalți.

Dacă trăiesc în prietenie, copiii învață că e plăcut să trăiești pe lume.

Bibliografie:

- 1) Covey, Stephan R., Eficienta în 7 trepte sau un abecedar al înțelepciunii – lecții decisive în căutarea de sine, Editura All, 2005
- 2) Goleman, Daniel, Inteligența emoțională, Curtea Veche Publishing, 2018
- 3) Kuzma, Key, Ascultarea de bunăvoie, trad. Bogdan Dumitru, ediția a 3-a rev., București, Casa de Editura Viață și Sănătate, 2005
- 4) Law Nolte, D, Harris, R., Cum se formează copiii noștri, Editura Humanitas, 2001
- 5) Stroe Mărcuș, David Teodora, Predescu Adriana, Empatia și relația profesor – elev , București, Editura Academiei, 1987
- 6) Vasilescu, Gabriela, Teoria comunicării, Editura Premier, Ploiești

MANAGEMENTUL SECURITĂȚII ȘI SĂNĂTĂȚII MUNCII ÎN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Prof. Picu Emilia Mădălina, Liceul Tehnologic „Dimitrie Filișanu”, Filiași, Dolj

Condițiile în care se desfășoară procesul de învățământ în școlile de toate gradele, complexitatea dotărilor tehnice din spațiile didactice de instruire (săli de clasă, laboratoare, cabinete, ateliere, săli de gimnastică și baze sportive, poligoane, șantiere, ferme și loturi agricole s.a.), munca productivă din școli, participarea elevilor la procese de producție industriale și agricole necesită organizarea și desfășurarea muncii și a activităților școlare și extrașcolare pe baza cunoașterii, înțelegerii și aplicării normelor de securitate și sănătate a muncii.

Protecția muncii în unitățile școlare are ca scop asigurarea celor mai bune condiții de muncă, prevenirea accidentelor și a îmbolnăvirilor profesionale în rândul elevilor, cadrelor didactice, nedidactice și ținerea pasului cu progresul științei și tehnicii.

În țara noastră protecția muncii constituie o problemă de stat și este reglementată prin Constituția României (art. 41), Codul muncii (Titlul V), Legea protecției muncii Nr. 90 / 1996 republicată, precum și prin alte acte normative.

În conformitate cu aceste reglementări, obligația de a asigura securitatea și sănătatea, în toate aspectele referitoare la muncă, revine conducătorului unității iar obligațiile angajaților și elevilor nu afectează principiul responsabilității angajatorului.

Măsurile cuprinse în normele generale de protecție a muncii conțin cadrul general de securitate a muncii pe baza cărora se stabilesc normele specifice de protecția muncii, obligatorii pentru toate persoanele juridice și fizice, inclusiv pentru instituțiile de învățământ.

Obiectivele securității și sănătății în unitățile de învățământ sunt:

- cunoașterea și respectarea normelor de securitate și sănătate a muncii în amenajarea, dotarea și folosirea spațiilor didactice de instruire în scopul evitării producerii accidentelor de muncă și a îmbolnăvirilor profesionale ;
- pregătirea sistematică a ucenicilor, elevilor și/sau studenților urmărind ca, odată cu însușirea viitoarei profesii, aceștia să-și formeze deprinderile necesare exercitării corecte a oricăror operații din domeniul specialității, în deplină securitate a muncii;
- aplicarea unor măsuri specifice de protecție a muncii și de prevenire a accidentelor de muncă și îmbolnăvirilor profesionale cu prilejul organizării unor activități școlare și extrașcolare, cu precădere în timpul efectuării practicii de producție în școală sau direct în unitățile economice industriale, de construcții, agricole etc.

În instituțiile școlare din sistemul nostru de învățământ, securitatea și sănătatea în muncă se constituie ca sarcină didactică pentru personalul didactic care organizează procese de muncă și ca obligație pentru toate cadrele din școli sau din unitățile economice care conduc procese de muncă și de producție desfășurate cu elevii.

Personalul didactic de conducere și de predare, personalul ajutător, tehnic, economic, administrativ și de alte specialități au obligația de a cunoaște și aplica normele generale și specifice de protecție a muncii corespunzătoare tipului și profilul fiecărei unități de învățământ, să stabilească și să întocmească instrucțiuni proprii de protecție a muncii în funcție de nivelul tehnic al dotărilor, de specificul lucrărilor de laborator, de atelier și de la alte locuri de muncă în care se desfășoară munca și activitățile școlare și extrașcolare.

Coordonarea și răspunderea asupra întregii activități de protecție a muncii revin conducerii instituției școlare, sprijinită nemijlocit de persoanele cu atribuții în domeniul protecției muncii, respectiv de Compartimentul de protecție a muncii în cazul în care numărul de angajați din școală este mai mare de 50.

Compartimentul de protecție a muncii trebuie să cuprindă:

- serviciul de securitate a muncii
- serviciul medical de medicină a muncii.

Personalul cu atribuții în domeniul protecției muncii trebuie să urmeze cursuri de formare și/sau perfecționare (din 3 în 3 ani) în domeniul securității și sănătății în muncă.

În cazul în care numărul de angajați la nivelul persoanelor juridice este mai mic de 50 (inclusiv), se desemnează 1-2 persoane cu atribuții și în domeniul securității și sănătății în muncă.

În cazul în care numărul de angajați din școală este mai mare de 50, se constituie Comitetul de securitate și sănătate în muncă (CSSM) în scopul asigurării implicării tuturor salariaților la elaborarea și aplicarea deciziilor în domeniul protecției muncii.

Comitetul de securitate și sănătate în muncă este constituit din:

- Conducătorul persoanei juridice sau reprezentantul acestuia - președinte;
- Conducătorul compartimentului de protecție a muncii sau persoana desemnată cu atribuții în domeniu - secretar;
- Reprezentantul serviciului medical;
- Reprezentanții salariaților care vor fi aleși pe o perioadă de 2 ani.

Comitetul de securitate și sănătate în muncă se convoacă, la cererea președintelui, cel puțin o dată pe trimestru și ori de câte ori este nevoie. La fiecare întrunire se întocmește un proces-verbal semnat de participanți. O dată pe an, de preferat la sfârșit, președintele întocmește un raport scris cu privire la situația securității și sănătății în muncă, acțiunile care au fost întreprinse și eficiența acestora în anul încheiat, propuneri în legătură cu programul de protecție a muncii pentru anul următor.

Instituțiile de învățământ au obligația să întocmească anual un plan de măsuri aprobat în CSSM, cu termene și responsabilități privind asigurarea condițiilor optime de prevenire a accidentelor și a îmbolnăvirilor profesionale, ținând seama de reglementările din normele generale de protecție a muncii și de măsurile stabilite la nivelul fiecărui loc de muncă.

Directorul, în calitate de conducător al unității de învățământ trebuie:

- să asigure *evaluarea riscurilor* pentru securitatea și sănătatea angajaților în vederea stabilirii măsurilor de prevenire, incluzând alegerea echipamentului tehnic, a substanțelor chimice și a preparatelor utilizate, amenajarea locurilor de muncă etc.;
- să dispună *evaluarea riscurilor* de accidentare și îmbolnăvire profesională pentru toate locurile de muncă, inclusiv pentru acele grupuri de angajați care sunt expuși la riscuri particulare; în urma acestei evaluări, măsurile preventive și metodele de lucru stabilite de către angajator trebuie să asigure o îmbunătățire a nivelului de protecție a angajaților și să fie integrate în toate activitățile unității respective, la toate nivelurile ierarhice;
- să asigure *auditarea* de securitate și sănătate în muncă a unității, cu ajutorul instituțiilor abilitate;
- să stabilească măsurile tehnice și organizatorice de protecție a muncii, în concordanță cu mediul de muncă și factorilor de risc evaluați la fiecare loc de muncă, pentru asigurarea securității și sănătății angajaților;
- să stabilească în *fișa postului* atribuțiile și răspunderea angajaților și a celorlalți participanți la procesul de muncă în domeniul protecției muncii, corespunzător funcțiilor exercitate;
- să elaboreze *instrucțiuni proprii* de securitate a muncii, care să detalieze și să particularizeze prezentele norme și normele specifice de securitate a muncii, în raport cu activitatea care se desfășoară;
- să asigure și să controleze, prin personal propriu sau prin personal extern abilitat, *cunoașterea și aplicarea* de către toți angajații a măsurilor tehnice și organizatorice stabilite, precum și a prevederilor legale în domeniul protecției muncii;
- să ia în considerare din punctul de vedere al securității și sănătății în muncă capacitatea angajaților de a executa sarcinile de muncă repartizate;
- să asigure, pentru angajații care au o relație de muncă cu durată determinată sau cu caracter interimar, același nivel de protecție de care beneficiază ceilalți angajați ai unității;
- să ia măsuri pentru asigurarea de *materiale necesare informării* și educării angajaților: afișe, filme, cărți, broșuri, pliante, acte normative, manuale, teste, fișe tehnice de securitate etc.;
- să asigure *informarea* fiecărei persoane, anterior angajării, asupra riscurilor la care aceasta va fi expusă la locul de muncă, precum și asupra măsurilor tehnice și organizatorice de prevenire necesare, inclusiv cele referitoare la primul ajutor, prevenirea și stingerea incendiilor și evacuarea personalului în caz de pericol iminent;

- să asigure măsurile necesare pentru informarea angajatorilor din orice unitate exterioară, ai căror angajați lucrează în unitatea sa, referitor la riscurile pentru securitate și sănătate la care aceștia din urmă pot fi expuși, precum și la măsurile de prevenire și protecție adoptate la nivel de unitate și loc de muncă, inclusiv cele referitoare la primul ajutor, prevenirea și stingerea incendiilor și evacuarea în caz de urgență;
- să asigure resurse pentru *instruirea, testarea, formarea și perfecționarea* personalului cu atribuții în domeniul protecției muncii;
- să ia măsuri pentru *autorizarea exercitării meseriilor și a profesiilor* conform reglementărilor în vigoare;
- să angajeze numai persoane care, în urma *controlului medical* și a verificării aptitudinilor psihoprofessionale, corespund sarcinilor de muncă pe care urmează să le execute;
- să se asigure că sunt *consultați* angajații și/sau reprezentanții lor în problemele referitoare la măsurile și consecințele privind securitatea și sănătatea în muncă la introducerea de noi tehnologii, alegerea echipamentului tehnic, îmbunătățirea condițiilor și a mediului de muncă, la desemnarea persoanelor cu atribuții specifice sau la angajarea, când este cazul, a instituțiilor specializate sau persoanelor juridice și fizice abilitate pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii, la desemnarea persoanelor cu atribuții privind primul ajutor, prevenirea și stingerea incendiilor, evacuarea angajaților, precum și la modul de desfășurare a activității de prevenire și protecție împotriva riscurilor profesionale, inclusiv a celei de instruire în domeniu;
- să acorde reprezentanților angajaților cu atribuții privind securitatea și sănătatea în muncă un timp adecvat, care va fi considerat timp de muncă, și să le furnizeze mijloacele necesare pentru a-și putea exercita drepturile și atribuțiile prevăzute în prezentele norme;
- să ia măsuri corespunzătoare pentru ca numai angajații care au fost *instruiți* adecvat să poată avea acces la locurile de muncă unde există riscuri pentru securitatea și sănătatea acestora;
- să asigure periodic sau ori de câte ori este cazul, *verificarea încadrării nivelului noxelor* în limitele admise, prin măsurători efectuate de către organisme abilitate sau laboratoare proprii abilitate;
- să stabilească și să țină evidența locurilor de muncă cu pericol deosebit și să identifice locurile de muncă unde pot apărea stări de pericol iminent;
- să comunice, cerceteze, înregistreze, declare și să țină evidența *accidentelor de muncă*, a bolilor profesionale, a accidentelor tehnice și a avariilor;
- să asigure funcționarea permanentă și corectă a *sistemelor și dispozitivelor de protecție*, a aparaturii de măsură și control, precum și a instalațiilor de captare, reținere și neutralizare a substanțelor nocive degajate în procesele tehnologice;

- să prezinte documentele și să dea *relațiile solicitate de către inspectorii de muncă* în timpul controlului sau al cercetării accidentelor de muncă;
- să asigure *realizarea măsurilor stabilite* de inspectorii de muncă, cu ocazia controalelor și a cercetării accidentelor de muncă;
- să desemneze, din oficiu sau la solicitarea inspectorului de muncă, persoanele care participă la efectuarea controlului sau la cercetarea accidentelor de muncă;
- să ia măsuri pentru *a nu se modifica starea de fapt* rezultată din producerea unui accident de muncă mortal sau colectiv, în afara cazurilor în care menținerea acestei stări ar genera alte accidente sau avarii cu consecințe grave, sau ar periclita viața accidentaților sau a altor angajați;
- să *anunțe imediat* producerea unor avarii tehnice, evenimente, accidente de muncă sau îmbolnăviri profesionale la inspectoratul teritorial de muncă și organele de urmărire penală competente, potrivit legii;
- să asigure dotarea, întreținerea, verificarea *echipamentelor individuale de protecție* și a echipamentelor individuale de lucru și să nu permită desfășurarea nici unei activități de către angajații săi fără utilizarea corectă de către aceștia a echipamentului din dotare;
- să acorde, la recomandarea medicului, *materiale igienico-sanitare* și alimentație de protecție;
- să asigure *supravegherea medicală* corespunzătoare a riscurilor pentru sănătate la care angajații sunt expuși în timpul lucrului;
- să asigure *întocmirea fișei de expunere la riscuri profesionale* pentru fiecare angajat expus și completarea acesteia de fiecare dată când se produc schimbări ale procesului de producție;
- să întocmească *evidența* nominală a angajaților cu handicap și a celor cu vârsta sub 18 ani.

Bibliografie

1. Ioan Popa, Radu Filip, „Managementul internațional”, Ed. Economică, 1999.
2. Dr. ing. Al. Darabont, dr. ing. St. Kovacs, Ing. D. Darabont, „Ghid pentru autoevaluarea securității în muncă la nivelul unităților mici și mijlocii” – 1998
3. Dr. ing. Al. Darabont, „Risc și securitate în muncă”, vol. 3-4, ed. 1996
4. Darabont, Al., Pece, Șt., Dăscălescu, Aurelia, Managementul securității și sănătății în muncă – Ed. Agir, 2001
5. OHSAH 18001:1999 – Sisteme de managementul securității și sănătății ocupaționale – Specificații

SĂNĂTATE ȘI EDUCAȚIE ÎN NATURĂ

Prof. Pop Elena

Liceul Tehnologic Jimbolia, localitate Jimbolia, jud. Timiș

Odată cu tehnologia ni se impune tot mai mult să folosim sala de clasă în detrimentul orei în aer liber. Deși programa permite efectuarea unui număr foarte mic de ore în aer liber, datorită încărcării excesive și a importanței materiei pentru parcurgerea integrală, deoarece biologie este disciplină de bacalaureat, aleasă în majoritate de către elevii de liceu la proba E a Examenul Național de Bacalaureat. Părerea mea este că programa ar trebui să aibă în vedere și acest aspect, benefic din două puncte după mine și anume: copiii ar cunoaște realitatea înconjurătoare și ulterior s-ar raporta la ea și efectiv simpla deplasare este sănătate curată pentru corp și minte. Pe lângă faptul că vor recunoaște organismele întâlnite, vor ști importanța lor biologică și economică, vor ști cum să protejeze animalele și plantele, își vor aduce aminte importanța supraviețuirii noastre alături de minunatele ființe ale naturii, vor dezvolta un stil de viață bazat pe responsabilitate, vor ști că plantele, minunatele ființe pline de culoare și parfum ne asigură oxigenul existenței tuturor organismelor de pe Terra, inclusiv nouă oamenilor, și ulterior pe parcursul vieții când vor fi puși în fața tăierii unui arbore se vor gândi, dacă merită sau nu?

Entuziasmul deplasării în natură și a acestor ore, nu pot să vi-l descriu în cuvinte. Este o astfel de oră care trezește toate simțurile determinând o învățare dintr-o abordare practică. Înainte de fiecare oră realizată în natură, elevii vor primi câte un acord pe care-l vor citi și semna, ei și părinții lor, de asemenea eu ca profesor cer acordul conducerii unității și voi atașa harta deplasării pe care bineînțeles o primesc și părinții elevilor, pentru a ști între ce ore copiii vor fi în altă locație decât clădirea unității școlare. În acord sunt trecute toate măsurile de protecție a sănătății, îmbrăcămintea și încălțăminte necesare deplasării în funcție de anotimp (în general primăvara și vara inițiez astfel de ore). De asemenea sunt prezentate toate aspectele privind comportamentul, atât în timpul deplasării, cât și în momentele prezentărilor, a observării, a identificărilor necesare realizării unei astfel de ore.

Pentru aceste ore am conceput și un proiect local pe care-l actualizez în fiecare an și la care atașez temele abordate la cele 2 clase (clasa a IX-a și clasa a X-a), planificarea orelor în funcție de vreme, care este foarte importantă pentru anumite observații (studiul florii, identificarea angiospermelor după floare, respectiv fruct; realizarea înmulțirii vegetative la plantele cultivate și cele de apartament, clasificarea angiospermelor și identificarea reprezentanților în teren; identificarea plantelor medicinale din zona respectivă; proprietăți medicinale ale plantelor, comportamentul unor animale – râmă și melc de livadă, etc). În continuare am să atașez acest proiect, fără nume, pentru a putea fi folosit model și de alți colegi.

PROIECT DE MEDIU
(la nivelul unității de învățământ)

Nr.înreg.:

I. DENUMIRE PROIECT: "Eu și mediul"

II. An școlar: 2022-2023

III. Profesor coordonator:

IV. OBIECTIVELE ȘI ACȚIUNILE

În cadrul proiectului se urmărește:

- realizarea unor acțiuni și activități cu caracter educațional, informațional și aplicativ;
- deplasarea cu elevii în diferite medii naturale pentru observarea plantelor și animalelor în localitate și în localitățile limitrofe;
- organizarea a diferite activități pentru liceeni pentru sănătatea acestora, dar și a generațiilor viitoare;
- cunoașterea și recunoașterea organismelor în mediul lor de viață, încadrarea lor sistematică;

V. FINALITATEA PROIECTULUI

- Pentru elevii claselor a IX-a se va finaliza cu încadrarea sistematică a 5 reprezentanți ai lumii vegetale și prezentarea unor caractere generale a acestora;
- Pentru elevii claselor a X-a se va finaliza cu prezentarea unor comportamente din lumea vegetală sau animală, cât și prezentarea a 5 reprezentanți vegetali și animalii, protejați de lege în țara noastră;
- Modalitatea de prezentare este la alegerea fiecărui elev (material vegetal, Power-Point, minieseu, diferite tipuri de itemi, desene cu animale, plante, scenete....)

Prezentul proiect a fost încheiat azi 01.02.2023, în 2 exemplare, 1 pentru Liceul Tehnologic Jimbolia și 1 pentru d-na profesoară La cerere acest proiect este pus la dispoziția elevilor și părinților acestora, pentru consultare.

Liceul Tehnologic Jimbolia

Director,

Prof.

Semnătura:

Profesor coordonator,

prof.

Semnătura:

MANAGEMENTUL SĂNĂTĂȚII ȘI SECURITĂȚII OCUPAȚIONALE ÎN UNITĂȚILE ȘCOLARE

Prof. Rosca Diana, Liceul „Matei Basarab” Craiova

Securitatea și sănătatea în munca este constituită dintr-un ansamblu unitar de norme juridice imperative care au ca obiect reglementarea relațiilor sociale complexe ce se formează cu privire la organizarea, desfășurarea și controlul muncii în vederea asigurării condițiilor optime pentru apararea vieții, a sănătății și a securității celor implicați, inclusiv pentru prevenirea accidentelor și a bolilor profesionale.

Sănătate și securitatea muncii reprezintă un ansamblu de activități având ca scop asigurarea condițiilor optime în desfășurarea procesului de muncă, apararea sănătății, integrității corporale și vieții lucrătorilor și a altor persoane angrenate în procesul de muncă. Procedurile și standardele de securitatea muncii definesc un sistem unitar de măsuri și reguli aplicabile tuturor participanților la procesul de muncă. Activitatea de prevenire și protecție are ca scop asigurarea unor condiții de muncă optime, prevenirea accidentelor și a îmbolnăvirilor profesionale în rândul persoanelor angrenate în activități lucrative și adaptarea la progresul științei și tehnicii. În conformitate cu aceste reglementări, obligația de a asigura securitatea și sănătatea, în toate aspectele referitoare la muncă, revine conducerii persoanei juridice iar obligațiile lucrătorilor nu exonerează de răspundere angajatorul.

Condițiile în care se desfășoară procesul de învățământ în școlile de toate gradele, complexitatea dotărilor tehnice din spațiile didactice de instruire (săli de clasă, laboratoare, cabinete, ateliere, săli de gimnastică și baze sportive, poligoane, șantiere, ferme și loturi agricole s.a.), munca productivă din școli, participarea elevilor la procese de producție industriale și agricole necesită organizarea și desfășurarea muncii și a activităților școlare și extrașcolare pe baza cunoașterii, înțelegerii și aplicării normelor de securitate și sănătate a muncii.

Protecția muncii în unitățile școlare are ca scop asigurarea celor mai bune condiții de muncă, prevenirea accidentelor și a îmbolnăvirilor profesionale în rândul elevilor, cadrelor didactice, nedidactice și ținerea pasului cu progresul științei și tehnicii.

În conformitate cu aceste reglementări, obligația de a asigura securitatea și sănătatea, în toate aspectele referitoare la muncă, revine conducătorului unității iar obligațiile angajaților și elevilor nu afectează principiul responsabilității angajatorului.

Măsurile cuprinse în normele generale de protecție a muncii conțin cadrul general de securitate a muncii pe baza cărora se stabilesc normele specifice de protecția muncii, obligațiile pentru toate persoanele juridice și fizice, inclusiv pentru instituțiile de învățământ.

Obiectivele securității și sănătății în unitățile de învățământ sunt:

- cunoașterea și respectarea normelor de securitate și sănătate a muncii în amenajarea, dotarea și folosirea spațiilor didactice de instruire în scopul evitării producerii accidentelor de muncă și a îmbolnăvirilor profesionale ;

- pregătirea sistematică a ucenicilor, elevilor și/sau studenților urmărind ca, odată cu însușirea viitoarei profesii, aceștia să-și formeze deprinderile necesare exercitării corecte a oricăror operații din domeniul specialității, în deplină securitate a muncii;
- aplicarea unor măsuri specifice de protecție a muncii și de prevenire a accidentelor de muncă și îmbolnăvirilor profesionale cu prilejul organizării unor activități școlare și extrașcolare, cu precădere în timpul efectuării practicii de producție în școală sau direct în unitățile economice industriale, de construcții, agricole etc.\

În instituțiile școlare din sistemul nostru de învățământ, securitatea și sănătatea în muncă se constituie ca sarcină didactică pentru personalul didactic care organizează procese de muncă și ca obligație pentru toate cadrele din școli sau din unitățile economice care conduc procese de muncă și de producție desfășurate cu elevii.

Personalul didactic de conducere și de predare, personalul ajutător, tehnic, economic, administrativ și de alte specialități au obligația de a cunoaște și aplica normele generale și specifice de protecție a muncii corespunzătoare tipului și profilul fiecărei unități de învățământ, să stabilească și să întocmească instrucțiuni proprii de protecția muncii în funcție de nivelul tehnic al dotărilor, de specificul lucrărilor de laborator, de atelier și de la alte locuri de muncă în care se desfășoară munca și activitățile școlare și extrașcolare.

Compartimentul de protecție a muncii trebuie să cuprindă:

- serviciul de securitate a muncii
- serviciul medical de medicină a muncii.

Personalul cu atribuții în domeniul protecției muncii trebuie să urmeze cursuri de formare și/sau perfecționare (din 3 în 3 ani) în domeniul securității și sănătății în muncă.

În cazul în care numărul de angajați la nivelul persoanelor juridice este mai mic de 50 (inclusiv), se desemnează 1-2 persoane cu atribuții și în domeniul securității și sănătății în muncă.

În cazul în care numărul de angajați din școală este mai mare de 50, se constituie Comitetul de securitate și sănătate în muncă (CSSM) în scopul asigurării implicării tuturor salariaților la elaborarea și aplicarea deciziilor în domeniul protecției muncii.

Comitetul de securitate și sănătate în muncă este constituit din:

- Conducătorul persoanei juridice sau reprezentantul acestuia - președinte;
- Conducătorul compartimentului de protecție a muncii sau persoana desemnată cu atribuții în domeniu - secretar;
- Reprezentantul serviciului medical;
- Reprezentanții salariaților care vor fi aleși pe o perioadă de 2 ani.

Comitetul de securitate și sănătate în muncă se convoacă, la cererea președintelui, cel puțin o dată pe trimestru și ori de câte ori este nevoie. La fiecare întrunire se întocmește un proces-verbal

semnat de participanți. O dată pe an, de preferat la sfârșit, președintele întocmește un raport scris cu privire la situația securității și sănătății în muncă, acțiunile care au fost întreprinse și eficiența acestora în anul încheiat, propuneri în legătură cu programul de protecție a muncii pentru anul următor.

Instituțiile de învățământ au obligația să întocmească anual un plan de măsuri aprobat în CSSM, cu termene și responsabilități privind asigurarea condițiilor optime de prevenire a accidentelor și a îmbolnăvirilor profesionale, ținând seama de reglementările din normele generale de protecție a muncii și de măsurile stabilite la nivelul fiecărui loc de muncă

Directorul, în calitate de conducător al unității de învățământ trebuie:

- să asigure *evaluarea riscurilor* pentru securitatea și sănătatea angajaților în vederea stabilirii măsurilor de prevenire, incluzând alegerea echipamentului tehnic, a substanțelor chimice și a preparatelor utilizate, amenajarea locurilor de muncă etc.;
- să dispună *evaluarea riscurilor* de accidentare și îmbolnăvire profesională pentru toate locurile de muncă, inclusiv pentru acele grupuri de angajați care sunt expuși la riscuri particulare; în urma acestei evaluări, măsurile preventive și metodele de lucru stabilite de către angajator trebuie să asigure o îmbunătățire a nivelului de protecție a angajaților și să fie integrate în toate activitățile unității respective, la toate nivelurile ierarhice;
- să asigure *auditarea* de securitate și sănătate în muncă a unității, cu ajutorul instituțiilor abilitate;
- să stabilească măsurile tehnice și organizatorice de protecție a muncii, în concordanță cu mediul de muncă și factorilor de risc evaluați la fiecare loc de muncă, pentru asigurarea securității și sănătății angajaților;
- să stabilească în *fișa postului* atribuțiile și răspunderea angajaților și a celorlalți participanți la procesul de muncă în domeniul protecției muncii, corespunzător funcțiilor exercitate;
- să elaboreze *instrucțiuni proprii* de securitate a muncii, care să detalieze și să particularizeze prezentele norme și normele specifice de securitate a muncii, în raport cu activitatea care se desfășoară;
- să asigure și să controleze, prin personal propriu sau prin personal extern abilitat, *cunoașterea și aplicarea* de către toți angajații a măsurilor tehnice și organizatorice stabilite, precum și a prevederilor legale în domeniul protecției muncii;
- să ia în considerare din punctul de vedere al securității și sănătății în muncă capacitatea angajaților de a executa sarcinile de muncă repartizate;
- să asigure, pentru angajații care au o relație de muncă cu durată determinată sau cu caracter interimar, același nivel de protecție de care beneficiază ceilalți angajați ai unității;
- să ia măsuri pentru asigurarea de *materiale necesare informării* și educării angajaților: afișe, filme, cărți, broșuri, pliante, acte normative, manuale, teste, fișe tehnice de securitate etc.;
- să asigure *informarea* fiecărei persoane, anterior angajării, asupra riscurilor la care aceasta va fi expusă la locul de muncă, precum și asupra măsurilor tehnice și organizatorice de

prevenire necesare, inclusiv cele referitoare la primul ajutor, prevenirea și stingerea incendiilor și evacuarea personalului în caz de pericol iminent;

- să asigure măsurile necesare pentru informarea angajatorilor din orice unitate exterioară, ai căror angajați lucrează în unitatea sa, referitor la riscurile pentru securitate și sănătate la care aceștia din urmă pot fi expuși, precum și la măsurile de prevenire și protecție adoptate la nivel de unitate și loc de muncă, inclusiv cele referitoare la primul ajutor, prevenirea și stingerea incendiilor și evacuarea în caz de urgență;
- să asigure resurse pentru *instruirea, testarea, formarea și perfecționarea* personalului cu atribuții în domeniul protecției muncii;
- să ia măsuri pentru *autorizarea exercitării meseriilor* și a profesiilor conform reglementărilor în vigoare;
- să angajeze numai persoane care, în urma *controlului medical* și a verificării aptitudinilor psihoprofesionale, corespund sarcinilor de muncă pe care urmează să le execute;
- să se asigure că sunt *consultați* angajații și/sau reprezentanții lor în problemele referitoare la măsurile și consecințele privind securitatea și sănătatea în muncă la introducerea de noi tehnologii, alegerea echipamentului tehnic, îmbunătățirea condițiilor și a mediului de muncă, la desemnarea persoanelor cu atribuții specifice sau la angajarea, când este cazul, a instituțiilor specializate sau persoanelor juridice și fizice abilitate pentru a presta servicii în domeniul protecției muncii, la desemnarea persoanelor cu atribuții privind primul ajutor, prevenirea și stingerea incendiilor, evacuarea angajaților, precum și la modul de desfășurare a activității de prevenire și protecție împotriva riscurilor profesionale, inclusiv a celei de instruire în domeniu;
- să acorde reprezentanților angajaților cu atribuții privind securitatea și sănătatea în muncă un timp adecvat, care va fi considerat timp de muncă, și să le furnizeze mijloacele necesare pentru a-și putea exercita drepturile și atribuțiile prevăzute în prezentele norme;

Bibliografie

- Ghidul angajatorului privind reducerea expunerii lucrătorilor la agenți chimici periculoși la locul de muncă – Inspekția Muncii 2002
- Ghid metodologic pentru prevenirea riscurilor legate de expunerea la azbest - Inspekția Muncii 2002
- Ghid metodologic pentru prevenirea riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni, mutageni și toxici pentru reproducere - Inspekția Muncii 2002
- Ghid metodologic pentru prevenirea riscurilor legate de expunerea la agenți biologici - Inspekția Muncii 2002

FACTORII DE SUCCES PRIVIND INTEGRAREA SSM ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT

Prof. Stoian Carmen, Colegiul „Ștefan Odobleja” Craiova

Integrarea SSM în educație înseamnă includerea sistematică a acestei tematici în orele de curs. În mod ideal, aceasta devine parte integrantă a vieții cotidiene a elevilor, părinților și personalului didactic.

Dacă copiii încep să învețe despre sănătate și securitate în același timp în care învață să scrie și să citească, acestea vor deveni o parte integrantă firească a modului în care lucrează, se joacă și trăiesc. De asemenea, își dezvoltă o atitudine pozitivă față de sănătate și securitate, care îi va însoți pe tot parcursul vieții lor profesionale.

Cel mai bine este ca tematica SSM să fie integrată în diverse materii de studiu, nu să fie predată ca materie separată. Învățarea prin activități și exemplele din viața reală vor contribui la transmiterea eficientă a mesajului către copii și tineri. Mesajele principale pot fi repetate în moduri diferite pentru categorii de vârstă diferite, fie că este vorba despre școli primare, fie despre școli profesionale.

Modelul ideal este abordarea școlară globală. Crearea de rețele și parteneriatul cu autoritățile din domeniul SSM reprezintă factori esențiali pentru o integrare reușită.

Abordarea școlară globală aduce la un loc educația și gestionarea școlii. Elevii și personalul colaborează pentru a face din școală un loc sigur și sănătos pentru muncă și învățare, prin:

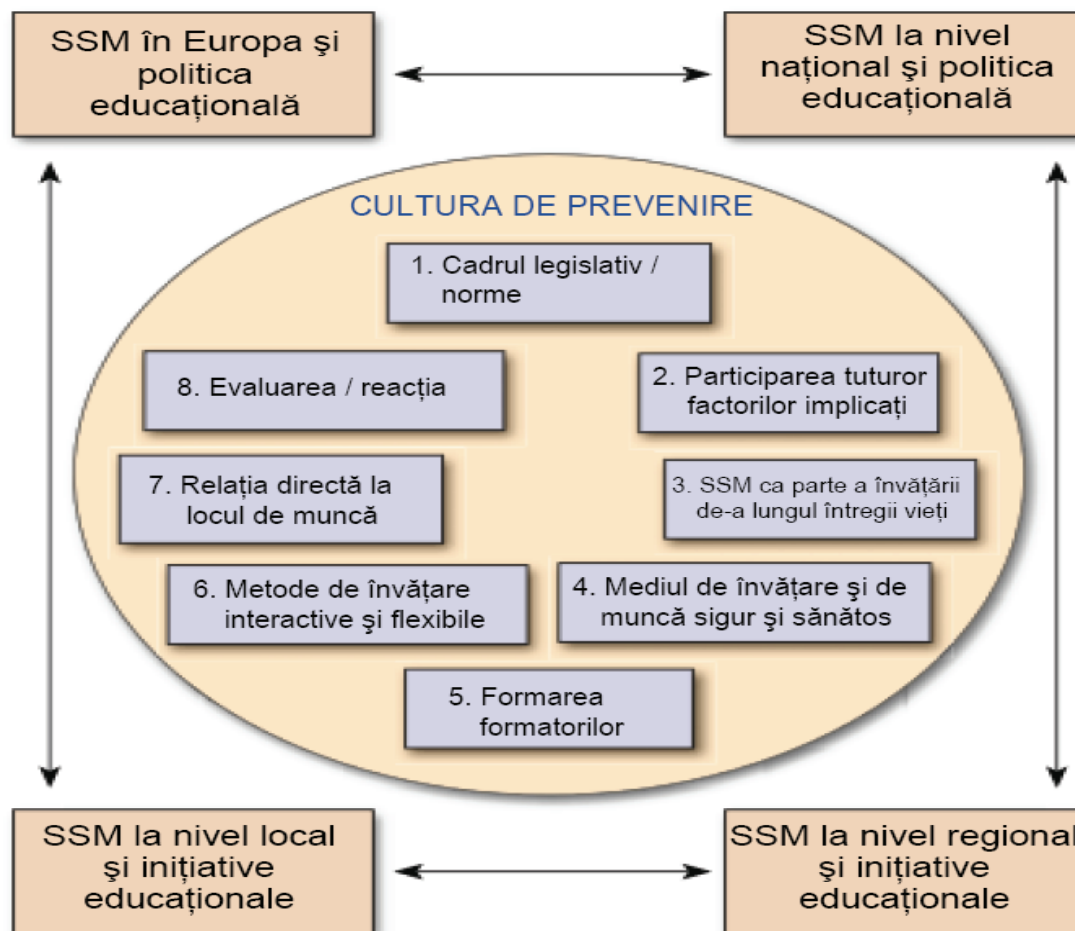
- educație cu privire la riscuri și gestionarea SSM, de exemplu prin implicarea elevilor în identificarea pericolelor;
- educație cu privire la sănătate și promovarea sănătății, de exemplu prin inițiativele privind „școlile sănătoase”;
- promovarea demnității și a respectului pentru toți, de exemplu prin campanii împotriva comportamentului agresiv;
- preocupare față de mediu, de exemplu prin reutilizarea și reciclarea materialelor.

Modelul integrării SSM în învățământ

Acest model rezultă din modelul eco-holistic al școlilor care este consacrat promovării sănătății și arată cheia influențelor externe asupra procesului de integrare a SSM în învățământ precum și elementele interne care influențează promovarea integrării în cadrul școlii sau în alte instituții de învățământ.

Modelul se bazează pe o analiză a unui **proces în șase etape** de integrare a securității și sănătății în muncă în sectorul învățământ: Informare, Planificare, Decizie, Realizare, Evaluare,

Continuare.

Integrarea securității și sănătății în muncă (SSM) în învățământ constituie, la nivel european, o componentă esențială a dezvoltării culturii de prevenire a riscurilor. Prin aceasta se acordă posibilitatea tuturor, de la profesori până la copii, de a învăța să trăiască și să lucreze în siguranță. Existența unor condiții decente de lucru și învățare într-o școală contribuie în mod decisiv la reducerea spre minimum a manifestărilor violente ale elevilor.

O instituție de învățământ ar trebui să fie un mediu de muncă sigur și sănătos și propice educației. Pentru a realiza acest lucru, evaluarea riscurilor trebuie să ia în considerare proiectarea, organizarea și constituirea mediului de muncă. Trebuie să se țină cont în mod special de prezența unor grupuri vulnerabile (de exemplu elevi foarte tineri) și trebuie luate în considerare nevoile persoanelor cu dizabilități. Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă a identificat cinci chestiuni elementare ce trebuie luate în considerare:

1. Locurile de muncă interioare, fie că este vorba de sala de clasă, de cancelarie sau de o bucătărie, trebuie să fie ventilate și iluminate corespunzător, să aibă un nivel adecvat de umiditate, spațiu suficient și să fie curate;
2. Dacă în incinta instituției intră vehicule, trebuie ca semnalizarea să fie clară și, acolo unde este posibil, să se facă delimitarea între zona carosabilă și cea pietonală;

3. Pardoselile trebuie bine întreținute, păstrate curate pentru reducerea riscurilor de alunecare și împiedicare;
4. Se va acorda o atenție specială protecției împotriva căderilor de la înălțime în zone cum ar fi balcoanele și casa scărilor. Ar putea fi necesară o protecție suplimentară a balustradelor pentru copiii foarte mici;
5. Ușile și ferestrele transparente trebuie marcate clar și realizate dintr-un material corespunzător.

Strategia Uniunii Europene în domeniul securității și sănătății în muncă a nominalizat educația și cultura preventivă ca factori-cheie pentru menținerea și îmbunătățirea calității muncii. În scopul susținerii acestei strategii, Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă a publicat un raport intitulat “Integrarea securității și sănătății în muncă în sectorul învățământ: Bune practici în școală și în învățământul profesional”, care prezintă exemple de bune practici din Europa și evidențiază etapele care conduc la o strategie sistematică în vederea integrării securității și sănătății în muncă (SSM) în domeniul educației și formării.

Printre factorii de succes privind integrarea SSM în învățământ se numără:

- stabilirea unui angajament clar și furnizarea de resurse adecvate;
- stabilirea unor obiective pentru integrarea SSM în învățământ în strategia națională privind SSM;
- fundamentarea acțiunilor pe baza cercetării referitoare la ceea ce se întâmplă în realitate, ceea ce poate fi realizat în mod realist, ceea ce funcționează cel mai bine etc.;
- dezvoltarea unei cooperări strânse cu autoritățile din domeniul educației, în special cu organismele care elaborează curriculumul național;
- identificarea oportunităților de integrare a SSM în curriculumul școlar și încercarea de a influența curriculumul pe măsură ce aceasta se modifică și se dezvoltă;
- crearea de propuneri și inițiative personalizate pentru programa de bază și pentru politica și metodele de predare actuale, inclusiv integrarea educației referitoare la riscuri în programa obligatorie și voluntară; printre domeniile cheie în care integrarea SSM este esențială se numără educația personalului, educația sanitară și socială, precum și educația cetățenească; educația referitoare la riscuri ar trebui integrată, de asemenea, în școlile care promovează sănătatea (programele „școli sănătoase”);
- dezvoltarea unor obiective de predare pentru SSM și educația referitoare la riscuri pentru subiectele relevante din cadrul programelor, potrivite vârstei și abilităților copiilor și tinerilor; concentrarea obiectivelor de învățare pe dezvoltarea înțelegerii riscului, inclusiv recunoașterea pericolelor, evaluarea riscurilor și dezvoltarea unui comportament mai sigur bazat pe informare;
- furnizarea de resurse privind SSM/educația referitoare la riscuri, adecvate pentru diferitele discipline din curriculumul școlar și nivelurile de vârstă;

- asigurarea dezvoltării profesionale în domeniul educației referitoare la riscuri pentru profesori și instructori; formarea este necesară pentru profesorii de la toate nivelurile, atât în cadrul dezvoltării profesionale a profesorilor titulari, cât și în cadrul programelor destinate profesorilor stagiați; analizarea nevoilor altor persoane implicate în educație, cum ar fi cele implicate în administrarea școlilor, precum și părinții;
- dezvoltarea unei calificări în domeniul SSM la nivelul școlii, care să se potrivească cu sistemul de calificare al școlii;
- dezvoltarea de parteneriate cu promotori esențiali ai educației referitoare la riscuri, pentru a obține o abordare consecventă și a evita repetările;
- ghidarea inițiativelor și monitorizarea și revizuirea progreselor;
- efectuarea de schimburi de experiență și constituirea de rețele;
- situarea învățării despre riscuri în cadrul unei abordări la nivelul întregii școli a securității și riscurilor; abordarea ar trebui să se refere atât la un mediu sigur de învățare pentru elevi, cât și la sănătatea și securitatea personalului; stabilirea unei legături între acest aspect și inițiativele privind „școlile sănătoase”.

Bibliografie

Educatia pentru sănătate în școală – manual orientativ ; Ed. Fiat Lux -1999

Pliant Agentia Europeana pentru Securitate si Sanatate in munca

<http://agency.osha.eu.int/publications/reports>.

<https://osha.europa.eu/sites/default/files/publications>

http://osha.europa.eu/en/publications/reports/teachers-trainingrisk-education_TE3111358ENN/view

<http://osha.europa.eu/en/publications/factsheets>

<http://osha.europa.eu/en/topics/osheduca>

MANAGEMENTUL SĂNĂTĂȚII ȘI SECURITĂȚII OCUPAȚIONALE ÎN UNITĂȚILE ȘCOLARE

Prof.înv.preșcolar Trașcă Violeta

Grădinița cu Program Prelungit Nr.7, Dr. Tr. Severin, Mehedinți

Integrarea securității și sănătății în muncă (SSM) în învățământ constituie, la nivel european, o componentă esențială a dezvoltării culturii de prevenire a riscurilor. Nu de alta, dar acordă posibilitatea tuturor, de la profesori până la copii, de a învăța să trăiască și să lucreze în siguranță. Ar fi interesant de aflat, de pildă, câți știu că existența unor condiții decente de lucru și învățare într-o școală contribuie în mod decisiv la reducerea spre minimum a manifestărilor violente ale elevilor!

Teoretic și practic, o instituție de învățământ ar trebui să fie un mediu de muncă sigur și sănătos și propice educației. Pentru a realiza acest lucru, evaluarea riscurilor trebuie să ia în considerare proiectarea, organizarea și constituirea mediului de muncă. Trebuie să se țină cont în mod special de prezența unor grupuri vulnerabile (de exemplu elevi foarte tineri) și trebuie luate în considerare nevoile persoanelor cu dizabilități. Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă a identificat cinci chestiuni elementare ce trebuie luate în considerare:

1. Locurile de muncă interioare, fie că este vorba de sala de clasă, de cancelarie sau de o bucătărie, trebuie să fie ventilate și iluminate corespunzător, să aibă un nivel adecvat de umiditate, spațiu suficient și să fie curate;

2. Dacă în incinta instituției intră vehicule, trebuie ca semnalizarea să fie clară și, acolo unde este posibil, să se facă delimitarea între zona carosabilă și cea pietonală;

3. Pardoselile trebuie bine întreținute, păstrate curate pentru reducerea riscurilor de alunecare și împiedicare;

4. Se va acorda o atenție specială protecției împotriva căderilor de la înălțime în zone cum ar fi balcoanele și casa scărilor. Ar putea fi necesară o protecție suplimentară a balustradelor pentru copiii foarte mici;

5. Ușile și ferestrele transparente trebuie marcate clar și realizate dintr-un material corespunzător.

În condițiile în care, în România, cam 35-40% dintre școli obțin anual cel mult avize sanitare provizorii de funcționare, mai are sens să ne întrebăm dacă lucrurile acestea sunt respectate și în ce proporție? Nu mi-am propus să arăt cu degetul pe cineva, cu atât mai puțin să fiu tezist, dar nu pot să nu remarc faptul că situația în sine are o primă explicație la nivel administrativ: în Regulamentul de organizare și funcționare a unităților de învățământ din România, elaborat de minister în 2005, sintagma „protecția muncii“ apare o singură dată, mai exact în articolul 23, litera j: „Directorul unității de învățământ îndeplinește și următoarele atribuții: răspunde de respectarea condițiilor și a

exigențelor privind normele de igienă școlară, de protecție a muncii, de protecție civilă și de pază contra incendiilor, în unitatea de învățământ“. Și atunci, nu cumva e cel puțin hilară introducerea, în secțiunea „îndatoririle elevilor“ din același document, a prevederilor stipulate de art. 111, pct. 2, alin. d și e, conform cărora ei trebuie să cunoască și să respecte normele de tehnica securității muncii, de prevenire și de stingere a incendiilor și cele de protecție civilă.

Cazurile în care securitatea și sănătatea constituie parte integrantă a programei școlare nu sunt limitate la o singură disciplină. Securitatea și sănătatea sunt integrate ca „teme transversale“, adică la toate nivelurile de învățământ și în discipline diferite, cum sunt limbile și literatura. Astfel, „O școală sigură“ în Italia asigură un cadru conceptual și metodologic pentru profesori privind modul de introducere a SSM în programa analitică. Tot în spațiul italian au fost găsite „Exemple de bune practici în școala primară“ axate pe dezvoltarea și diseminarea instrumentelor didactice pe plan național în scopul promovării culturii de prevenire. „Joaca în deplină siguranță, în orice moment“ (Anglia) urmărește sensibilizarea la nivelul școlii primare cu privire la aspectele de securitate întâlnite în localul instituției și dezvoltarea pachetelor de resurse de învățare pentru diferite discipline din programa școlară națională. Proiectul danez Armi este focusat pe dezvoltarea comportamentului, cunoștințelor fundamentale și utilizarea lor în mod pozitiv pentru a asigura sănătatea și securitatea celor din jur.

Cazurile relevante ale acestei ultime și celei mai importante etape a procesului educațional, tranziția de la școală la viața activă, sunt consacrate integrării la locul de muncă, etapelor care conduc spre viața profesională și riscurilor care vor trebui luate în considerare. Aceste cazuri prezintă genuri de teme la scară globală sau sectorială. Programul irlandez „Prevenirea accidentelor care implică elevi și tineri în sectorul agricultură“ vizează dezvoltarea și introducerea declarațiilor de securitate care stabilesc modul în care SSM urmează să fie gestionate într-o fermă. „Mașini mai sigure datorită elevilor“ (Belgia) e un exemplu specific de participare a elevilor la îmbunătățirea securității echipamentelor, iar pe baza acestor exemple de bune practici, raportul prezintă un model în șase pași, care ilustrează elementele cele mai importante ale integrării securității și sănătății în muncă în învățământ. Acesta poate fi implementat în mod autonom prin redactarea unui proiect eligibil pentru finanțare din fonduri structurale.

Etapa 1: informarea

Culegeți informațiile necesare înainte de demararea proiectului, de exemplu date cu privire la accidentele copiilor și tinerilor, numărul de lecții de securitate ținute în școli sau condițiile de lucru în școli și în alte instituții de învățământ. Țineți cont, de asemenea, de experiența acumulată în proiecte similare.

Etapa a 2-a: planificarea

Identificați, încă din faza de început, partenerii care trebuie să participe la proiect. Experiențele și structurile deja existente pot fi folositoare pentru proiectul vostru, de exemplu

rețelele de promovare a sănătății, cooperarea cu autoritățile din domeniul securității și sănătății în muncă și cu centrele de formare.

Etapa a 3-a: decizia

Dacă aceste prime două etape au fost îndeplinite, puteți să decideți realizarea unui studiu-pilot al proiectului. Definiți scopul general al proiectului și scopurile operaționale ale acestuia. Stabiliți un plan de acțiune cu termene și responsabilități concrete.

Etapa a 4-a: realizarea

În faza de implementare a proiectului, succesul va depinde, cel mai probabil, de următorii factori: recunoașterea securității și sănătății în muncă ca parte integrantă a procesului de învățare de-a lungul vieții, înțelegerea cuprinzătoare a aspectelor de securitate și sănătate inclusiv a stării de bine din punct de vedere fizic, mental și social, relația directă a măsurilor educative la locul de muncă și implicarea unor profesori cu experiență în dezvoltarea programului și a materialelor didactice.

Etapa a 5-a: evaluarea

Evaluarea trebuie să fie parte integrantă a proiectului : măsurile de evaluare trebuie să însoțească și să îmbunătățească procesul de integrare. În plus, rezultatele proiectului vostru vor fi evaluate în raport cu durabilitatea lor și cu capacitatea de a fi transferate către alte instituții și alt context cultural.

Etapa a 6-a: continuarea

Dezvoltați un program de promovare înainte de finalizarea proiectului și stabiliți planuri pentru o continuare activă cât de repede posibil.

Bibliografie

Darabonț, Al., Pece, Șt., Dăscălescu, Aurelia, Managementul securității și sănătății în muncă – Ed. Agir, 2001

„Medicina Muncii”, Prof. Dr. Toma Niculescu, Conf. dr. Ion Toma, Dr. Duca Pavel, ed. MEDMUN, 1999

„Implementarea managementului securității și sănătății în muncă”, dr. ing. Steluța Nisipeanu, ing. Raluca Stepa, ed. Libra 2003

www.scoalaromaneasca.ro

SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA MUNCII ÎN LABORATOARELE ȘCOLARE

Prof. Văruicu Luminița, Colegiul Național „Nicolae Titulescu” Craiova

Prof. Văruicu Marian, Liceul „Matei Basarab” Craiova

Condițiile în care se desfășoară procesul de învățământ în școlile de toate gradele, complexitatea dotărilor tehnice din spațiile didactice de instruire (săli de clasă, laboratoare, cabinete, ateliere, săli de gimnastică și baze sportive) la care participă elevii necesită organizarea și desfășurarea muncii și a activităților școlare și extrașcolare pe baza cunoașterii, înțelegerii și aplicării normelor de securitate și sănătate a muncii.

În țara noastră protecția muncii constituie o problemă de stat și este reglementată prin Constituția României (art. 41), Codul muncii (Titlul V), Legea nr. 319 din 14 iulie 2006 - Legea securității și sănătății în muncă, precum și prin alte acte normative. Măsurile cuprinse în normele generale de protecție a muncii conțin cadrul general de securitate a muncii pe baza cărora se stabilesc normele specifice de protecția muncii, obligatorii pentru toate persoanele juridice și fizice, inclusiv pentru instituțiile de învățământ.

Protecția muncii în unitățile școlare are ca scop asigurarea celor mai bune condiții de muncă, prevenirea accidentelor și a îmbolnăvirilor profesionale în rândul elevilor, cadrelor didactice, nedidactice și ținerea pasului cu progresul științei și tehnicii.

În instituțiile școlare securitatea și sănătatea în muncă este sarcină didactică și obligație pentru personalul didactic care organizează procese de muncă desfășurate cu elevii.

Personalul didactic de conducere și de predare, personalul administrativ au obligația de a cunoaște și aplica normele generale și specifice de protecție a muncii să stabilească și să întocmească instrucțiuni proprii de protecția muncii în funcție de nivelul tehnic al dotărilor, de specificul lucrărilor de laborator, de atelier și de la alte locuri de muncă în care se desfășoară munca și activitățile școlare și extrașcolare. Instructajul de protecție a muncii se efectuează de cei care organizează, controlează și conduc munca și activitățile școlare și extrașcolare.

Laboratoarele școlare sunt locurile în care elevii sunt expuși riscurilor cauzate de existența reactivilor chimici, ustensilelor de laborator și aparatelor electrice.

Cadrelor didactice vor informa elevii asupra accidentelor care se pot produce în urma nerespectării normelor precizate și asupra primului ajutor acolo unde este cazul. Fiecare cadru didactic ce desfășoară ore în laborator va întocmi un tabel cu semnăturile elevilor cărora li s-au prelucrat normele de protecția muncii care va fi atașat unui proces verbal în care se vor preciza normele prelucrate. La fiecare oră desfășurată în cabinet, laborator, cadrul didactic va informa

elevii despre regulile de protecție specifice temei ce urmează a fi abordată ce trebuie respectate pentru prevenirea accidentelor.

Se vor avea în vedere următoarele reguli generale:

- Instrucțiunile scrise să fie afișate la loc vizibil și regulile de securitate evidențiate;
- Instrucțiunile de securitate să fie prezentate verbal și comunicate la începutul fiecărui experiment;
- Elaborarea unui set de fișe tehnice de securitate pentru reactivii chimici periculoși folosiți astfel încât proprietățile fizico-chimice și toxicologice, efectele asupra sănătății, măsurile de protecție necesare la manipularea lor și procedurile de urgență să fie cunoscute;

- Laborantul trebuie să aibă un comportament exemplar din punct de vedere al securității;
- Să existe o supraveghere suficientă a elevilor în orice moment;
- Trebuie purtat echipamentul individual de protecție și îmbrăcămintea de lucru adecvate;
- Aparatura electrică să fie verificată și întreținută în mod regulat, aparatele electrice să aibă împământare;

- Reactivii chimici și ustensilele de laborator să fie depozitați în locuri sigure pentru a preveni utilizarea lor neautorizată;

- Laboratoarele școlare să fie ventilate și iluminate corespunzător, să aibă un nivel adecvat de umiditate, spațiu suficient și să fie curate;

- Pardoselile să fie bine întreținute, păstrate curate pentru reducerea riscurilor de alunecare și împiedicare;

Materialele didactice, reactivii chimici și ustensilele folosite în laboratoarele școlare se vor utiliza numai sub supravegherea profesorului/laborantului.

Elevii nu vor introduce obiecte în prizele electrice și vor avea grijă de mobilierul și mijloacele didactice din dotarea laboratoarelor.

Orice accident care survine în laborator trebuie imediat adus la cunoștință cadrului didactic care va aprecia gravitatea lui și va stabili măsurile de prim ajutor, o intervenție imediată putând preveni o agravare a situației.

Elevii trebuie de asemenea instruiți cum să procedeze în caz de accidente (răniri, arsuri, otrăviri etc.) :

- accidentele de natură mecanică pot avea ca efect tăieturi, zgârieturi, înțepături, zdrobiri și striviri; în cazul leziunilor grave este necesară chemarea medicului, iar când rănilor sunt ușoare, se spală cu apă curată, se dezinfectează cu apă oxigenată și se bandajează cu tifon sterilizat; când se produc hemoragiile, se procedează de urgență la oprirea sângelui, dezinfectarea și bandajarea rănilor și transportarea accidentatului la spital;
- accidentele termice (arsuri, opăririi) se tratează după gravitatea lor; arsurile profunde și pe suprafețe mari (de gradul II și III) necesită internarea de urgență în spital;

Misiunea sănătății și securității muncii este de a atinge riscuri inexistente asupra oamenilor, prin implementarea de structuri adecvate și prin dezvoltarea unei culturi în care să nu se tolereze compromisurile legate de sănătate și securitate

Nimic nu este mai important decât a ne proteja pe noi și pe cei din jur de riscuri.

Bibliografie

1. **Hotărârea Guvernului Nr. 1425/2006** pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii securității și sănătății în muncă nr.319/2006
2. **Norme generale de protecție a muncii** – Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, Ministerul Sănătății și Familiei, București, 2002;
3. **Codul muncii** – Legea nr. 53 din 24 ianuarie 2003, text în vigoare din 22 decembrie 2005;

